DROR

MISHANI

CRIME

Dispariția

UN ROMAN POLIȚIST ISRAELIAN DE EXCEPȚIE, NOMINALIZAT LA CWA INTERNATIONAL DAGGER AWARD, 2013

FICTION CONNECTION

TREI

Un studiu psihologic asupra unui om care respectă legile morale, măcinat de redefinirea conceptelor de inocență și vină.

NEW YORK TIMES

Mishani îmbină cu măiestrie ancheta criminalistică și suspansul, reușind să-și ia prin surprindere cititorii.

PUBLISHERS WEEKLY

Dispariția redă magistral culoarea locală din Tel Aviv, iar sondarea luptei interioare pe care o resimte inspectorul Avi conferă profunzime psihologică romanului.

BOOKLIST

FICTION CONNECTION

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

Dror A. Mishani

Dispariția

Traducere din engleză
de Luminița Gavrilă

3
TREI

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Coperta colecției:
Faber Studio
Foto copertă: © Larry Washburn/fstop/Corbis

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Redactor:
Alina Țârcoman-Ochea

Dtp:
Eugenia Ursu

Corectură:
Roxana Samoilescu
Sînziana Doman

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MISHANI, DROR A.
Dispariția / Dror A. Mishani ; trad.: Luminița Gavrilă. –
București : Editura Trei, 2013
ISBN 978-973-707-756-1
I. Gavrilă, Luminița (trad.)
821.411.16-31=135.1

Titlul original: TIK NE'EDAR. Missing File
Autor: Dror Mishani

Copyright © 2011 by Dror Mishani
TIK NE'EDAR, Keter, Jerusalem

Copyright © Editura Trei, 2013
pentru prezenta ediție

C. P. 27-0490, București
Tel. /Fax: +4 021 300 60 90
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-973-707-756-1

Pentru Marta

„Cum se întâlniseră ei? Întâmplător, ca toată lumea."

– Denis Diderot,
Jacques le fataliste et son maître[1]

[1] Jacques Fatalistul şi stăpânul său (trad. din franceză).

PARTEA ÎNTÂI

1

În fața lui, de cealaltă parte a biroului, stătea o mamă. Altă mamă.

Era a treia pe care o vedea în tura asta. *Prima* fusese foarte tânără, și drăguță pe deasupra, cu un tricou alb, mulat pe corp, și niște clavicule frumoase. Venise să depună o plângere deoarece fiul ei fusese bătut la ieșirea din curtea școlii, iar el o ascultase cu răbdare, promițându-i că reclamația ei va fi tratată cu toată seriozitatea. Cea de-a doua solicitase ca poliția să trimită un detectiv care s-o urmărească pe fiică-sa și să afle de ce vorbește în șoaptă la telefon și se încuie în dormitor noaptea.

În ultimul timp, pe tura lui veneau numai reclamații de genul ăsta. Cu o săptămână în urmă, o femeie venise să reclame că soacră-sa o blestemase. Era convins că ofițerii de serviciu din secția lui opreau oamenii pe stradă și îi trimiteau să depună cele mai ridicole reclamații ca să-și bată joc de el. N-avea cunoștință de astfel de reclamații depuse pe tura altor colegi anchetatori.

Era ora 18:10 și, dacă în biroul său ar fi existat o fereastră, inspectorul Avraham Avraham ar fi văzut că afară începea să se întunece.

Se gândise deja ce să cumpere de mâncare în drum spre casă și la ce să se uite la televizor în timpul mesei. Dar până atunci trebuia să liniștească îngrijorările celei de-a treia mame. Stătea cu privirea ațintită în monitorul calculatorului, așteptând momentul potrivit.

— Știți de ce nu există romane polițiste scrise în ebraică? a întrebat el atunci.

— Cum?

— De ce nu există romane polițiste? De ce în Israel nu se scriu cărți precum cele ale Agathei Christie sau de genul *Millennium*?

— Eu nu prea citesc, a răspuns ea.

— Atunci am să vă spun eu. Pentru că la noi nu se întâmplă astfel de crime. Noi nu avem criminali în serie, nu avem răpiri și nu avem atâția violatori care să atace femeile pe stradă. Aici, când se comite o crimă, autorul ei este de obicei vecinul și nu-i nevoie de investigații complicate pentru găsirea criminalului și elucidarea misterului. Pur și simplu, aici nu există mistere. Explicația este întotdeauna foarte simplă. Ce vreau eu să vă spun este că, după părerea mea, e foarte puțin probabil ca fiul dumneavoastră să fi pățit ceva. Și nu spun asta doar ca să vă liniștesc. Asta spun statisticile și nu există semne de îngrijorare că situația ar fi altfel în cazul fiului dumneavoastră. Va veni acasă peste o oră, poate peste trei ore, mâine-dimineață cel târziu. Pot să vă asigur. Problema este că, dacă eu decid acum că fiul dumeavoastră a dispărut și cazul necesită atenție imediată, sunt obligat să trimit agenți care să înceapă numaidecât să-l caute. Astea sunt procedurile. Și pot să vă spun din proprie experiență că există șansa să-l găsim într-o situație în care nu v-ar plăcea să-l găsim. Ce fac dacă îl găsesc cu un joint în

mână? N-am încotro și trebuie să-i deschid dosar penal. Deci, vedeți, nu cred că are rost să începem să-l căutăm acum, decât dacă, desigur, instinctul vă spune că ceva i s-a întâmplat și puteți să-mi dați o dovadă sau o explicație în acest sens. În cazul ăsta, vom deschide imediat un dosar de dispariție și vom începe cercetările. Dacă nu, va trebui să așteptăm până mâine-dimineață.

A fixat-o pe femeie cu privirea, încercând să-și dea seama ce impresie îi făcuse micul său discurs. Aceasta părea pierdută. Nu era obișnuită să ia decizii — sau să insiste.

— Nu știu dacă i s-a întâmplat ceva, a spus ea. Nu are obiceiul să dispară așa.

A mai trecut un sfert de oră în care au stat așa, față în față, în micul birou. Nu mai făcuse o pauză de țigară de la ora 17:00. Pachetul de țigări Time era pe masă, în fața lui, având deasupra o mică brichetă bic de culoare neagră. Avea câte o brichetă în fiecare buzunar al pantalonilor și în buzunarul cămășii.

— Haideți să reluăm ideile principale și să stabilim ce puteți face când ajungeți acasă, dacă el nu s-a întors între timp, bine? Ați spus că a plecat la școală ca de obicei. La ce oră ziceați — opt fără zece minute?

— V-am mai spus, nu m-am uitat la ceas. Dar a plecat când pleacă de obicei în fiecare dimineață, probabil la opt fără un sfert.

El a dat tastatura la o parte și a luat un stilou simplu pe care l-a găsit în sertar ca să noteze câteva idei pe o coală de hârtie. Avea un mod ciudat de a ține stiloul în mână, foarte aproape de peniță, cu toate degetele, ale căror vârfuri erau deja pătate cu cerneală albastră.

— Nu este importantă ora exactă, a continuat el. Şi-a luat rucsacul ca de obicei? Aţi observat dacă a luat cu el ceva neobişnuit, dacă rucsacul era cumva mai îndesat cu lucruri, dacă lipseau haine din dulap?

— N-am verificat.

— Şi când aţi observat că nu şi-a luat telefonul mobil?

— Mai târziu, când făceam curat în camera lui.

— Îi faceţi curat în cameră în fiecare zi?

— Cum? Nu, nu în fiecare zi. Din când în când, atunci când se face mizerie.

Lui i s-a părut că e genul de femeie care face curăţenie zilnic. Mică de statură, cu mâini mici, stătea acolo pe scaun, uşor aplecată în faţă, cu o geantă ponosită din piele neagră pe genunchi. Ţinea o mână pe geantă şi în cealaltă un mic telefon mobil, un Samsung vechi, albastru. Şi această mamă cu spatele încovoiat, cu un fiu de şaisprezece ani, era de-o vârstă cu el, poate mai mare cu un an sau doi. N-avea mai mult de patruzeci de ani. El nu a notat şi lucrurile acestea pentru că nu aveau relevanţă.

— Telefonul era închis, da? Parcă aşa ziceaţi?

— Da, era închis. Era pe biroul din camera lui.

— L-aţi deschis?

— Nu. Credeţi că ar fi trebuit?

Era prima întrebare pe care i-o pusese. Ea a strâns mai tare geanta în mână şi lui i s-a părut că vocea i s-a mai înviorat — de parcă el i-ar fi spus că în clipa când va deschide telefonul, acesta va suna şi fiul ei o va asigura că este bine şi că vine spre casă.

— Nu ştiu, doamnă. În orice caz, vă sugerez să îl deschideţi de cum ajungeţi acasă.

— Am avut o presimţire imediat ce am găsit telefonul, a zis ea. Nu-mi amintesc să-şi fi uitat vreodată telefonul.

— Da, așa ați spus, a continuat Avraham. Și i-ați telefonat colegului lui de școală abia după-amiază, corect?

— Am așteptat până la ora patru deoarece uneori mai întârzie. Miercurea are mai multe cursuri și ajunge acasă la ora trei și jumătate. Eu am sunat la patru.

— Și îl credeți pe prietenul lui, da?

Răspunsul ei afirmativ a fost hotărât la început, dar spre final a căpătat o tentă de ezitare.

— De ce nu? Credeți că a mințit? Și-a dat și el seama că sunt îngrijorată.

— Doamnă, nu știu dacă a mințit sau nu. Eu nu-l cunosc. Dar știu că prietenii se mai acoperă unul pe altul, iar dacă băiatul dumneavoastră s-a hotărât să tragă chiulul de la școală și să se ducă la Tel Aviv să-și facă un tatuaj, de exemplu, se poate ca el să-i fi spus asta celui mai bun prieten și să-l fi rugat să nu spună nimănui.

Și eu aș fi făcut la fel, și-a zis Avraham în sinea lui. Oare copiii mai folosesc expresia „a trage chiulul"? Poate pentru că ea stătea acolo nemișcată, speriată că se afla într-o secție de poliție sau poate doar pentru că era târziu, nu i-a mai spus că și el a învățat la aceeași școală, că își amintea cum se ducea dimineața în stația de autobuz din capătul străzii Shenkar și aștepta mașina 1 sau 3 ca să se ducă la Tel Aviv, în loc să meargă la școală. Nu spunea niciodată nimănui, nici măcar puținilor prieteni pe care îi avea. Și avea pregătită o scuză bună pentru situația în care dădea nas în nas cu vreun profesor.

— De ce-ar face asta? a întrebat ea. N-a mai făcut așa până acum.

— Poate că nu, poate că da; merită să verificați. Dacă vedeți că nu s-a întors când ajungeți acasă, vă sugerez să-i telefonați din nou prietenului, poate chiar și altor

prieteni de-ai lui și să încercați să aflați pe unde se mai duce el. Poate că are o iubită de care nu știți. Și încercați să vă aduceți aminte dacă a zis cumva că ar avea planuri pentru miercuri. Poate că a zis ceva și dumneavoastră ați uitat.

— Ce planuri să aibă? Nu mi-a zis nimic de niciun plan.

— Dar fraților lui? Sau altcuiva din familie — vreunui văr, bunicului?

Întrebarea lui a părut să stârnească din nou ceva în ea, poate umbra unui gând, dar numai pentru o clipă. Sau poate că se înșela. Ea venise la secția de poliție în speranța că va găsi pe cineva care să se ocupe de cazul fiului ei și care să înceapă să-l caute, dar discuția o bulversase. În primul rând, nu ea ar fi trebuit să se afle acolo. Dacă soțul său ar fi fost în țară, el ar fi stat în locul ei în biroul acela și ar fi sunat de pe telefonul mobil, ar fi amenințat și ar fi încercat să tragă sfori. În schimb, ea era expediată frumușel acasă, instruită cum să-l caute singură pe fiul său, în timp ce polițistul din fața ei vorbea despre el de parcă ar fi fost vorba de altcineva. Faptul că inspectorul începuse să-i vorbească la plural ca să-i dea impresia că nu era singură în îngrijorarea ei nu ajuta cu nimic. Avea senzația că femeia dorea să încheie discuția, dar nu voia să plece acasă. Iar el, la rândul lui, dorea foarte mult să plece acasă. Și chiar atunci, fără ca ea să observe, a scris numele Ofer Sharabi în capul foii de hârtie, subliniindu-l neglijent de două ori.

— Nu prea vorbește cu fratele și cu sora lui, a zis femeia. Fratele lui are cinci ani, iar de sora lui nu este foarte apropiat.

— N-ar strica să stați de vorbă cu ei. În fine, aveți calculator acasă?

— Da, avem calculator. În camera în care stă cu fratele lui.

— Uitați ce mai puteți face. Verificați-i e-mailurile, pagina de Facebook, dacă are. Poate că a lăsat acolo vreun mesaj care ar explica situația. Știți cum să verificați?

Știa că ea n-o va face. Atunci de ce-i mai spunea lucrul acesta? Se va duce acasă să aștepte și va sări în picioare de fiecare dată când va suna telefonul sau la cel mai mic zgomot de pe scara blocului. Și chiar dacă fiul ei nu se va întoarce în această seară, ea tot nu va face nimic. Va aștepta până mâine-dimineață, apoi va veni din nou la secție — îmbrăcată cu aceleași haine pe care nu și le va scoate toată noaptea. Va veni din nou la el.

În birou era liniște. Femeia nu-i răspunsese la întrebarea despre calculator. Poate că se simțea ofensată. Sau poate că-i era prea rușine să recunoască faptul că nu știa cum să verifice.

— Doamnă, eu chiar încerc să vă ajut. Fiul dumneavoastră nu are cazier și ziceți că nu se amestecă în lucruri neobișnuite. Copiii obișnuiți nu dispar. Poate se hotărăsc să chiulească de la școală, să plece de acasă câteva ore sau le este prea rușine să vină acasă dacă li se pare că au făcut ceva de neiertat. Dar nu dispar. Să vă descriu un posibil scenariu: poate că fiul dumneavoastră s-a hotărât să nu se ducă la școală pentru că astăzi trebuia să dea o lucrare scrisă și el nu s-a pregătit. Știți cumva dacă avea de dat vreo lucrare scrisă? Întrebați-l pe prietenul lui. Poate că nu s-a pregătit, de obicei lua note bune și n-a vrut să-și dezamăgească părinții. Așa că nu s-a dus la școală și s-a plimbat prin oraș sau s-a dus într-un mall pe undeva și l-a prins vreun profesor sau altcineva care îl cunoaște. El s-a speriat și a crezut că va afla toată lumea că a chiulit de la

şcoală. Aşa că de-asta n-a venit acasă. Aşa se întâmplă cu copiii obişnuiţi. Deci, dacă dumneavoastră nu-mi ascundeţi nimic, n-aveţi de ce să vă faceţi griji.

Vocea ei tremura.

— Ce să vă ascund? Eu vreau să-l găsiţi. El nu poate să sune dacă nu are telefonul la el...

Discuţia nu ducea nicăieri. Era momentul să-i pună punct. Avraham a oftat.

— Soţul dumneavoastră se întoarce abia peste câteva zile, nu-i aşa?

— Peste două săptămâni. Lucrează pe o navă cargou şi s-a dus la Trieste. Nu poate să coboare de pe navă decât peste patru zile, când ancorează în primul port.

— Nu e nevoie să coboare nicăieri. Unde sunt acum fratele şi sora lui Ofer?

— I-am lăsat cu o vecină.

El şi-a dat seama că rostise numele băiatului pentru prima oară de când stăteau de vorbă. Ofer. Era un nume atât de frumos. Şi-a schimbat imediat numele cu cel al băiatului — aşa cum făcea mereu când auzea un nume frumos. Se juca în gând cu un alt nume, pe care el nu îl va avea niciodată: Ofer Avraham. Inspectorul Ofer Avraham. Inspectorul-şef Ofer Avraham. Şeful poliţiei, Ofer Avraham, şi-a anunţat azi demisia din motive personale...

— Vă sugerez să vă întoarceţi acasă la copii şi vă asigur că mâine nu ne vom revedea. Am să pun pe cineva să vă sune la telefon mâine-dimineaţă să vadă care e situaţia.

A pus stiloul pe foaia de hârtie şi s-a lăsat pe speteaza scaunului. Ea nu s-a ridicat. Dacă n-o să-i spună clar că întrevederea s-a încheiat, ea nu va pleca. Poate că ar fi bine să-i mai pună nişte întrebări. Era clar că nu voia să fie lăsată singură.

Abia atunci Avraham a observat că, în timp ce vorbeau, el mâzgălise absent o figurină albastră în josul paginii de hârtie. O linie lungă în loc de pelvis, abdomen și gât. Două linii oblice la un capăt, în loc de picioare, și alte două linii la celălalt capăt, în loc de brațe — cu un cerc deasupra, în loc de cap. În jurul cercului era legat ceva ce semăna cu o frânghie. Și din cerc picurau stropi albaștri de sânge. Sau poate lacrimi? N-avea niciun motiv s-o facă, dar a acoperit desenul cu mâna. Avea degetele pătate cu cerneală albastră.

Deasupra secției de poliție și Institutului Tehnologic din Holon, cerul aproape că se întunecase de-a binelea când Avraham a ieșit din clădire. Era trecut de ora șapte. A cotit la dreapta pe strada Pichman, apoi la stânga pe Golda Meir, amestecându-se prin mulțimea de oameni de pe lunga alee de jogging ce se întindea între cartierele Neve Remez și Kiryat Sharet. Încerca să nu intre în ritmul lor de mers. Mai încet, fără grabă. Era o seară plăcută, la începutul lunii mai. Nu vor mai fi multe la fel în lunile următoare.

Mersul său domol provoca mici ambuteiaje printre oamenii din spate. Majoritatea erau cu douăzeci sau treizeci de ani mai în vârstă decât el, îmbrăcați în pantaloni de trening și tricou. Încetineau pasul, apoi, după o clipă de ezitare, ieșeau de pe alee, luând-o pe alături prin nisip, îl depășeau repede pe polițistul îmbrăcat în civil și treceau înapoi pe asfalt. O femeie destul de bătrână cât să-i fie mamă s-a ciocnit de brațul lui și s-a întors spre el murmurând scuze, iar el și-a dat brusc seama de zgomotul traficului de pe șosea, de parcă abia atunci cineva îi scosese niște căști din urechi.

Timp de câteva minute nu auzise nimic. Era preocupat să asculte doar dialogul său interior. Nu reușea s-o uite pe femeia aceea. Și-a adus aminte de uciderea lui Inbal Amram în 2006. Decizia tribunalului a fost transmisă fiecărui polițist din țară. S-a constatat atunci că poliția a dat dovadă de neglijență în operațiunea de căutare și se făcea vinovată de moartea femeii. Dar circumstanțele au fost cu totul diferite. Fiul femeii care venise mai devreme în biroul său nu dispăruse noaptea. Și deocamdată nu exista niciun indiciu care să arate că era nevoie de aplicarea procedurilor de urgență pentru cazurile de dispariție sau de declanșarea unei complexe și costisitoare operațiuni de căutare. El chiar făcuse efortul ca, în prezența mamei, să dea câteva telefoane la spitalele din zonă. Niciunul n-a raportat internarea vreunui băiat pe nume Ofer Sharabi sau a cuiva care corespundea semnalmentelor lui.

Înainte să plece de la secție, ceruse să fie anunțat dacă apărea vreo informație relevantă în acest caz, să fie sunat și-n toiul nopții dacă era nevoie. Îi explicase mamei cum să-l caute în continuare singură și îi lăsase ofițerului de serviciu o descriere a rucsacului negru cu dungi albe — o imitație după marca Adidas — în caz că apărea vreo informație legată de apariția vreunui obiect suspect în zonă. Orice altă variantă de acțiune ar fi însemnat o risipă de resurse — și l-ar fi băgat în bucluc. Dar dacă băiatului avea să i se întâmple ceva în noaptea aceea, ceva ce el ar fi putut să prevină, atunci chiar că ar fi încurcat-o. Regreta micul discurs despre romanele polițiste și statisticile cazurilor de crimă din Israel. Amram fusese omorâtă de un hoț de mașini care nici măcar n-o cunoștea — un furt de mașină care ieșise prost.

Dunele de nisip dintre Neve Remez și Kiryat Sharet, cele două cartiere cenușii în care locuise toată viața lui, dispăruseră aproape cu desăvârșire — fiind acum înlocuite de blocuri înalte, o bibliotecă publică, un muzeu de design și un mall strălucind în întuneric asemenea unei stații spațiale de pe Lună. De la jumătatea drumului spre Kiryat Sharet, se vedeau lucind, pe partea stângă, firmele luminoase de la Zara, Office Depot și Cup o' Joe, iar el s-a gândit să traverseze strada și să intre în mall. Ar putea să-și cumpere o cafea și un sendviș cu brânză, să se așeze la una dintre măsuțele libere de afară, să privească tăcut mișcarea liniștitoare a luminilor de la farurile mașinilor și să se gândească. La fel ca-n multe alte seri, s-a hotărât să n-o facă.

Voia să se gândească la alte cazuri la care lucra. Unul, în care nu avea nici măcar un fir, implica trei spargeri produse în decurs de o săptămână pe două străzi adiacente din cartierul Kiryat Ben-Gurion. Toate se petrecuseră ziua, când proprietarii apartamentelor nu erau acasă. Intrări prin efracție „curate". Fără uși sparte sau rângi. Spărgătorii păreau să dețină informații precise despre orele la care veneau și plecau locatarii respectivi. Și era clar că se pricepeau cum să deschidă ușile și încuietorile fără să facă prea mult zgomot. Nu erau niște spargeri la întâmplare date de niște drogați. Furau bijuterii, carnete de cecuri, bani. Au spart chiar și un seif în unul dintre apartamente.

Era un caz enervant. Singura lui cale de investigație era să aștepte următoarea spargere, în speranța că hoții vor lăsa vreun indiciu de care să se agațe experții criminaliști. Dar până acum n-o făcuseră. Sau poate că o parte dintre bunurile furate vor fi descoperite în timpul

unei descinderi la vreun depozit şi vor avea pe cine să ia la întrebări. Şi avea o bănuială pe care nu îndrăznea să o mărturisească la şedinţele echipei. Anume că numai una dintre cele trei spargeri era adevărată. Că numai una avea legătură cu spărgătorii. Şi ceea ce căutau ei, şi poate chiar au găsit, nu avea nicio legătură cu banii sau bunurile. Celelalte două spargeri erau nişte înscenări ca să-i deruteze pe poliţişti.

În celălalt caz făcuse unele progrese, dar, în ultimele două zile, lucrurile merseseră prost. Igor Kintiev, un tânăr de douăzeci de ani care tocmai fusese eliberat din armată, a fost arestat în urma unei serii de agresiuni sexuale asupra unor femei în partea de sud a Tel Avivului, pe promenada Bat Yam. Acestea avuseseră loc la intervale neregulate, timp de două luni de zile. Kintiev a fost înhăţat de poliţiştii aflaţi într-o operaţiune de supraveghere. Aceştia l-au observat plimbându-se de colo-colo pe promenadă, ţinându-se după femei — majoritatea mai în vârstă decât el, având cel puţin patruzeci de ani. Acesta le urmărea, apoi se întorcea şi mergea în direcţia opusă sau traversa strada, până găsea alta după care să se ia. La recunoaşterea din grupul de persoane a fost identificat de patru din cele şapte victime. La început, când l-au chestionat, acesta a negat totul, dar apoi, în urmă cu două zile, a vorbit şi a recunoscut infracţiunile sexuale, dar şi alte zeci de infracţiuni care n-aveau nicio legătură cu ancheta iniţială, cum ar fi incendierea unui cămin de bătrâni în nord, cu doi ani în urmă, sau tentativa eşuată de incendiere a unui restaurant în 2005, un caz neraportat.

Era un tânăr ciudat, şi ebraica vorbită de el era bizară — rece. Mama lui rămăsese în Rusia, iar tatăl murise

în Israel. N-avea un domiciliu stabil. Timp de câteva luni locuise într-un subsol închiriat în zona de nord, apoi, în urmă cu șase luni, se mutase în apartamentul unor rude în Bat Yam, ca să-și caute de lucru. Avraham n-a crezut o vorbă din tot ce-i povestise el. În timpul unei agresiuni, Kintiev a apucat-o de braț pe directoarea de marketing a unei firme de cosmetice, o femeie în vârstă de cincizeci de ani, și a forțat-o să-i bage mâna în pantaloni — în mijlocul promenadei, într-o vineri seara. Când a fost prins, nu avea niciun act de identitate asupra lui și niciun ban în buzunar. În rucsac i-au găsit o busolă sofisticată, nou-nouță, și un exemplar din cartea *A Simple Story* de Shai Agnon, o ediție specială pentru uz școlar — cu copertele albastre jerpelite și desprinse. Pe prima pagină era o dedicație scrisă de mână, cu data de 10 august 1993: *Pentru Yoela, o poveste simplă despre o iubire pierdută*. Numele celui care scrisese dedicația fusese acoperit cu pastă albă.

Avraham nu știa de ce se gândea la astfel de lucruri. Fără niciun motiv aparent, își formase în minte imaginea ecranului de calculator din camera lui Ofer Sharabi și a fratelui său. O măgăoaie de monitor vechi, de culoare crem — sau cel puțin așa îl vedea el. Totuși, în primul rând, îl preocupa diferența de vârstă dintre copii. Un băiat de șaisprezece ani, o fată de paisprezece ani și un copil de cinci ani. De ce era o diferență de nouă ani între fată și băiatul mai mic? De ce un cuplu care s-a apucat de făcut copii s-ar opri brusc și ar aștepta atâta timp până să-l facă pe următorul? Poate din cauza situației financiare a cuplului, a unor probleme de sănătate, a unei crize în căsnicie. Sau poate că mama mai rămăsese însărcinată

și pierduse copilul? De ce dracului e nevoie de explicații pentru orice?

S-a gândit cum trebuie să fie dimineața, la ora opt. Cei trei copii pleacă la școală și la grădiniță, iar mama rămâne singură. E liniște în apartament. Camerele sunt goale. Se aude un zgomot ușor dinspre perdelele albe din camera de zi. Ce începe să facă mai întâi? Să umble de colo-colo prin camerele goale? Camera băieților — spațioasă, cu un pat care se transformă în canapea și un birou pe care se află un monitor de calculator vechi. De cealaltă parte, un pat de copil și un bufet. Și camera fetei — mică, spoită cu var, cu o oglindă lungă atârnată pe peretele de vizavi de ușă, în care mama se vede venind față în față cu ea însăși. În imaginația lui, ea duce în brațe un coș de rufe.

Cinci adolescenți, băieți și fete, așteptau în stația autobuzului 97 de pe drumul principal, la intrarea în Kiryat Sharet. Stația finală a autobuzului era în Tel Aviv. Una dintre fete îi arăta ceva pe iPod-ul ei unuia dintre băieți. Era scundă și îndesată, dar veselă și zgomotoasă. Fata, îmbrăcată în niște pantaloni strâmți și negri care n-o avantajau deloc și un hanorac Gap de culoare gri, încerca să-l convingă pe băiat să-și pună niște căști în urechi. Acesta refuza, purtându-se ca și când ideea l-ar fi dezgustat. Fără să vrea, Avraham i-a fixat cu o privire severă. Aceștia au tăcut când el a trecut pe lângă ei zâmbind în sinea lui. I s-a părut chiar că fata cu iPod-ul a făcut un gest nostim. Oare printre ei se afla și Ofer? Probabil că da. Sau dacă nu era acolo, atunci era într-o altă stație de autobuz.

Spre finalul discuției cu mama, chiar înainte ca ea să se hotărască să plece, aceasta i-a spus că Ofer mai fugise de acasă de două ori. Prima dată a fost când el nici nu

împlinise doisprezece ani. A mers pe jos — „în șlapi", a spus ea — peste nouă kilometri, până acasă la bunici. Era într-o vacanță, după ce se certase cu tatăl lui. Cu un an și ceva în urmă s-a certat și cu ea și a plecat de-acasă în după-amiaza aceea, spunând că nu se mai întoarce. Până la urmă a venit înapoi după ora nouă seara, a descuiat ușa cu cheia și s-a dus direct în camera lui, fără să scoată o vorbă despre ce făcuse până atunci. N-au mai discutat niciodată despre asta. Avraham o întrebase de ce nu s-a dus și atunci la poliție, dar ea nu i-a răspuns. Probabil pentru că atunci tatăl era acasă.

O imagine i-a înghețat în minte. Nu știa cum arăta băiatul, dar îl vedea pe Ofer Sharabi într-un parc pustiu, slab luminat, punându-și rucsacul negru pe o bancă și întinzându-se pe spate. Își acoperă corpul cu un hanorac gri — la fel ca al fetei din stația de autobuz. Se pregătește să se culce. Nu mai e nici țipenie de om acolo în afară de Ofer. Și asta e bine. Înseamnă că nu e în pericol.

Avraham a trecut pe lângă blocul în care crescuse — strada Alufei Tzahal nr. 26. Acolo locuiau părinții lui. A ridicat privirea și s-a uitat absent spre fereastra de la etajul trei. Fereastra era închisă. Nu se vedea niciun semn de viață. De când nu mai trecuse pe-acolo? Obloanele de la etajul al doilea erau deschise și un bărbat dezbrăcat la bustul gol stătea sprijinit de cadrul ferestrei, cu spatele la stradă, cu fața spre lumina din sufragerie de unde se auzea un televizor pornit. În curând trebuia să înceapă buletinul de știri. Bărbatul vorbea cu cineva din apartament, poate cu soția care se afla în bucătărie. Era unul dintre vecinii care, în urmă cu câțiva ani, îl găsise pe tatăl lui căzut pe scări după ce făcuse un atac cerebral.

Şi-a continuat drumul şi a intrat în supermarket. O clipă s-a gândit să-şi schimbe planurile, să-şi pregătească o cină bună care să-i elibereze mintea de toate gândurile şi să-l facă să se simtă mulţumit. Poate să ia o sticlă modestă de Côtes du Rhônes şi un pachet de ravioli pe care să le fiarbă şi apoi să le mănânce cu ulei de măsline şi brânză gratinată deasupra. Dar gândurile l-au năpădit din nou. S-a dus la raionul de produse congelate de unde şi-a luat o cutiuţă de tahini picant. La pâine i-a luat ceva timp, dar până la urmă a găsit o chiflă semiproaspătă printre produsele care mai rămăseseră pe raft, după ce le-a încercat cu mâna să vadă dacă sunt proaspete. În timp ce se îndrepta spre casa de plată, a adăugat în coş şi o cutie mică de tomate. Dacă n-ar fi uitat să ia bucata de hârtie pe care notase adresa, s-ar fi dus acasă, şi-ar fi luat maşina şi ar fi trecut pe la mama care acum aştepta. Ar fi supravegheat locul până când îl vedea pe Ofer intrând în casa scării şi o auzea pe mama lui strigând sau plângând de bucurie. Ar fi dormit mai bine. Dar uitase să ia hârtia — deşi o împăturise într-un mic pătrăţel cu gândul să şi-o pună în buzunarul cămăşii. Poate că n-a vrut să ia desenul care îl făcuse să tresară fără niciun motiv. I-a venit o idee: ar putea să-i telefoneze Ilanei ca să-i ceară sfatul. Dacă Ilana i-ar spune să se întoarcă la secţie şi să dea un anunţ urgent privind dispariţia băiatului, exact asta ar face în ciuda orei înaintate. Dar dacă ar suna-o, ar da din nou dovadă de nesiguranţă, iar el nu voia lucrul acesta. A plătit cu cardul de credit ca să păstreze mica sumă de bani pe care o mai avea în portofel.

S-a întors pe strada Alufei Tzahal, a trecut din nou pe lângă blocul în care locuiau părinţii lui şi s-a decis să

nu urce. Probabil că taică-său stătea pe întuneric în fața televizorului și se uita la știri. Era un moment total nepotrivit să-l deranjeze. Maică-sa, dacă nu ieșise cumva la plimbare, stătea probabil la masa din bucătărie și vorbea la telefon. N-avea dispoziție să stea s-o asculte. Parcă o și auzea spunând în timp ce vorbea cu vreo prietenă: „Ia te uită, e Avi. Trebuie să mă duc să-i încălzesc ceva de mâncare". Prefera să mănânce singur și să urmărească un episod mai vechi din *Lege și ordine*, sezonul al treilea, pe care îl mai văzuse de nenumărate ori până atunci. Se transmitea pe Canalul 3. De fiecare dată când se uita, descoperea ceva nou — o altă greșeală de investigație, o nouă modalitate de achitare a acuzatului. A trecut mai departe și a cotit la stânga, mergând încă trei sau patru minute pe lângă clădirile întunecate și liniștite până să ajungă acasă la el, pe strada Yom Kippur.

La noapte va lăsa telefonul mobil lângă pat, în caz că suna cineva de la secție.

2

Ze'ev a ştiut de ce maşinile de poliţie se aflau acolo, de cum le-a văzut parcate în faţa blocului. A fost ca o intuiţie, o străfulgerare din adâncul conştiinţei. A ştiut şi că era pregătit, deşi nu ştia încă pentru ce anume.

Era ciudat — de parcă în ultimii ani, viaţa îl condusese în taină spre acest moment, fără ca el măcar să-şi dea seama. A simţit că explodează ceva înăuntrul lui, ca o naştere neaşteptată: în clipa când a văzut maşinile de poliţie, din el a apărut o altă persoană, cineva care de ani de zile aştepta să iasă la lumină. Când s-a născut Elie, s-a întâmplat exact pe dos. Deşi se pregătiseră timp de nouă luni de zile, sosirea lui pe lume i-a lovit ca o bombă căzută din senin. Părinţii din ei care ar fi trebuit să apară nu au apărut. Amândoi au redevenit copii, erau atât de neajutoraţi.

A văzut maşinile de poliţie tocmai din intersecţie, în timp ce aştepta la semafor. Erau două maşini parcate la intrarea în bloc, ambele cu portierele din faţă deschise. O poliţistă îmbrăcată civil stătea sprijinită de una din ele şi vorbea la telefonul mobil. A parcat motocicleta în

față, apoi a intrat în scara blocului. Ușa era deschisă și de la etajele superioare se auzeau vociferări. A trecut pe lângă ușa apartamentului său și s-a dus la etajul al treilea. Ușa apartamentului în care locuia familia Sharabi era de asemenea deschisă și o polițistă stătea la intrare. Când are loc o nenorocire, ușile stau deschise, s-a gândit el. Poate că tocmai asta simțise el, că se deschide ceva.

Polițista l-a observat și l-a întrebat cine este.

— Mă numesc Ze'ev. Sunt vecinul de la etajul al doilea, a răspuns el și a întrebat-o dacă s-a întâmplat ceva. Fără să se clintească din fața intrării în apartament, ca și cum ar fi vrut să-i arate că el nu avea voie înăuntru, aceasta i-a spus că nu s-a întâmplat nimic. El nu avusese de gând să intre.

Acasă, Michal stătea pe canapeaua din sufragerie. Elie dormea lângă ea. Era încă îmbrăcată în pijamale și se uita la televizor, la *Dr. Phil*. Jaluzelele erau coborâte și în apartament era întuneric. A întrebat-o dacă știa ce se întâmplase la vecini, dar ea nici măcar nu observase că afară veniseră mașinile de poliție și că se petrecea ceva. El venise acasă mai devreme ca de obicei, iar ea s-a arătat surprinsă să-l vadă. L-a întrebat în șoaptă dacă voia să mănânce ceva. Apoi l-a dus pe Elie în camera lui, cu grijă, ca să nu-l trezească, și s-a uitat printre jaluzelele de la balcon să vadă ce-i afară. S-a dus la ușa de la intrare și a aruncat o privire pe holul blocului. Doi polițiști coborau grăbiți pe scări, iar ea a închis repede ușa și a întrebat:

— Oare le-a spart casa?

Ze'ev i-a spus că n-ar fi venit atâția polițiști dacă ar fi fost vorba de o spargere.

— Mă sperie. Oare ce s-o fi întâmplat?

— Sunt sigur că nu e ceva groaznic, a răspuns el strângând-o în braţe.

În după-amiaza aceea, Ze'ev stătea în balconul închis, transformat într-un birou înghesuit, şi corecta nişte lucrări de control. De-acolo putea să urmărească în continuare ce se petrecea afară. Tot veneau şi plecau poliţişti. Unul dintre ei, un bărbat scund şi chel, părea să fie şeful lor. Era agitat, vorbea întruna la telefon şi uneori ridica vocea. Ze'ev l-a auzit strigând:

— Du-l înapoi. Nu sunt eu de vină că proştii ăia n-au primit mesajul. Nu suportă amânare. Toată dimineaţa am încercat să dau de ea şi nu pot să mai aştept. Scoate-o din şedinţă, a ţipat el la telefon.

La scurt timp după aceea, poliţistul a intrat în curtea din faţa blocului şi era cât pe ce să se împiedice de o piatră. A început să caute ceva prin tufişuri, dar când a ieşit de acolo, avea mâinile goale. Mişcările lui erau oarecum stângace. A ridicat capul, probabil să se uite spre un alt poliţist care se afla în balconul de la etajul al treilea. Ze'ev nu-şi dădea seama ce anume căuta poliţistul sau dacă îl văzuse cumva că se uita pe furiş prin deschizătura jaluzelelor de la etajul al doilea şi s-a retras repede în biroul său. Hannah Sharabi a coborât pe trotuar pentru câteva minute, înconjurată de trei poliţişti. Le explica ceva şi gesticula în timp ce vorbea. Părea să le arate cum să ajungă undeva. Dacă Ze'ev ar fi deschis fereastra, ar fi auzit ce vorbeau. Mai erau şi alţi vecini care priveau de la ferestre, din blocurile învecinate. Nu i-a văzut însă nici pe soţul lui Hannah Sharabi, nici pe copii.

A încercat să se concentreze pe lucrările pe care le avea de corectat. Exerciţiile de gramatică erau uşor de

verificat, dar compunerile îi solicitau atenția. Subiectul era următorul: „Cum va arăta lumea peste douăzeci și cinci de ani?" Scopul era să testeze folosirea timpului viitor, dar avea legătură și cu o discuție pe care Ze'ev a vrut s-o desfășoare în clasă după ce au avut de lecturat câteva pagini din cartea *Curajoasa lume nouă* a lui Aldous Huxley. Între două lucrări, căuta pe site-urile de știri și pe Google News să vadă dacă găsește vreo știre legată de orașul Holon sau de numele Sharabi.

Elie dormea deja de peste două ore — cu mult mai mult decât dormea de obicei după-amiaza —, așa că Michal avusese timp să facă baie și să se îmbrace. În timp ce ea se afla la duș, a fost un scurt răgaz de liniște profundă, când părea că niciunul dintre ei nu era acasă. Apoi ea a ieșit pe balcon și l-a sărutat pe Ze'ev pe obraz.

— Cum merge? a întrebat ea, iar el i-a răspuns că va termina la timp. Și-a făcut o ceașcă de ceai cu lapte.

Elie s-a trezit cu puțin înainte de ora trei, plângând ca de obicei. Ze'ev s-a grăbit să termine de verificat ultima compunere și a înlocuit-o pe soția lui care a ieșit pe balcon și s-a așezat la biroul la care stătuse el până atunci, ca să-și pregătească lecțiile pentru a doua zi. El și Elie s-au jucat cu niște cuburi pe covorul din sufragerie. El construia un turnuleț din cuburi colorate, iar Elie îl dărâma, uitându-se la tatăl lui cu satisfacție și mândrie. Ze'ev a încercat apoi să-i arate două cărți colorate pentru copii, una cu o oglindă — și a reușit să-i rețină atenția pentru un scurt timp. Se simțea încordat, dar era o încordare pozitivă, era pregătit de acțiune. Se abținea cu greu să nu îl așeze pe Elie în scăunelul din fața televizorului și el să se ducă să vadă ce se mai întâmpla afară. Evident că

micuțul a simțit lucrul acesta, deoarece se tot smiorcăia și încerca să ajungă la maică-sa, mergând de-a bușilea.

— Cred că am să-l scot la o plimbare, i-a spus Ze'ev lui Michal. Ai nevoie de ceva de la supermarket?

Primul afiș observat de Ze'ev era pe un stâlp de iluminat din fața blocului. Chipul lui Ofer, ușor neclar, în mijlocul unei pagini albe de format A4, tipărită la imprimantă și lipită cu scotch transparent pe stâlpul de beton. Cu tenul măsliniu, foarte slab, ochii negri, înfundați în orbite, un nas mic și buze subțiri peste care mijea o mustață neagră ce trebuia rasă. Avea o privire foarte serioasă în fotografie. Nu zâmbea, privea direct în obiectiv. Ze'ev și-a adus aminte când i-a văzut ultima oară chipul de aproape și serios. După părerea lui, fotografia nu transmitea nimic din blândețea băiatului. Arăta mai degrabă ca un afiș cu un infractor dat în urmărire generală, nu cu un tânăr care dispăruse.

Deasupra fotografiei scria cu litere mari și îngroșate DISPĂRUT, iar dedesubt era un text de câteva rânduri:

Ofer Sharabi a dispărut de acasă miercuri, 4 mai, dimineața

Vârsta: 16 ani. Înfățișare: foarte slab. Păr: scurt, negru. Înălțime: medie.

Cine l-a văzut este rugat să contacteze familia sau să telefoneze la poliție.

Era și un număr de telefon în josul paginii.

Ze'ev se întreba cine lipise afișele; nu credea că le lipise poliția. Erau puse pe toată lungimea străzii, pe stâlpii de iluminat și indicatoarele rutiere, și s-a gândit să rupă unul pe furiș ca să-l ia acasă. S-ar putea să aibă

nevoie de el la un moment dat. Oare mama lui Ofer făcuse afișele?

Vizavi de căminul de bătrâni, un bărbat în vârstă se apropiase atât de mult ca să se uite la unul dintre afișe, încât mai avea puțin și-și lipea nasul de el. Purta o cămașă veche, în carouri și avea în mână o geantă din piele maronie. Elie era agitat și se chinuia să se elibereze din centura căruciorului. Au cotit pe strada Shenkar și au mers până la chioșcul din colț, de unde Ze'ev i-a cumpărat micuțului o punguță de snackuri cu unt de arahide pe care i-a așezat-o în poală. Pe partea cealaltă a străzii a văzut-o pe vecina de la primul etaj care tocmai rupea cu dinții o bucată de scotch și lipea un afiș cu poza lui Ofer în stația de autobuz. S-a întors și a pornit-o spre casă. Secția de poliție nu era departe.

Polițiștii au bătut la ușa lor spre seară, mai curând decât se așteptase el. Asta a fost prima surpriză. Ze'ev și Michal tocmai se pregăteau să-i facă băiță lui Elie. Când Ze'ev a deschis ușa, în prag stăteau doi polițiști — cel scund și neîndemânatic pe care îl văzuse după-amiază de la fereastră și o femeie tânără pe care n-o mai văzuse până atunci.

— Ne cerem scuze că vă deranjăm, a început bărbatul, dar ați aflat probabil că băiatul vecinei dumneavoastră a dispărut de ieri. Avem datoria să stăm de vorbă cu toți vecinii, de aceea am dori să vă punem câteva întrebări. E un moment potrivit?

Michal a ieșit din baie ținându-l în brațe pe Elie dezbrăcat de scutece, iar polițistul a părut jenat. Omul nu a aprins lumina care se stinsese pe casa scării și stătea în pragul ușii în întuneric.

— Poate doriți să revenim puțin mai târziu, a spus polițistul. Am putea să vorbim cu ceilalți vecini între timp.

Ze'ev i-a poftit înăuntru. Elie i-a fixat pe polițiști cu o privire serioasă, așa cum făcea de obicei cu musafirii. Polițista avea numele inscripționat pe insigna argintie prinsă de buzunarul cămășii — Liat Mantsur. Ze'ev a simțit din nou explozia interioară pe care o simțise în după-amiaza aceea, când s-a întors acasă și a văzut mașinile de poliție. Cealaltă persoană din el s-a încordat în așteptare. Poate că ăsta este începutul, s-a gândit el. Trebuie să țină minte fiecare detaliu.

Poliția l-a surprins din nou. Ze'ev nu se așteptase ca el și Michal să fie chestionați separat și nu înțelegea de ce polițistul mai în vârstă a hotărât să stea în bucătărie cu soția lui, iar el să rămână în sufragerie cu polițista mai tânără, Liat Mantsur. Pe masa din bucătărie rămăsese o farfurioară albastră din plastic, cu resturi din piureul de legume al lui Elie. În jurul farfuriei erau numai bucățele de pâine înmuiată și firimituri.

— Doriți ceva de băut? a întrebat-o el pe polițistă.

—Nu, a răspuns aceasta așezându-și pe genunchi o plăcuță de scris, din plastic de culoare închisă. Cu un pix negru împărțise foaia de hârtie în trei coloane, fiecare dintre ele având un text de câteva rânduri scris în partea de sus.

El s-a așezat pe canapea, iar polițista stătea în fața lui, pe fotoliu.

— Adunăm informații despre băiatul care a dispărut, a spus ea. Ne-ar fi de ajutor dacă ne-ați putea spune când l-ați văzut ultima dată — poate l-ați văzut ieri sau chiar azi — și ce impresie aveți despre el.

Se pare că lucrau ca la carte și probabil că procedurile cereau să stea de vorbă cu vecinii și să le pună exact aceleași întrebări, chiar dacă nu foloseau la nimic. Polițista nu și-a plimbat privirea prin cameră, nici măcar nu s-a uitat la singurul tablou de acolo — o reproducere după *Bedroom in Arles* de van Gogh — care atârna pe peretele din fața canapelei, deasupra vitrinei șubrede; sau la canapeaua cafenie, veche și urâtă, acoperită cu o husă cu dungi albe și negre ca să-i ascundă petele și să o protejeze de altele noi; sau la jucăriile împrăștiate pe podea, care făceau sufrageria să semene cu un depozit. Ce lipsă de imaginație! Deși nu se uita, el vedea prin ochii ei cât de improvizat era apartamentul și ce auster părea în lumina slabă când venea seara.

— Nu l-am văzut pe Ofer nici ieri și nici azi, a spus Ze'ev. Cât despre impresia mea despre el, mi se pare a fi un băiat plăcut și introvertit.

Ea deja lua notițe cu un pix negru. Ce naiba trebuia să scrie?

— Eu am să notez în timp ce vorbiți, bine? Când l-ați văzut ultima dată? Vă aduceți aminte cumva?

— Nu-mi amintesc exact ziua. Dar sunt sigur că săptămâna aceasta. Pe scări. Eu predau la un liceu, așa că plecăm de-acasă în același timp și uneori ne intersectăm.

— Vi s-a părut că era ca de obicei sau avea un comportament mai neobișnuit? Ați observat ceva?

Ze'ev era nemulțumit. Nu reușea să audă conversația dintre Michal și polițistul mai în vârstă din cauza lui Elie care plângea în brațele mamei lui, înfofolit într-un prosop uscat, și devenea tot mai agitat. Băiețelul era obosit și nu era deloc încântat de faptul că doi adulți vorbeau unul cu altul și nu cu el.

— Sunteți sigură că nu doriți ceva de băut? a întrebat Ze'ev, sperând să găsească o scuză ca să se ducă la bucătărie. Nu știa când anume în cursul conversației avea să o surprindă. Sau poate că ar trebui să păstreze surpriza pentru anchetatorul mai în vârstă, s-a gândit el.

— Nu, mulțumesc, nu e nevoie, a răspuns ea. Bun... știți ceva despre băiatul care a dispărut sau despre familia lui și considerați că ar trebui să ne spuneți? I-ați auzit cumva că se ceartă sau că se bat?

Vasăzică de-asta polițistul mai în vârstă preferase să stea de vorbă cu soția lui, și-a spus Ze'ev în sinea lui. Bănuia probabil că ea stătea mai mult pe-acasă și de aceea știa mai bine ce se întâmplă în bloc.

— Nicidecum, a spus Ze'ev. Uneori se mai aud zgomote; doar au trei copii și locuiesc deasupra noastră. Dar cred că mai degrabă noi suntem cei care fac cel mai mult zgomot în bloc în ultimul timp. A zâmbit întrebându-se dacă ea a înțeles ce vrusese el să spună. Femeia stătea cu capul aplecat deasupra plăcuței de plastic de pe genunchi și cu privirea ațintită în foaia de hârtie, ca o școlăriță mioapă care dădea un test. Ne-am mutat aici de-abia de un an și ceva, înainte să se nască Elie. Înainte locuiam în centrul Tel Avivului, iar eu încă lucrez acolo. Predau la liceul Ironi A, lângă Cinematecă, dacă știți unde este.

— Și în general ce părere aveți despre băiatul care a dispărut? Era un copil cuminte sau ați avut neînțelegeri cu el mai demult?

Era groaznic. Ea nici măcar nu asculta răspunsurile lui la întrebările ei de rutină.

— Nicidecum. Cum am mai spus, mi-a făcut impresia că este un copil plăcut, deși ușor introvertit. Ze'ev a ezitat o clipă, aruncând din nou o privire spre bucătărie, apoi a

adăugat: Noi doi aveam o relație mult mai apropiată, nu eram doar vecini.

Ea nici măcar n-a ridicat capul să se uite la el, ci a continuat să scrie.

— Cum adică?

— Adică eu am făcut cu el meditații la limba engleză timp de patru luni de zile.

— Și cum era?

— Cum adică „cum era"? Cum era ca elev?

— Ca elev, ca persoană. Ce impresie v-a făcut?

Era ridicol că ea tot repeta cuvântul „impresie".

— Mi-a făcut impresia că este un copil serios la învățătură, dar engleza nu este punctul lui forte. Este un tânăr amabil și plăcut, introvertit, cum v-am mai spus. Cred că vă dați seama, am de-a face cu mulți tineri, dar Ofer era un copil aparte. Cred că între noi s-a creat o strânsă legătură.

— Și nu v-a spus nimic, dacă plănuia să fugă de acasă, poate să se sinucidă, dacă avea probleme la școală?

— Absolut nimic. Discutam mai mult despre limba engleză și nu mi-a zis niciodată în engleză că vrea să se sinucidă sau să fugă de-acasă.

— Deci spuneți că nu avea probleme.

— N-am spus asta. Am spus că nu discutam despre astfel de lucruri. Dar pot să vă întreb de ce vorbiți despre el la timpul trecut? Este tulburător.

— Îmi cer scuze, este doar un mod de a vorbi, i-a răspuns polițista ridicându-se de pe scaun. Apoi a adăugat: o clipă, vă rog, aș vrea să verific ceva.

Ea s-a dus în bucătărie. A fost un moment ciudat: Ze'ev nu știa dacă avea voie să se ridice în picioare în propria lui casă. O clipă mai târziu, polițista a reapărut

împreună cu soția lui și cu polițistul mai în vârstă, dar toți trei s-au îndreptat spre ieșire. Ze'ev s-a ridicat în picioare și s-a dus după ei. Asta a fost cea de-a treia surpriză.

— Am înțeles de la soția dumneavoastră că ați făcut meditații cu Ofer, a spus polițistul. Poate am să trec mai târziu să vă mai pun câteva întrebări. Vă mulțumim foarte mult pentru ajutor.

Pe scara blocului era liniște și beznă, părea că investigația se încheiase. Stăteau în pragul ușii deschise — doi polițiști de-o parte, în întuneric, un bărbat, o femeie și un copil mic de cealaltă parte. Oare unde era Hannah Sharabi? Era acasă? Singură? Și la ea erau niște polițiști?

— Puteți veni oricând, a spus Ze'ev. Deși nu știu dacă v-am fost de foarte mare folos. M-aș bucura să vă pot ajuta mai mult — dacă aveți nevoie de ajutor pentru a-l căuta, de exemplu. Nu știu ce planuri aveți. Intenționați să-l căutați și în cursul nopții?

Polițistul mai în vârstă a părut surprins, ca și când nu se gândise la posibilitatea de a-l căuta și noaptea. Ze'ev a bâjbâit cu mâna după întrerupătorul de lumină de pe peretele de lângă ușă și, după ce a aprins lumina pe casa scării, a văzut că pe polițist îl chema Avi Avraham. Acesta scosese un pachet de țigări din buzunar și se juca cu el între degete.

— Vă mulțumesc, a spus Avraham. S-ar putea să efectuăm căutări, dar încă nu știm exact unde sau când. Dacă vom organiza acțiuni de căutare, ne-am bucura să primim sprijinul dumneavoastră și al celorlalți vecini.

Continua să i se adreseze mai degrabă lui Michal și nu lui Ze'ev.

— Aveți idee unde ar putea fi Ofer? a îndrăznit Ze'ev să întrebe.

Avraham s-a arătat neliniștit.

— Încă nu, din păcate. Sperăm să-l găsim cât mai repede. Apoi s-a întors brusc spre Ze'ev: Poate că știți dumneavoastră?

Lumina de pe holul blocului se stinsese iarăși și el a aprins-o din nou. Pentru prima oară de când venise poliția, avea impresia că în sfârșit cineva vorbea cu el.

— Mi-aș dori să știu, a răspuns el.

Ușa apartamentului lor era singura de pe scară care nu avea o plăcuță cu numele de familie — doar niște bilețele cu anunțuri despre servicii oferite de lăcătuși, instalatori și electricieni, alături de un magnet triunghiular de la Pizza Centro. Iar polițista nici măcar nu-l întrebase cum îl cheamă.

— Pe tine ce te-au întrebat? i-a spus Ze'ev pe neașteptate lui Michal în timp ce îl îmbăiau pe Elie.

Era supărat. De ce nu-i pusese ea mai întâi această întrebare? Și de ce nu-i spusese și lui despre ce discutase cu polițistul mai în vârstă? Dezamăgirea provocată de faptul că Avraham preferase să discute cu Michal și nu cu el nu se domolise; dimpotrivă, se accentuase în urma acelui scurt și provocator schimb de replici pe care îl avusese cu polițistul la ușa apartamentului.

— Probabil aceleași lucruri ca pe tine, a spus Michal. Cât de bine îl cunosc pe Ofer. Dacă am observat ceva neobișnuit. Dacă am văzut prieteni de-ai lui sau alte persoane din anturajul lui care mi s-au părut mai dubioase.

— Și tu ce-ai spus?

— Am spus că n-am observat. Că tu ai făcut meditații cu el la începutul anului, la el acasă. Că el nu a venit aici și că eu n-am vorbit niciodată cu el, doar ne salutam când

ne intersectam pe scări. Poate doar o dată l-am întrebat cum mai merge cu engleza sau ceva de genul ăsta. I-am spus că mi s-a părut că i-am auzit certându-se într-o seară săptămâna asta, poate chiar în seara de dinainte să dispară. Dar că habar n-am cine cu cine se certa sau din ce cauză sau dacă avea legătură cu Ofer. Poate că a fost o ceartă între părinți.

Asta a fost surpriza finală. Ze'ev a rămas perplex.

— Chiar i-ai auzit certându-se? a întrebat el, iar Michal a râs.

— Tu ce părere ai? Că aș spune așa ceva numai ca să mă aflu în treabă? Dar tu n-ai auzit?

El nu-și aducea aminte.

— Probabil că adormisem. Sau poate că s-a auzit de la televizorul lor? a întrebat el.

— Știi ce? S-ar putea să ai dreptate, a spus Michal.

După ce Michal l-a dus la culcare pe Elie, au ciugulit ceva de mâncare în fața televizorului, în timp ce se uitau la un reality show. La știri nu era nimic interesant. Michal a ieșit din nou pe balcon ca să mai lucreze, iar Ze'ev a deschis o carte de Ian McEwan, *Pe plaja Chesil*, un roman trist, foarte scurt, despre o dragoste pierdută într-o clipită din cauza timidității. O citea deja de câteva zile, în doze mici, și de fiecare dată se umplea de tristețe. A observat stilul concis, dar atent la detaliu al scriitorului britanic pe care nu-l mai citise până atunci. Elie începuse să scâncească în pătuțul lui și Ze'ev s-a dus până la el în cameră și i-a pus suzeta în gură.

A amânat să bea ultima ceașcă de ceai pe care obișnuia s-o bea seara. Îl aștepta pe inspectorul Avraham și plănuia să bea o cafea împreună cu el. Ziua fusese mai

puțin satisfăcătoare decât promitea inițial. Iar el simțea că mai avea atâtea de spus. Pe scara blocului se auzeau zgomote, oameni care urcau și coborau, dar nu-și dădea seama dacă aveau vreo legătură cu căutarea lui Ofer sau era doar obișnuita vânzoleală. Vecini care veneau și plecau. S-a auzit o sonerie și cineva a spus: „Sunt eu". Niște uși s-au închis. S-a aprins și s-a stins lumina. Afară treceau puține mașini pe stradă. După ora 23:00, clădirea s-a cufundat în liniște. Avraham nu mai venea. Ze'ev a pus la loc în dulapul din bucătărie cele două căni curate pe care le lăsase afară, pe tejghea. A intrat apoi în baie să se schimbe în pijamale, s-a spălat pe dinți și s-a băgat în pat.

La scurt timp a venit și Michal. Și-a întins pijamalele pe pat, și-a scos hainele și, cu gesturi domoale, s-a îmbrăcat în hainele de culcare în fața lui, privindu-l în timp ce el continua să citească. El nici nu și-a luat ochii din carte, de parcă nu mai vedea nimic în jur, în timp ce ea își scotea sutienul. Atmosfera din cameră părea ușor tensionată. Parcă se dezbrăca în fața altcuiva, cineva pe care nici măcar nu-l cunoștea.

— Te gândești la Ofer? l-a întrebat ea.

— Da, a răspuns el.

— Ce te frământă?

— Poate ar fi bine ca în weekend să mergem și noi să-l căutăm împreună cu ei, dacă nu-l găsesc până atunci. Îl lăsăm pe Elie cu mama ta sau putem să-l luăm cu noi într-un portbebe.

— Crezi că Ofer a fugit de-acasă?

— Nu știu ce să zic. Nu dă impresia că ar fi suficient de independent sau de puternic. Ca să pleci așa de-acasă, trebuie să ai mult curaj. Asta e a doua noapte de când a dispărut și ar avea nevoie de un loc unde să doarmă.

Cuvintele lui au cutremurat-o.

— Biata maică-sa, a zis ea. Nici măcar nu vreau să-mi imaginez cum s-o fi simțind acum. Să treacă două nopți și să nu știi pe unde o fi copilul tău, e groaznic.

Ze'ev a adormit înaintea ei, alunecând rapid într-un somn liniștit. Acum era treaz, iar în clipa următoare i s-au închis ochii. Ea a stat și i-a ascultat respirația liniștită, apoi s-a dus până în camera lui Elie să se asigure că acesta nu se dezvelise. Gângurind în somn, micuțul a oftat și a întins mâinile spre mama lui în timp ce ea a aranjat mai bine păturica în jurul trupușorului său.

3

Vineri dimineață s-a trezit când cineva a sunat îndelung la interfon. Era târziu, cu mult mai târziu decât ora la care se trezea de obicei, chiar și în zilele libere.

— O livrare pentru Avi Avraham.

Își simțea gura uscată și amară, ca după o noapte prea scurtă după o zi încărcată și aproape trei pachete de țigări fumate. Curierul de la florărie era îmbrăcat într-o uniformă verde. Rămăsese cu casca pe cap și abia se vedea de după un imens buchet de flori în nuanțe de roz, alb și violet — crini, lisianthus și gerbere care răsăreau dintr-o mulțime de frunze verzi. Avraham a luat felicitarea și a citit-o:

Dragă Avi,
La mulți ani cu ocazia împlinirii vârstei de 38 de ani!
Îți urăm multă sănătate, fericire, succes în viață și tot ce-ți dorești tu.
Cu dragoste,
Mama și tata

Nu le-a telefonat ca să le spună că a primit aranjamentul floral pe care l-a așezat pe masa din bucătărie

fără să-l pună într-un vas cu apă. Lumina care pătrundea prin fereastra din bucătărie era foarte puternică. A pus pe aragaz un ibric cu apă și cafea turcească destulă cât pentru două cești, apoi s-a dus la baie să expectoreze ca să-și curețe gâtlejul după țigările fumate aseară, înainte de culcare. De-afară se auzea huruitul motorului unei camionete, făcând să vibreze podeaua. De obicei era liniște când se trezea, nu ca azi.

În general, se trezea înainte de ora șase, fără să aibă nevoie de ceas deșteptător. Se spăla pe dinți plimbându-se prin apartamentul slab luminat, punea apa la fiert în bucătărie și intra în sufragerie să ridice jaluzelele, continuând să-și perie dinții în timp ce se uita pe geam la strada întunecată. La ora aceea nu circula nimic, se vedeau doar mașinile parcate de-o parte și de alta a drumului, încremenite una în spatele celeilalte. Câteodată mai vedea pe câte cineva plecând devreme la serviciu sau chiar auzea ciripitul unei păsări în zbor.

Poate că zgomotul nu venea din stradă, ci de undeva din interiorul lui. Se trezise agitat, ca și cum, în clipa când a auzit soneria interfonului, camioneta de livrare a descărcat în el toată ziua de ieri. Toate imaginile, toate conversațiile. Incertitudinea, Hannah Sharabi dincolo de ușa de sticlă prăfuită, telefonul lui mobil sunând întruna, sentimentul că lucrurile scăpau de sub control, vecinii care se uitau la el de la balcoane, drumul cu mașina noaptea prin oraș, singur, fără niciun scop.

Hannah Sharabi i-a apărut în minte și ieri, de cum s-a trezit. Era ora 05:50. Și-a verificat telefonul și a văzut că nu ratase niciun apel în timpul nopții. Nu știa dacă

asta era de bine sau de rău. S-a hotărât să nu se ducă pe jos la secție, ci să ia mașina. Voia să se miște mai repede în cursul zilei dacă se ivea ceva. A intrat în secția aproape pustie cu puțin înainte de ora 7:30. Ofițerul de serviciu i-a spus că în timpul nopții nu sosise nicio informație referitoare la băiatul dispărut și că nu-i ceruse nimeni s-o sune pe mamă dimineață să vadă dacă fiul ei se întorsese acasă.

Următoarele două ore au fost un coșmar. Nu s-a întâmplat nimic. A trimis e-mailuri, a completat un formular personal pe care trebuia să-l dea la departamentul de resurse umane pentru o deplasare la Bruxelles, a citit titlurile de pe site-ul de știri *Haaretz* și s-a uitat prin dosarul lui Kintiev ca să pregătească următoarea etapă a anchetei. Foaia de hârtie pe care își notase câteva propoziții scurte din discuția de aseară cu mama băiatului era încă pe birou, acolo unde o uitase, împăturită cu grijă într-un mic pătrat.

Rapoartele din noaptea de miercuri spre joi arătau că nu se întâmplase nimic care să aibă legătură cu Ofer Sharabi. Avusese loc un incendiu la o agenție de asigurări și echipajul de pompieri bănuia că focul fusese pus intenționat. Chiar la câțiva pași de blocul în care locuia el fusese furată o motocicletă. Ar fi putut să-i telefoneze mamei băiatului ca să-și risipească incertitudinea, dar un sentiment apăsător îi spunea să nu ispitească soarta. Faptul că ea nu sunase însemna poate că totul era bine și el nu voia să strice asta cu un telefon. Și dacă nu, dacă se prefigura o tragedie, atunci era mai bine să aștepte decât să-i grăbească venirea.

După câtva timp, a ieșit din birou ca să-și facă o cafea și să multiplice ceva la copiatorul din spatele biroului

sergentului de serviciu. Secția era deja animată de forfota dimineții. Civilii stăteau la rând la ghișeu. Două agente de la poliția rutieră discutau la intrarea în secție. Și atunci a văzut-o. Stătea în fața clădirii și el a zărit-o prin ușa de sticlă prăfuită. Purta aceleași haine cu care o văzuse îmbrăcată în seara de dinainte — exact așa cum se așteptase. Avea geanta de piele ponosită atârnată pe umăr de bareta subțire și ținea telefonul mobil în mână de parcă nu-i dăduse drumul de când se despărțiseră. Durerea pe care a simțit-o când a văzut-o pe femeie l-a surprins.

Înseamnă că Ofer nu se întorsese acasă.

Avraham a rămas o clipă încremenit, apoi a lăsat copiatorul și s-a grăbit să se ducă la ea. Se gândea să-i pună mâna pe umăr, dar apoi a văzut că nu venise singură. S-a uitat la bărbatul care era cu ea și a întrebat cu glas scăzut:

— N-a venit acasă, așa e?

— Eu sunt unchiul lui Ofer, a spus bărbatul de lângă ea. Fratele meu m-a sunat la ora șase azi-dimineață și mi-a spus ce se întâmplă. Dumneavoastră sunteți polițistul care a discutat cu ea ieri?

Avraham nu a răspuns. S-a întors spre Hannah Shárabi și a întrebat-o:

— N-ați aflat nimic?

Dar ea a rămas tăcută, ca și când prezența unchiului făcea inutilă prezența ei.

— Nimic, a răspuns unchiul. I-ați spus că dimineață veți începe să-l căutați.

Avraham i-a condus numaidecât în biroul lui, fără să observe nimeni.

Au stat la secție până spre de prânz. Aproape că nici n-a lăsat telefonul din mână. A sunat din nou la camerele

de gardă ale spitalelor, a revăzut rapoartele și incidentele din noaptea precedentă și s-a interesat la coordonatorii de informații de la poliția de sector. A ieșit din birou de câteva ori ca să încerce să ia legătura cu Ilana, dar ea avea mobilul închis și secretara de la Direcția de Investigații i-a spus că se afla într-o ședință la sediul central din Ierusalim. Voia să se consulte cu ea, dar, mai ales, voia să fie primul care s-o pună la curent cu acest caz.

Mama băiatului era și mai tăcută decât fusese în timpul discuției de ieri. A întrebat-o dacă dorea ceva de băut, dar ea a scuturat din cap că nu. Chiar și când i s-a adresat direct, punându-i întrebări despre Ofer, unchiul a răspuns în locul ei. Abia când a întrebat ce înălțime avea Ofer și unchiul a răspuns „un metru și șaizeci de centimetri", a intervenit ea și a spus „un metru șaizeci și cinci". Și avea 58 de kilograme.

Cu ajutorul mamei și al unchiului, a formulat un scurt anunț despre dispariția băiatului. Aceștia i-au dat permisiunea să posteze anunțul pe site-ul și pagina de Facebook ale poliției, iar el le-a explicat că același anunț va apărea în presă și la televizor. Mama a pus pe masă o punguță de plastic din care a scos șase fotografii cu Ofer. Imaginea aceea l-a bântuit mai târziu noaptea, până să adoarmă. El nu avusese timp să se uite cu atenție la fotografii și a știut din prima seară că făcuse o greșeală. Oare ar fi putut vedea ceva în ele? Poate. Și chiar dacă nu, ea voise ca el să se uite la Ofer, să zică ceva despre el. A întrebat care era cea mai recentă și le-a luat pe toate să le scaneze. Când se întorcea spre birou, și-a adus aminte că Igor Kintiev trebuia să fie adus la secție din arestul poliției de la Abu Kabir la ora 13:00 și a dat un telefon să anuleze interogatoriul. Mandatul de reținere a acestuia

expira peste patru zile, așa că interogatoriul putea să mai aștepte.

Ce l-a surprins pe el din ceea ce s-a întâmplat în cursul dimineții a fost faptul că nimeni nu l-a acuzat de nimic — nici unchiul, nici mama. Nu l-au învinuit că nu a decis să înceapă imediat căutările și nici nu i-au reproșat că, în afară de el, în seara precedentă, niciun polițist din Israel nu știa de dispariția lui Ofer. Faptul că nu l-au învinuit nu făcea decât să-i sporească sentimentul că lucrurile trebuiau urgentate. În jurul prânzului, a reușit să încropească o echipă provizorie — cinci ofițeri, printre care și tânăra polițistă de la Circulație Rutieră care ieșea din schimb și care s-a oferit să mai rămână câteva ore. Li s-a alăturat și un anchetator de la Departamentul IT împreună cu care s-a deplasat cu mașina de la secție până în strada Histadrut, aflată în apropiere.

Probabil că Hannah Sharabi se afla pentru prima oară într-o mașină a poliției, s-a gândit Avraham când au urcat în vehicul. A privit-o în oglinda retrovizoare cum s-a aplecat să se urce pe bancheta din spate.

Din acel moment, a simțit că lucrurile îi scăpau de sub control, că nu reușea să gestioneze echipa provizorie și situația așa cum voia el. Și era numai vina Ilanei — cel puțin așa i s-a părut atunci. Absența ei îl împiedica să privească lucrurile în ansamblu și nu înțelegea de ce. În orice caz, era scandalos ca un ofițer al Direcției de Investigații Speciale să dispară în mijlocul zilei și să fie imposibil să iei legătura cu el.

A încercat totuși să inițieze ancheta într-un mod organizat și rațional. Asta era regula de la care nu se abătea niciodată. Voia să stea de vorbă cu Hannah Sharabi în

liniște, dar a fost pur și simplu imposibil. Apartamentul forfotea ca un stup de albine. Veneau și plecau polițiști, apăreau vecini, iar unchiul a adus și alte rude și nu s-a îndepărtat de mama băiatului nicio clipă, ținându-se după ea ca o gardă de corp. Telefoanele nu conteneau să sune — în fiecare secundă se auzea alt sunet de apel sau același sunet de apel la care trei sau patru persoane se grăbeau să-și scoată telefonul din buzunar, fiecare crezând că suna al lui. I-a ordonat polițistei de la rutieră să facă puțină ordine și să nu mai lase pe nimeni să intre. Era convins că asta era soluția. Dacă ar fi putut să stea de vorbă cu mama băiatului în liniște, măcar câteva minute, și să-i pună o întrebare pe care nu i-o pusese până atunci, deși nici el nu știa ce, totul va deveni mult mai clar — o întrebare care se va degaja firesc în timpul discuției și va obține o informație pe care nici ea nu știa că o deține. Poate că Hannah își va aminti ceva ce spusese Ofer, de un prieten de care uitase, și vor ști de unde să înceapă căutările. Trecuseră doar douăzeci și patru de ore de la dispariția lui Ofer; încă era posibil orice.

A stat în mașină să se gândească. A primit un telefon de la secție și i s-a spus că Igor Kintiev sosise deja pentru interogatoriu. Și pentru prima oară în ziua aceea a ridicat tonul și a început să urle că el sunase cu două ore în urmă ca să anuleze interogatoriul și dăduse ordin ca Kintiev să rămână în arestul poliției. O femeie, pe care o văzuse mai devreme în apartament, a venit la mașina lui și l-a întrebat dacă poate să lipească afișe pe stradă.

S-a învârtit în jurul blocului și a fumat, încercând din nou să o găsească la telefon pe Ilana. Rinat Pinto, pe care o trimisese să-i chestioneze pe cei de la școala unde învăța Ofer, s-a întors fără niciun rezultat. S-au întâlnit la intrarea

în bloc și ea l-a întrebat pe Avraham dacă ar trebui să stea de vorbă și cu alți profesori și prieteni de-ai băiatului. Ilana rămânea în continuare de negăsit. Anchetatorul de la Departamentul IT îl suna de sus din apartament, crezând că se întorsese la secție. După primele verificări făcute de el asupra corespondenței electronice a lui Ofer, nu găsise nimic important și întreba dacă să ceară acordul familiei pentru a ridica unitatea centrală a calculatorului ca să o cerceteze mai amănunțit la sediul poliției.

— Așteaptă o clipă, urc eu la tine, i-a răspuns Avraham ,care s-a întors în apartament și a cerut permisiunea să fumeze pe balcon.

Era trecut de ora trei când, în sfârșit, a sunat și Ilana. Părea rezervată. Vorbea pe un ton oficial. În fundal se auzeau niște zgomote, probabil de la un radio. Oare era cu cineva în mașină? A ieșit pe balcon ca să nu-l audă nimeni când vorbește, și-a aprins o țigară, apoi a pus bricheta și pachetul pe pervazul ferestrei deschise. Bricheta a căzut în curtea interioară. A informat-o pe Ilana în legătură cu declanșarea anchetei fără să-i spună că mama băiatului venise la secție în seara precedentă. Ea i-a zis că se pare că acționa corespunzător în această etapă și nu vedea niciun motiv pentru care să se abată de la procedurile standard de căutare.

— După cum văd eu lucrurile, nu e un caz special de urgență, nu? a adăugat ea, iar el a vrut să urle și să-i spună: „Cum adică nu e un caz special de urgență? Habar n-avem unde și-o fi petrecut băiatul ăla noaptea", dar n-a făcut-o.

— Și mâine? a întrebat el sperând ca ea să sesizeze tensiunea din glasul său.

— Cum adică mâine?

Nu sesizase.

— Mâine e vineri. Dacă vreau să extind căutările, voi avea nevoie de mai mulți oameni.

— Avi, dacă nu ai nimic concret, un fir pe care să pornești, n-are niciun rost. Și din ce mi-ai spus tu până acum, deocamdată nu ai niciunul, așa-i?

El îi spusese deja că nu avea niciunul și nu înțelegea de ce ea repeta și sublinia întrebarea cu voce tare în prezența persoanei care stătea lângă ea.

— În momentul când vei avea un fir, vom suplimenta personalul; nu va fi nicio problemă, a spus ea.

— Azi ajungi cumva în zonă? a întrebat-o el.

— Nu cred. Acum mă întorc de la Ierusalim și toată după-amiaza am întâlniri la sediul districtual. Dar sună-mă dacă apare ceva urgent. Ține-mă la curent cu mersul anchetei, diseară și în weekend, dacă apare ceva nou. Bine?

Vorbea cu el în felul acela doar pentru că mai era cineva lângă ea. Cineva important, s-a gândit el — poate comandantul districtului sau chiar adjunctul comandantului-șef al poliției. Discuția cu ea nu-i folosise cu nimic.

Abia spre seară s-a făcut liniște în blocul din strada Histadrut. Toți își terminaseră treaba și plecaseră acasă. I-a cerut lui Liat Mantsur să-l însoțească pentru a le pune câteva întrebări vecinilor. Au mers din apartament în apartament, dar n-au reușit să afle nimic semnificativ din discuții. Nimeni nu auzise nimic, nimeni nu-l cunoștea prea bine pe Ofer Sharabi, cu care doar se salutau când se întâlneau pe scări — nimeni, în afară de vecina care îi ceruse permisiunea să lipească afișe pe stradă. Zicea că era „o apropiată a familiei" și că Ofer era „un băiat minunat" — și plângea când i-a spus asta.

Avraham a urcat în apartamentul familiei Sharabi pentru ultima oară înainte de a părăsi clădirea. A bătut încet la ușa închisă, gândindu-se în cele câteva secunde care au trecut până să i se răspundă că probabil fiecare bătaie în ușă o scotea din minți pe mama băiatului.

— Sunt inspectorul Avraham, a strigat el prin ușă. Puteți să deschideți puțin?

Ușa s-a deschis și a apărut o femeie de vreo cincizeci de ani — soția unchiului, care se pregătise de culcare. Aceasta preluase controlul situației. Mama băiatului stătea pe canapeaua de piele din sufragerie, având alături o fată cam de vârsta lui Ofer. Pe masa din fața lor erau niște farfurioare cu sărățele, o sticlă de Sprite Dietetic deschisă, cești cu resturi de cafea — ca după înmormântare, în perioada de shiva[2]. Televizorul era deschis pe Canalul 2.

Avraham stătea în fața ei în sufragerie, între canapea și televizor.

— Cam asta este, a spus el. Deocamdată am terminat aici și mă întorc la secție. Ar trebui să vă odihniți.

— Mai stau puțin, a răspuns mama, dar ochii ei îl întrebau dacă chiar credea că ea avea să se ducă să se culce.

— Am să trec pe-aici mâine-dimineață, a continuat Avraham. Și vă rog să mă anunțați dacă apare ceva la noapte. Aveți numărul meu de mobil, da?

Mătușa l-a condus până la ușă, șoptindu-i că ea și fiica ei vor rămâne acolo peste noapte.

A lăsat-o pe Liat Mantsur la ea acasă, dar în loc să se ducă și el acasă, s-a mai plimbat cu mașina prin oraș, așa, fără niciun scop.

---

2 Perioadă de șapte zile de doliu la evrei. (*N.t.*)

N-avea niciun motiv să se întoarcă la secție.

La eșecul din seara precedentă se mai adăugase unu. Nu se comportase ca un șef al anchetei. Nu stătuse să judece lucrurile. Nu se uitase. Nu ascultase. Indiferent ce se întâmpla cu Ofer, indiferent unde se afla el, aici era vorba despre o poveste care începuse să se depene. Iar el nu stătuse să asculte această poveste. Nu numai că nu știa cum se va sfârși ea, dar nu știa nici cum începuse. N-avea nici cea mai vagă idee cine erau personajele. Asta va trebui să facă mâine, să stea să asculte povestea — să-l cunoască pe Ofer Sharabi, pe mama lui și pe tatăl lui care se afla pe o navă cargo undeva în drum spre Trieste, pe fratele și pe sora lui pe care nu-i văzuse încă.

„Mai încet, fără grabă", își repeta el în șoaptă așa cum făcuse și seara trecută când se întorcea spre casă.

S-a plimbat cu mașina pe Sokolov, principala stradă comercială din Holon, scrutând cu privirea mulțimile de tineri care o invadau. Joia, la ora 23:30, cafenelele erau pline și clienții stăteau la cozi care se întindeau până afară. În timpul zilei, strada le aparținea adulților, proprietarilor de magazine și cumpărătorilor, dar noaptea era ocupată de tineri. A încetinit până aproape să se oprească. Pe vremea când era tânăr, nu exista nicio cafenea în Holon — doar una sau două gelaterii, câteva mici standuri de pizza falimentare, care se deschideau, se închideau, apoi se redeschideau sub alte nume, și o coferărie unde lucrase și el într-o vară. Deocamdată n-avea cum să știe dacă aceste cafenele sau vreunul dintre clienții lor făceau parte din povestea pe care el trebuia s-o asculte.

S-a oprit în piața Struma să-și cumpere un falafel și a parcat mașina pe trotuar. În ciuda orei târzii, erau mulți

oameni care aşteptau la rând. Un grup de tineri, băieţi şi fete, se înghesuia în jurul unui bărbat pe care i s-a părut că-l recunoaşte din pagina de sport a ziarului. Şi-a cumpărat o jumătate de porţie; era prea târziu ca să mai mănânce şi nu voia să-şi cheltuiască toţi banii pe care îi avea la el. A mâncat stând în picioare lângă un grup de tineri care se sprijineau de un BMW roşu şi încercând să tragă cu urechea la ce vorbeau. Era cu mult mai în vârstă decât ei. De fapt, întrucât trecuse deja de miezul nopţii, avea exact treizeci şi opt de ani. Oare de când nu mai ieşise noaptea în oraş la ora aceea? S-a urcat în maşină şi a continuat să se plimbe, încetinind când vedea un trecător mergând singur pe trotuar şi oprind lângă o maşină parcată în care stătea un cuplu pe întuneric.

Toate astea îi aminteau de cu totul alte vremuri şi îi trezeau un ciudat sentiment de duplicitate. El era el şi, totodată, cineva care nu mai era acolo. Când a parcat maşina în faţa blocului său, pe strada Yom Kippur, trecuse de ora două noaptea. A aprins lumina în apartament, s-a uitat absent la televizorul închis, apoi a intrat în bucătărie ca să-şi toarne un pahar de apă. Era cumva un mod de a sărbători? Gândul l-a făcut să zâmbească. A trecut mult timp până să adoarmă.

La treizeci de minute după ce a sunat interfonul a sunat şi telefonul. Între timp, Avraham se îmbrăcase în haine civile — o pereche curată de jeanşi şi un tricou cu guler polo de culoarea mustarului, unul dintre puţinele în care se simţea confortabil.

— Te-ai trezit? l-a întrebat maică-sa, ca şi când la ora aceea de obicei el dormea. Voiam să-ţi spunem *mazal tov*. Sper că n-ai uitat că azi e ziua ta. Şi că azi treci pe la noi.

N-a zis nimic de aranjamentul de lisianthus și gerbere. Și nici el n-a zis nimic, deși ar fi putut să-i mulțumească. A venit și tatăl lui la telefon și i-a făcut aceeași urare, cu exact aceleași cuvinte din felicitare, de parcă citea de pe hârtie:

— Îți urăm multă sănătate și tot ce-ți dorești tu.

Oare ea știa că nu-l va mai suna nimeni să-i ureze la mulți ani de ziua lui și de aceea o făcuse de două ori, o dată cu felicitarea și o dată la telefon? Sau poate credea că el va primi zeci de telefoane și mesaje de felicitare și voia să fie ea prima?

Înainte să iasă din apartament, a pus aranjamentul de flori albe, roz și violet într-un borcan pe care îl găsise în bucătărie și pe care îl umpluse cu apă. L-a lăsat ambalat în celofanul foșnitor în care îl primise.

Spre deosebire de majoritatea colegilor săi, lui Avraham îi plăcea să vină la secție vinerea dimineața. N-avea altceva de făcut.

La secție era liniște, ca în fiecare zi de vineri. Sergentul de serviciu din tura de dimineață, David Ezra, părea vesel. Tocmai vorbea cu cineva la telefon și, dând receptorul la o parte, i-a spus lui Avraham în șoaptă:

— Ai venit să lucrezi la dosarul de dispariție? Atunci așteaptă puțin.

I-a înmânat o scurtă listă cu apelurile telefonice primite în cursul nopții în legătură cu băiatul dispărut, împreună cu numele persoanelor care sunaseră, numerele lor de telefon și câteva cuvinte despre informațiile pe care doriseră să le transmită.

— Asta-i tot? a întrebat Avraham.

Ezra a clătinat din cap și și-a continuat convorbirea.

În graba de ieri și din cauză că în biroul său mai erau mama și unchiul băiatului, uitase să închidă calculatorul înainte să plece spre imobilul din strada Histadrut. Calculatorul rămăsese deschis. S-a uitat pe lista de telefoane și a notat câteva cu un asterisc. Apoi a deschis secțiunea *Persoane dispărute* din pagina de Facebook a poliției și a văzut cu surprindere că primise un număr foarte mic de răspunsuri la anunțul despre dispariția lui Ofer. Și toate erau nesemnificative — urări de succes pentru polițiști, două oferte de ajutor în operațiunea de căutare și unu care punea starea de degradare a tineretului pe seama drogurilor, care se vindeau la chioșcuri noaptea târziu, și a măsurilor ineficiente luate de poliție în această problemă.

Nici măcar nu știa de ce venise la secție. Ar fi putut să stea acasă și să aștepte să primească niște informații concrete. Dar el voia să facă ceva. Cu cât trecea mai mult timp de la dispariția lui Ofer, cu atât scădeau șansele să-l găsească. Simțea că trebuie să ia inițiativă, să îndrepte lucrurile, să treacă la atac, că se va întâmpla ceva în orele următoare. Cu o zi mai înainte își promisese lui însuși că va începe să asculte povestea. Și-a notat câteva întrebări pe care avea de gând să i le pună lui Hannah Sharabi.

Apoi a sunat la unul dintre numerele de telefon. Nu răspundea nimeni. Când a sunat a patra oară, a răspuns un copil.

— Alo, sunt inspectorul Avraham Avraham de la poliție. Ați lăsat un mesaj referitor la un băiat care a dispărut, Ofer Sharabi, a spus el.

— Un moment, s-o chem pe mama, a răspuns fata.

Vocea ei de copil a fost curând înlocuită de vocea unui bărbat.

Avraham a repetat ce spusese mai devreme.

— Ce bine că ați sunat, a spus bărbatul. Eu și soția mea l-am văzut pe băiat ieri-seară.

Bărbatul a povestit în continuare că el și soția lui îl văzuseră pe Ofer la o benzinărie în drum spre Ashdod. Opriseră ca să alimenteze rezervorul și să cumpere o cafea de la magazinul adiacent. Văzuseră un băiat care stătea singur la o masă din fața magazinului și fuma. Bărbatul și soția lui stătuseră la masa de alături aproape zece minute. Figura băiatului i se păruse cunoscută, dar omul nu știa de unde, așa că pur și simplu îl privise insistent până când acesta s-a ridicat și a plecat. Abia după aceea, când s-au întors la mașină, și-a adus aminte că mai devreme în după-amiaza aceea văzuse poza băiatului pe site-ul poliției, la rubrica *Persoane dispărute*. Avraham nu l-a întrebat cum de accesase pagina cu persoane dispărute de pe site-ul poliției.

— Avea cumva un rucsac negru?

— Un rucsac negru?

— Da. N-ați văzut dacă avea la el un rucsac negru?

— Nu-mi amintesc să fi văzut un rucsac.

— Dar vă aduceți aminte cum era îmbrăcat?

— Ah, nu, nu prea. Parcă o cămașă albă. Cred că soția mea își aduce aminte.

— Puteți să mergeți la secția de poliție din Ashdod ca să dați o declarație mai detaliată? a întrebat Avraham.

— Ashdod? Dar noi locuim în Modi'in, a spus bărbatul. Ne duceam la o nuntă.

— Atunci la poliția din Modi'in.

— Vinerea? O să găsim pe cineva acolo? N-am putea să facem chestia asta la telefon?

— Aș vrea să vă uitați la niște fotografii, dar ar fi bine și duminică dimineață, a spus Avraham, știind prea bine

că oricum bărbatul nu mai avea să-i dea alte informații. Important era că, dacă îl văzuse pe Ofer și putea să-l identifice, avea un semn de viață.

Clădirea la care a ajuns în după-amiaza aceea i s-a părut ciudat de familiară. A parcat mașina în același loc în care parcase și în ziua precedentă, vizavi de intrare, dar de cealaltă parte a străzii. Clădirea era un bloc vechi cu apartamente de închiriat, construit în anii '50 sau '60, care între timp fusese renovat, dar tot părăginit arăta — ca o navă eșuată pe uscat și lăsată la soare să ruginească. La unele balcoane încă fluturau steaguri de plastic alb-albastre, rămase de la Ziua Independenței de săptămâna trecută. Aproape toată ziua de ieri și-o petrecuse acolo; și chiar dacă nu făcuse niciun efort ca să rețină detaliile, o parte din decorul familiar i se impregnase în memorie.

Ușa blocului era închisă și nu i-a răspuns nimeni când a sunat la interfon. Brusc și-a dat seama că nimeni din familia băiatului nu-i telefonase de aseară. Oare nu era nimeni acasă? A așteptat un moment, apoi a sunat la vecina de la primul etaj. A urcat împreună cu aceasta până la etajul trei și au bătut la ușă.

— Hannah, a venit cineva de la poliție, a strigat vecina și mama băiatului a deschis. Zicea că nu a auzit interfonul și Avraham s-a întrebat în sinea lui dacă el chiar sunase.

Femeia era singură în apartamentul care arăta curat și îngrijit — fără vase lăsate pe masa din bucătărie, fără vizitatori. Vecina a părut dezamăgită când Avraham i-a cerut să-i lase singuri. Încă de ieri așteptase acest moment și nu știa cât timp mai avea până se întorceau celelalte rude.

S-au așezat la tejgheaua dintre bucătărie și sufragerie. Mama își schimbase hainele și avea părul ud. El a acceptat când ea i-a oferit o cafea turcească, cu o singură linguriță de zahăr, și alături de ceașcă a așezat o farfurioară cu covrigei.

— Vreo veste? Ați mai aflat ceva? a întrebat el și imediat a regretat că a făcut-o. Ea ar trebui să-l întrebe pe el dacă avea vreo veste și el s-o țină pe ea la curent și nu invers. Trebuia s-o convingă — și poate să se convingă și pe el totodată — că făcea tot ce se putea, că el deținea ferm controlul anchetei.

Ea a scuturat din cap că nu.

— Unde sunt ceilalți? a întrebat el.

— Aveam nevoie de puțină liniște. Probabil că vor veni înapoi.

El încerca să vorbească pe un ton oficial, în ciuda faptului că avea impresia că se cunoșteau de foarte mult timp.

— Am venit să vă informez în legătură cu mersul anchetei și să vă mai pun câteva întrebări.

— Bine.

— În momentul de față facem cercetări pe mai multe planuri concomitent. Primul plan este mai degrabă pasiv. Am început să primim informații de la oameni care l-au văzut pe Ofer sau spun că l-au văzut și încercăm să verificăm aceste informații. Am fost la secția de poliție azi-dimineață și am verificat câteva lucruri, a spus Avraham, întrebându-se dacă ar trebui să-i spună despre telefonul primit din Ashdod — sau mai bine zis Modi'in. Informații întâmplătoare de genul acesta conduc de foarte multe ori în direcția corectă. Al doilea plan al cercetărilor este unul mai activ. Îi chestionăm pe prietenii lui Ofer

și facem o examinare amănunțită a calculatorului său. O echipă de anchetatori a început ieri să se ocupe de treaba asta și vom continua și în weekend. Probabil că și de aici vom afla ceva, pentru că fiecare acțiune lasă o urmă — chiar și o acțiune care a fost planificată, cum ar fi fuga de-acasă. De asemenea, există și un plan informațional unde acționează coordonatorii de informații care recepționează date legate de acest caz și bineînțeles că au obligația să-mi transmită orice informație relevantă pe care o primesc ei.

— Deci nu ați început să-l căutați? Cu agenți ai poliției? a întrebat ea.

— Doamnă, toate aceste operațiuni sunt coordonate de poliție. Dar dacă vă referiți la căutări pe teren, atunci nu, încă nu. Încă nu știm unde să căutăm.

Voia să-i spună că n-avea cum să trimită ofițeri de poliție să strige pe stradă „Ofer, vino acasă! Mama ta este extrem îngrijorată din cauza ta!" așa cum ar fi dorit ea, dar n-a făcut-o. Femeia a așteptat ca el să continue.

— Aș vrea să vorbesc cu fratele și cu sora lui Ofer, a spus Avraham. Unde sunt ei acum? Nu i-am văzut nici ieri.

— La părinții soțului meu.

— De ce?

— Nu pot să am grijă de ei acum. Nu mai am putere. Poate am să-i aduc înapoi duminică, a spus ea și brusc a izbucnit în lacrimi — poate pentru că se gândea la ziua de duminică și la faptul că weekendul va trece fără Ofer. Scâncea încetișor, înăbușit, fragmentat, ca un câine care fusese lăsat pe-afară și acum voia să intre în casă.

— Ați luat legătura cu soțul dumneavoastră?

— Am vorbit azi cu el. Ține legătura cu fratele lui care îi spune ce se întâmplă. O să se întoarcă duminică.

Avraham a așteptat ca ea să se liniștească.

— Știu că v-am mai întrebat lucrul acesta de câteva ori, a continuat el, dar acum avem mai multă liniște și poate ați avut mai mult timp să vă gândiți. Sunteți sigură că nu s-a întâmplat nimic care ar putea avea legătură cu fuga lui Ofer?

De ce întrebase despre fuga lui Ofer de parcă era deja evident că asta se întâmplase?

— V-am spus tot. Aveți și numele tuturor cunoștințelor.

— Doamnă, am să vă explic de ce vă tot întreb lucrul acesta. Un adolescent nu are cum să fugă de-acasă fără ajutor. Nu are un card de credit și dumneavoastră ne-ați spus că nu avea bani la el. Și nu are nici telefonul mobil cu el. Nu poate ajunge prea departe fără ajutor, fără să-i dea cineva bani sau fără să aibă unde să doarmă.

Oare el credea ce spune sau doar încerca să facă un scenariu mai liniștitor, în care Ofer dormea undeva, la adăpost, și nu era singur?

— Știți cumva dacă are cunoștințe în Ashdod? a întrebat el la un moment dat.

— În Ashdod? Femeia a stat să se gândească. A fost de multe ori acolo, în port, cu tatăl lui. Dar nu are rude acolo. De ce Ashdod?

— E doar o întrebare de rutină, a spus Avraham. Apoi a adăugat: Povestiți-mi mai multe despre Ofer.

Ea a ridicat privirea spre el și s-a gândit puțin, întrebându-se probabil de unde să înceapă.

— V-am spus ieri. Este un elev bun, învață la secția de real. Nu iese în oraș, nu are mulți prieteni. Se duce la școală, apoi vine acasă, se joacă cu sora și cu fratele lui, mă ajută mult la gospodărie. Nu prea vorbește — nici cu mine, nici cu tatăl lui...

— Navighează pe internet? a întrerupt-o el.

— Petrece mult timp la calculator. Nu știu ce face acolo.

— Are o prietenă?

Ea a ezitat înainte să răspundă.

— Nu, nu cred că iese cu fete.

— Ce plănuiește să facă în armată?

— N-a zis nimic, deși a primit hârtiile. Ce poate să facă în armată? Nu e un băiat care să aibă mulți prieteni.

— Credeți că îi era frică de armată? A spus vreodată ceva despre asta?

— Nu știu. Poate că îi era frică.

Cum de nu știa nimic despre fiul ei, s-a gândit Avraham. Băiatul mai avea puțin și termina clasa a unsprezecea, cum să nu fi avut despre ce să vorbească, să nu fi avut nimic de zis, să nu fi vorbit cu nimeni despre nimic? Și totuși asta îi spuseseră toți în ultimele douăzeci și patru de ore.

— Pot să mai arunc o privire prin camera lui? a întrebat el.

Femeia s-a ridicat în picioare și Avraham a urmat-o în camera în care mai intrase de câteva ori în ziua precedentă. Ea s-a oprit în prag. Nu era o cameră tipică de adolescent, cum vezi prin reclame, ci mai degrabă o adunătură de piese de mobilier disparate. Jaluzelele erau trase și în cameră era întuneric. Nu dormise nimeni acolo în noaptea aceea.

Avraham a aprins lumina. Pe peretele din dreapta cum intrai pe ușă era un dulap uriaș din pal melaminat, gri-șoarece. Deasupra lui era fixat un coș de baschet din plastic și sub patul maro pentru o singură persoană, Avraham a văzut și mingea din burete portocaliu pentru aruncări la coș. Vizavi de ușă, erau două postere pe perete, deasupra patului — unul dintr-un film cu Harry

Potter și altul cu un tânăr despre care nu știa cine este. Posterele păreau vechi, ca și când ar fi fost lipite acolo de doi sau trei ani. În stânga patului se afla un birou cu blatul din melamină neagră — cu patru rafturi nu foarte încărcate cu manuale, caiete, dicționare, câteva jocuri pentru calculator, un ceas deșteptător, câteva romane pentru adolescenți și o veioză. Totul surprinzător de ordonat. Neobișnuit pentru un adolescent. Lângă veioză era un ecran de calculator — un monitor plat, de culoare neagră — și un mouse argintiu care nu era conectat la nimic deoarece unitatea centrală fusese ridicată de polițiști pentru examinare. Lucrurile fratelui de cinci ani, deși tot puține la număr, dominau încăperea, se gândea el. În colțul din dreapta, lângă patul copilului, se afla o mică etajeră pe care stăteau rânduite mașinuțe din plastic, cărți și animăluțe din pluș. Alte câteva jucării erau împrăștiate pe podea, lângă pat și pe sub el. Dar acestea erau mult mai colorate.

Avraham s-a așezat pe patul lui Ofer. Mama băiatului a rămas în pragul ușii. Dar când el a început să se uite prin sertare, după ce i-a cerut ei permisiunea, a venit și s-a așezat aproape de el. I-a plăcut mirosul săpunului pe care ea îl folosise la baie.

Sertarul de sus al dulăpiorului conținea un CD-player portabil care părea defect, baterii, rigle, un compas, un încărcător pentru telefonul mobil, un portofel din piele gol și un set de chei. În al doilea sertar a găsit documente și hârtii, un card de asigurare de sănătate, documentele pe care Ofer le primise de la armată și un orar școlar tipărit la imprimantă. Al treilea sertar, și cel mai mare, era plin cu caiete și teste, majoritatea din anii școlari anteriori.

Avraham a scos orarul școlar din al doilea sertar și cheile din primul, după care le-a închis pe toate. Dacă Ofer ar fi plecat la școală miercuri, ar fi trebuit să aibă o oră de algebră de la opt la nouă, apoi engleză, sociologie și literatură. Mai avea și o oră de sport.

— Nu văd aici cartea de identitate a lui Ofer, a spus Avraham. De obicei o ia la el?

— Nu știu, a răspuns ea. Dar știu că are.

— Dar pașaportul lui?

— Pașaportul lui este expirat. Cred că a rămas la soțul meu.

Avraham ținea legătura de chei în mână, părând că-i estimează greutatea.

— Aceasta este cheia casei? a întrebat el. Nu și-a luat cheia cu el?

— Cred că este o cheie mai veche, a răspuns femeia. Am schimbat încuietoarea. Pot să verific.

Avraham s-a ridicat în picioare și ea l-a urmat.

— Ofer este un băiat foarte ordonat, a spus el.

Ea și-a rotit privirea prin cameră și lui i s-a părut că vede o oarecare surpriză în ochii ei.

— Nu știam că este atât de ordonat, a spus ea. Nu i-am umblat niciodată prin sertare.

Când a plecat de la Hannah Sharabi în după-amiaza aceea, nu aflase nimic în plus față de ce știa deja despre Ofer. S-a urcat în mașină și a plecat spre casă. De data asta s-a oprit la mall, a parcat mașina, a traversat strada și s-a așezat la o masă afară la Cup o'Joe. Cafeneaua era aproape goală. A luat un teanc de ziare de weekend și a comandat un espresso dublu și o prăjitură cu morcovi. De ziua mea de naștere, s-a gândit el.

Adevărul era că habar n-avea care va fi următorul pas. Nu deținea nici măcar un singur indiciu și, dintr-un motiv neștiut, toate speranțele lui atârnau de telefonul primit din Ashdod. O lăsase pe mama băiatului singură în apartament. Ilana nu sunase deloc toată dimineața. Era o zi de vineri obișnuită, ajunul Sabatului, când, pe măsură ce treceau orele și ziua se apropia de sfârșit, oamenii se întorceau încet-încet pe la casele și treburile lor.

Articolele din ziarele locale erau ridicole. Majoritatea vorbeau despre oameni mai tineri decât el. A găsit totuși ceva interesant în *Haaretz* — un articol serios despre lupta pentru postul de șef al poliției, care descria foarte precis conflictele interne dintre mai marii poliției. Articolul făcea trimitere și la un scandal sexual în care era implicat unul dintre candidați, pe care Avraham nu-l cunoștea, dar îl știa după nume.

S-a dus la părinții lui exact la ora 18:00. Ca întotdeauna, aceștia tocmai se certau. Maică-sa a deschis ușa și l-a sărutat pe obrazul nebărbierit, strigând la taică-său:

— Gata, ajunge, a venit Avi și putem să ne așezăm la masă.

— Nu, vreau să te uiți pe internet, a zis taică-său dând la o parte pătura în carouri cu care era acoperit și ridicându-se din fotoliu ca să dea mâna cu Avraham. Era îmbrăcat în niște pantaloni de trening negri și o bluză de corp mai veche, de culoare albă.

— Ce trebuie să cauți? a întrebat-o Avraham pe maică-sa.

În locul ei a răspuns taică-său:

— Dacă sunt țânțari. Ea zice că țânțarii nu apar până în luna iulie, dar pe mine m-au înțepat toată noaptea.

— Nu sunt țânțari. El închide noaptea toate ferestrele, pune aerul condiționat la 18°C și stă băgat sub pătură. Iar eu îngheț. De ce trebuie să mă simt ca la spital? Știi ce bun e aerul de-afară? Pentru ce avem toate ferestrele astea? Avi, spune-i cum este aerul de-afară.

Ce putea el să zică despre aer?

— Parcă ai zice că suntem în Elveția, a replicat taică-său. Afară e foarte cald și de-aia sunt atâția țânțari.

— Bine, sunt țânțari. Dar te rog frumos, du-te și îmbracă-te. E ziua lui Avi. Nu poți să stai așa la masă.

— De ce nu? Ce, tu ești la țol festiv? Ce-are dacă sunt îmbrăcat așa? Avi, te deranjează dacă rămân îmbrăcat așa? Că doar el nu e un străin.

Deoarece erau numai ei trei, maică-sa aranjase masa mică din bucătărie, nu pe cea mare din sufragerie. Dar o acoperise cu o față de masă albă și scosese farfuriile rezervate de obicei pentru musafiri. Tacâmurile erau așezate frumos pe șervețele roșii împăturite. Piesa centrală era o sticlă de vin roșu pe care nu aveau s-o deschidă. Maică-sa spumega de furie.

— Fă cum vrei. Nu te schimba — așază-te la masă în hainele alea împuțite cu care dormi. N-am putere să mă lupt cu el toată ziua.

Taică-său s-a dus la el în cameră să se schimbe.

Camera fusese a lui Avraham când crescuse mai mare, dar la câțiva ani după ce a plecat de-acasă și era clar că n-o să se mai întoarcă, a fost transformată în debara; în ultimii ani, de când taică-său se întorsese de la spital după atacul cerebral suferit, debaraua a devenit camera lui. Montaseră un aparat de aer condiționat și dormeau în camere separate — și nu doar din cauza divergențelor legate de temperatura din cameră.

Avraham s-a așezat la locul lui și și-a pus pachetul de țigări și telefonul mobil pe masă, lângă el.

— Tot mai fumezi? a zis maică-sa. Nu-i de mirare că nu te simți bine.

— Mă simt bine, a răspuns el.

— Ai primit florile?

— Da. Mulțumesc. Au sosit azi-dimineață devreme.

— Și tu nu zici nimic? Știi că azi după-amiază am sunat să mă cert cu ei că nu au făcut livrarea? S-ar putea să-ți fi trimis încă un aranjament. Probabil că primul s-a ofilit deja fiindcă nu cred că l-ai pus în apă.

Taică-său a reapărut îmbrăcat cu un hanorac peste bluza de corp albă. Nu-și schimbase pantalonii de trening. Conversația a luat cursul obișnuit. Maică-sa i-a pus întrebări despre viața lui și el a ocolit răspunsurile.

— Ați auzit de scandalul din poliție? a întrebat el.

— E absolut oribil, a răspuns maică-sa. Mi-ar fi rușine să lucrez într-un astfel de loc. Ia zi-mi, în afară de tine, pe-acolo toți își fac de cap cu polițiste tinere? Nu-i de mirare că nu există siguranță în țara asta.

A adus de la frigider o sticlă de vin alb desfăcută și au închinat în cinstea lui, urându-i încă o dată la mulți ani, cu aceleași cuvinte — succes în viață și tot ce-ți dorești tu. Încet-încet, taică-său a devenit mai rezervat. Așa era de când făcuse atacul cerebral, în ciuda recuperării care îi uluise pe medici. Nu mai reușea să se concentreze, devenea confuz, vorbea incoerent și, în cele din urmă, conștient parcă de regresul său, aproape că amuțea și își vedea de farfuria lui, mâncând foarte încet. Au așteptat până să-și termine supa. Singurul lucru care reușea să-l mai învioreze era discuția despre Iran și probabilitatea unui atac asupra Israelului în viitorul apropiat.

Dispoziția lui Avraham devenea din ce în ce mai mohorâtă. Maică-sa a adus felul principal de mâncare pe care îl pregătise special pentru ziua lui de naștere — fricăței de pasăre prăjiți cu ceapă, piure de cartofi și o salată de roșii condimentată. El încetase să-i mai asculte întrebările și s-a repezit să mănânce. Avea două teorii despre influența pe care o avuseseră părinții lui asupra alegerii carierei — una legată de maică-sa și alta de taică-său. Conform primei teorii, el a devenit detectiv încă din copilărie, când, întorcându-se acasă de la școală, încerca să-și dea seama, după unele indicii, în ce dispoziție era maică-sa. A căpătat abilitatea de a sesiza cu ușurință semnele și indiciile, expresiile faciale și schimbările din tonul vocii ei. Încă de pe scări încerca să ghicească după miros ce gătise în ziua aceea, ca să știe dacă după masă avea să ia bătaie. Dacă ea pregătise ceva ce-i plăcea lui, în general, masa decurgea în liniște. Dacă gătise ceva ce nu-i plăcea, din motive pe care el nu le-a înțeles niciodată, se termina prost. De exemplu, mirosul de varză umplută de pe scări era un semn sigur că urmează o bătaie zdravănă.

Conform celei de-a doua teorii, el a devenit detectiv încă de pe vremea când ieșea la plimbare cu taică-său, mai ales sâmbăta. Jucau un joc inventat de tatăl lui.

„Cred că văd o femeie îmbrăcată într-o haină albastră", zicea taică-său. Și Avraham, care avea pe atunci vreo trei-patru anișori și era în cărucior, căuta atent cu privirea printre oamenii de pe stradă până când o găsea și arăta cu degetul. Jocul a devenit din ce în ce mai subtil pe măsură ce el creștea. „Cred că văd un bărbat care a întârziat la întâlnire", zicea tatăl și Avraham se uita atent în jur până când dădea cu ochii de un bărbat nebărbierit care traversa strada pe culoarea roșie a semaforului și i-l arăta.

Taică-său, care îl ținea de mână, zicea „exact", iar asta îl făcea pe Avraham extrem de fericit.

A rupt tăcerea și a întrebat întorcându-se spre tatăl lui:

— Dumneata cum te mai simți?

Dar acesta nu a auzit întrebarea.

— Shlomo, Avi te-a întrebat cum te simți, a spus maică-sa. Ce-i cu tine? Acum ești și surd?

Terminaseră de mâncat și maică-sa tocmai strângea farfuriile când lui Avraham i-a sunat telefonul mobil.

— Inspectorul Avraham? a întrebat o voce.

El a ieșit din bucătărie.

— La telefon.

— Sunt Lital Levy de la secție, a spus polițista, care era tânără și absolvise academia de poliție de numai câteva luni. Dumneavoastră vă ocupați de dosarul de dispariție deschis ieri?

— Da, Ofer Sharabi.

— Da, Sharabi. Tocmai am primit un telefon anonim care cred că v-ar interesa.

— Poți să-mi dai mai multe detalii? Tu ai primit apelul? a întrebat Avraham, sperând ca ea să nu-i sesizeze neliniștea din glas.

— A fost scurt și n-am prea înțeles. Dar zicea că ar trebui să căutăm băiatul în zona dunelor din spatele șantierului unde se construiește blocul H300. Zicea că acolo vom găsi cadavrul.

4

Până la urmă a ajuns să fie ultimul care s-a alăturat echipei de căutare — singur, la început simțindu-se ca un străin printre ceilalți căutători care nu s-ar fi aflat acolo dacă n-ar fi fost el.

S-a trezit primul. Elie încă dormea, la fel și Michal. S-a uitat afară printre jaluzelele de pe balcon. Era a treia zi. Afară totul părea liniștit, nu era niciun semn de agitație în bloc sau pe stradă. Pe trotuar treceau agale doi bătrâni cu taşcă din catifea albastră în care se ține șalul pentru rugăciune. Ze'ev nu știa să fie vreo sinagogă prin preajmă.

În zilele de sâmbătă era rândul lui Michal — sau al lui, de fapt. Erau zilele în care ea dormea până mai târziu și el se trezea să aibă grijă de Elie. Fiecare minut în plus în care copilul dormea era ca o dulce binecuvântare. Se simțea tulburat de o mulțime de emoții. Trebuia să se gândească la ce i se întâmplase în ultimele zile, la ceea ce nici măcar nu-i trecuse prin cap că era în stare să facă cu o oră înainte s-o facă. Sentimente necunoscute, contradictorii, îl străbăteau cu o intensitate pe care n-o mai simțise până atunci. Se simțea atât de plin de rușine și de mândrie încât avea senzația că va exploda.

Elie s-a trezit la zgomotul făcut de ceainicul care începuse să fiarbă și să vibreze — ca de obicei. Ze'ev l-a ascultat cum plânge din bucătărie, unde pregătea un biberon cu lapte cald pentru copil și o ceașcă de ceai cu o felie de lămâie și zahăr brun pentru el. L-a ridicat pe Elie din pătuț și copilul, pe jumătate adormit, s-a uitat mirat la tatăl lui și în preajmă. Au spus bună dimineața cățelului de pluș, căluțului de lemn, peștișorului auriu care înota de colo-colo în bolul cu apă. Ze'ev a luat trupușorul cald și s-a dus cu el în sufragerie, s-a așezat în balansoar și i-a dat lapte cu biberonul. Ceaiul lui a rămas să se răcească.

O oră și ceva mai târziu, l-a scos pe Elie afară să-l plimbe cu căruciorul.

Orașul era pustiu.

A mers pe traseul lor obișnuit, pe strada Histadrut, rezistând tentației de a porni imediat spre dunele de nisip.

Își luase cu el romanul *Pe plaja Chesil* în caz că Elie adormea în cărucior; dar n-a adormit. Şi oricum n-ar fi putut să citească. Pe vremea când locuiau în Tel Aviv, înainte să se nască Elie, sâmbăta dimineața ieșea la o cafenea, de obicei în apropiere de plajă, cu o carte sau un caiet și un pix. Erau ore sacre — aproape singurele în care el nu mai era profesor de liceu, putea fi orice altceva, orice își dorea el să fie. Acum era din nou altcineva, încă de joi. Şi din nou era pe punctul de a scrie după o perioadă de pauză de peste un an.

Când s-au întors acasă, Michal se trezise deja și era îmbrăcată în halat. Stătea în bucătărie, unde își bea cafeaua și mânca o felie de pâine prăjită cu unt și gem de prune.

— Cum a fost la plimbare? a întrebat ea. Apoi și-a adus aminte și a adăugat: Adineauri a trecut vecinul pe-aici. Se organizează un grup care să ajute la căutări.

Cum de reușise să nu-i spună și ei? Nimic nu-l uimea sau întrista mai mult decât lucrul acesta. În ultimele săptămâni, îi ascunsese cel puțin două lucruri. Nu plănuise să nu-i spună de atelierul literar și de Michael Rosen. Pur și simplu, nu-i spusese când s-a dus prima dată — și de-atunci secretul se adâncise; era imposibil să vorbească despre el acum. Și bineînțeles că nu putea să vorbească despre evenimentele din ultimele zile până nu le înțelegea mai întâi el. Avea senzația că ascundea de ea însăși ființa lui. Ieri-seară îi spusese că se duce într-un anume loc, deși el știa că se duce în altă parte. Iar când s-a întors, cu inima bătându-i în piept cu putere, ea adormise deja. S-a dezbrăcat și s-a băgat în pat, iar ea s-a întors în somn și l-a sărutat cu ochii închiși.

— Când a fost aici? a întrebat Ze'ev.

— Acum un sfert de oră, a spus Michal. Tocmai visam ceva ciudat. Se făcea că eram plecați în croazieră pe un vas de lux și ne duceam la Istanbul. Și deodată pe tine nu te-am mai văzut, iar eu și cu Elie te căutam pe puntea vasului și am început să intrăm din cabină în cabină. Și la un moment dat am găsit-o pe mama într-o cabină... Nu-mi dau seama dacă pe tine te-am găsit până la urmă.

Michal l-a îmbrățișat, frecându-și obrazul de gâtul lui.

— Probabil că are legătură cu ce se întâmplă acum.

Îi plăcea să-i povestească visele ei.

Ze'ev a clătinat din cap.

— Și unde vor să caute? a întrebat el, deși nu era nevoie. Știa deja.

Perimetrul unde se desfășurau căutările era relativ restrâns, avea mai puțin de 2,5 km^2, iar polițiștii îl împărțiseră în două sectoare. Primul, sectorul de nord,

acoperea zona dintre strada Golda Meir la nord și strada Menachem Begin la sud. Cuprindea curțile și parcările blocurilor locuite, precum și blocurile aflate în construcție. Al doilea sector era zona întinsă și nisipoasă dinspre sud, toată numai dune și iar dune — dâmburi de nisip fin și tufe uscate care se întindeau până departe, înspre orașul învecinat.

Ze'ev s-a dus acolo pe jos. Le-a luat ceva timp până au decis să se ducă el singur, iar Michal să rămână acasă cu Elie, apoi el a mai zăbovit făcându-și de lucru prin apartament. Și-a schimbat hainele și pantofii, și-a căutat cheile motocicletei, apoi s-a hotărât să se ducă fără ea și a stat să se gândească dacă să-și ia cu el portofelul sau doar niște bani. Oare îi va cere cineva cartea de identitate?

Nu cunoștea zona în care s-a dus și a mers zeci de metri până să observe ceva ce părea să aibă legătură cu o operațiune de căutare. O mașină a poliției în care nu era nimeni, parcată lângă o rulotă cafenie, biroul de vânzări pentru clădirile rezidențiale care se construiau acolo. A zărit de la distanță figuri cunoscute, figuri pe care le știa de pe strada unde locuia. Printre ele era și vecinul care trecuse pe la ei în dimineața aceea să le spună despre operațiunea de căutare. Simțea că îi bubuie inima de emoție. S-a hotărât să nu-și scoată din geantă agenda neagră. Cel mai bine ar fi să țină minte și să-și noteze când va ajunge acasă. Nu așa își imaginase el în seara de dinainte căutarea lui Ofer. Nu se vedea niciun polițist în uniformă, iar Avraham nu era acolo.

Probabil că întâlnirea de ieri după-amiază, când Ze'ev a dat nas în nas cu Avraham pe scări, a fost cea care i-a dat ideea asta. Avraham nu purta uniformă ieri-seară, deci probabil că și acum trebuia să-l caute

printre oamenii îmbrăcați civil, s-a gândit el. Faptul că știa numele ofițerului care părea să se ocupe de caz l-a surprins, deși era simplu de explicat. Avraham fusese în apartamentul lui joi seară. Stătuse în bucătărie cu soția și copilul lui, pe scaunul lui. Apoi a doua zi au trecut unul pe lângă altul pe scări.

Vecinul care venise să-i anunțe în legătură cu căutarea se afla într-un mic grup de oameni care stăteau de vorbă. Toți se cunoșteau între ei. Ze'ev s-a întrebat dacă trebuia să se prezinte cuiva. Oare polițiștii țineau o evidență a celor care participau la această căutare? Împărțeau oamenii pe grupuri cu anumite sarcini sau, pur și simplu, el putea să se alăture celorlalți și să caute prin zonă? S-a apropiat de vecin și a dat mâna cu el.

— Ați venit de mult? a întrebat Ze'ev.

— De o oră, o oră și jumătate, a spus vecinul.

Până atunci nu schimbaseră mai mult de două vorbe. Vecinul deținea un magazin cu materiale pentru construcții și era cu câțiva ani mai în vârstă decât el. Conducea o Toyota Corolla albă și avea doi copii. La scurt timp după ce se mutaseră în Holon, acesta venise la ușa lor să întrebe dacă motocicleta din parcarea blocului era a lui. L-a rugat pe Ze'ev să o parcheze totuși în altă parte deoarece bloca accesul spre lada de gunoi. De atunci, Ze'ev își parca motocicleta vizavi de clădire, pe trotuar. Acum părea că între ei era o oarecare stânjeneală și totodată o apropiere, chiar o frățietate. Simțea încă pe piele atingerea mâinii uscate a vecinului.

— De fapt unde se desfășoară căutările? a întrebat Ze'ev.

— Ne-au spus să căutăm pe-aici prin preajmă, a răspuns vecinul. Poliția caută mai în spate, în zona dunelor.

Probabil că acolo îl va găsi pe Avraham, care în seara precedentă nici măcar nu se oprise pe scări să-l salute — sau să-și ceară scuze că nu mai trecuse pe la el joi seară ca să termine discuția așa cum zisese că va face. Când Ze'ev și-a dat seama că Avraham nu l-a recunoscut și de-aceea a urcat mai departe pe scări, s-a prefăcut și el că n-a observat persoana care tocmai trecuse grăbită pe lângă el.

— Și știm ce trebuie să căutăm?

— N-au spus. Presupun că obiecte care ni se par suspecte. Haine. Genți.

Ze'ev nu reușea să-și stăpânească tremurul interior, dar nu s-a trădat în timp ce vorbea.

— Întrebarea este: de ce tocmai aici? Știți cumva dacă poliția a primit vreun pont despre zona în care trebuie să caute?

— Habar n-am, a răspuns vecinul. Așa a cerut familia.

Ze'ev a observat un grup de adolescenți la mică distanță de ei, probabil câțiva colegi de clasă de-ai lui Ofer. Unul dintre ei stătea în genunchi și se uita pe sub mașinile parcate de-a lungul străzii. Ze'ev s-a întrebat dacă venise și vreun profesor de-al lui Ofer.

— Pot să vă ajut cu ceva? Să merg și eu cu voi? a întrebat Ze'ev.

— Așteptăm să deschidă, a spus vecinul. I-au cerut contractorului să deschidă șantiererele din cartier.

Ze'ev s-a ținut după vecinul său până când s-a simțit suficient de relaxat ca să se descurce singur. Logica îi spunea că voluntarii erau coordonați de cineva din familie, dar n-a văzut niciun membru al familiei. Mama lui Ofer nu se vedea pe niciunde. Oare poliția preferase să nu-i spună nimic despre informația primită și despre decizia de a începe căutarea în zonă? Nu erau multe

femei acolo și el s-a bucurat că Michal se hotărâse să nu vină cu el.

După sosirea contractorului, șase sau șapte dintre ei, toți bărbați, au intrat în structura de beton a clădirii. Au trecut cu grijă peste segmente înclinate din beton turnat între scânduri de lemn prinse în cuie. În aer se simțea miros de umezeală. De nisip ud și piatră. În timp ce se strecurau printre stâlpii de fier și pășeau peste cărămizi sparte, cineva din spatele lui a zis:

— Cu grijă, băieți, că n-avem asigurare pentru așa ceva.

Pantofii și manșetele pantalonilor lui Ze'ev se acoperiseră de praf.

El a fost trimis la etajul al șaselea din cele nouă construite până atunci. Vecinul său a rămas la etajul al cincilea și Ze'ev a urcat singur la următorul etaj, oprindu-se la intrarea într-un imens labirint de ziduri.

Odată finalizată, clădirea urma să aibă trei apartamente pe fiecare etaj; dar, deocamdată, acestea erau încă deschise, contopite într-o singură întindere fără uși — doar niște deschideri înalte, tăiate în ziduri de cărămidă, prin care se vedeau alte camere cu alte deschideri în ziduri și din nou alte camere. Și-a adus aminte când a urcat scările blocului său joi, atunci când a început totul. Ușile deschise. Și se pomenea că ajungea mereu în aceeași cameră.

Oricine s-ar fi înșelat cu ușurință, crezând că el era preocupat să caute, doar că Ze'ev era singurul om din tot șantierul care știa că nu vor găsi nimic în camerele goale. Într-o încăpere foarte întinsă erau aliniate, lângă fereastră, câteva perechi de încălțări de lucru uzate. De o bucată de sârmă ce părea să răsară din cărămizi ca un fir de iederă, atârna o pungă de plastic de la supermarket,

plină cu cutii de conserve goale. O jumătate de pâine uscată și o sticlă de cola pe jumătate goală zăceau pe pardoseala plină de nisip. Mirosul greu și zdrențele dintr-o altă cameră arătau că acolo era probabil toaleta muncitorilor.

Ze'ev s-a oprit din căutat. Acum era sigur pe el. S-a dus la o fereastră orientată spre nord și a stat acolo, uitându-se la întinderea orașului, la străzile cu trafic răzleț, la cei câțiva voluntari de mai jos. Se vedea partea din spate a blocului în care locuia și secția de poliție, nu prea departe de-acolo. Apoi a găsit o fereastră orientată spre sud de unde se vedeau dunele. De sus, de la etajul al șaselea, siluetele albastre ale polițiștilor apăreau ca niște prichindei. Câțiva dintre ei țineau în lesă câini care păreau niște miniaturi.

O femeie îmbrăcată în pantaloni negri, ajustați pe corp, cu bluză de mătase de culoare deschisă și cu pantofi de lac, inadecvați pentru o operațiune de căutare printre dune, stătea cu spatele spre stradă și discuta cu Avraham. Ze'ev a așteptat la mică distanță de ei, prefăcându-se preocupat să caute. Femeia părea să aibă peste patruzeci de ani și era cu un cap mai înaltă decât Avraham. Să fi fost vreo șefă care trecuse prin zonă să vadă cum merg căutările înainte de-a se duce acasă să ia masa împreună cu familia? Dacă ar fi fost o voluntară sau vreo rudă de-a băiatului care venise să ia parte la căutări, ar fi purtat haine mai comode și cu siguranță alți pantofi.

Ze'ev era aproape sigur că nu pomenise numele inspectorului Avi Avraham când sunase la poliție. Inițial voise să ceară să vorbească cu el — acesta fusese scopul pentru care sunase. Dar s-a răzgândit. Din noianul de

gânduri ce-i vuiau prin minte seara trecută, i s-a năzărit că numele întreg al polițistului era probabil Avraham Avraham. Şi cu acest gând, întreaga existență a polițistului i s-a deschis în fața ochilor, de parcă ar fi aruncat o privire în dormitorul acestui om. Dar cu toate că se pregătise bine, repetând de mai multe ori în gând propozițiile scurte pe care voia să le spună, a fost descumpănit când la telefon i-a răspuns o voce de femeie tânără și era cât pe ce să închidă. Şi-a revenit cumva și a spus lucruri pe care nu intenționase să le spună, apoi a închis speriat și neliniștit de cuvintele care îi ieșiseră din gură.

Conversația dintre inspectorul Avraham și femeia cu bluză de mătase nu se mai sfârșea. Ze'ev nu a observat prin preajmă nicio bandă specială sau ceva care să avertizeze că zona fusese izolată de poliție. S-a mirat din nou că treaba nu era făcută așa cum trebuie și a hotărât să țină minte acest detaliu destul de important. El intrase, fără să-l oprească nimeni, într-o zonă în care se desfășura o investigație a poliției. Nimeni nu-l luase în seamă. În afară de Avraham, acolo nu mai erau decât cinci sau șase polițiști care nu purtau uniformă și câțiva oameni îmbrăcați civil care se învârteau printre ei. Probabil că unii erau polițiști, iar alții voluntari ca el. Doi polițiști plimbau deasupra nisipului un dispozitiv negru care semăna cu un aspirator sau detector de metale. Întreaga scenă dădea impresia de amatorism și de dezordine. Ze'ev și-a adus aminte de un film franțuzesc pe care îl văzuse la Cinematecă în urmă cu câțiva ani. Sute de polițiști căutau prin pădure un criminal evadat. Stăteau unul lângă altul într-un șir lung, ținându-se de brațe, și înaintau ca o singură entitate, astfel încât să nu rateze niciun petic de teren.

Femeia îmbrăcată elegant care stătuse de vorbă cu Avraham s-a urcat în mașina parcată la marginea drumului. Acum era șansa lui.

Ze'ev l-a bătut ușor pe Avraham pe umăr, din spate.

— Mă scuzați, domnule inspector Avraham. Aș putea să vorbesc ceva cu dumneavoastră? a spus el răsuflând din greu de parcă alergase la o cursă de maraton.

Avraham s-a întors, surprins de atingerea ușoară de pe umărul său, dar și de figura pe care o vedea în fața lui.

— Vă amintiți de mine? a întrebat Ze'ev. Și înainte ca Avraham să aibă timp să răspundă, a adăugat imediat: Sunt vecinul din blocul lui Ofer. Ați vorbit cu soția mea joi și ați spus că veți reveni să mai discutați cu noi. De la etajul al doilea. Am făcut meditații la engleză cu Ofer.

— Da, da, îmi amintesc. N-am reușit să mai trec pe la dumneavoastră pentru că am avut de lucru până peste cap în după-amiaza aceea. Poate vă facem o vizită săptămâna aceasta ca să continuăm discuția.

Ze'ev nu era convins că el chiar își amintea. La fel ca în ziua de joi, Avraham părea stresat și nervos, pe lângă faptul că de data asta era și foarte obosit.

— Până una-alta am venit să ajut la căutări, a spus Ze'ev. Sunt aici de azi-dimineață. Noi am căutat mai întâi prin clădirea aflată în construcție, presupun că așa ați dat indicații. Dumneavoastră sunteți șeful investigației?

Avraham a ignorat întrebarea. Oare altcineva era șeful sau nu avea voie să divulge această informație?

— Ați găsit ceva? a întrebat el.

— Nu, a spus Ze'ev. Dar nu cred că știm ce anume căutăm.

— Orice ar putea avea legătură cu Ofer.

— Înțeleg, dar de unde să știm ce ar putea avea legătură cu Ofer și ce nu?

Avraham părea că nu știe ce să răspundă sau cum să-i răspundă persoanei care îl bătuse pe umăr. A început să se plimbe și Ze'ev s-a luat după el. Mergeau pe nisip unul lângă altul, ca niște cunoștințe vechi — sau ca un comandant și adjunctul său, umăr lângă umăr, exact așa cum își imaginase Ze'ev când i-a venit ideea să sune la telefon. Dar se pare că Avraham n-avea de gând să-l întrebe nimic pe Ze'ev și dacă el nu vorbea, conversația lor avea să înceteze chiar atunci. În orice clipă putea să apară un polițist sau un voluntar care să solicite atenția inspectorului și atunci ar fi fost imposibil ca dialogul să fie reluat la fel de firesc cum începuse.

— Ați mai progresat cu ancheta? a întrebat Ze'ev.

Avraham a părut iarăși surprins, de parcă până atunci nu observase că Ze'ev mergea alături de el.

— Deocamdată, nu, a răspuns el.

— Atunci de ce căutările au loc aici? Și cum întrebam mai înainte, noi ce căutăm de fapt?

— Nimic special.

O undă de nerăbdare, ba chiar ceva mai mult, o impolitețe răzbătea din tonul lui Avraham și din faptul că nu se oprea din mers. Cu toate astea, Ze'ev a continuat:

— Eram doar curios să știu cum decide șeful unei investigații unde trebuie să desfășoare o acțiune de căutare. De obicei, când cauți într-o anumită zonă, te bazezi pe informații concrete, nu?

Avraham s-a oprit din nou.

— Deocamdată nu avem nimic concret, doar niște informații generale că ar fi fost văzut pe-aici, a spus el.

La fel ca în ziua de joi, Avraham l-a surprins din nou pe Ze'ev. Cum adică a fost văzut pe-aici? Cumva polițista cu care vorbise nu a auzit ce i-a spus? Sau Avraham mințea? Exact asta plănuise Ze'ev să spună când a sunat — că Ofer trăiește, că știa că Ofer era în viață și știa unde trebuiau să-l caute. Până la urmă, fără să vrea, i-a ieșit o prostie pe gură și a zis că poliția trebuia să caute cadavrul — apoi a închis. Oare vorbise prea repede și polițista nu-l înțelesese?

Nimic din ce se întâmplase în seara precedentă nu decursese conform planului.

Inițial voise să sune de la telefonul public de pe strada Shprintzak, care se întindea între Cinematecă și școala unde preda el în Tel Aviv; dar a ajuns la concluzia că n-ar fi un lucru prea înțelept. Până la urmă a intrat în Tel Aviv și s-a oprit la patru chioșcuri până să găsească unul care vindea cartele pentru telefoanele publice. Se gândea că va reuși să găsească o cabină telefonică pe undeva în sudul Tel Avivului, aproape de vechea Autogară Centrală, care acum slujea ca adăpost pentru refugiații africani și muncitorii străini. Dar s-a speriat când a văzut ce întuneric era pe străzile pustii și s-a dus mai spre nord. S-a oprit și a parcat motocicleta pe strada Allenby, scoțându-și casca și punând-o pe șa. Telefonul era defect. S-a întors în centrul orașului și a găsit un telefon funcțional lângă cinematograful Gat, la o intersecție foarte aglomerată. Ar fi vrut să fi găsit unul pe o stradă mai liniștită, dar n-avea de ales. Şi chiar atunci, cu doar câteva clipe înainte să ridice din nou receptorul ca să sune, a auzit că-l striga cineva. A înghețat de frică.

Orna Abiri, o tânără profesoară de matematică de la școală, a venit la el și l-a sărutat de două ori pe obraz — un

mod de a-l saluta pe care nu obișnuia să-l folosească atunci când se întâlneau la serviciu. Ea l-a prezentat pe Ze'ev celor două prietene ale ei și l-a întrebat ce făcea acolo. El s-a fâstâcit, neștiind ce să-i spună, și până la urmă a bălmăjit ceva, cum că tocmai fusese la un film. Din fericire, aceasta nu l-a întrebat la care. Deși nu aveau o relație foarte apropiată la școală, ea l-a întrebat dacă n-ar vrea să vină cu ele la un bar din apropiere. Ze'ev a refuzat și s-a scuzat spunând că trebuia să se întâlnească cu niște prieteni.

— Ai nevoie de telefon? a întrebat ea înainte să se despartă.

— Cum? a întrebat Ze'ev, crezând că ea voia să-i dea numărul ei de telefon.

— Mi s-a părut că voiai să suni de la telefonul public. Dacă ai nevoie să suni, îți dau eu telefonul mobil.

Ze'ev a râs.

— Nu, tocmai am terminat de vorbit. Am uitat să iau adresa și mi-am uitat mobilul acasă.

Până la urmă a reușit să sune după ora 22:00, de la un telefon aflat în apropiere de plajă.

— Cum? Ofer a fost văzut pe-aici? l-a întrebat Ze'ev pe Avraham, fără să-și ascundă uimirea din glas. Asta înseamnă că aveți informații că este în viață?

— De ce n-ar fi în viață?

Ze'ev s-a fâstâcit.

— Nu, voiam să întreb dacă știți unde este, a zis el.

— Nu știm nimic sigur. Încercăm să verificăm toate informațiile pe care le primim.

— Și ce vă face să credeți că această informație este adevărată? a întrebat Ze'ev, continuând să-l descoasă. Cu siguranță că nu efectuați căutări după fiecare telefon pe care îl primiți.

Avraham s-a uitat surprins la Ze'ev.

— Verificăm orice pistă, a spus el.

O polițistă tânără s-a apropiat de ei. Avea în mână o zdreanță care fusese cândva o pereche de pantaloni din catifea cord de culoare maro.

— Mă scuzați, trebuie să plec, a spus Avraham nerăbdător. Vă mulțumesc pentru că participați la căutări și vă promit că veți primi un telefon ca să stabilim când ne putem vedea ca să continuăm discuția. Cum ziceați că vă cheamă?

— Ze'ev Avni, a răspuns Ze'ev. Bine că ați întrebat. Polițista care a stat de vorbă cu mine joi nu m-a întrebat cum mă cheamă, s-a grăbit el să adauge. Voi fi bucuros să vorbesc cu dumneavoastră despre Ofer. Nu știu ce ați aflat despre el până acum, dar am multe să vă spun. Cred că în lunile când am făcut meditații cu Ofer am ajuns să-l cunosc bine.

Inspectorul Avraham i-a făcut semn polițistei să pună pantalonii din catifea cord într-o pungă neagră din plastic.

— Măcar facem curățenie pe-aici. Acum suntem și autoritatea pentru protejarea mediului înconjurător, a auzit-o Ze'ev spunând.

Nu s-a mai întors la ceilalți căutători după ce s-a despărțit de Avraham. Într-o oarecare măsură, era mulțumit de câte reușise să afle până atunci, dar totodată discuția mult prea scurtă cu inspectorul îi produsese amărăciune și dezamăgire. El își imaginase că vor sta de vorbă ore în șir, schimbând informații și impresii despre caz. Voia să plece acasă și brusc i-a părut rău că venise fără motocicletă.

În drum spre casă s-a simțit cuprins de mâhnire și la început n-a știut de ce. Oare pentru că dintr-odată înțelesese gravitatea faptelor lui? Sau din cauza nervozității lui Avraham, a faptului că acesta nu și-a amintit de el când s-a prezentat? Spera să nu fi telefonat degeaba. Cu toate acestea, i s-a părut că la un moment dat Avraham a ascultat ce-i spunea el și chiar părea hotărât să treacă iarăși pe la el ca să discute despre Ofer.

Şi atunci l-a străfulgerat un gând.

Picioarele au început să-i tremure și a simțit că îngheață pe loc, deși, fără să-și dea seama, el grăbise pasul.

În una dintre întrebările pe care i le pusese inspectorului Avraham, aparent spontan, zisese că informația în baza căreia se făceau căutările fusese primită prin telefon — deși Avraham nu pomenise nimic despre asta. Ar putea să explice că știa pentru că îl auzise pe un polițist spunând acest lucru?

Ze'ev nici nu și-a dat seama când a ajuns acasă. Spera s-o găsească Michal, dar când a deschis ușa, a văzut că în apartament nu era nimeni. S-a întins pe pat și a închis ochii strâns, așa cum fac copiii.

Era convins că din clipă în clipă un polițist avea să sune la ușă.

5

Momentul când apăsa clanța de metal a ușii ca să intre în biroul Ilanei era unul dintre acele momente de la serviciu pe care Avraham le aștepta cu nerăbdare. Acum se afla în sediul districtual al Poliției din Tel Aviv, iar în clipa următoare, când ușa se închidea în urma lui, se găsea în cu totul alt loc — acasă. Uneori ea îl aștepta la ușă când el urma să intre.

Şi nu pentru că biroul de la etajul al doilea al noii clădiri din strada Salame era altfel față de alte birouri ale poliției. În centrul încăperii trona o masă de lucru din lemn masiv de culoare închisă și pe ea un monitor plat marca Dell. Pe pereți atârnau diplome și certificate de merit înrămate, alături de portretele președintelui și primului-ministru. Într-o fotografie imensă, cu un superb peisaj în culori spectaculoase, se vedea podul Lions Gate din Vancouver la apus de soare. Ilana petrecuse acolo câțiva ani în interes de serviciu, împreună cu familia, și zicea mereu că o parte din ea „a rămas în acel oraș rece și nu s-a mai întors". Erau și două fotografii mai mici cu Ilana — într-una alături de un fost președinte al Curții Supreme de Justiție și în cealaltă, făcută cu mulți ani în

urmă, alături de un star al muzicii pop. Ilana era tânără pe vremea aceea, cu părul lung și șaten, fără șuvițele cărunte pe care le avea când s-au cunoscut. Cea mai prețioasă dintre fotografii stătea pe birou, într-o ramă neagră — o fotografie de familie făcută în fața Bisericii Sacre-Coeur din Paris, într-o călătorie în care merseseră cu Amir, fiul ei cel mare, înainte să se înroleze în armată. Viitorul soldat apare în centrul fotografiei, vesel, înconjurat de cei doi frați mai mici și de sora lui, la fel de înalt ca mama și tatăl lui care îl îmbrățișează din ambele părți. Un accident de instrucție avea să-i curme viața câteva luni mai târziu.

— Poți să intri, a spus Ilana, iar Avraham a rămas dezamăgit când și-a dat seama că Shrapstein ajunsese acolo înaintea lui.

Tocmai discutau despre ceva și Ilana râdea în hohote.

— Intră, Avi, a continuat Ilana. Eyal mă informează în legătură cu rezultatul căutărilor de ieri.

— Cu lipsa rezultatului, vrei să zici, a exclamat Shrapstein.

— O jachetă de piele nu-i chiar atât rău. Poate fi dusă la curățătorie și purtată. Am citit că se poartă din nou pielea, a răspuns Ilana, continuând probabil discuția pe care o începuseră înainte să vină el.

— Și nu uita de pantalonii din catifea cord, a adăugat Shrapstein râzând.

Avraham s-a simțit imediat lezat. În seara trecută fusese nedumerit de decizia Ilanei de a-l numi pe Shrapstein în echipa de investigații. De ce considerase ea că el mai avea nevoie de încă un om în echipă?

— Este disponibil și știi și tu, Avi, că e inteligent, deși insuportabil câteodată. Tu ești anchetatorul-șef, tu conduci

echipa. Folosește-l cum crezi tu de cuviință, îți va fi de ajutor, îi spusese Ilana, încercând să-și justifice decizia.

— Când vine Eliyahu? a întrebat Avraham.

— E pe drum. Ajunge în trei minute, a răspuns Ilana. Eyal, să știi că îi datorezi felicitări lui Avi. Vineri a fost ziua lui.

Intenția ei fusese să-l binedispună, dar el s-a crispat.

— Felicitări! Câți ani ai? a întrebat Shrapstein.

Ilana, care și-a dat seama de momentul jenant pe care îl crease, a răspuns în locul lui:

— N-a făcut patruzeci. Încă e copil. Așadar, Avi, mai ai doi ani la dispoziție ca „tânăr și promițător anchetator". Titlul rămâne valabil până la patruzeci de ani.

— Înseamnă că eu mai am zece ani, a spus Shrapstein.

Eliyahu Ma'alul a venit îmbrăcat, nu se știe de ce, într-o jachetă impermeabilă de culoare gri și a salutat pe toată lumea cu obișnuita lui frază:

— Văd că ridic media de vârstă din această cameră, dar cobor media de frumusețe.

A pus o mână pe umărul lui Avraham și s-a aplecat să-i șoptească:

— Mă bucur să te văd.

Apoi s-a așezat pe scaun lângă el.

— Bun, să începem, a spus Ilana. Nu am mult timp la dispoziție. Avi, fă-ne prezentarea și încearcă să fie cât mai detaliată.

Avraham a pus pe birou un dosar subțire și a scos din el cele trei pagini pe care le tipărise la imprimantă și le capsase la secție în dimineața aceea.

— Iată despre ce este vorba, a spus el. Ofer Sharabi, domiciliat în Holon, născut în decembrie 1994, fără cazier, a dispărut de miercuri dimineață. Miercuri a plecat, ca

de obicei, la școală, înainte de ora opt dimineață, dar nu a ajuns acolo. N-am găsit niciun bilet sau altceva care să arate că a fugit de acasă. Și-a uitat telefonul mobil acasă, prin urmare nu-l putem localiza. Reclamația a fost depusă la poliție joi dimineață, de către mama lui, Hannah Sharabi.

Shrapstein l-a întrerupt deja ridicând mâna și începând imediat să vorbească — un elev sigur pe el care nu are nevoie de un semn din partea profesorului ca să-l întrerupă.

— Asta înseamnă mai mult de douăzeci și patru de ore de la dispariție. Puțin cam târziu, nu credeți?

— Nu chiar. Mama lui a aflat că nu fusese la școală abia miercuri după-amiază, când copilul nu s-a întors acasă, a răspuns Avraham. De fapt, ea a venit la secție miercuri seara, dar nu era decisă să depună plângerea.

Ilana a tăcut, dar Shrapstein nu s-a lăsat.

— Cum adică nu era decisă? Cine a discutat cu ea?

— Eu am fost ofițerul de serviciu, a răspuns Avraham. A venit seara și nu știa dacă să depună plângerea.

Ilana l-a oprit pe Shrapstein care voia să continue.

— Să trecem mai departe, a spus ea. Deocamdată detaliile astea nu sunt relevante. Dacă se vor dovedi importante, vom reveni la ele mai târziu. Să trecem mai departe.

— După cum spuneam, a continuat Avraham, am deschis o anchetă joi, cu anunțuri în mass-media și pe internet, și am inițiat audierea familiei, prietenilor și vecinilor. Am efectuat și o cercetare preliminară a camerei băiatului, precum și o examinare a calculatorului său și a telefonului mobil. Am avut și convorbiri telefonice de rutină cu coordonatorii de informații. În orice caz, am primit puține reacții și informații din partea populației — poate

pentru că nu a apărut nimic la ştiri în mass-media, au fost doar anunțuri. Din rapoartele primite la Centrul de Contact, niciunul nu conținea informații concrete care să ne ajute la investigație.

— În afară de telefonul anonim care ne-a făcut să pierdem sâmbătă jumătate de zi, scotocind prin zona dunelor de nisip, a intervenit din nou Shrapstein.

Eliyahu Ma'alul s-a arătat nedumerit, neştiind despre ce anume era vorba.

— Care dune? a întrebat el.

— Chiar la asta voiam să ajung... bun, acum dați-mi voie, a insistat Avraham. La centrul de contact al diviziei s-a primit o informație anonimă vineri seară, cum că trupul copilului dispărut s-ar găsi pe dunele din spatele șantierului de construcții H300. N-am avut cum să verific informația, dar am decis totuși să efectuăm o cercetare a zonei ieri-dimineață ca să excludem această posibilitate — şi ca să înlăturăm şi cea mai mică îngrijorare că băiatul dispărut ar putea fi acolo, viu sau rănit şi incapabil să se miște sau chiar inconştient.

— Dacă a existat această îngrijorare, nu mi se pare normal că s-a amânat de vineri seară până sâmbătă dimineață, a comentat Shrapstein.

— Ai dreptate, dar căutările pe timp de noapte necesită un echipament special şi buget special şi ştiți cu toții cât de complicat este, a spus Avraham.

— A fost o decizie pe care Avi a luat-o cu acordul meu, a adăugat Ilana.

— Şi credeți că ați eliminat în întregime această posibilitate? a întrebat Ma'alul.

Înfățişarea sobră şi calmă a lui Ma'alul îi amintea lui Avraham de tatăl său înainte de atacul cerebral. Era

un bărbat scund, slab, cu pielea măslinie. Ochii duși în fundul capului erau mari și blânzi, iar întrebările lui, întotdeauna sincere și niciodată în doi peri, te încurajau să-ți deschizi inima, chiar și atunci când erai întrebat doar: „Ce mai faci?" Decizia lui de a se specializa în investigarea delincvenței juvenile, pe care o luase cu douăzeci și cinci de ani în urmă, izvorâse din dorința sinceră de a-i ajuta să se îndrepte pe adolescenții care apucaseră pe un drum greșit în viață. În adâncul sufletului era mai degrabă asistent social decât polițist, dar Avraham îl considera un anchetator cu care îți făcea plăcere să lucrezi. Nu că ar fi fost strălucit, dar își făcea treaba cu seriozitate, cu modestie și fără să comenteze.

— Nu cu certitudine absolută, a spus Avraham, răspunzând la întrebarea lui Ma'alul. Dar așa cred. Nu am făcut săpături cu utilaje grele, dar am acoperit bine zona. Am găsit câteva articole de îmbrăcăminte, dar familia a confirmat că ele nu aparțin băiatului dispărut.

Ma'alul a clătinat din cap.

— Și nu am găsit nimic la telefonul public de la care s-a efectuat apelul către poliție, nu? a întrebat Ilana.

— Până acum nimic, a răspuns Avraham.

Avraham a scos niște hârtii din dosarul de anchetă.

— Am făcut copii după procesele-verbale ale audierilor, a spus el, distribuindu-le celorlalți. Ilana le-a văzut deja; nu conțin nimic semnificativ. Băiatul dispărut nu era foarte activ pe calculator. Are o singură adresă de e-mail a unui furnizor de servicii de internet și foarte puține contacte. Majoritatea mesajelor pe care le primește sunt materiale publicitare și ultima dată când a trimis un mesaj a fost în urmă cu o săptămână. Nu are cont pe Facebook.

— Site-uri porno? Site-uri de întâlniri on-line? De jocuri de noroc? a întrebat Shrapstein.

În ultimii ani, aproape de fiecare dată când se deschidea o anchetă se punea aceeași întrebare — de parcă navigarea pe internet era sursa tuturor crimelor și principala modalitate de rezolvare a lor.

— Se pare că pe calculator există și un istoric al accesării unor site-uri porno, dar nu cine știe ce, a spus Avraham. Există un singur calculator în casă — în camera în care băiatul stă împreună cu fratele mai mic și cred că nu prea avea când să se uite la materiale pornografice. Le-am cerut celor de la IT să verifice accesarea site-urilor de călătorii, ale agențiilor de voiaj, dar n-au găsit nimic. Istoricul căutărilor pe internet are legătură mai mult cu site-urile de jocuri pe calculator.

Nici audierea prietenilor și rudelor nu a scos la iveală informații reale care să ne dea un fir de unde să începem cercetările, a continuat el. Niciunul dintre cei chestionați nu avea cunoștință că băiatul ar fi vrut să fugă de-acasă și nu cunoaștem să sufere de tulburări emoționale sau comportamentale. Știm că tânărul a mai fugit de acasă de două ori, în urma unor certuri cu părinții. A plecat doar pentru câteva ore, dar este un indiciu că ar putea fi vorba de o nouă tentativă.

Tânărul mai are puțin până la absolvirea clasei a unsprezecea la liceul Kugel și învață destul de bine. A fost descris ca fiind un băiat liniștit, nu foarte popular, dar fără probleme sociale. Nu există dovezi că ar fi suferit vreun abuz sau că a fost hărțuit de alți elevi. Nu știu dacă am mai spus-o, dar nu avem informații care să ne arate că ar avea legături cu vreo activitate infracțională.

Avraham a ridicat capul din hârtii și s-a uitat la Ilana. Ea a oftat.

În ultimii patru ani, de când Ilana fusese numită șef al Direcției de Investigații și Informații din districtul Tel Aviv, s-a întâmplat de atâtea ori să stea ceasuri întregi în biroul ei, cântărind cu atenție fiecare detaliu în parte, citindu-și unul altuia transcrierile interogatoriilor, încercând să privească lucrurile mai întâi dintr-un punct de vedere și apoi din altul, punând cap la cap toate faptele în efortul de a ajunge la o ipoteză. Dacă a existat vreodată un loc unde anchetele care, inițial, păreau să nu ducă niciunde până la urmă se încheiau cu succes, atunci acela a fost aici, în această încăpere, și mulțumită discuțiilor de acest gen.

— Pe scurt, nu avem niciun fir, a comentat Ma'alul.

— Nu, a răspuns Avraham, deși cred că avem de-a face cu o tentativă de fugă de acasă care probabil s-a încheiat prost — sau, în cel mai rău caz, cu o sinucidere.

— De ce? a întrebat Ma'alul.

Avraham a ezitat o clipă sub privirea ochilor blânzi și minunați ai lui Ma'alul.

— În primul rând, pentru că tânărul nu are antecedente penale și nu am găsit nimic care să arate că era implicat în vreo activitate infracțională; dar și prin prisma informațiilor despre el pe care le-am adunat. De asemenea, pentru că e ceva în legătură cu familia, deși încă nu-mi dau seama ce anume. Pare a fi un băiat cu foarte puțini prieteni, extrem de introvertit, nu prea comunică cu părinții. Din experiență știu că aceste trăsături de comportament pot sugera o tentativă de fugă de-acasă sau de suicid — asta dacă nu cumva voi aveți altă părere.

— Este posibil, a răspuns Ma'alul.

— La ce te referi când spui că „probabil s-a încheiat prost"? a întrebat Ilana.

— La faptul că poate a plănuit să dispară de-acasă o zi sau câteva ore, dar a fost implicat în ceva neașteptat, a răspuns Avraham. Sincer, nu știu.

— Eu nu sunt de acord, a spus Shrapstein.

Ilana și Ma'alul s-au întors spre el.

— De ce? a întrebat Ilana.

— Pentru că eu nu cred că un tânăr de — câți ani ziceai că are? Cinșpe? Șaișpe? a spus Shrapstein.

— Șaisprezece și jumătate, a răspuns Avraham.

— Nu cred că un adolescent de șaisprezece ani și jumătate dispare pur și simplu fără să lase o urmă pe care noi să nu reușim s-o găsim în trei zile de anchetă — chiar dacă n-a fost cea mai amplă operațiune din lume, a continuat Shrapstein. Nu se poate să nu lase vreo urmă. Trebuie să facă rost de bani înainte sau după ce dispare, nu? Și chiar dacă a fost implicat în ceva neașteptat, ce șanse sunt ca noi să nu aflăm? Și chiar dacă vrea să se sinucidă fără să știe cineva, trebuie s-o facă într-un fel, corect? Trebuie să fure o armă de la cineva sau pastile din dulapul cu medicamente al părinților, un cuțit de bucătărie, ceva. În general, oamenii care se sinucid vor să fie găsiți; eu așa am învățat.

Ilana s-a întors spre Avraham, evident, invitându-l să răspundă la provocarea lansată de tânărul și „strălucitul" inspector pe care ea îl adusese în echipa lui.

— Pastilele pot fi cumpărate și de la farmacie, a spus Avraham.

— Deci ce vrei să ne spui — că el a cumpărat două cutii de pastile pentru dureri de cap de la o farmacie fără să

spună nimănui, apoi s-a dus pe dunele de nisip, unde le-a înghițit? a continuat Shrapstein. Nu are sens.

Tânărul ofițer și-a întors privirea spre Ilana și ea a clătinat din cap.

— Deci tu crezi că avem de-a face cu o crimă? a întrebat ea. Ce fel de crimă?

— Din punctul meu de vedere, ancheta n-a început încă și toate variantele sunt posibile, a continuat Shrapstein. Un lucru e clar, până acum noi nu am acționat suficient de rapid. Chiar dacă a fugit de-acasă — și eu nu cred acest lucru —, el s-a îndepărtat de noi și mai mult, cu fiecare noapte care a trecut. Și încă nu știu nimic despre băiatul dispărut — asta mă neliniștește pe mine. Orice este posibil — răpire, implicare într-o infracțiune și fugă, orice. Chiar crimă. Nu are sens ca un băiat de șaisprezece ani și jumătate să fugă de acasă timp de cinci zile și să nu ia legătura cu nimeni.

Preț de o clipă, Avraham s-a simțit amețit de un acut sentiment de furie amestecată cu dispreț pe care l-au stârnit în el cuvintele lui Shrapstein. În definitiv, au existat momente când și el a gândit la fel. De câte ori nu-și pusese și el aceeași întrebare în ultimele zile: cum poate un băiat de șaisprezece ani să dispară de acasă fără ca nimeni să nu știe nimic? Poate că disprețul era stârnit de tonul categoric al lui Shrapstein, de încercarea lui de a da impresia că tot ce zicea el era corect.

— Poate că a luat legătura cu cineva la care încă n-am ajuns, a spus Avraham ca pentru sine, fără să adreseze comentariul cuiva anume.

La care Shrapstein a răspuns calm:

— Ei, atunci asta-i altă poveste.

Ma'alul nu s-a amestecat în discuție până când Ilana i s-a adresat direct și l-a întrebat dacă, ținând cont de

experiența pe care o are, credea că este vorba despre o fugă de acasă. Ca întotdeauna, acesta s-a gândit mult înainte să răspundă. Ochii lui căprui s-au închis o clipă, apoi s-au deschis, în timp ce el își trecea încet peste chelie degetele scurte și groase.

— Din ce-am auzit până acum — nu, a spus Ma'alul, uitându-se spre Avraham cu o privire cu care parcă voia să-și ceară scuze. Aici aș vrea să fiu prudent, a continuat el, însă când vine vorba de dispariții la vârsta asta, de obicei există niște semnale de avertizare. Chiulul sau abandonul școlar, frecventarea găștilor de cartier, antecedente penale legate de consumul de alcool sau droguri. Faptul că el nu are astfel de antecedente, dacă am înțeles eu bine, îmi întărește bănuiala că i s-a întâmplat ceva — și nu contrariul, așa cum a prezentat Avi lucrurile. Și repet, fac această afirmație cu prudență. De asemenea, sunt de acord cu Eyal că trebuie să acționăm rapid, să facem toate eforturile în următoarele zile. Patru zile fără niciun semn de viață sunt mult prea multe.

Ilana și-a scos ochelarii. În ultimele săptămâni, Avraham ajunsese la concluzia că ea purta ochelarii cu rame drepte atunci când nu se uita la ceva anume și îi scotea când voia să studieze ceva cu atenție. Ea s-a uitat peste fotografiile cu Ofer care erau împrăștiate pe birou în fața ei. Din cauza orei târzii, ședința avea să fie una foarte scurtă.

— Mă bucur că aveți păreri diferite, a spus Ilana. S-ar putea ca lucrul acesta să fie în folosul anchetei. Ce-aș vrea eu să vă rog totuși este să nu vă grăbiți cu bănuielile și să vă atașați prea mult de o anumită teorie, deoarece este foarte clar că, deocamdată, nu avem nimic concret de care să ne agățăm. Ne aflăm în faza preliminară de

strângere a datelor și indiciilor și în acest moment nu putem aborda problema cu păreri preconcepute; altfel nu vom face decât să omitem anumite detalii și să ne concentrăm prea mult pe altele. Știu că pentru noi este cel mai greu lucru de făcut, dar trebuie să acceptăm incertitudinea, să zăbovim asupra ei și să încercăm s-o înțelegem. Și lipsa de informații ne poate spune ceva — așa cum au încercat Eyal și Eliyahu să sugereze — deși nu știu exact ce anume. Vreau să fim atenți la ce avem și la ce nu avem și să nu ne fixăm doar asupra unei singure variante.

Se uita la el. Apoi a întrebat:

— Avi, ai cerut lista convorbirilor de pe telefonul lui Ofer din ultimele săptămâni?

— Nu, nu încă, a răspuns Avraham. Am s-o fac imediat.

— Am solicitat-o eu deja — pe un an în urmă, a intervenit Shrapstein. Am vorbit azi-dimineață cu firma de telefonie mobilă la care este abonat și, ca de obicei, va dura o zi-două; dar am eu niște relații la ei și încerc s-o obțin mai repede. Am să mă uit peste lista de convorbiri când o primesc.

Atmosfera din biroul Ilanei căpătase energia și fermitatea tipice începutului unei anchete, fiecare membru al echipei primind anumite sarcini și fiind dornic să le îndeplinească, doar Avraham având o senzație accentuată de oboseală, de totală epuizare fizică și sufletească pe care, de obicei, o simțea la finalul unui caz sau în concediu. Se gândea să o roage pe Ilana să-i preia altcineva cazul și spera ca ea să-i simtă această lipsă de vitalitate.

Shrapstein a continuat.

— În afară de asta, azi-dimineață am început să mă uit prin rapoartele privind infracțiunile comise în zonă în ultimele săptămâni, a spus el. Aș vrea să verific dacă

vreun locuitor din cartier are cazier. Şi cred că ar mai trebui să verificăm dacă au fost raportate infracțiuni care au legătură cu școala. Poate că nu vom afla nimic, dar merită să încercăm.

— Excelent, te-ai gândit bine, a spus Ilana. Dar ai grijă să te coordonezi cu Avi ca să nu ajungem să facem același lucru de două ori; și uită-te peste materialul pe care îl primim de la Direcția de IT. Ai grijă să ne dea cât mai multe informații. Te așezi frumos și citești tot. Eliyahu va merge din nou la școală și va sta de vorbă cu colegii de clasă ai lui Ofer; și dacă e nevoie, vom mai aduce un anchetator de la Infracționalitate Juvenilă. Împărțiți între voi chestionarea membrilor familiei.

Shrapstein l-a întrebat pe Eliyahu dacă era posibil să-i verifice pe toți elevii de la școală să vadă dacă avea vreunul cazier. Totul e posibil, i-a răspuns experimentatul anchetator, notând ceva într-un carnețel pe care îl scosese din buzunarul interior al impermeabilului.

— Ar trebui să ne gândim ce vrem să facem în legătură cu mass-media, a propus Shrapstein. Ar fi bine să propunem un reportaj pentru una dintre emisiunile de știri; ei nu ne vor aborda din proprie inițiativă.

Nu exista om în poliția districtuală care să nu știe că sora lui Shrapstein era unul dintre producătorii emisiunii de știri de pe Canalul 10 și că el putea să transforme o banală investigație într-un subiect de televiziune.

Avraham s-a deconectat. Fusese încărcat de adrenalină când venise la secție în dimineața aceea, fiind sigur că ședința din biroul Ilanei va impulsiona ancheta care se blocase la căutările din zona dunelor. La un moment dat, cochetase chiar cu ideea că totul se va termina în aceeași zi. Dar între timp ceva mersese prost.

— Vom lăsa presa să mai aştepte, a spus Ilana. Vreau să avem grijă să nu dăm informaţii a căror însemnătate n-o cunoaştem. A, da, şi încă un lucru — tatăl; dacă nu mă înşel, astăzi se întoarce în Israel. Este membru al Partidului Muncii, filiala locală, şi al Sindicatului Liniilor Maritime Zim. Am primit deja telefoane de la „oameni de bine" care se interesau de mersul anchetei noastre şi ne întrebau ce facem pentru a-i aduce fiul acasă. Sunt sigură că nu trebuie să vă explic eu lucrurile astea...

Cei trei anchetatori s-au ridicat să plece.

— Atunci, la treabă, a spus Eliyahu Ma'alul.

Avraham l-a întrebat de ce era îmbrăcat în jacheta impermeabilă.

— Cum de ce, Avi? a răspuns Ma'alul. Ca să mă feresc de vânt.

Ilana a deschis fereastra imensă care dădea în stradă şi a pus o mică scrumieră de sticlă pe birou. Curentul de aer care a năvălit în cameră l-a înviorat oarecum, iar zgomotul autobuzelor care circulau pe strada Salame l-a mai destins.

— Pari dărâmat, i-a spus ea.

— Sunt obosit, a răspuns el, aprinzându-şi o ţigară.

— Din cauza serii de miercuri? a întrebat ea cu o voce care suna mai apropiată acum când rămăseseră în cameră doar ei doi.

— Nu ştiu, a răspuns el.

— Nu fi prea aspru cu tine pentru ce s-a întâmplat în seara de miercuri, a continuat Ilana. Ai luat o decizie care poate a fost sau nu a fost corectă, dar care cu siguranţă poate fi înţeleasă şi justificată în contextul mai larg al muncii unui poliţist. În orice caz, n-are rost să te

lași doborât de asta. Ai în mână o anchetă complicată și acum trebuie să gestionezi lucrurile rapid, dar cu mare atenție și cu o gândire clară. Vrei o cafea? Avem zece minute la dispoziție.

El s-a uitat la ea uimit.

— O gândire clară? a spus el, repetând cuvintele ei.

— Da, o gândire clară. Ce-i rău în asta? Nu poți să conduci o anchetă dintr-un sentiment de vinovăție, mai ales când nu știi dacă ai motiv să te simți vinovat. Lucrăm împreună de prea mult timp ca să nu știu că poți s-o faci.

— Sigur că există un motiv. Chiar dacă se dovedește că n-are importanță, tot n-ar fi trebuit s-o trimit acasă de la secție fără să fac nimic. I-am mai și ținut o prelegere despre faptul că-și face griji degeaba și Ofer se va întoarce acasă în aceeași seară.

— Despre mistere și de ce nu există romane polițiste scrise de evrei? a întrebat Ilana. Credeam că ai promis să încetezi cu chestia asta.

Ea a încercat să-l îmbuneze cu un zâmbet și un ton mai blând. Se cunoșteau de aproape nouă ani. Înainte să fie promovată în funcția de șef al Direcției de Investigații și Informații, ea fusese inspectorul-șef Ilana Lis, unul dintre cei mai respectați anchetatori din Inspectoratul de Poliție Tel Aviv. La câteva luni după ce Avraham a absolvit cursurile pentru ofițeri și a intrat în divizie, a fost repartizat într-o echipă condusă de ea pentru anchetarea unui avocat care furase milioane de șekeli de la clienții săi, niște oameni în vârstă. Francheța cu care ea îi vorbise despre anchetă îl uluise; ea nu făcuse niciun efort pentru a-și ascunde sentimentele sau îngrijorările și ascultase părerile lui. Împreună, ei doi veniseră cu o strategie care până la urmă l-a făcut pe avocat să

mărturisească după mai multe ore epuizante de interogatoriu. El fusese de-a dreptul încântat de felul cum știa ea să creeze încredere între colegi. Nu mai cunoscuse pe nimeni ca ea, nici în cadrul poliției și nici în altă parte. Îl invitase în vechiul ei birou ca să sărbătorească victoria cu vin roșu în pahare de plastic. Era aproape ora trei dimineața. Îi spusese că el jucase un rol imens în reușita anchetei, că îi făcuse plăcere să lucreze cu el și că ea avea de gând să-l coopteze și în alte echipe de anchetă pe care le va conduce pe viitor. Așa se face că în anii ce-au urmat, până când a fost promovată, au lucrat mereu împreună și au devenit din ce în ce mai apropiați. Îl întâlnise și pe soțul ei cu diverse ocazii — la evenimente în familie și ceremonii. Se afla în biroul ei când reprezentanții Forțelor Armate ale Israelului au venit să-i aducă la cunoștință moartea fiului ei, și el a ținut-o în brațe când ea s-a prăbușit leșinată, apoi a dus-o cu mașina la baza de instrucție a FAI. Probabil că ea era persoana cea mai apropiată de el, în ciuda faptului că discutau aproape exclusiv despre munca lor.

— Știi care este partea cea mai grea în investigarea dispariților de persoane? a întrebat Ilana. Că afli dacă ai făcut ce trebuia abia când au fost găsite. Nu ai cum să știi dinainte.

— Nu e asta, a răspuns Avraham. Partea grea este că nu știi dacă investighezi o crimă sau nu. Știm cum să investigăm crime și știm cum să facem suspecții să mărturisească într-un interogatoriu; dar când vine vorba de persoane dispărute, în general, nu știi dacă a fost comisă o crimă sau nu. Nu faci decât să-i suspectezi pe oameni, vecini, prieteni, rude, însăși persoana dispărută, oameni cărora le pasă de persoana dispărută, la fel ca ție — sau

chiar mai mult. Şi trebuie să-i suspectezi, n-ai încotro. În majoritatea cazurilor, la sfârşitul unei anchete, se dovedeşte că nu s-a comis nicio crimă şi că nimeni nu a ascuns nimic. Din câte ştim noi, Ofer Sharabi ar putea fi la plajă în Rio de Janeiro, fără ca nimeni să ştie sau să fie vinovat de ceva.

— Aiurea. Ştii bine că nu-i în Rio de Janeiro. Şi de ce tocmai în Rio?

— De unde ştiu eu că nu este acolo? Nu ştiu nimic.

— Poţi să afli. Verifici la Poliţia de Frontieră dacă a părăsit ţara. Nu s-a urcat în avion cu un paşaport fals. Nu e agent al Mossadului, este elev.

Avraham a oftat. Slavă Domnului că ea deschisese fereastra să lase să intre aer.

— OK, ai câştigat, a spus el, nu este în Rio.

— În plus, am reuşit să lămuresc cu tine subiectul legat de sentimentul tău de vinovăţie şi totodată să-ţi redau tăria şi încrederea, a spus Ilana privindu-l direct în ochi, lucru care îl deranja întotdeauna. Nu înţeleg cum faci de clachezi uneori atât de repede, a continuat ea. Până şi unul ca Shrapstein pare că poate să te doboare, de parcă tu ai fi ăla care abia ieri a intrat în poliţie şi nu el, de parcă n-ai fi tu unul dintre cei mai buni anchetatori.

Ilana se pricepea să vorbească despre lucruri pe care el nu îndrăznea să le spună, de ruşine, astfel încât el să nu se simtă jenat. O singură dată în tot acest timp de când se cunoşteau, el visase ca ea să-şi pună mâna peste mâna lui — nu mai mult, doar o mână rece. Uitase în atâţia ani dacă visase noaptea sau doar îşi imaginase şi îşi interzisese să se mai gândească vreodată la asta.

— Mă omoară gândul că Ofer Sharabi va deveni un alt copil dispărut care nu a mai fost găsit, a spus el într-un

final. Că vor trece zece sau cincisprezece ani fără ca noi să știm ceva despre ce i s-a întâmplat — dacă este mort sau trăiește pe undeva.

Imaginea lui Ofer i-a apărut din nou în minte. Îl vedea cum coboară scările, cu rucsacul negru pe umăr. Ieșea în stradă și o lua la dreapta, îndreptându-se spre școală. Oamenii treceau pe lângă el și nimeni nu observa nimic. Dar dacă el n-a luat-o la dreapta, ci a luat-o la stânga? În direcția opusă era o băcănie de cartier, nu departe de blocul în care locuia. Fără să știe de ce, Avraham se oprise acolo în dimineața aceea în drum spre secția de poliție. Îi arătase patroanei fotografia lui Ofer și o întrebase dacă băiatul a intrat în magazin miercuri, ziua în care a dispărut. Aceasta nu avea nevoie să se uite la fotografie, îl cunoștea bine pe Ofer. Toată lumea din cartier vorbea despre dispariția lui și toți voiau să dea o mână de ajutor la căutări. Încă de când era mic, Ofer venea aproape în fiecare dimineață să cumpere lapte și chifle proaspete, îi spusese proprietara magazinului. Totuși, era aproape sigură că nu-l văzuse în dimineața de miercuri și soțul ei fusese de aceeași părere.

— Așteptați puțin, pot să verific, spusese ea la un moment dat, deschizând un caiet gros în care scria datoriile clienților obișnuiți. Sharabi — 3 mai. Asta a fost marți. De atunci n-a mai cumpărat nimic, adăugase ea entuziasmată, de parcă tocmai îl localizaseră pe Ofer mulțumită ajutorului ei. Ultimele cumpărături făcute de Ofer ajungeau la un total de 44,60 de șekeli. Își scrisese numele cu cerneală verde alături de suma respectivă.

— Nu va deveni un alt copil dispărut care n-a mai fost găsit, a spus Ilana. Chiar n-ai aflat nimic din discuțiile cu prietenii și vecinii?

— Practic, nimic. Este un vecin mai ciudat în blocul lui, care a venit și ieri să ajute la căutări. Susține că l-a cunoscut pe Ofer mai bine decât alții. Am să-l chem la secție pentru audiere — mâine, după ce termin cu tatăl.

— Bună idee. Dar tu n-ar trebui să te pregătești de călătorie? Când pleci?

— Săptămâna viitoare. Dar nu sunt sigur că am să mă duc. Mă gândesc să anulez.

— Cum adică să anulezi? Este o deplasare de șase zile în interes de serviciu și chiar dacă nu terminăm până atunci, ancheta se poate derula și fără tine — dacă rămâne la noi în ogradă.

Lui nu i-a venit să creadă ce aude — și asta doar cu câteva clipe înainte ca ea să-l gonească din birou deoarece se grăbea să plece.

— Cum adică dacă rămâne la noi în ogradă?

— Cu toții sperăm ca ancheta să se încheie într-o săptămână, nu? Știi și tu că dacă merge prost sau noi considerăm că nu mai este o simplă anchetă într-un caz de dispariție, ci altceva, crimă, de exemplu, s-ar putea să fim nevoiți să constituim o echipă de investigații speciale care să preia cazul. Mai ales dacă apar presiuni din partea familiei. Nu va depinde de mine. Cazul ar putea fi preluat de cei de la Infracțiuni Grave. Deocamdată, lasă asta deoparte și vezi-ți de anchetă. Este un caz de dispariție și te ocupi de el. Dacă și când se va transforma în altceva, va trebui să ne gândim cum e cel mai bine să procedăm. Avem timp.

Atunci, chiar când începea să simtă aerul proaspăt și claritatea în gândire de care vorbise ea mai devreme, a simțit că-l cuprinde din nou deprimarea.

S-a uitat în ochii ei cât a putut de direct și a implorat-o:

— Ilana, te rog, nu-mi lua cazul ăsta. Acum o jumătate de oră voiam să te rog să-l dai altcuiva, dar amândoi știm foarte bine că asta m-ar omorî. Este ancheta mea. A fost a mea din clipa când mama lui Ofer a venit la secție și trebuie să rămână a mea până voi găsi băiatul și-l voi aduce acasă.

Avea la dispoziție o săptămână. Ilana n-a avut nimic de obiectat în privința asta. Dacă nu reușea o descoperire în cadrul investigației până să plece la Bruxelles, însemna că la întoarcerea din călătorie va găsi cazul în mâinile altcuiva. Și chiar dacă se constituia o echipă de investigații speciale condusă de un ofițer superior, sau chiar dacă cei de la Infracțiuni Grave nu preluau cazul, cine știe ce era în stare să facă Shrapstein într-o săptămână cât lipsea el, de parcă el n-ar profita de ocazie ca să i-l fure pe Ofer. Avraham era îngrozit de gândul că acest caz ar putea fi închis cât timp el era plecat la Bruxelles.

S-a întors cu mașina la secție via Jaffa, oprind puțin la brutăria Abulafia ca să-și cumpere un pateu cu brânză. Zborul El Al 382 de la Milano trebuia să sosească la ora 22:50. Putea să-l aștepte pe tatăl lui Ofer la aeroport, la sosiri și să-l ducă cu mașina direct la secție pentru a-l chestiona sau putea să-l lase să-și petreacă noaptea alături de familie și să-l cheme dimineață la audiere. Sau poate că se va deplasa el acolo și va bate la ușa lor. Voia să vadă din nou apartamentul, să fie în ultimul loc în care fusese Ofer înainte să dispară; și voia să-i vadă pe mama și tatăl acestuia împreună. N-o mai văzuse pe Hannah Sharabi de vineri. Poate că aceasta va fi mai relaxată în prezența soțului ei și va putea să-i spună mai multe despre fiul ei. Și mai voia să vadă cum arăta tatăl ca să și-l imagineze pe

Ofer la vârsta lui. Voia să intre împreună cu el în camera lui Ofer, să stea pe pat alături de el, să deschidă împreună cu el aceleași sertare pe care le deschisese vineri. Oare chipul tatălui va dezvălui mai multe detalii despre fiu și despre viața acestuia decât o făcuse cel al mamei? Nu așa se întâmplă mereu? Și dacă avea să stea de vorbă cu tatăl la el acasă, după aceea putea să-i facă o scurtă vizită și acelui vecin ciudat. Să nu uite să ia legătura cu el să vadă dacă va fi acasă.

Telefonul mobil a început să sune chiar când oprea mașina în parcarea secției. Era un număr pe care nu-l avea în lista de contacte.

— Aș dori să vorbesc cu stimabilul inspector-șef Avraham Avraham, s-a auzit o voce când a răspuns.

Nu mai auzise vocea aceea de cel puțin șase luni, dar a recunoscut-o imediat — și a regretat că răspunsese la telefon.

— Da, eu sunt, a spus el.

— Bună, Avraham Avraham, la telefon Uri Uri de la securitate securitate, a spus vocea, făcându-l să caște ochii mari de nedumerire. Vă sun în legătură cu investigația de la MIA MIA.

Avraham a parcat mașina pe locul obișnuit și a rămas pe loc.

— Mai ești acolo? s-a auzit din nou vocea. Să nu te superi. Știi că îmi permit să fac glume cu tine doar pentru că simt că avem o relație bună. Anchetatorii din poliția israeliană au devenit îngrozitor de sensibili de când femeile ofițer au început să preia posturi de conducere, nu crezi?

Deși nu se întâlniseră niciodată, Avraham îl detesta. Vorbiseră la telefon cu vreo șase luni în urmă în legătură

cu o anchetă în cazul unui hoț de mașini dintr-un sat de lângă Nablus, care a fost arestat la sud de Tel Aviv. Cei de la Serviciul de Securitate Shin Bet preluaseră cazul de care se ocupa poliția deoarece tânărul palestinian era suspectat că trecuse ilegal granița în Israel și că făcea parte dintr-o organizație teroristă. Fratele lui, cu zece ani mai tânăr decât el, fusese condamnat la câțiva ani de închisoare pentru încălcarea siguranței naționale. Atunci, „Uri de la securitate" vorbise cu el cum ar vorbi patronul unui restaurant cu ultimul spălător de vase, deși probabil era mai mic decât el ca vârstă și ca rang. Avraham nu îndrăznise să protesteze când i s-a cerut să trimită dosarul și probele materiale pe care le strânsese după multe zile de trudă.

— Voiam să-ți spun că, deocamdată, n-avem niciun interes în cazul băiatului dispărut, a continuat Uri. Am făcut și noi verificările necesare și de data asta nu avem de-a face cu un act de terorism. Dar, dacă la un moment dat, în cadrul investigației, apare o singură literă arabă, să mă informezi imediat, bine?

— Bine, a răspuns Avraham dezgustat.

— Minunat. Asta numim noi cooperare între diferitele ramuri ale siguranței statului.

Oare de unde suna, s-a întrebat Avraham. Unde era de fapt biroul lui „Uri de la securitate"? S-a gândit o clipă că Israelul mai avea o poliție despre care el știa prea puțin — o poliție specială, numai pentru probleme legate de arabi, fără secții, fără numere de telefon publicate.

— Asta era? Pot să te mai ajut cu ceva? a îndrăznit Avraham să-l întrebe.

— Da, de fapt ar mai fi un mic lucru — o surpriză pe care am pregătit-o special pentru tine, a răspuns vocea

tânără. Ești pregătit? O păsărică mi-a șoptit că te interesează să știi de ce în Israel nu se scriu romane polițiste. Este adevărat? Am dreptate sau nu?

Avraham a simțit că-l străbate un fior. Cu siguranță că Shin Bet nu pune microfoane în sălile de audieri și nici nu interceptează telefoanele anchetatorilor din poliție. Este imposibil. Probabil că i-a spus cineva din poliție.

— Cum? a întrebat Avraham. Nu pricep.

— Da, o pasăre ciripitoare. Așa că fii atent. Am convocat o ședință de urgență ca să discutăm problema și avem să-ți dăm un răspuns oficial. Vrei să-l auzi?

Nu, și-a spus Avraham în sinea lui. Nu vreau să-l aud.

— Răspunsul este următorul: pentru că poliția din Israel se ocupă de anchete mărunte despre care nimeni nu s-ar obosi să citească sau să scrie o carte, dar și pentru că majoritatea anchetatorilor din poliție nu sunt străluciți. Shin Bet se ocupă de anchetele importante și nimeni nu știe nimic despre noi. Iar cei care știu nu au voie să sufle o vorbă. Acum ai priceput, ai priceput?

6

Vocea doamnei în vârstă a început să tremure când a ajuns la sfârșitul povestirii.

Vorbea despre mama ei care cobora dintr-un autobuz vechi pe o stradă din Ierusalim și ploaia abundentă îi spăla fața. Din când în când se oprea din citit în mijlocul frazei și ofta, încercând probabil să-și elibereze tensiunea din glas. Spera că vor pune emoția ei pe seama conținutului povestirii și nu pe faptul că ea citea cu voce tare, stând în picioare în fața celorlalți participanți la atelierul literar.

Ze'ev nu-și aducea aminte cum o chema pe femeia în vârstă pe care emoția aproape că o gâtuise. Când a văzut-o prima oară înainte de sesiunea de deschidere a atelierului literar, a vrut să plece și să renunțe la această idee. Stătea pe unul dintre cele zece scaune dispuse într-un cerc în încăperea mică și părea mai degrabă desprinsă dintr-un grup de jucători de bridge. S-a hotărât să rămână abia când, la un minut sau două după sosirea lui, a intrat un bărbat care părea de vârsta lui, urmat de două femei tinere.

Așa cum era de așteptat, povestea doamnei în vârstă s-a terminat cu moartea mamei bolnave. Când

a terminat, femeia s-a așezat la loc pe scaun, vizibil ușurată. Nimeni nu a aplaudat — așa stabiliseră încă de la început — și nimeni nu a ridicat mâna. Știau că Michael Rosen nu va spune nimic, dar cu toate astea toți cei prezenți și-au întors privirile spre el. Acesta stătea pe scaun în obișnuita lui poziție de ascultare, cu spatele ușor încovoiat, cu coatele pe genunchi și fruntea sprijinită în pumni, fără să i se vadă fața. Toți încercau să ghicească ce gândește ca să poată să spună și ei ceva asemănător. În încăpere se făcuse liniște și Michael n-a întrerupt-o, ba chiar a prelungit-o. „Tăcerea este un răspuns important la o poveste", le spusese el la prima lor întâlnire.

— Conținutul este fără îndoială emoționant, dar ca text literar, povestea nu și-a atins scopul.

Ca și în alte dăți, liniștea a fost întreruptă de un bărbat cam de aceeași vârstă cu el, Avner, care la prima lor întâlnire se prezentase ca fiind jurnalist. Încă de la început el preluase rolul de băiat rău în cadrul grupului și părea să-i facă o deosebită plăcere să-și exprime penibila poziție critică pe care o adopta întotdeauna.

— Pe mine nu m-a convins faptul că personajul s-a răzgândit în final; mi se pare prea optimist, a continuat Avner. Protagonista este supărată pe mama ei pe tot parcursul povestirii, apoi brusc revine la sentimente mai bune fără niciun motiv aparent.

Răspunsul lui obișnuit. Nu reușea să înțeleagă faptul că oamenii se schimbă și orice transformare emoțională i se părea neașteptată și mecanică.

Oare cum ar explica el schimbarea prin care trecuse Ze'ev, tot ce i se întâmplase de săptămâna trecută încoace? Acum mai mult ca oricând, Ze'ev se îndoia că o schimbare emoțională profundă ar putea fi totuși înțeleasă.

În dimineața aceea, la ora 7:45, îi telefonase secretarei școlii ca s-o informeze că era bolnav. După discuția cu inspectorul Avraham Avraham pe dunele de nisip, rămăsese în pat toată ziua de ieri, și când Michal s-a întors cu Elie de la părinții ei, l-a găsit cu febră mare. A dormit și se poate să fi bolborosit câteva cuvinte în somn. S-a trezit noaptea și și-a făcut un ceai cu lapte. S-a așezat în sufragerie și a așteptat. Încet-încet și-a dat seama că trecuseră mai bine de douăsprezece ore de când discutase cu Avraham și îl luase gura pe dinainte, dar nu venise nimeni să-l aresteze și probabil că nu avea să vină nimeni. Ar fi putut să-și pregătească lecția pentru a doua zi, dar s-a hotărât să-și ia liber. Îl îngrozea gândul că polițiștii ar putea veni după el la școală. Parcă se și vedea încătușat și purtat prin curtea școlii în timp ce toți profesorii și elevii stăteau la ferestre și se uitau la el. Trecuse de ora cinci dimineața când s-a întors să se culce. Aproape toată ziua o petrecuse în Tel Aviv și prinsese la cinema o dramă din perioada dominației britanice. Nu voia să stea acasă; în zilele de duminică, soacră-sa avea grijă de Elie.

Una dintre tinere a sărit imediat în apărarea doamnei în vârstă.

— Ce vorbești? a spus ea adresându-se lui Avner. Bineînțeles că există un motiv pentru schimbarea ei. Și-a amintit ce s-a întâmplat în autobuz.

— Și nu putea să-și aducă aminte mai devreme? Cum de-și amintește chiar atunci? Ar trebui să existe o justificare în text, nu crezi?

Michael Rosen a tăcut, la fel și Ze'ev. El încă nu luase cuvântul în cadrul atelierului și nu scrisese nicio povestire. Doar observa și uneori își nota niște comentarii într-un carnet și avea impresia că tăcerea lui îi făcea pe

ceilalți și mai curioși să-i afle părerea despre povestirile lor. Poate chiar stârnise și curiozitatea lui Michael, care, când au vorbit în mașină după lecția de data trecută, îl îndemnase cu delicatețe să citească și el ceva din creația lui la viitoarele întâlniri. Asta se întâmpla cu o săptămână în urmă — înainte de Ofer, de mama lui Ofer, de inspectorul Avraham, de telefonul dat la poliție și de căutări. Trebuia să se hotărască dacă să-i spună ceva lui Michael când vor merge cu mașina spre casă în seara aceea. Se cunoșteau de numai patru săptămâni, dar Ze'ev avea impresia că între ei exista o afinitate tacită, care aproape întotdeauna era semnul unei strânse prietenii în formare.

Discuția de la atelier devenea repetitivă și plictisitoare. Ze'ev știa ce gândește Michael Rosen și aștepta.

— Povestea m-a impresionat foarte mult, a spus Michael, ridicând capul și vorbind cu glas domol.

Luat oarecum prin surprindere de această exprimare, Ze'ev a încercat să citească în ochii profesorului, să vadă dacă acesta chiar fusese impresionat. Privirea pătrunzătoare a lui Michael era ațintită asupra doamnei în vârstă, care încă nu-și revenise din emoție.

Ceilalți au tăcut și Michael a continuat:

— Cred că aveți un talent minunat de a descrie o întreagă scenă în doar câteva fraze. În doar două pagini și jumătate ați creat două personaje credibile din punct de vedere emoțional. În afară de asta, ați reușit să creați două planuri ale povestirii, care se desfășoară departe unul de altul, fără să folosiți momente specifice în timp, ci doar cu ajutorul referirilor la locul acțiunii, salonul modern de spital și vechiul autobuz.

Vocea lui Michael a rămas domoală chiar și atunci când a schimbat tonul.

— Cu toate astea, după părerea mea, povestea dumneavoastră ar fi putut să fie mai bună și mai impresionantă decât este deja — și vreau să subliniez faptul că este o povestire minunată — dacă n-ați fi făcut ceea ce v-am atenționat încă de la prima noastră întâlnire să nu faceți, și anume să nu scrieți literatură, a spus el. Durerea din povestea dumneavoastră este încă vie și am impresia că atunci când devine insuportabilă, vă refugiați în literatură, așa-numita literatură — cu alte cuvinte, în analogii și simbolism. În realitate nu există analogii și nici simboluri, cum ar fi ploaia care cade peste chipul mamei sau momentul final când fiica închide ochii mamei și-i spune în poloneză „iartă-mă, scumpa mea", repetând cuvintele pe care i le spusese mama în autobuz.

Ze'ev nu reușea să se împace cu profunda contradicție dintre înfățișarea rebelă a lui Michael Rosen și blândețea și delicatețea glasului său. Avea barba crescută și neîngrijită și ochii roșii. Săptămâna trecută, când stăteau unul lângă altul în mașină, hanoracul lui negru duhnea a fum de țigară și transpirație, parcă și de alcool. A încercat să-și imagineze cum arăta apartamentul lui Michael, camera de lucru a acestuia, și în minte i-au apărut scrumiere pline cu mucuri de țigară, teancuri de cărți și sticle de vin pe jumătate goale pe birou. Cu siguranță că Michael nu-l va invita pe la el în seara asta, după ce îl va duce acasă cu mașina, dar poate că o va face în săptămânile viitoare, până să se termine cursul.

Privirea blândă și liniștitoare a lui Michael a rămas ațintită asupra doamnei în vârstă.

— Ați vrut ca povestirea să aibă o încheiere armonioasă, a continuat el, de aceea ați terminat-o cu vorbele mamei repetate de fiică. Toți trăim cu impresia că literatura, frumusețea în artă în general, înseamnă armonie și că furia nu înseamnă literatură. Dar cred că nu contează ce este literatura. Cum spuneam și la prima noastră întâlnire, eu nu pot și nu îmi propun să vă ajut să scrieți literatură. Eu vreau să vă ajut să scrieți.

— Și ce-i rău în a scrie literatură? a întrebat un tânăr. Toată lumea știe să scrie.

— Nu-i nimic rău în asta, Einat. Înseamnă, pur și simplu, să folosești cuvintele și modul de exprimare ale cuiva. Și nu sunt de acord cu tine când spui că oricine poate să scrie. Îți amintești ce v-am citit la prima noastră întâlnire, fragmentul acela din scrisoarea lui Kafka?

Michael a închis ochii și a citat din memorie:

— „Cred că ar trebui să citim numai acele cărți care ne rănesc sau ne bruschează. Dacă o carte pe care o citim nu ne trezește ca o lovitură în moalele capului, atunci de ce-o mai citim? Avem nevoie de cărți care ne afectează ca un dezastru, care ne întristează profund, ca moartea cuiva pe care îl iubim mai mult decât pe noi înșine, ca atunci când ești alungat în păduri îndepărtate, ca o sinucidere. O carte trebuie să fie securea pentru marea înghețată din noi. Aceasta este credința mea."

Privirea lui Michael s-a plimbat peste chipurile celor din sală și a zăbovit asupra lui Ze'ev.

Să fi văzut el ceea ce Ze'ev mai avea până să înțeleagă, anume că în momentul acela a început povestea pe care urma s-o scrie? Sau asta s-a întâmplat puțin mai târziu, în timp ce mergeau acasă cu mașina, când conversația dintre ei a fost mai apropiată și mai intimă, iar

Ze'ev a avut impresia că Michael încerca să-i spună ceva, de parcă știa deja?

Michael nu mai ieșea din clasă. Probabil că îl abordase vreun cursant și rămăsese să stătea de vorbă cu el. Ze'ev l-a așteptat în curtea bibliotecii. Se înserase și o mulțime de cupluri simandicoase se îndreptau spre Teatrul Cameri și Opera din apropiere.

— Pe mine mă așteptați? a întrebat Michael când a ieșit câteva minute mai târziu, însoțit de o tânără cursantă, și a dat cu ochii de Ze'ev.

— M-am gândit că poate vreți să vă duc cu mașina acasă, a spus Ze'ev.

Michael și-a aprins o țigară pe care o scosese dintr-un pachet mototolit.

Stăteau unul în fața celuilalt pe treptele care duceau la bibliotecă. Michael era un bărbat înalt și avea ochii înfiorător de roșii.

— Oh, mulțumesc, a spus el, dar trebuie să trec pe la o prietenă.

Ze'ev s-a repliat imediat.

— Nicio problemă, a spus el. Vă duc cu mașina unde aveți nevoie.

— Dar nu vă e deloc în drum, a răspuns Michael. Locuiește în sudul Tel Avivului.

Săptămâna trecută, când îl așteptase și se oferise să-l ducă cu mașina, Ze'ev îi spusese lui Michael că el locuia în nordul Tel Avivului, nu departe de apartamentul lui Michael, în capătul de nord al străzii Ben Yehuda, unde locuiseră el și Michal înainte să se nască Elie.

— Nu vă faceți griji, i-a spus el. Mă bucur să fac un ocol.

Au pornit spre parcare, unde Ze'ev își lăsase mașina, un Daihatsu vechi. Michael mergea de parcă era stăpânul orașului și Ze'ev a avut impresia că acesta se uita la mașinile din trafic și la semafoare ca un copil care nu mai văzuse așa ceva până atunci. Dimineața o rugase pe Michal să-i dea lui mașina în ziua aceea numai ca să-l ducă pe Michael până acasă. O lăsase pe ea la școală, iar el venise în Tel Aviv cu mașina și nu cu motocicleta.

Ze'ev a adunat cărțile și CD-urile risipite pe scaunul din dreapta și pe covorașul de cauciuc din față, cerându-și scuze pentru dezordine.

— Oho, dar aveți aici o adevărată bibliotecă mobilă, a râs Michael.

Imediat ce Ze'ev a pornit motorul, în mașină s-au revărsat acordurile cvartetului de coarde Șostakovici și el a schimbat CD-ul.

— Acum n-am chef de asta, a spus Ze'ev, parcă pentru el însuși.

La radio se transmiteau știrile de la ora opt. Scăunelul pentru mașină al lui Elie era pe bancheta din spate. Michael îl observase data trecută și îl întrebase câți copii are și ce vârstă au.

— Doar unu, răspunsese Ze'ev. Are aproape un an și eu încă nu m-am obișnuit.

După ce l-a întrebat pe Michael care rută îi convine cel mai mult ca să ajungă în sudul Tel Avivului, Ze'ev a virat la stânga pe strada Ibn Gabirol și a luat-o spre Yehuda Halevy.

— A fost greu azi, nu-i așa? a spus Ze'ev. N-a înțeles nimic din ce i-ați spus.

Michael s-a uitat la el mirat.

— Eu zic totuși că a mers bine, a răspuns el. M-a impresionat. A scris o poveste foarte drăguță. Sper că nu am creat o impresie greșită.

Ze'ev a luat-o în direcția greșită într-o intersecție, în loc să meargă drept înainte, pe Yitzhak Sadeh.

— N-are nimic, a spus Michael. Puteți să întoarceți la un moment dat, dar va trebui să ocoliți și mai mult; puteți să mă lăsați aici. Apoi Michael l-a întrebat pe Ze'ev: Dar dumneavoastră când o să ne lecturați ceva? Eu nu v-am invitat să citiți în fața celorlalți pentru că nu vreau să presez pe nimeni.

Ze'ev a simțit dorința arzătoare de a-i spune lui Michael că în sfârșit era pe punctul de a scrie — atât de aproape și după atâția ani de așteptare. Parcă și vedea chipul lui Ofer așa cum era el când l-a văzut ultima oară și se gândise cum îi va descrie trăsăturile, mustața mijită, râsul reținut. Știa deja de trei zile ce va scrie, dar încă nu găsise cuvintele potrivite. Abia acum începeau să-i răsară în minte.

— Cred că am să scriu săptămâna aceasta, a spus Ze'ev. Cred că am găsit și subiectul — mulțumită dumneavoastră.

Dar Michael era prea prudent și n-a zis nimic, nu l-a întrebat nimic, așa că Ze'ev a continuat:

— Dar dumneavoastră? Scrieți ceva în momentul de față?

Se opriseră la un semafor. Michael a oftat. Picioarele lui lungi abia încăpeau în spațiul din mașina mică.

— Eu scriu tot timpul. Dar cred că au trecut luni de zile de când n-am mai scos ceva de care să fiu mulțumit ca să pot să public. De aceea am decis să organizez acest atelier literar. Sper că mă va ajuta și pe mine să scriu.

Oftatul lui Michael și confesiunea care a urmat părea să-i apropie și mai mult pe cei doi. Ze'ev îi citise ultima carte, apărută în urmă cu doi ani — la început cu invidie stârnită de vârsta tânără a autorului, apoi cu surprindere și admirație. Michael publicase trei cărți, două colecții de nuvele și un scurt roman, și deși nu toate se vânduseră la fel de bine, fuseseră apreciate de critica de specialitate. Tricoul roșu al lui Michael degaja același miros înțepător ca hanoracul negru de săptămâna trecută și Ze'ev s-a întrebat dacă așa mirosea Michael de obicei.

— Aveți pauze lungi în care nu scrieți? a întrebat Ze'ev.

— Întotdeauna scriu ceva, a spus Michael. Dar câteodată scriu lucruri care nu merită să fie citite.

— Cine decide ce este bun sau prost?

— Eu.

Ze'ev a râs, dar Michael a rămas serios, ca și când răspunsul lui nu intenționase să fie o glumă.

— Cum ați început de fapt să scrieți? a întrebat Ze'ev.

— Nu-mi amintesc, a spus Michael. Dar țin minte cum scriam când eram în școala elementară — stăteam la oră, fără să ascult o vorbă din ce spunea profesorul, și scriam poezii.

Lui Ze'ev nu-i plăcea deloc genul acesta de răspuns care apărea de obicei în presă, în interviurile cu scriitori. El nu-și permisese niciodată să nu fie atent la ce spunea profesorul, și ce-și amintea cel mai bine din școala elementară era teama că profesorul îl va pune să răspundă la vreo întrebare.

Michael a dat radioul mai încet.

— Dumneavoastră de când scrieți? a întrebat el. Nu știu, dar am impresia că nu sunteți genul care participă la ateliere, că știți foarte bine ce anume vreți să scrieți și cum.

Ze'ev a fost surprins de cuvintele lui Michael. Oare reușise să-l păcălească, să-i ascundă adevărul, sau Michael, cu intuiția lui, observase ceva ce Ze'ev nu reușea să discearnă în el însuși, văzuse în el un adevăr interior în a cărui existență era prea speriat să creadă?

— Eu nu scriu deloc. Cine v-a spus că scriu? a întrebat Ze'ev în glumă, încercând să-și ascundă emoțiile. Sincer să fiu, am venit la acest atelier din întâmplare. Nu plănuisem nimic. Odată, când treceam pe lângă bibliotecă, am văzut anunțul și m-am hotărât să vin — nu ca să învăț cum să scriu, ci mai degrabă ca să văd despre ce era vorba și despre ce scriu alții. Nu eram hotărât să rămân, dar m-a impresionat foarte tare ce ați spus la prima întâlnire și mi-am zis că am ce să învăț de la dumneavoastră. Și cred că deja am învățat ceva; simt că vine inspirația.

Ze'ev era pe punctul de a se confesa în acel moment al conversației, dar Michael a părut jenat, neștiind probabil cum să ia complimentul, și între ei s-a lăsat din nou tăcere. Ajunseseră deja în cartierul de sud al Tel Avivului și Michael privea cu ochii lui roșii prin geamul mașinii.

— E un cartier bunicel, a zis el. Mă gândesc să mă mut aici. Chiriile sunt mult mai mici decât în zona în care locuiesc.

— Da, prețurile din Tel Aviv sunt infernale, s-a grăbit Ze'ev să spună.

Momentul de intimitate trecuse.

— Și noi ne gândim să ne mutăm, a continuat Ze'ev. Proprietarul nostru vrea să mărească chiria, iar noi oricum avem nevoie de un apartament mai mare, cu cameră pentru copil. În ziua de azi e greu să plătești chirie pentru un apartament în Tel Aviv din două salarii de profesori.

— Unde vreți să vă mutați?

— Poate în Holon. Deși încă nu suntem foarte hotărâți. Ne-ar fi foarte greu să plecăm din Tel Aviv — mie, cel puțin.

— Eu m-aș muta în Holon, a spus Michael. Pare locul potrivit.

— Locul potrivit? s-a mirat Ze'ev.

— Locul potrivit, unde să locuiești și să scrii. M-am săturat să scriu despre Tel Aviv. Cred că îmi doresc să găsesc un mod mai simplu de a scrie; și ca să scrii mai simplu, probabil că trebuie să duci o viață simplă printre oameni simpli. M-am săturat de literatura excesiv de rafinată. Dar nu știu ce să zic, poate e o naivitate din partea mea să spun asta.

A fost rândul lui Ze'ev să simtă împunsătura lui Michael.

— Chiar urâți literatura, nu-i așa? a întrebat el.

— Nu, nu. Oh Doamne, am impresia că azi am fost înțeles cu totul anapoda. Cred că am venit nervos și lucrul ăsta s-a văzut. Va trebui să corectez această impresie la următoarea întâlnire. Eu pur și simplu încerc să vă ajut să vă eliberați și să nu vă mai faceți griji în legătură cu ce este și ce nu este literatura, să exprimați în scris ceea ce aveți înlăuntrul vostru. Cel mai impresionant text scris vreodată — cel puțin în opinia mea — nu a fost compus ca text literar. Cunoașteți scrisoarea pe care Kafka i-a scris-o tatălui său?

Lui Ze'ev i-a fost teamă să recunoască faptul că n-a citit scrisoarea aceea, dar și mai teamă i-a fost să spună că a citit-o și pe urmă să fie prins cu minciuna. Oare Michael îi pusese întrebarea deoarece îl plasase deja în categoria acelor oameni simpli care duceau o viață simplă?

Ar fi putut să dea un răspuns vag, de genul: „Am citit-o demult, nu-mi mai aduc aminte cuvânt cu cuvânt" — dar s-a hotărât să spună că n-o citise.

— Excelent, a spus Michael. Am s-o aduc la curs data viitoare, doar un fragment, pentru că este foarte lungă. A apărut chiar într-o nouă traducere. Este o scrisoare pe care Kafka i-a scris-o tatălui său în 1920, cred; sau s-ar putea să fi fost în 1919. În fine, a fost scrisă cu câțiva ani înainte să moară, iar tatăl lui n-a primit-o niciodată. Ia gândiți-vă: unul dintre cele mai minunate texte literare din istorie nu a fost compus ca operă literară, ci ca o scrisoare destinată unui singur cititor care n-a apucat s-o citească niciodată. Mă minunez de fiecare dată când mă gândesc la asta. Așa mi-ar plăcea să scriu: ca și când textul meu se adresează unui singur cititor pe care doresc să-l înfricoșez. Începe cu cuvintele: „M-ai întrebat deunăzi de ce susțin că mi-e teamă de tine". Minunat, nu-i așa?

Și chiar atunci au apărut primele cuvinte. Iar ideea, care în după-amiaza aceea încă nu se exprimase, ca un copilaș care învață să vorbească, a apărut brusc în fraze limpezi ce abia așteptau să fie puse pe hârtie.

Orele care au urmat au fost foarte diferite de cele de dinainte și de după telefonul dat la poliție vineri. De data asta, nu a mai existat panică sau confuzie în acțiunile lui. A acționat cu un sentiment de liniște interioară. Nu mai era nici urmă din teama care îl cuprinsese ieri după-amiază și care încă nu se potolise când s-a trezit dimineața foarte devreme și a stat în sufragerie înconjurat de liniște. Totul părea așa cum trebuie, exact cum își imaginase că va fi actul de creație.

Ze'ev nu s-a dus direct acasă după ce l-a lăsat pe Michael. El a sunat-o pe Michal s-o întrebe dacă putea să mai întârzie puțin. I-a spus că voia să ajungă la un film și abia atunci și-a amintit de filmul englezesc pe care îl văzuse de dimineață și s-a gândit că ar putea să i-l povestească pe acela fără să fie nevoit să mintă. A găsit un loc la fereastră într-o cafenea din piața Masaryk și a comandat un ceai de plante.

Şi acolo, în agenda lui cu coperte negre, s-au scris primele cuvinte, parcă de la sine:

Tată și mamă,

Ştiu că mă căutați de câteva zile, dar eu aș zice să n-o mai faceți pentru că nu mă veți găsi, și nici poliția nu mă va găsi, nici dacă mă caută cu câinii polițiști.

În afișele puse pe stradă scrie că am dispărut miercuri dimineață, dar știm toți trei că nu-i adevărat. Ştim cu toții că eu am dispărut cu mult timp înainte, fără ca voi să observați, fiindcă pe voi nu v-a interesat, și nu am dispărut într-o singură zi, ci a fost o dispariție treptată, la capătul căreia ați crezut că eu încă eram acasă numai pentru că nici măcar n-ați încercat să vă uitați.

Mă întreb de ce mă mai căutați acum? De ce v-ați dus acum la poliție? De ce n-ați făcut-o în lunile și anii când se prefigura nenorocirea? Credeam că din cauză că erați mult prea ocupați cu voi înșivă și cu viețile voastre, dar ăsta n-a fost decât un gând trecător, copilăresc, fiindcă mi-am dat seama că adevăratul motiv a fost că vă era prea greu să vă apropiați. Fiindcă toți oamenii se tem să vadă cu adevărat prin ce trec alții, și mai ales prin ce trece copilul vostru — îndeosebi când el este altfel,

altfel decât voi, cineva pe care voi nu puteți să-l înțelegeți, o pasăre rară.

Știu că această scrisoare vă va pricinui suferință, dar poate că vreau să vă doară și pe voi așa cum m-a durut pe mine. Ați fi putut să preveniți acest lucru, dar n-ați făcut-o.

V-ați amintit de mine când era prea târziu. Vă întrebați probabil unde mă aflu acum și de unde vă scriu — și nu pot decât să vă spun că vă scriu de foarte departe, de undeva unde totul este bine.

Fiul vostru, care nu mai e al vostru,
Ofer

Ze'ev a stat la cafenea și a citit scrisoarea de mai multe ori. Nu se simțea cuprins de bucurie sau de satisfacție, doar de dorința de precizie, de a găsi cuvintele potrivite și de a le șterge pe cele nepotrivite. A adăugat și a șters propoziții, scoțând din scrisoare tot ce n-ar scrie un băiat de vârsta lui Ofer, tot ce n-ar părea spus de Ofer.

— Cum te simți? l-a întrebat Michal când s-a întors acasă.

— Minunat, a răspuns el.

Au stat împreună în sufragerie și Michal a tăiat un pepene verde, primul din vara aceea.

El i-a povestit filmul englezesc, iar ea i-a povestit cum a fost ziua la școală și seara cu Elie, care fusese mai irascibil decât de obicei, plânsese și se uitase întruna după tatăl lui. La unsprezece și jumătate, Michal a spus că se duce la culcare și l-a întrebat dacă vine și el.

— Încă nu. Cred că vreau să scriu ceva.

A zâmbit și Michal l-a privit surprinsă.

— Era și timpul, a spus ea.

Ze'ev s-a așezat la biroul din balconul închis, dar numai după ce a aruncat o privire în dormitor să se asigure că Michal doarme și-a scos din geantă mănușile chirurgicale cumpărate de la o farmacie în drum spre casă și o foaie de hârtie dintr-un pachet nou pentru imprimantă. A copiat fără grabă textul pe care îl scrisese la cafenea, rotunjind și răsfirând literele ca să se deosebească de scrisul lui înghesuit, cu litere ascuțite. A scos fraza „când se prefigura nenorocirea", deoarece i s-a părut că suna a clișeu, dar și expresia „o pasăre rară", pe care sigur Ofer n-ar fi cunoscut-o. A adăugat „va urma" în josul scrisorii, sub „Ofer", apoi a îndoit pagina cu ajutorul unei rigle și a băgat-o într-un plic maro de mărime mijlocie.

Mai devreme, când s-a întors acasă, Ze'ev a observat că Michal luase deja corespondența din cutia poștală, așa că s-a dus la coșul cu scrisori din bucătărie ca să pescuiască de-acolo un plic nedeschis, cu factura la electricitate. În cealaltă mână a luat un sac de gunoi — o explicație bună pentru mănuși, în caz că îl vedea cineva și îl întreba, ceea ce bineînțeles că nu s-a întâmplat. A pus factura în căsuța lor poștală, apoi a scos-o iar și, cu aceeași mișcare, a vârât plicul maro în cutia familiei Sharabi.

Marginea plicului a rămas în afară. N-avea cum să nu fie observat.

Și-a scos mănușile și le-a pus în sacul menajer, pe care apoi l-a aruncat în lada de gunoi. După aceea s-a întors în balcon și s-a așezat din nou la birou. Jaluzelele erau ridicate și calculatorul pornit. În mod neobișnuit, el a rămas liniștit. Simțea un acut sentiment de anticipare care era și totodată nu era al lui.

Slabe șanse să vadă pe cineva intrând sau ieșind din clădire la ora aceea târzie, dar el era prea încordat ca să se ducă la culcare. Oare așa se simțea un tânăr scriitor care aștepta să-și vadă primul articol apărând în ziarul de dimineață? La un moment dat, lui Ze'ev i-a trăsnit prin minte că poate cineva din bloc va coborî la cutia poștală și va scoate scrisoarea fără ca el s-o vadă. A luat grăbit cheile motocicletei și a coborât să caute ceva în compartimentul de sub șa. Plicul era la locul lui.

A mai stat câtva timp să se uite pe internet și a mâncat ce mai rămăsese din pepene. Cu câteva clipe înainte să închidă calculatorul, a auzit o mașină oprind în fața blocului. Portiera din dreapta s-a deschis, la fel și portbagajul și a coborât un bărbat.

Era tatăl lui Ofer.

Ze'ev s-a uitat cum tatăl a scos o valijoară din portbagaj și s-a dus apoi să dea mâna cu șoferul prin geamul lăsat. Cu bagajul în mână, acesta a luat-o pe aleea de la intrare și a dispărut în scara blocului.

Era ora 01:30.

7

Privind retrospectiv, aceea a fost ziua în care ancheta a luat un alt curs.

La vremea respectivă nici măcar nu-i trecuse prin minte. Abia după câteva zile și-a dat seama că ancheta se îndrepta într-o direcție pe care nu și-o imaginase vreodată și atunci el se afla deja la Bruxelles.

Cu toate acestea, luni dimineață, când se întorcea pe jos spre casă, pe același traseu care lega strada Fichman de Kiryat Sharet, Avraham a înțeles că Ofer nu mai era pentru el un mister absolut. Putea să vadă chipul lui Ofer așa cum apărea el în fotografiile ce-i fuseseră date, putea să-și dea seama ce voce avea, putea să-și imagineze ce gândea.

Era ora 07:30 când a vorbit la telefon cu tatăl lui Ofer, care sosise pe aeroport după miezul nopții, și l-a întrebat dacă putea să vină la audiere. Apoi l-a sunat pe Ze'ev Avni, vecinul pe care amânase să-l sune cu o zi înainte. Acesta numai ce plecase de câteva minute. Soția lui Avni i-a spus că tocmai plecase la serviciu și i-a dat numărul de mobil al soțului ei. A încercat să-l sune, dar acesta nu i-a răspuns, așa cum se așteptase soția lui. Ea

îi spusese că soțul ei preda câteva ore consecutiv și nu putea să răspundă la telefon decât în pauză. Avraham i-a lăsat un mesaj.

Între timp a revenit la cazul Kintiev; voia să-l finalizeze înainte să-l trimită la procurorul districtual. În ziua precedentă, deoarece fusese prins într-o ședință a echipei și Ilana îi ordonase să se concentreze pe cazul de dispariție, el suspendase restul anchetării lui Kintiev; oricum nu era atât de urgent. Miercuri, procurorul va începe urmărirea penală a lui Kintiev și va cere menținerea acestuia în stare de arest până la încheierea cercetării penale. A continuat cu rezumatul declarațiilor și cu restul probelor. Pe măsură ce citea transcrierea discuțiilor cu Kintiev, acestea i se păreau din ce în ce mai ciudate. S-a hotărât să introducă în sumar o secțiune separată, dedicată infracțiunilor mărturisite de Kintiev, dar care nu făceau subiectul cazului, tentativa de incendiere și povestea despre încercarea acestuia de a electrocuta o rudă mai în vârstă de-a sa ca să poată să pună mâna pe banii ei, adăugând o notă că materialul trebuie să ajungă la secția de poliție din districtul de nord pentru continuarea investigației. Lui Avrahăm i-a atras atenția în mod special o expresie bizară pe care Kintiev o tot repetase: „Dacă-mi ești prieten".

„Dacă-mi ești prieten, atunci vorbesc cu tine."
„Dacă-mi ești prieten, te ajut să finalizezi ancheta."
„Dacă-mi ești prieten, îți spun lucruri pe care nu le știi."

Avraham răspunsese o singură dată la aceste afirmații ciudate.

— Da, îți sunt prieten, spusese el.

Iar Kintiev izbucnise în râs și răspunsese:

— Dacă-mi ești prieten, mă lași acum să plec și vin eu la tine acasă.

A încercat să-l sune din nou pe Ze'ev Avni la ora 10:45 și din nou a intrat căsuța vocală.

***

Eliyahu Ma'alul l-a sunat la telefon chiar când în biroul său se afla tatăl lui Ofer.

— Poate să aștepte o oră sau două? l-a întrebat el pe Ma'alul.

— Mai bine nu.

Cerându-și scuze față de tatăl lui Ofer, Avraham a ieșit din cameră.

Așa cum se înțeleseseră, Ma'alul s-a dus din nou în dimineața aceea la școală să discute cu colegii și profesorii lui Ofer. Ceruse ca audierile să aibă loc în biroul consilierului școlar și i-a chestionat pe elevi în prezența acestuia. Se gândise că astfel se vor simți mai în siguranță și vor avea curaj să vorbească.

— Unii elevi se tem mai mult de autoritatea familiară și foarte tangibilă a persoanelor de la școală decât de autoritatea poliției care li se pare mai abstractă, a explicat el.

Ma'alul respira precipitat, de parcă vorbea în timp ce mergea repede.

— Te-ai înșelat, Avi, a spus el. Nu a fugit de-acasă și nu s-a sinucis. Acum sunt sigur de asta.

În seara precedentă, când discutaseră pentru a stabili ce aveau de făcut a doua zi, Avraham încercase din nou să-i explice de ce credea el că, după toate probabilitățile, dispariția lui Ofer fusese un act voluntar.

— Ai aflat ceva? a întrebat el.

— Nu chiar... De fapt, știi ceva? Poate că da. Vineri seară, la două zile după ce a dispărut, Ofer avea întâlnire

cu o fată cu care trebuia să meargă la film. Şi din câte am aflat eu, chestia asta nu s-a întâmplat prea des. Poate niciodată. Mi-a spus un prieten pe nume Yaniv Nesher. Sunt în aceeași clasă și cred că el e cel mai bun prieten al lui Ofer — deși nu-mi dau seama cât știe. Duminică, cu trei zile înainte de dispariție, Ofer i-a spus că trebuie să se ducă la film vineri seară împreună cu o fată pe care o cunoscuse prin el.

Avraham avea să mai audă cuvântul „film" ceva mai târziu în aceeași zi — dar într-un alt context și de la altcineva. Își va aminti de filmul pe care Ofer avea de gând să-l vadă vineri seara și va face legătura între cele două filme, între cele două conversații.

— Cum adică „prin el"? a întrebat Avraham.

— Prin sora lui. Ofer era acasă la prietenul lui, să facă schimb de niște jocuri pe calculator sau poate să se joace pe calculator, iar prietenul lui are o soră cu un an mai mică decât ei. Pe la sora acestuia venise în vizită o prietenă care îl plăcea pe Ofer. Ofer a fost informat de treaba asta și a primit numărul ei de telefon. Se pare că i-a luat ceva timp, dar a sunat-o săptămâna trecută. În fine, nu contează detaliile. Important este că au stabilit o întâlnire ca să meargă împreună la un film vinerea trecută, la două zile după ce a dispărut.

Nu contează? Detaliile contează și încă mult! Informația nu părea a fi ceva zguduitor, dar arăta un alt Ofer, diferit de cel despre care i se spusese în ultimele zile, cel care nu pleca niciodată de acasă, cel care nu vorbea cu nimeni despre viața lui. Iată că dintr-odată el merge în vizită la prieteni, își face planuri să iasă în oraș la un film, face cuceriri. Până atunci, Avraham nu crezuse că-l plăcea cineva.

— Ai vorbit cu ea? a întrebat el.

— Nu, ea merge la școala din Kiryat Sharet; acum aveam de gând să mă duc și acolo. În afară de asta, n-am știut că au o fată cu handicap.

— Cine are? a întrebat Avraham, neștiind la ce se referea Ma'alul.

— Părinții lui Ofer. Prietenul lui mi-a spus că Ofer are o soră cu sindromul Down.

Avraham habar n-avea și nu știa dacă să recunoască acest lucru față de Ma'alul. De vineri își tot spunea în sinea lui că încearcă să audă o poveste și „să cunoască personajele", dar iată că trecuseră cinci zile de investigații și el nu cunoștea acest detaliu, care cu siguranță că trebuie să fi fost important în viața lui Ofer.

— N-am știut că are sindromul Down. N-am văzut-o, a spus Avraham. Fratele și sora erau la bunici de miercuri sau joi. Asta explică de ce mama nu putea să se descurce singură cu copiii cât timp aveau loc investigațiile.

— Și tot asta explică de ce Ofer era introvertit, a răspuns Ma'alul. Prietenul lui îmi spunea că el nu a fost niciodată acasă la Ofer. Ofer nu l-a invitat niciodată și probabil că asta avea legătură cu sora lui.

Avraham nu intrase în camera surorii lui Ofer când fusese acasă la familia Sharabi — nici joi și nici vineri. Ușa acelei camere era închisă și el avusese impresia că Hannah Sharabi voia să rămână așa. Nu intrase nici în dormitorul părinților. Deodată și-a adus aminte de gândul acela prostesc care îi venise în minte atunci, în prima seară, când mergea spre casă, după ce mama venise la secția de poliție — diferența de vârstă dintre copii. La doi ani după ce s-a născut Ofer, Hannah Sharabi a avut o fată cu sindromul Down. După aceea, ea și soțul ei n-au mai vrut alt copil timp de aproape zece ani.

S-a gândit o clipă, apoi a întrebat:

— Dar ce obținem noi din asta?

— Un fel de indiciu, nu? Poate că fata cu care Ofer trebuia să iasă în oraș avea un iubit care n-a fost deloc încântat de treaba asta? Și mi se pare din ce în ce mai puțin probabil ca el să fi fugit de acasă. Ce sens are să se hotărască să fugă de-acasă cu două zile înainte să aibă întâlnire cu o fată, poate pentru prima dată în viața lui? Și cine știe, poate că el i-a spus ceva fetei. Poate că a ținut legătura cu ea de miercuri încoace. Poate că ea e persoana pe care o căutam noi, cea pe care a contactat-o Ofer și pe care noi n-am găsit-o încă.

— Și de ce ea n-ar spune nimănui nimic?

— Zău, Avi, chiar nu știu. Mă duc chiar acum s-o văd. Te informez după ce stau de vorbă cu ea.

Cinci zile și el n-a știut — nici despre fata cu care Ofer luase legătura, nici despre sora lui. Fără îndoială că fusese o decizie bună cooptarea lui Ma'alul în această anchetă. Simțea o dorință puternică să se întoarcă în biroul lui și să obțină de la tată tot ce se putea despre Ofer și despre viața lui, chiar dacă discuția se va prelungi până la noapte.

Rafael Sharabi nu era deloc așa cum se așteptase Avraham. Statura lui, tonul vocii, felul cum vorbea. Poate pentru că știa că este marinar și membru de sindicat, se așteptase să vadă un bărbat îndesat, dur și gălăgios. Se așteptase ca el să vorbească dur, să fie nemulțumit că ancheta fusese deschisă cu întârziere, să amenințe. Dacă înțelesese corect aluzia Ilanei, cu puțină presiune din partea lui Rafael Sharabi, cazul ar putea fi preluat de o echipă de investigații speciale condusă de un ofițer de rang superior sau de Unitatea Centrală.

— Îmi cer scuze, a spus Avraham. Am avut o discuție cu un anchetator care lucrează pe teren.

— A apărut ceva nou? a întrebat tatăl.

— Nimic deocamdată, a răspuns Avraham, scuturând din cap. Vom vedea mai târziu.

Înfățișarea tatălui și trăsăturile chipului său aveau în ele ceva delicat. Aproape feminin. Era un bărbat durduliu, de vreo patruzeci și cinci de ani. Scund, cu părul negru, ondulat și înspicat cu fire albe. Era cu doar trei–patru centimetri mai înalt decât Avraham. Avea fața rotundă și o barbă căruntă, nerasă, parcă în semn de doliu. Avraham și-a adus aminte cum arăta apartamentul lor în prima zi de anchetă: rude, prieteni, sticle cu sucuri acidulate și farfurii cu gustări pe masa din sufragerie. Tatăl era atunci pe navă și se îndrepta spre Trieste.

Rafael Sharabi nu a amenințat și n-a zis nimic despre întârzierea cu care a început ancheta. A ascultat cu calm și răbdare cât timp Avraham l-a pus la curent cu cele întâmplate, apoi s-a oferit să ajute dacă era nevoie. Și colegii de serviciu se oferiseră să ajute, la fel și alte rude de-ale lui. Oare soția lui nu-i spusese nimic despre întârziere? Poate se temuse că el va crede că a fost vina ei, dar el nu părea a fi un bărbat de care să-ți fie teamă. La început, când au luat loc pe scaun în biroul lui, după ce au făcut cunoștință și și-au strâns mâinile, Avraham spusese că probabil i-a fost foarte greu să fie plecat atât de departe și să nu aibă posibilitatea să se întoarcă imediat acasă.

— Da, așa este. Dar ce puteam să fac? Am venit de cum am andocat în port, a răspuns Rafael Sharabi, de parcă fusese acuzat de ceva.

Avraham se gândea cum a fost pe mare — dacă marea a fost calmă sau agitată, dacă marinarii au stat sub punte pe toată durata călătoriei sau dacă au mai ieșit afară să ia o gură de aer proaspăt când aveau puțin timp liber, dacă marea însăși era o prezență în viața marinarilor sau dacă nava era doar un loc de muncă obișnuit, un fel de clădire de birouri din care nu se ieșea niciodată.

— Pentru mine, până în acest moment, partea cea mai grea a investigației este că am senzația că nu îl cunosc suficient pe Ofer, a spus el. Ăsta este ajutorul de care am nevoie acum. A fost foarte greu pentru soția dumneavoastră și înțeleg lucrul acesta. Dar nu reușesc să-i fac un profil și asta complică mersul anchetei, mai ales că nu avem dovezi materiale.

Tatăl a clătinat din cap și a rămas tăcut. Poate că încă se simțea departe pe mare sau se lupta cu sentimentul că nu fusese acasă atunci când au avut nevoie de el.

— Înțeleg că lipsiți de acasă perioade lungi de timp, a continuat Avraham. Puteți să-mi explicați cum se întâmplă? Cât timp sunteți plecat? Cât de des călătoriți?

— De obicei fac drumuri scurte — Cipru, Turcia, acasă, călătoriile mai lungi, cum ar fi la Koper sau Trieste. Stau acasă cel puțin câteva zile după fiecare călătorie, uneori chiar două săptămâni. Câteodată mai am de lucru în port, la întreținerea navei.

Unde o fi Koper, se întreba Avraham îi sinea lui. O fi vreun port la Mediterană sau la altă mare. De fiecare dată când dădea peste un detaliu necunoscut în timpul unei anchete, avea impresia că se află pe drumul cel bun. Ieșea din el însuși, trecând dincolo de granița cunoștințelor lui. Spre deosebire de mamă, tatăl părea dispus să vorbească,

dispus să-i deschidă ușa — chiar dacă, pentru moment, era vorba doar de ușa navei. Când Avraham fusese la ei acasă, joi și vineri, mama îl însoțise în camera lui Ofer; îi deschisese dulapurile și sertarele, stătuse lângă el pe patul lui Ofer și totuși el simțise că ea nu dorea să-l primească în casa lor.

— Ce funcție aveți? a întrebat Avraham.

— Șef mecanic.

— Este o funcție de conducere?

— De conducere? Nu știu. E o funcție la care ajungi după douăzeci de ani de muncă.

— Și cum ați ajuns să lucrați în acest domeniu?

Rafael Sharabi l-a privit mirat, ca și când răspunsul era evident.

— Am făcut armata la marină. După ce m-am eliberat, am făcut un curs de inginer mecanic la Institutul Naval de Instruire din Acra și de acolo m-am dus să lucrez la Zim.

— Deci sunteți la comanda navei? Sunteți căpitan? a întrebat Avraham. Nu știa sigur dacă o navă avea căpitan.

— Nu, șeful mecanic răspunde numai de partea mecanică a navei. Ca să fii căpitan e nevoie să faci un curs profesional de instruire. Căpitanul răspunde de tot vasul, inclusiv de logistica de livrare a mărfii, încărcare și descărcare.

— Pe ce tip de navă lucrați?

— În general pe nave de capacitate medie pentru că nu mai fac rute lungi. Nave Feeder de capacitate mică sau medie.

— Ce sunt alea?

— Oh, am avut impresia că știți ce sunt când ați întrebat, s-a scuzat Rafael. Sunt un tip de nave container. Cea

mai mică subcategorie. Nave care transportă între o mie și trei mii de containere de dimensiuni standard.

Avraham își lua notițe pe o foaie de hârtie, așa cum făcuse miercuri seara. Cu o zi în urmă, căutase foaia aceea cu desenul înfiorător pe care îl mâzgălise absent în josul paginii, dar nu o găsise.

— Nu e greu cu o astfel de ocupație — dat fiind că aveți o familie? a întrebat el, încercând să nu pară acuzator.

— Asta e meseria mea, a răspuns sec tatăl.

Avraham se gândea dacă să-l întrebe cât câștigă pe lună un șef mecanic. Cinci mii? Zece mii? Treizeci de mii? Habar n-avea. Și tocmai despre așa ceva voia să discute cu el — despre lucruri pe care nu le știa. Întotdeauna asta era cheia.

— Ce părere a avut soția despre asta? a întrebat el. Cum v-ați cunoscut?

— A fost de acord, a spus Rafael Sharabi. Chiar n-a avut de ales, nu-i așa?

Deci până la urmă se ascundea o oarecare duritate dincolo de înfățișarea lui rotofeie și delicată. Nerăbdarea cuiva care nu era obișnuit să i se pună întrebări personale și să fie nevoit să răspundă. Era obișnuit să dea ordine pe navele lui pe un ton răstit și profesional — și probabil acasă la fel.

— Și cum v-ați cunoscut?

— Hannah lucra și ea în marină. În perioadele mai grele, după ce s-au născut copiii, am încercat să stau mai mult timp pe-acasă. Cum spuneam, mulțumită meseriei ăsteia, uneori pot să stau acasă și două săptămâni la rând fără să muncesc.

Oare era surprins că discuția se concentra în primul rând pe munca lui și pe absența lui de-acasă? Avraham

nu intenționase s-o îndrepte în acea direcție. Avea sentimentul că tatăl voia să vorbească despre asta.

— Ce vârstă aveați când v-ați căsătorit? a întrebat el.

— Ce vârstă? Eu aveam douăzeci și șase de ani și Hannah avea douăzeci și unu.

Parcă îi și vedea la nuntă. Și-l imagina pe tată la douăzeci de ani — mai slab, cu o ținută a corpului ceva mai dreaptă, dar cu aceeași înfățișare rotofeie și delicată, exact așa cum era azi, doar că mai nesigur pe el. Nu și-o putea imagina pe Hannah la douăzeci și unu de ani. Probabil că era pe la începutul anilor '90.

— Și când s-a născut Ofer? a întrebat el.

— Eu lucram ca ucenic atunci când ne-am căsătorit. Pe vremea aia făceam rute lungi și uneori lipseam de acasă mai mult de o lună, așa că am așteptat. Ne-am hotărât să-l avem pe Ofer abia după ce m-am calificat și am obținut slujba la Zim. S-a născut foarte firav.

— Și el cum s-a împăcat cu asta?

— Cine?

— Ofer.

— Cum s-a împăcat cu ce?

— Cu faptul că dispăreați des de-acasă.

Acum a dispărut Ofer, la fel ca tine, s-a gândit Avraham, dar s-a abținut să-i spună.

Tatăl avea mâini mari și păroase și și-a plecat privirea spre ele când le-a pus pe biroul lui Avraham.

— I-a fost greu când era mai mic, a spus el. Odată, când m-am întors dintr-o călătorie mai lungă, uitase cine sunt. Tot zicea că eu nu sunt tatăl lui și timp de câteva zile mi-a zis „unchiule". Dar n-a mai fost o problemă când a crescut. O ajută foarte mult pe Hannah în lipsa mea. Stă acasă, ajută la treburile din gospodărie. Așteptam să

împlinească șaptesprezece ani ca să obțină permisul de șofer. Hannah nu știe să conducă mașina. Dar poate că totuși nu i-a fost ușor.

— Ce vreți să spuneți?

— Poate că i-am pus prea multe în cârcă, poate că s-a săturat, a spus tatăl, apoi a făcut o pauză. Am crescut într-o familie cu o situație financiară grea și am plecat să muncesc de la o vârstă foarte fragedă. Am vrut ca toți copiii mei s-o ducă bine și să învețe, și Ofer era un elev bun. Dar aveam și foarte multe așteptări de la el, să ajute la treburile casei, să fie conștiincios la învățătură. Poate că a fost prea mult.

Încă nu spusese nimic despre sora băiatului.

— Vreți să spuneți că Ofer n-a dus-o bine acasă?

— Nu știu ce să zic, poate că i-a fost greu. Eu am crezut că așa era normal. Nu m-am gândit la lucrurile astea înainte să dispară, și nici el n-a zis nimic. Înainte să intre la liceu, a întrebat dacă poate să meargă la Academia de Ofițeri de Marină. E o școală cu internat la Acra. Eu nu m-am opus, dar Hannah n-a vrut ca el să plece. Voia să rămână acasă.

— Acasă aveți reguli clare despre când și cu cine are voie să iasă? a întrebat Avraham cu prudență.

— Nu, dimpotrivă, a spus tatăl. Am fost foarte flexibili în privința asta. L-am încurajat să iasă seara, să facă ce vrea împreună cu prietenii lui. Hannah nu prea are nevoie de ajutor seara, după ce copiii se duc la culcare. I-am pus în cârcă prea multe responsabilități. Mai ales atunci când eu eram plecat.

Avraham era convins că tatăl habar n-avea de planurile lui Ofer de a ieși vineri seară la un film cu o fată care îl plăcea — poate la prima lui întâlnire.

Și a avut dreptate.

— Dar ieșea cu prietenii? Cu fetele? a întrebat el.

— Nu cred că ieșea cu fetele, a spus tatăl. Dar nu e ceva anormal, nu? Și eu eram timid la vârsta lui. Întotdeauna am fost de părere că armata va face din Ofer un om mai sigur pe el, așa cum a făcut cu mine.

— Vorbea despre armată?

— Voia să intre la marină, iar eu l-am încurajat — deși n-aș vrea să se facă marinar după încheierea stagiului militar. Nu pot să vă spun ce mândru eram când îl vedeam cum învață, cum își face temele, cum lucrează pe calculator. El m-a învățat să navighez pe internet.

Au stat de vorbă în biroul lui timp de patru ore — de la unsprezece dimineața până la trei după-amiaza. Și pe măsură ce trecea timpul, Avraham își dădea seama cât de importantă era acea discuție pentru el. După tăcerile prelungite ale lui Hannah Sharabi, se simțea aproape recunoscător față de soțul ei pentru că vorbea despre el și despre familia lui.

La ora 13:30, a ieșit să comande de la bufet câte o porție de mâncare pentru fiecare și două cafele, iar el a fumat o țigară în parcarea secției cât timp a așteptat să sosească prânzul. Chiar atunci i-a sunat telefonul mobil. Era Ze'ev Avni. Nu-și amintea să-i fi lăsat vecinului numărul său de telefon. Avraham l-a întrebat dacă putea să vină la secție pentru o nouă audiere a doua zi dimineață, dar Avni a răspuns că trebuia să stea acasă cu copilul și l-a invitat pe Avraham să vină acasă la el. Avraham a ezitat, apoi i-a propus lui Avni să vină la secție după-amiază, în jur de ora cinci. Avni a fost de acord, a întrebat cum să ajungă la el, apoi a spus: „Bine. Atunci ne vedem la ora

cinci", de parcă erau prieteni și urmau să se întâlnească la o cafea.

Eliyahu Ma'alul avea mobilul închis. Poate că era ocupat să discute cu fata de la Liceul Kiryat Sharet. Fără tragere de inimă, Avraham l-a sunat și pe Shrapstein, dar acesta nu era în birou. Până la urmă a răspuns după ce telefonul a sunat de zece ori și i-a spus că „explora o pistă interesantă". Spre deosebire de Ma'alul, Shrapstein nu sunase să-l informeze, deși Avraham era convins că pe Ilana o sunase.

— Ce pistă? a întrebat Avraham.

— Încă nu e ceva clar; te informez eu dacă obțin ceva concret, a răspuns Shrapstein. Pe scurt, un locuitor din cartier care a fost condamnat pentru delicte sexuale și acte de violență asupra unor tineri a fost eliberat pe cuvânt de onoare. În general e vorba de hărțuire, dar știi cum degenerează lucrurile astea. Deocamdată adun informații și poate o să-l aducem la secție pentru audiere. Vrei să participi și tu când vine?

Firește că voia. Ce întrebare!

S-a gândit dacă s-o sune pe Ilana, dar s-a hotărât să aștepte până la încheierea întrevederii cu tatăl băiatului. Shraptsein reușise încă o dată să-l enerveze, dar în general se simțea mai bine. Ancheta progresa, chiar dacă direcția în care se îndrepta rămânea neclară. Povestea începea să capete contur. Cronica vieții lui Ofer nu mai era o pagină goală. Cuprindea o nuntă, undeva pe la începutul anilor '90, și un tată tânăr care terminase un curs pentru a deveni șef mecanic și care pleca de acasă pentru perioade lungi de timp; exista o soră cu sindromul Down, de care familia nu pomenea nimic din cauză că le era rușine; existau nave maritime care transportau

mii de containere spre porturi din Cipru și Koper. Din cauza absenței tatălui și a bolii de care suferea sora lui, Ofer a primit o sarcină grea, dar responsabilitatea pe care trebuia să și-o asume nu era una care te călește — dimpotrivă, poate. Nu i se cerea să țină locul tatălui cât timp acesta era plecat. Trebuia doar să ajute. În afara casei, exista un prieten pe nume Yaniv Nesher, existau jocuri pe calculator și o fată care îl plăcea pe Ofer. Exista o întâlnire cu o fată la un film. Și era dorința de a pleca de acasă și de a locui la un internat, de a intra la Marină. Marea devenise fundalul inevitabil al poveștii. Nu plaja cu care Avraham era obișnuit, la fel ca toată lumea, unde se ducea uneori sâmbăta, pe perioada verii, și stătea fără să-și scoată cămașa. Aceasta era o altfel de mare, o mare care era totodată un loc de muncă, o mare care așeza distanțe între tată și fiu, soție și soț. Simțea nevoia să se uite din nou la fotografiile cu Ofer pe care le avea în birou, dar nu în prezența tatălui.

În timp ce se pregătea să-și aprindă a doua țigară, a sunat iarăși Ze'ev Avni ca să întrebe dacă trebuia să ia cu el la audiere vreun act de identitate sau alte documente. Avraham i-a spus să-și ia buletinul, la care Avni a răspuns:

— Buletinul meu este expirat și nu mi-am făcut nici mutația pe noua adresă — în el scrie că domiciliez în Tel Aviv. E vreo problemă?

Avraham a spus că nu-i nicio problemă și a închis, începând deja să regrete că avea să-și irosească timpul cu profesorul ăsta. N-ar putea să-l paseze pe Avni lui Shrapstein? A zâmbit. Excelentă idee!

***

În ultima oră au discutat mai ales despre ziua de marți. I-a cerut lui Rafael Sharabi să reconstituie cele douăzeci și patru de ore de dinainte de dispariția lui Ofer și să încerce să-și amintească orice lucru neobișnuit.

— Eu mă pregăteam de călătorie, așa că am fost acasă aproape toată ziua, a spus tatăl.

S-a trezit la ora 06:00, apoi i-a trezit și pe băieți. Soția lui a trezit-o pe fată. Tot n-a menționat nimic despre dizabilitatea fetei, ca și când aceasta era un copil normal. Ea pleacă la școală la 7:30. Până aici, Avraham scria tot ce spunea el.

— Ofer s-a dus la băcănia din cartier?

— Cred că da. Se duce în fiecare dimineață. Dar nu-mi amintesc. Este important?

Apoi el l-a dus pe fiul mai mic cu mașina la grădiniță. Ofer a plecat la școală ca de obicei, pe jos. Nu știa ce făcuse Hannah.

După grădiniță, tatăl a avut de rezolvat unele treburi; a fost la bancă, apoi s-a dus cu mașina la Jaffa să-și reînnoiască permisul de conducere. După ce s-a întors acasă, s-au dus la cumpărături în zona industrială. El și-a luat ceva să mănânce cât timp au avut treabă în oraș. Dintre copii, Ofer trebuia să se întoarcă primul de la școală — înainte de ora 14:00, dar tatăl nu știa sigur deoarece trăgea un pui de somn la ora aceea. Credea că Ofer a mâncat singur la prânz, ca de obicei, întrucât fratele și sora lui se întorceau acasă mai târziu. Poate că uneori lua masa împreună cu Hannah. Nu-și aducea aminte dacă l-a văzut după ce s-a trezit din somnul de după-amiază, dar era sigur că Ofer rămăsese acasă, așa cum spusese și mama. Probabil că își făcea temele în camera lui sau se pregătea pentru vreo testare la școală. Rafael Sharabi era

în dormitor și începuse să-și facă bagajul pentru voiaj, cu ajutorul soției. Nu-l auzise pe Ofer vorbind cu cineva la telefon. Băiatul mai mic s-a întors la ora 16:00, adus acasă de mama unui alt copil de la grădiniță. Fiica a ajuns acasă după ora 17:00.

Avraham nu s-a mai putut abține.

— Atât de târziu? a întrebat el. La ce școală merge?

— Cum? Ah, merge la o școală specială, a răspuns tatăl calm, privindu-l pe Avraham în ochi.

— De ce?

— Are o dizabilitate mintală. Este o școală bună, cu program prelungit și multe ajutoare.

Acum, după ce tatăl îi spusese despre ea, Avraham a simțit că nu mai avea nimic de întrebat, ca și când tot ce voise să obțină era ca ei să nu-i mai nege existența.

— Înseamnă că locuiește acasă, nu este instituționalizată? a întrebat el totuși.

— Nu, n-a vrut Hannah. Abia dacă a fost de acord s-o trimitem la școală. Voia să stea acasă și să o îngrijească ea. Așa au stat lucrurile până când fata a împlinit șapte ani. De aceea a renunțat la serviciu. Înainte era educatoare la grădiniță.

— Și Ofer cum s-a împăcat cu situația asta?

— Eu m-am gândit că ar fi bine să o trimitem la o școală cu internat — de dragul celorlalți copii. Nu, nu i-a fost ușor. Dar el le-a ajutat foarte mult pe Hannah și pe sora lui. I-a fost mai greu când era mic. Îi era rușine și spunea la școală că el este singur la părinți. Asta era înainte să se nască fratele lui. Dar în ultimii ani a fost foarte bun cu ea.

Avraham a pus stiloul jos și s-a gândit la mama băiatului care era tăcută. Renunțase la serviciu ca să stea acasă cu fiica ei și s-o protejeze de răutățile celor de-afară și din

casă, de tatăl care voia s-o trimită la un azil — din cauza copiilor sau, cu alte cuvinte, de dragul băieților.

— Cum o cheamă? a întrebat el.

— Ofer a învățat primul limbajul semnelor fiindcă fata suferă și de o gravă deficiență auditivă. Face parte din boala ei. O cheamă Danit.

Avraham și-a luat din nou stiloul să scrie și au revenit la ziua de marți. Familia a luat masa pe la ora 19:00 — cu toții. Tatăl i-a făcut baie celui mic și l-a dus la culcare. Ofer se uita la televizor în sufragerie. Soția a ajutat-o pe Danit să-și facă baie și să se culce. Ofer s-a dus în camera lui după ce fratele mai mic a adormit, probabil ca să se joace la calculator cu sonorul închis. Nu credea că îl văzuse scriind e-mailuri și nu observase dacă naviga pe internet sau ce site-uri vizita. Nu l-a auzit vorbind la telefon. La ora 21:30, el și soția lui au ieșit în oraș, așa cum obișnuiau înainte de fiecare voiaj. S-au întâlnit cu niște prieteni, un alt cuplu, la o cafenea din centrul orașului. Habar n-avea ce a făcut Ofer în seara aceea, ci doar și-a amintit că atunci când s-au întors ei acasă, nu foarte târziu, parcă pe la ora 23:00, acesta dormea. Nu era nimic neobișnuit; a crezut că aceea era ora de culcare a lui Ofer.

— V-ați certat cumva în seara aceea? a întrebat Avraham.

— Cine?

— Dumneavoastră cu soția — sau poate voi doi și Ofer.

— Nu, din câte îmi amintesc eu. De ce?

— Întrebam și eu.

— Nu, din câte îmi aduc eu aminte. Câteodată atmosfera este mai tensionată înainte să plec, dar nu-mi amintesc de nicio ceartă înainte de ultimul voiaj.

— Și a doua zi?

— Am plecat la ora 05:00. M-am trezit de la ora 04:15. S-a trezit și Hannah și am băut cafeaua împreună. Pe urmă eu am plecat la Ashdod și am lăsat mașina în port, ca întotdeauna. Din câte mi-a spus Hannah, miercuri dimineață totul a fost normal, nimic neobișnuit față de alte dăți.

Doar că în dimineața acelei zile de miercuri Ofer a plecat la școală, dar n-a ajuns acolo și de-atunci n-a mai fost văzut. Tatăl nu intrase în camera băieților înainte să plece. Și totuși el era sigur că amândoi băieții dormeau la ora aceea. Nu auzise niciun sunet venind dinspre camera lor.

Avraham a încercat să-și amintească dacă îl întrebase tot ce voia.

— În timp ce dumneavoastră erați în oraș marți seară, credeți că Ofer ar fi putut să ia niște bani sau un card de credit din casă fără să observați? a întrebat el. Poate dintr-un sertar unde țineți ascunși niște bani?

— Nu ascund nimic, a răspuns tatăl. Întotdeauna sunt niște bani în dulap, în buzunarul interior al unei jachete. Când sunt plecat, el și Hannah iau bani de-acolo. El nu are card de credit. Și nu a luat nimic. Ăsta a fost printre primele lucruri pe care am rugat-o pe Hannah să le verifice.

Avraham și-a adus aminte că îi spusese și ea.

— Și n-ați observat că lipsește ceva din apartament de când v-ați întors, nu? Ceva ce-ar fi putut să ia cu el?

Paginile din fața lui se umpleau treptat cu notițe scrise de mână — rânduri oblice scrise cu cerneală albastră. De data asta, avea degetele curate.

— Aveți să-mi spuneți ceva despre care eu nu v-am întrebat? a spus el.

Tatăl a scuturat din cap în semn că nu.

Avraham nu îndrăznise s-o întrebe pe mamă, dar simțea că Rafael Sharabi era în stare să răspundă, așa că a zis:

— Spuneți-mi, ce vă zice intuiția? Unde credeți că ar putea fi Ofer? Ce putea să se întâmple cu el? Încercați să vă imaginați unde ar putea fi el acum.

Tatăl a dat un răspuns neașteptat.

— Habar n-am, a spus el. Sunt furios pe el. Aveți idee cât aș da să știu? I-am spus lui Hannah că eu cred că el s-a hotărât să fugă de-acasă câteva zile. Doar ca să ne sperie. Poate i-am făcut noi ceva, poate l-am rănit cu ceva. Dar mai ales sunt supărat pentru ce îndurăm din cauza lui, mai ales Hannah. Ea nu mă crede. Ea crede că i s-a întâmplat ceva.

Avraham nu se așteptase ca tatăl să vorbească despre furie. Poate că ăsta era felul lui de a evita să se gândească la ce era mai rău, de a-și imagina că îl va vedea din nou pe fiul lui și va vorbi cu el ca și până atunci. S-a întrebat dacă această furie s-a transformat vreodată în violență. Oare îl lovise vreodată pe Ofer?

— Ce mai face soția dumneavoastră? a întrebat el

— Visează urât, are coșmaruri. Și a trebuit să se descurce singură până ieri. Nu prea poate să doarmă.

***

Ilana fusese informată în legătură cu „pista interesantă" a lui Shrapstein și credea că este o idee bună ca suspectul să fie adus pentru audiere.

— Ce suspect? Cine zice că e suspect? a întrebat Avraham încercând să-și păstreze calmul.

— Noi, a răspuns ea. Aduceți-l aici. Hai să eliminăm orice altă posibilitate.

Nici conversația cu Rafael Sharabi și nici imaginea de ansamblu care începea să se contureze n-au impresionat-o. Ea era mai degrabă surprinsă de schimbarea arbitrară de acțiune a lui Shrapstein. Avraham a bătut la ușa lui, dar n-a primit niciun răspuns. L-a sunat apoi pe telefonul mobil și l-a întrebat dacă poate să revină la secție ca să se ocupe de audierea lui Ze'ev Avni în locul lui. Shrapstein a refuzat. Tocmai făcea niște cercetări și primise de la ofițerul care se ocupa de deținuții eliberați condiționat informații importante despre suspectul care locuia în același cartier. Se pare că în săptămâna precedentă nu luase legătura cu acesta, deși avea obligația s-o facă.

Avraham n-a avut încotro și l-a așteptat în birou pe Ze'ev Avni.

Poate că Ilana avea dreptate. În ciuda faptului că avusese o discuție sinceră cu tatăl și obținuse niște detalii în plus, tot nu avea o impresie clară despre natura relației dintre Rafael Sharabi și fiul său — lăsând la o parte absențele de acasă. Când îl întrebase dacă îi cunoștea pe prietenii lui Ofer, tatăl ridicase din umeri și răspunsese:

— Nu cred că are prea mulți prieteni. Nu știu.

În afară de mențiunea că Ofer îl învățase cum să folosească internetul, nimic din ce spusese nu sugera o apropiere, doar obligații, îndatoriri și ajutor reciproc. Mama se îngrijea de fiică, iar tatăl, când era acasă, avea grijă de cel mic, ducându-l la grădiniță în fiecare dimineață și făcându-i baie seara. Dar cum rămânea cu Ofer?

Avraham se uita fix la pereții biroului său care nu aveau ferestre și nici tablouri, și se gândea la Igor Kintiev

care aştepta în arest punerea sub acuzare. Brusc îşi dorea foarte mult să plece la Bruxelles. Un avion a decolat de pe aeroportul Ben-Gurion şi a luat-o spre vest, zburând deasupra mării, unde navigau mici nave cargou.

Mai erau doar câteva zile — asta dacă nu cumva apărea ceva neprevăzut şi dacă el nu-şi anula călătoria în ultima clipă. Ce să facă el timp de-o săptămână în compania lui Jean-Marc Karot?

Nebunul ăla de poliţist belgian, care urma să-i fie gazdă la Bruxelles, îşi făcuse apariţia în sala de sosiri de pe aeroportul Ben-Gurion îmbrăcat la costum negru cu cravată. Arăta de treizeci de ani, poate puţin mai tânăr. Era înalt ca un jucător de baschet şi elegant ca un star de cinema. Iar Avraham stătea acolo ca un idiot, ţinând în mână semnul pe care scria „Jean-Marc Karot" şi îmbrăcat în uniforma de poliţist. Era pe la sfârşitul lunii martie, într-o după-amiază şi vremea era plăcută.

— Excelent! Hai să-mi las şi eu bagajele şi pe urmă să ieşim în oraş să găsim nişte dame, au fost primele cuvinte care au ieşit din gura belgianului după ce Avraham îi spusese că îl va duce la hotelul în care urma să se cazeze în Tel Aviv şi că programul schimbului de experienţă începea abia a doua zi. Avraham a crezut că individul glumea. Abia pe urmă a înţeles că asta era tot ce plănuise Jean-Marc Karot să facă în Israel. Era însurat şi avea doi copii. Cursurile de specializare şi programele de schimb de experienţă erau de interes zero pentru el, şi chiar i-a bătut un apropo că era bine-venit la o partidă de amor în trei.

Avraham şi-a adus aminte că nu verificase dacă paşaportul lui mai era valabil. Dacă expirase, va trebui să anuleze călătoria.

Chiar atunci s-a auzit o bătaie în uşă.

8

Era pentru prima oară când se afla într-o secție de poliție.

Firește că din afară văzuse clădirea secției de mai multe ori; pentru el, construcția cenușie — scundă și cu acoperișul plat, comprimat, de parcă îl turtise cineva — reprezentase întotdeauna tot ce era mai urât în Holon. Văzută de departe, arăta ca un grup de rulote puse laolaltă într-un deșert nisipos. Niciun strop de grandoare — o construcție tipică pentru un oraș ai cărui locuitori nu așteaptă nimic de la viață, doar să supraviețuiască. Poate pentru că el nu trăise printre ei, Michael Rosen vorbea despre ei ca despre niște oameni simpli care duceau o existență simplă, s-a gândit Ze'ev.

Cu câțiva ani în urmă, Ze'ev a fost cât pe ce să se ducă la sediul central al poliției din Tel Aviv ca să reclame furtul unei biciclete dintr-un șopron din curte, dar a fost convins să renunțe deoarece polițiștii n-aveau ce să facă. De data asta, fusese convocat. A deschis ușa de sticlă. În partea stângă era un ghișeu unde stătea o polițistă îmbrăcată în uniformă. Femeia mânca un biscuit de orez. Locul arăta mai dărăpănat și mai murdar decât un birou de șomaj.

Se simțea încordat, dar nu-i era teamă. Dacă l-ar fi chemat la poliție ieri, n-ar fi făcut față. Timpul care trecuse de atunci îl întărise. După atelierul literar și discuția cu Michael Rosen, până seara, teama îi dispăruse. Se simțise suficient de eliberat ca să scrie.

— Am fost invitat la o întâlnire cu inspectorul Avraham la ora cinci, i-a spus Ze'ev polițistei de la ghișeu. Puteți să-mi spuneți unde are biroul?

— Vă așteaptă? a întrebat polițista, de parcă nu asta s-ar fi înțeles din ce spusese el mai înainte.

Poliția avea un singur avantaj în fața lui: el nu știa ce anume știau ei. Era aproape sigur că ei nu știau de telefonul acela, deși îl luase gura pe dinainte când fusese la căutările de pe dune. Dacă ar fi știut, l-ar fi săltat imediat. Și cu siguranță că nu știau de scrisoare. Când a plecat spre secție, scrisoarea era încă în cutia poștală a familiei Sharabi — deși se afla acolo de mai bine de o jumătate de zi, plus faptul că tatăl lui Ofer trecuse pe lângă cutia de scrisori de cel puțin două ori — în noaptea dinainte, când, de la fereastra balconului, Ze'ev îl văzuse întorcându-se acasă; dar și azi-dimineață, deoarece se întâlniseră întâmplător pe scări.

Întâlnirea lor fusese ca o ironie. Au coborât scările împreună și au vorbit despre căutarea lui Ofer, dar pentru că discuția lor a continuat până au ieșit din bloc, tatăl lui Ofer nu a avut când să observe plicul. Mai târziu, când Ze'ev s-a întors după-amiaza de la școală, scrisoarea tot acolo era. *Aș putea s-o iau*, i-a trecut atunci prin minte.

Inspectorul Avraham îl aștepta într-un birou mic și prost luminat, în care nu încăpea mare lucru, doar o masă de lucru cu două scaune de-o parte și de alta.

Avraham era îmbrăcat în uniformă și nu s-a ridicat să dea mâna cu el.

— Aceasta este o sală de interogatoriu? a întrebat Ze'ev când s-a așezat.

— Este biroul meu, a spus Avraham.

Avantajul lui Ze'ev era că în ultimele zile se gândise întruna la polițiști. Îi observase în exercițiul funcțiunii încă de joi, mai întâi de la fereastra balconului de la sufragerie, apoi la locul unde s-au efectuat căutările. Se pregătea pentru întâlnirea cu Avraham încă de când acesta promisese că va reveni în apartamentul lor. Se gândise la inspectorul Avraham mai mult decât se gândise inspectorul Avraham la el — de lucrul ăsta era absolut sigur. A prezentat actul de identitate când Avraham i l-a cerut și i-a reamintit că adresa din buletin nu mai era valabilă.

— Dar sunt sigur că vă amintiți adresa corectă, a spus el și a zâmbit, nu foarte sigur că polițistul înțelesese remarca.

Aceasta era a patra oară când se întâlneau. Prima oară a fost joi, acasă la Ze'ev. Avraham preferase să-l ignore pe el și să stea de vorbă cu Michal în bucătărie. De el s-a ocupat o polițistă oarecare. Ze'ev și inspectorul schimbaseră câteva cuvinte la ușă. Vineri s-au întâlnit pe scări și au trecut unul pe lângă altul fără să se salute. Și s-au mai văzut sâmbătă, la locul unde s-au desfășurat căutările coordonate de Avraham. La toate întâlnirile anterioare, Ze'ev încercase să atragă atenția lui Avraham asupra sa, dar fără prea mult succes. De data asta, lucrurile stăteau altfel; deși primele întrebări au fost formale și seci, iar Avraham părea cam deconectat. A fost întrebat de când locuia împreună cu soția lui în blocul respectiv,

dar n-a fost întrebat unde locuiseră până atunci. A fost întrebat cu ce se ocupă și unde lucrează, dar Avraham l-a întrerupt în mijlocul frazei.

— Care a fost natura relației dumneavoastră cu băiatul dispărut? a întrebat Avraham.

— Am fost meditatorul lui, a spus Ze'ev. Tocmai de aceea mă aflu aici, nu?

— Vă aflați aici pentru că așa ați cerut, a spus Avraham. Ați afirmat că dețineți informații care privesc ancheta noastră. Vă ascult cu atenție.

SMS-ul trimis de Michal și pe care îl primise la școală, în pauza dintre a doua oră și a treia oră, îl alarmase pe moment. Ea îi spusese că îl căuta inspectorul Avraham de la poliție și că acesta voia să stabilească o întâlnire cu el. Îi trimisese și un număr de telefon la care să sune. El a sunat în pauza următoare, dar Avraham nu răspundea. Când a încercat mai târziu în după-amiaza aceea, după ce ieșise din curtea școlii, Avraham l-a invitat la secție pentru ceea ce el numea „alte întrebări". Iar acum i se spunea că fusese chemat doar pentru că așa ceruse el. Se pare că nu avea niciun motiv de neliniște în legătură cu faptul că-l luase gura pe dinainte în ziua căutărilor — doar dacă nu cumva era vorba de vreo șmecherie care făcea parte din strategia de interogare.

— N-aș zice informații, a spus Ze'ev. Voiam doar să vă vorbesc puțin despre Ofer, să vă fac o descriere mai detaliată. Poate vă va ajuta la investigație. Sunt sigur că ați discutat cu profesorii lui de la școală, dar eu am avut ocazia privilegiată de a vedea îndeaproape viața lui Ofer. Am făcut cu el lecții în particular, în camera lui, și cunosc întregul context, părinții, mediul de acasă. E un mare avantaj — cel puțin în opinia mea.

Avraham l-a întrebat cum a ajuns să facă meditații cu Ofer, iar el i-a descris întocmai circumstanțele și, totodată, a avut impresia că vorbele lui începeau să stârnească interesul polițistului. În această etapă a discuției, încă nu reușea să citească și să interpreteze corect expresiile faciale ale inspectorului care se uita din când în când la modestul ceas electronic de la încheietura mâinii drepte. Ze'ev ar fi vrut să-l întrebe de ce părinții îi puseseră numele Avraham; în fond, ei ar fi trebuit să știe că, dându-i un nume identic cu prenumele, putea să devină ținta ironiilor — mai ales când era mic — din partea celorlalți copii. I-ar fi plăcut să-l întrebe și cum s-a hotărât să devină polițist și ce facultate a absolvit. A știut dintotdeauna că asta era ce voia el să facă?

***

Părinții lui Ofer aflaseră că Ze'ev era profesor de engleză la un liceu din Tel Aviv. Probabil că soția lui le spusese. Mama lui Ofer bătuse la ușa lor într-o seară, fără Ofer, și îl întrebase pe Ze'ev dacă era dispus să facă meditații cu el. Asta se întâmpla la câteva săptămâni după începerea anului școlar — probabil era încă în luna septembrie. Elevii din clasa lui Ofer fuseseră împărțiți în două grupe în funcție de nivelul lor de pregătire la limba engleză și Ofer căzuse în grupa mai slabă. Părinții lui voiau ca el să ajungă mai sus. Mai ales mama lui, Hannah, părea foarte îngrijorată de acest lucru. El nu știuse ce să zică. Nu avea experiență ca meditator. Până la urmă fusese de acord deoarece erau vecini, dar în primul rând pentru că îl atrăsese timiditatea lui Ofer. Desigur că îl văzuse în bloc și prin preajmă. S-a oferit să înceapă și să vadă cum merge.

— Meditații plătite? a întrebat Avraham.

— Bineînțeles, a spus Ze'ev, deși știu că n-am făcut-o pentru bani. Am cerut nouăzeci de șekeli pe oră. Cu mult mai puțin decât tariful obișnuit. Să zicem că nu m-am îmbogățit de pe urma acestor meditații. Am făcut-o pentru Ofer.

Avraham a tăcut, așteptând probabil ca Ze'ev să detalieze.

— Am informat și Direcția de Taxe și Impozite, a adăugat el zâmbind.

— De câte ori pe săptămână făceați meditații?

— O dată pe săptămână — și uneori de două ori pe săptămână. La început am lucrat la gramatică. Se pune accent pe gramatică la școala lor — ceea ce este evident o greșeală. Nu așa li se predă copiilor o limbă străină și nu așa îi învăț eu pe elevii mei la școala la care predau în Tel Aviv. Dar Ofer învăța repede. Era foarte organizat și sistematic și a progresat, așa că am putut să trecem la alte lucruri — vocabular, engleza în conversații, citire și scriere. Astea sunt importante, din punctul meu de vedere, și el a insistat mai mult asupra lor. Vreți să vă explic de ce m-a atras Ofer?

— Da. Vă rog, a răspuns Avraham. Dar mai întâi aș vrea să-mi spuneți încă o dată: cred că i-ați spus polițistei care a stat de vorbă cu dumneavoastră că meditațiile le făceați la el acasă, în camera lui, așa este?

Întrebarea l-a nedumerit pe Ze'ev.

— Da, tocmai v-am spus acum un minut sau două, a zis el.

Avraham s-a uitat pe foile de hârtie împrăștiate pe birou în fața lui.

— Așa e, așa e, mi-ați spus, a zis el. Continuați.

Era momentul pe care Ze'ev îl aștepta, momentul să înceapă declarația. Avea gata pregătite și elaborate frazele de început. I s-au îmbinat în minte încă de vineri, când crezuse că discuția lui Avraham va avea loc sâmbătă, în locul în care inițiase căutările în scopul intereselor lui. Înainte de întâlnirea de la secție, le repetase în gând.

— Predau elevilor de vârsta lui Ofer — elevi din clasele a unsprezecea și a douăsprezecea — la liceul Ironi din Tel Aviv de cinci ani de zile, a început Ze'ev. Nu știu dacă dumneavoastră cunoașteți această școală; mulți elevi de-aici provin din familii înstărite — copii de actori și cântăreți, dramaturgi și jurnaliști. Se află chiar în centrul Tel Avivului, lângă Cinematecă, dacă știți unde este. Școala oferă cursuri de film, teatru și dans, și majoritatea copiilor, nu toți, sunt copii care cred că lumea le aparține. Ei cunosc limba engleză — și nu doar engleza — mai bine ca profesorii, sau așa cred ei. La vârsta de paisprezece ani ei sunt deja regizori de film. Niște mici Spielbergi. Unii sunt poeți și scriitori; fac parte din trupe de rock și lucrează la albume discografice. Încrederea lor provine nu din ei înșiși, ci din mediul în care trăiesc, de la părinții lor, de la societatea care le spune că pot să facă totul și orice, și că sunt superiori în orice. Nu spun că e un lucru rău, deși s-ar putea să pară așa. Eu doar constat aceste lucruri. Ofer provine dintr-un alt mediu și era un altfel de copil. Înțelegeți ce vreau să vă spun? Era de ajuns să te uiți la el o secundă ca să-ți dai seama că era un băiat care nu credea în el însuși, care se simțea fără valoare. Dar era sensibil; avea sufletul vulnerabil al unui artist.

Avraham devenea din ce în ce mai captivat de vorbele lui — exact așa cum crezuse că va fi.

— În ce sens „vulnerabil"? a întrebat polițistul.

Ze'ev a continuat:

— Orice îi spuneam avea un impact imediat asupra lui în interior, a spus el. Dacă aveam o vorbă bună pentru el, îl lăudam pentru ceva ce a scris sau un exercițiu de gramatică pe care îl rezolva corect, i se lumina sufletul. În afară nu se arăta prea mult. Şi invers: dacă făcea o greșeală sau eu criticam ceva din ce spunea sau scria, era devastat în interior. Trebuie să subliniez faptul că nu era vorba despre furie față de mine sau de incapacitatea lui de a-și însuși o critică. Era distrus sufletește, doar din furie față de el însuși. Era ca și când orice simplă greșeală avea potențialul de a-l copleși cu un profund sentiment de neputință și incompetență. Şi trebuie să înțelegeți că lucrul acesta nu are nicio legătură cu posibilitățile lui intelectuale reale. Acest lucru își are originea în mediul din care provine el. Îmi place să-l numesc „mediu social".

Avraham a ascultat fără să-și ia notițe — un semn, pe care Ze'ev îl cunoștea din experiență, că în sfârșit îi captase interesul. Când elevii își pun pixul jos și ridică privirea din caiet, știi sigur că te ascultă.

— Nu toți copiii sunt la fel? a întrebat el.

— Nu aveți copii, nu-i așa? a spus Ze'ev cu un zâmbet larg.

Avraham a scuturat din cap că nu.

I-a plăcut de polițist din clipa când l-a văzut de la balcon joi după-amiază, agitându-se în preajma blocului. Ze'ev a știut că va reuși să-i capteze atenția chiar dacă inițial Avraham îl ignorase. Cum se zice în filme: „Dacă s-ar fi cunoscut în alte împrejurări, ar fi putut deveni prieteni". Însă în cazul lor era exact invers. Dacă s-ar fi întâlnit în alte împrejurări, probabil că pe Ze'ev nu l-ar fi interesat deloc Avraham. Nu prea ar fi avut despre ce să

discute. Numai împrejurările actuale îi aduseseră împreună și datorită lor vorbeau astfel unul cu altul.

— Nu toți copiii, a spus Ze'ev. Tocmai din cauza unei astfel de concepții greșite sunt de părere că polițiștii — și nu doar polițiștii, dar și profesorii, apropo — ar trebui să fie instruiți în psihologie. Aproape toți copiii de la școala la care predau iau de bune complimentele — fiindcă ei sunt foarte convinși că sunt cei mai buni. Dacă îi critici, ei cred că tu greșești, și nu ei. În opinia lor, este foarte clar că tu te-ai înșelat. Ei nu greșesc niciodată.

Ze'ev nu știa exact cât timp trecuse — o oră, poate două. Avraham părea liniștit. Nu se mai uita la ceas și părea că-i sorbea cuvintele. Și pe măsură ce vorbea, Ze'ev își dădea seama că observațiile lui deveneau mai precise și mai profunde decât crezuse inițial. Din când în când, Avraham mai nota câte ceva pe foaia de hârtie din fața lui și brusc Ze'ev a simțit dorința de a vorbi despre legătura dintre toată această poveste și scris. Deja în mintea lui se formula o altă scrisoare. Voia s-o scrie mai târziu în seara aceea.

La câteva săptămâni după ce au început meditațiile, lui Ze'ev i-a venit ideea să-l ajute pe Ofer și la alte materii, nu numai la engleză. Voia să se apropie de el și să-l ajute să capete mai multă încredere în el. Și Ofer simțise nevoia. Ca să-și îmbogățească vocabularul, dar mai ales din dorința de a-l expune la diferite experiențe, altele decât cele pe care le știa de acasă, Ze'ev îi sugerase să urmărească filme și emisiuni TV de calitate în limba engleză, fără să citească subtitrarea. I-a împrumutat un DVD cu episoade din serialul *House*, dar și niște filme de succes ale lui Martin Scorsese, printre care *Taxi Driver*, *Raging*

Bull și *Casino*. Într-o săptămână, Ofer le văzuse pe toate. În timpul orelor de pregătire, el a încercat să încurajeze o discuție despre filme, în limba engleză, desigur. Ofer a fost rezervat, jenat — nu din cauza englezei lui, ci pentru că nimeni nu-l întrebase vreodată ce părere are despre un film. Ulterior, Ze'ev i-a împrumutat niște filme de Alfred Hitchcock.

— Poate sună pompos ce spun eu acum, dar, sincer, cred că Ofer a descoperit lumea filmelor mulțumită mie, a zis el.

— Ce vreți să spuneți cu asta? a întrebat repede Avraham. Credeți că îl interesau în mod deosebit filmele?

Părea iritat.

— Da, dacă ar fi să mă întrebați pe mine, aș zice că lui Ofer i-ar plăcea să se apuce de actorie. La una dintre ultimele ore de meditații, am citit împreună un text pe care îl primiseră la școală, un pasaj legat de teatru, și am discutat despre școala de teatru, despre cursurile de actorie — lucruri care până atunci lipsiseră din lumea lui și de a căror existență el nici măcar nu știa. Pentru el, actorii și artiștii erau o rasă specială de oameni, care așa s-au născut, și el n-avea nicio șansă. Știți că m-a întrebat dacă se studiază actoria la universitate? Am încercat să aflu dacă îl interesa să studieze dramaturgia — discuția avea loc în limba engleză, firește — și el a spus nu, apoi a spus că s-ar putea, că nu era convins că i se potrivește. I-am explicat că nu e nevoie să aștepte până când intră la facultate, că există cursuri de dramaturgie pentru tineri la care se poate înscrie, probabil chiar în Holon, și poate chiar la școala lui. M-am gândit să discut cu părinții lui despre subiectul acesta, dar până la urmă m-am decis să n-o fac; trebuia să vină de la el. Și oricum, nu cred că l-ar lăsa.

— De ce? Credeți că erau severi cu el?

— Nu, nu mă înțelegeți greșit, cred că sunt niște oameni de treabă — amândoi. Mama lui e o femeie liniștită, inteligentă, care știe exact ce vrea; și tatăl lui la fel. El pare a fi un muncitor simplu și cumsecade. Dar ei nu cunoșteau această latură a lui Ofer. Ei nu l-au încurajat niciodată — nu din răutate, după opinia mea, ci pentru că, pur și simplu, nu așa se obișnuiește în lumea lor. A fost nevoie de un străin care să observe că Ofer este un copil aparte, cu un suflet aparte, un suflet de artist — cum v-am spus și mai devreme — și să-i dea un impuls în direcția corectă.

— Ce impresie v-a făcut familia când mergeați la ei, relația lui cu părinții? a întrebat inspectorul Avraham. Credeți că Ofer avea resentimente față de ei?

— Nu, nu, nu, aici n-ați înțeles deloc ce-am vrut să spun, a răspuns Ze'ev. Cred că sunt o familie minunată. Afectuoși și așa mai departe. Cunoașteți probabil faptul că Ofer are o soră cu o dizabilitate mintală gravă și ei o îngrijesc cu dragoste — la fel și Ofer. Poate că au dedicat mai mult timp surorii din cauza bolii de care suferă; dar nu asta e problema. Vreau doar să spun că ei nu au reușit să observe acea latură a lui Ofer deoarece îi depășește. Sunt lucruri pe care unii părinți nu pot să le ofere copiilor lor, lucruri pentru care este nevoie să intervină cineva din afară ca să le dea.

— Deci dumneavoastră nu credeți că l-au împovărat pe Ofer cu prea multe responsabilități din cauză că tatăl lipsește prea mult de acasă și sora lui este bolnavă?

De ce nu voia să renunțe la subiectul ăsta, se mira Ze'ev. Și nici nu știa la ce se referise Avraham când zisese că tatăl lipsește prea mult de acasă.

— Poate, a zis el. Dar de ce întrebați? Credeți că Ofer a dispărut pentru că o ducea rău acasă? Eu nu cred că asta e problema. Dați-mi voie să vă lămuresc în legătură cu observația mea. Ideea nu este că ei se purtau rău cu el, ci că nu au fost capabili să vadă că el nu era ca ei. Asta-i diferența. Ei n-au reușit să vadă ceea ce am văzut eu, tocmai de aceea cred că a fost păcat că am încetat să mai facem meditații.

— De ce n-ați mai făcut? După cât timp?

— Culmea ironiei. Eu cred că n-am mai continuat pentru că meditațiile l-au ajutat. Notele lui Ofer s-au îmbunătățit și cei de la școală aveau de gând să-l treacă într-o grupă mai bună. Dacă mă întrebați pe mine, n-a mai făcut meditații deoarece părinții nu au reușit să facă față efectului pe care acestea l-au avut asupra lui Ofer. Mi-au spus că voiau să găsească un meditator la matematică în loc de engleză. Am zis că eram dispus să continuăm gratis, dar ei n-au acceptat. Nici n-au vrut să audă.

— Dar Ofer a vrut să continue?

— Bineînțeles că a vrut.

— Chiar așa a spus el?

— El n-ar fi îndrăznit să spună ceva care să-i contrazică pe părinții lui.

— Dar după ce ați terminat cu meditațiile, s-a încheiat și relația dintre voi? L-ați mai văzut?

— Firește că l-am mai văzut. În bloc, evident, din când în când. Îl întrebam ce mai face și dacă merge treaba și l-am invitat pe la mine să-i mai împrumut filme. Am avut impresia că mă evită deoarece se simțea prost că nu mai făceam meditații. Părea că se simte jenat din cauza asta, vinovat față de mine. N-avea de ce.

Ze'ev era epuizat. Când a ajuns acasă, și-a dat seama că discuția cu Avraham durase mai mult de două ore. Michal îl aștepta să-i facă baie lui Elie. Ei mâncaseră deja. Michal l-a întrebat cum a mers și el a zis că bine. S-a întins pe spate pe canapeaua din sufragerie, iar ea i l-a pus pe Elie în brațe cât timp s-a dus să umple cu apă cădița albastră. Elie ținea în mânuțe o pereche de ochelari de soare mai vechi și încerca să îi așeze tatălui pe cap. În ciuda oboselii, Ze'ev era fericit să-l țină în brațe pe fiul său și abia aștepta să petreacă dimineața următoare împreună cu el. Îi fusese dor de ochii strălucitori și drăgălășenia fiului său.

— Dar ce-ai spus acolo? a întrebat Michal, strigând din baie, deși știa că lui nu-i plăceau deloc conversațiile în care se urlă dintr-o cameră în alta.

— Tot ce ți-am spus și ție, a spus Ze'ev. I-am povestit despre Ofer. Deși nu știu cât de mult îi va ajuta.

De fapt, epuizarea și confuzia lui erau cauzate de finalul întrevederii cu Avraham — dar și de ceea ce i se întâmplase pe drum spre casă. El spusese ceea ce venise să spună, dar Avraham a continuat să-i pună întrebări. Și cum răspunsurile lui Ze'ev deveneau tot mai scurte, la fel s-a întâmplat și cu întrebările lui Avraham. Trecuseră la chestii de rutină.

— Ofer v-a spus vreodată ceva care dădea de înțeles că ar fi implicat în vreo infracțiune sau că avea de gând să fugă de-acasă? Ați observat ceva neobișnuit în comportamentul lui Ofer în zilele de dinaintea dispariției lui? V-a vorbit vreodată despre prietenii lui?

Ze'ev a răspuns scurt că nu; răspunsese deja la toate aceste întrebări încă de joi.

Avraham s-a uitat prin notițele împrăștiate în fața lui pe birou.

— La audierea inițială pe care am făcut-o la dumneavoastră acasă, soția dumneavoastră a spus... Stați să vedem aici... A spus că a auzit o ceartă sau o discuție mai aprinsă din apartamentul familiei Sharabi și dumneaei crede că era în seara de dinainte de dispariția lui Ofer. Vă amintiți un astfel de incident?

Ce incident? Probabil că auzise zgomote de la televizor.

— Se aude tot ce se întâmplă deasupra? a întrebat Avraham.

— În general, nu. Se aud unele lucruri, cum se întâmplă la bloc. Dar, așa cum i-am spus și doamnei polițist care a stat de vorbă cu mine, probabil că noi facem cel mai mult zgomot în bloc.

Avraham a întrebat dacă mai avea ceva de adăugat și Ze'ev a scuturat din cap că nu. Apoi l-a întrebat ce credea că se întâmplase cu Ofer.

— Spuneți-mi ce vă zice intuiția, a spus Avraham. Încercați să vă imaginați unde se află el în acest moment, chiar acum.

Ze'ev a rămas mut. Dacă i s-ar fi pus aceeași întrebare la începutul întrevederii, ar fi fost mai bine pregătit să se gândească la un posibil scenariu.

— Să-mi imaginez? a întrebat el. Cum pot eu să-mi imaginez unde ar putea fi? Eu sper doar că nu i s-a întâmplat ceva, că se află într-un loc sigur.

Ze'ev se pregătea să se ridice în picioare și să plece.

— Îmi permiteți? a întrebat el arătând spre cartea de identitate care rămăsese pe masă, dar Avraham mai avea de pus întrebări.

— Când făceați meditații cu el, părinții lui erau întotdeauna acasă? a întrebat acesta. La ce oră aveați meditații?

— Credeți că mai țin minte? a răspuns Ze'ev. Cred că Hannah era de obicei acasă.

— Vă mai aduceți aminte la ce oră erau meditațiile?

— Nu erau mereu la aceeași oră. De obicei în jur de cinci sau șase.

— Ați stabilit vreodată să vă întâlniți în altă parte — adică altundeva și nu în bloc?

Aluzia l-a lăsat perplex.

— Nu. De ce să ne întâlnim în altă parte? Sunt suspectat de ceva? a întrebat el.

— Doamne ferește! Încerc doar să aflu dacă l-ați întâlnit întâmplător în altă parte. Sunt anchetator. Îmi fac meseria.

În drum spre casă, Ze'ev nu reușea să se hotărască dacă să ia scrisoarea din cutia poștală sau nu. Ultimele întrebări puse de Avraham încă îi răsunau în minte, stârnindu-i un vag sentiment de teamă.

Scrisoarea nu mai era acolo.

A aprins lumina în scara blocului și a căutat plicul maro în micul coș de plastic pentru gunoi din holul clădirii. Apoi s-a uitat încă o dată pe lângă cutiile de scrisori.

Ze'ev n-a mai scris o altă scrisoare în seara aceea. Era frânt de oboseală și s-a dus la culcare devreme, dar nu a reușit să adoarmă. Stătea întins pe spate, cu privirea ațintită în tavan. Și-a adus aminte de mirosul pielii lui Michael Rosen și de picioarele lui lungi și a regretat că nu împrumutase de la bibliotecă scrisoarea lui Kafka. Michal întârzia cu spălatul, și când a intrat în dormitor,

el a închis ochii și s-a prefăcut că doarme. Ea a stat în pat să citească — un roman de Haruki Murakami. Și exact în acel moment, în apartamentul de deasupra — la doar doi metri și jumătate sau trei deasupra capului său — cineva citea scrisoarea lui. Să fi fost mama? Sau tatăl?

Încă de ieri încerca să-și imagineze care va fi reacția lor. Ei erau primii lui cititori. Citeau scrisoarea împreună sau separat? Și cum au reacționat? Ar fi vrut să le vadă expresia feței în timp ce citeau. Prefăcându-se că doarme, s-a întors cu spatele spre Michal care, la rândul ei, s-a întors cu spatele la el. Ea era aproape de el și totuși nu știa nimic. Regreta lucrul acesta.

Ca de obicei, el a avut un somn scurt și fără vise.

Dimineața s-a trezit foarte devreme și s-a grăbit să iasă pe balcon îmbrăcat în lenjeria de corp, până să se spele pe dinți și să-și pregătească o cană de ceai. Întunericul de afară devenea albastru și strada era încă pustie când el a început să scrie a doua scrisoare.

Avraham stătea în biroul lui la secție. În sfârșit, ziua se terminase.

Era convins că de data asta, după cinci zile de investigații, începuse să se miște ceva — în lumea din jur, dar și în interiorul lui. Se făcuse aproape ora opt seara și lui îi era foame și sete. Și-a notat câteva întrebări suplimentare pe care voia i să le pună lui Rafael și lui Hannah Sharabi. Cu siguranță îi va întreba despre Ze'ev Avni, despre meditații și de ce au decis să le oprească. Trebuia neapărat să afle părerea lor despre Avni și ce credea Ofer despre el. Discuția lui cu Avni îi dăduse un sentiment de neliniște.

În timp ce el îl audia pe profesor, Ma'alul trecuse pe la secție să lase transcrierile convorbirilor pe care le

avusese în dimineața aceea cu colegii de școală ai lui Ofer și cu fata cu care acesta trebuia să iasă în oraș. Avraham s-a uitat peste ele. Era obișnuit cu meticulozitatea lui Ma'alul. Experimentatul anchetator notase fiecare întrebare pe care o pusese și fiecare răspuns primit. La secție circula gluma că în același fel își documenta și discuțiile cu nevastă-sa.

Fata nu știa prea multe. Ofer nu anulase întâlnirea de vineri seară și ea auzise de dispariția lui de la prietena ei, sora colegului de clasă al lui Ofer.

Shrapstein îi lăsase un mesaj pe telefonul mobil în care îl informa că „se îndrepta spre casă", că direcția lui de cercetare devenea interesantă și că plănuia să-l aducă pe suspect la secție a doua zi pentru întrebări. „Sunt convins că am dat peste ceva", scrisese el. „Așa îmi spune instinctul."

Și Avraham ar fi trebuit „să se îndrepte spre casă". Dar acolo nu-l aștepta nimeni. Pe Canalul 3 se va difuza un episod din „Lege și ordine" pe care îl văzuse de cel puțin cinci ori și deja găsise toate greșelile făcute de detectivi în timpul anchetei. Fără un motiv anume, a recitit a doua pagină din transcrierea discuției fără rezultat purtată de Ma'alul cu Lital Aharon, eleva din clasa a zecea de la liceul Kiryat Sharet.

Întrebare: De câte ori ați vorbit unul cu altul? Răspuns: Cred că de două ori. Întrebare: Când? Răspuns: Nu știu — parcă joi sau marți. Nu, luni. Întrebare: Adică joi, cu o săptămână și jumătate în urmă? Răspuns: Nu joia trecută, în cea de mai înainte. Întrebare: Ofer te-a sunat? Răspuns: Da. Întrebare: De ambele dăți? Răspuns: Da. Întrebare: Și despre ce ați vorbit? Răspuns:

M-a întrebat dacă vreau să ies cu el la un film vineri. Întrebare: Asta a fost prima conversație, da? Răspuns: Da. Întrebare: La ce oră a sunat? Răspuns: Nu mai știu. Cred că seara. Întrebare: Și tu ce-ai spus? Răspuns: Am spus că sigur că da, doar că trebuiau să vină niște rude la noi la masă și nu puteam atunci. Întrebare: Și? Răspuns: El a spus că nu-i nicio problemă, poate mergem altă dată. M-am gândit că poate credea că-l mint, așa că i-am zis că aș putea să merg sâmbătă. Dar pe urmă mi-am adus aminte că nu puteam nici sâmbătă. Întrebare: Și cum ați stabilit să mergeți vinerea următoare? Răspuns: Eu am spus ce-ai zice de vinerea viitoare și el a spus că bine. Întrebare: Dacă am înțeles eu corect, se poate ca el să fi crezut că voiai să-l respingi. Crezi că era sigur că vei ieși cu el? Răspuns: Da, de aceea m-a sunat luni. Ziceam să mergem să vedem „Twilight" și el a sunat să spună că el crede că până vineri nu va mai rula la cinematograful din apropiere, așa că ar trebui să alegem un alt film sau să mergem să-l vedem pe acesta la un alt mall. A fost drăguț din partea lui că a sunat doar pentru atât. Am hotărât ca să mă sune el joi și să stabilim atunci. Întrebare: Te-a sunat de acasă? Răspuns: De unde să știu eu? Cred că da. Poate. Încă mai am numărul în telefon. Poate apare și la ce oră a sunat. Întrebare: Bine, te rog să verifici. Răspuns: — Întrebare: În convorbirile voastre, Ofer a spus vreodată ceva care să dea de înțeles că era supărat sau se afla în pericol? Răspuns: Nu. Întrebare: Ești sigură? Încearcă să-ți amintești. Poate că a spus ceva care te-a făcut să crezi că se temea de ceva. Răspuns: De ce să spună așa ceva? Abia ne cunoșteam. Întrebare: N-are a face. Încearcă totuși să-ți amintești. Poate că Ofer a spus că nu știe sigur dacă va putea să vină vineri, că

s-ar putea să intervină ceva și să fie nevoit să anuleze întâlnirea? Răspuns: Nu. Întrebare: Ai prieten? Răspuns: Credeți că aș ieși cu altcineva dacă aș avea prieten? Întrebare: Ai avut un prieten? Răspuns: Adică un prieten stabil? Întrebare: Un prieten; un tânăr cu care să ieși în oraș. Răspuns: Nu. Întrebare: Câți ani ai? Răspuns: Cincisprezece ani și două luni. Întrebare: De ce i-ai rugat pe prietenii tăi să-i dea numărul tău de telefon lui Ofer? Răspuns: Cum? Nu eu i-am rugat. Am zis că e drăguț și că aș ieși în oraș cu el. Yaniv a spus că-i va da numărul meu de telefon și eu am zis că n-are decât. Întrebare: De ce îți plăcea de el? Răspuns: Cum adică? Întrebare: De ce el și nu altcineva? De ce le-ai cerut să-i dea numărul tău de telefon? Răspuns: De unde să știu? Și v-am spus, nu eu le-am cerut. Părea un tip drăguț. Era liniștit. Mi-am zis că n-ar fi rău să-l cunosc și poate să mă întâlnesc cu el, dar asta nu însemna ceva.

Avraham a lăsat hârtiile jos. Îi plăcea stilul bine gândit al lui Ma'alul de a face cercetări.

În acest moment, nu mai exista altă anchetă, doar căutarea lui Ofer.

Și conta enorm.

Știa deja ce să cumpere de la băcănie în drum spre casă și ce va mânca la cină. A comutat calculatorul pe modul *standby*, a stins lumina în birou și a plecat.

A DOUA

9

Ce să caut eu la Bruxelles?

Întrebarea i-a stăruit în minte toată săptămâna, de duminică până sâmbătă — de fapt până vineri seara, cel puțin, când disperarea s-a risipit și zilele care treceau au căpătat o altă coloratură.

Avraham a ieșit din terminal și a intrat în sala de sosiri a aeroportului din Bruxelles duminică după-amiază.

Jean-Marc Karot era genul de persoană care îți sare în ochi din prima; dacă nu-l vedeai însemna că nu era acolo. Și nu era nici altcineva cu un semn pe care să scrie „Avraham Avraham" sau „Abraham Abraham" sau măcar „Poliția din Bruxelles". A așteptat.

Din fericire, își pregătise un dosar cu confirmarea rezervării camerei la hotel. Deplasarea cu taxiul n-a durat nici jumătate de oră și a costat cincizeci și cinci de euro — cu cinci euro mai mult decât diurna pe o zi pe care o primise într-un plic de la Personal și din care sperase să-i mai rămână ceva.

Când a ajuns la hotelul Espagne, îl aștepta un mesaj de la Jean-Marc: „Scuze că n-am venit la aeroport.

Contactează-mă urgent". A telefonat din camera 307. Polițistul belgian a răspuns în franceză și părea agitat. Cu strigătele și sirenele de poliție care se auzeau în fundal, aveai impresia că se află la locul unui atentat terorist sau prins într-o revoluție.

Sosise într-o zi extrem de nepotrivită. Ceva mai devreme, în după-amiaza aceea, doi bicicliști descoperiseră cadavrul Johannei Getz, o arhitectă peisagistă de douăzeci și cinci de ani, într-un câmp de cartofi de la periferia orașului. Aceasta dispăruse cu exact o săptămână în urmă și de-atunci poliția a tot căutat-o.

Avraham a simțit că-l străbate un fior.

Dar circumstanțele erau cu totul diferite. Din clipa în care partenerul Johannei Getz, un designer grafician de aproape treizeci de ani, a reclamat dispariția ei, a fost clar că femeia fusese victima unei crime odioase. Aceasta se întorsese duminică seara în apartamentul din nordul orașului unde locuia împreună cu partenerul ei și încă o colegă și, după cum arătau dovezile găsite la fața locului, fusese răpită la scurt timp după aceea. Portofelul și geanta ei au fost găsite pe masa din bucătărie, o pizza congelată pe care tocmai și-o încălzea rămăsese în cuptorul cu microunde. Presa belgiană scria pe larg despre acest caz. Unele ziare sugerau că ar fi bine ca tinerele să nu mai umble noaptea singure pe stradă sau chiar să nu mai rămână acasă singure până când misterul dispariției Johannei nu va fi elucidat. Acum, când cadavrul fusese descoperit și presa nu deținea informații, teama generală se amplificase și, odată cu ea, presiunile asupra poliției.

Avraham a deschis micul televizor din camera lui. Pe unul dintre cele șase posturi care se prindeau bine se transmitea ceva ce părea a fi un reportaj de pe

câmpul unde fusese descoperit cadavrul. Nu l-a văzut pe Jean-Marc printre numeroșii polițiști aflați la fața locului, care purtau mănuși și protecții speciale din plastic peste încălțăminte, dar bănuia că era acolo, așa cum îi spusese. Tot progamul schimbului de experiență între polițiști avea să fie un exercițiu inutil, s-a gândit el, dacă nu-i vor da un interpret permanent.

Ploaia l-a prins la numai două minute după ce ieșise în stradă. Îmbrăcat cu o pereche de blugi și o cămașă cu mâneci scurte, se plimba pe o stradă lungă și slab luminată, care părea să nu ducă nicăieri și al cărei nume nu se vedea pe niciunde. Bruxellesul era cufundat în întuneric și toate magazinele trăseseră obloanele. Nu s-a dus la un bistrou local, ci a ales să mănânce la un fast-food, unde s-a și adăpostit de ploaia puternică de afară. Pâine cu conținut redus de calorii, șuncă, maioneză și un strop de muștar. La televizor se transmitea un meci de baschet feminin pe Eurosport 2 — o echipă din Kaunas contra unei echipe din Praga. Era exact ora 21:00 când s-a întors în cămăruța lui de la hotelul Espagne. Părinții lui îl sunaseră pe mobil din zece în zece minute, deși îi avertizase că erau scumpe convorbirile. Taică-său voia să se asigure că ajunsese cu bine — de parcă n-ar fi aflat de la știri dacă s-ar fi prăbușit avionul sau el ar fi fost răpit pe ruta Tel Aviv – Bruxelles.

— Am văzut pe internet că la Bruxelles plouă, a zis el.

Toată speranța care se trezise în Avraham cu privire la progresul anchetei a murit în zilele de dinaintea călătoriei. A fost o moarte lentă, însoțită de spasme și convulsii. Linia de cercetare a lui Shrapstein, care la un moment dat captase interesul întregii echipe — chiar și pe-al lui

Avraham —, s-a dovedit a fi o linie moartă. Deținutul eliberat condiționat a fost chemat la audiere și a negat orice implicare, declarând că se aflase în Ierusalim în săptămâna în care a dispărut Ofer. Declarația lui s-a confirmat. Cu părere de rău, Shrapstein a trebuit să-și ia adio de la suspect la ușa secției, promițându-i acestuia că sigur se vor mai întâlni, după care și-a reluat căutarea altor infractori cunoscuți din zonă.

Avraham i-a mai audiat de două ori pe Rafael și Hannah Sharabi — o dată împreună, apoi separat. A revenit la cearta sau discuția aprinsă care ar fi avut loc între cei doi, sau între ei și Ofer, marți seara. Aceștia au susținut în continuare că nu a avut loc nicio ceartă. El a mai întrebat și alți vecini care ar fi putut să audă cearta, dar cei de la etajul trei, care locuiau vizavi de apartamentul familiei Sharabi, fuseseră plecați la un *bar mitzva* în seara respectivă.

A revenit și la subiectul legat de Ze'ev Avni. Atât Rafael, cât și Hannah Sharabi i-au spus că au întrerupt meditațiile la cererea lui Ofer. Acesta era de părere că progresase suficient și voia să lucreze la matematică. Părinții l-au plăcut pe profesorul meditator și au apreciat dăruirea cu care acesta a lucrat cu fiul lor, dar Ofer refuzase ferm să mai continue meditațiile. Se întâmplase ceva între ei? Oare Avni îl rănise cumva pe Ofer? Cu siguranță că nu, din câte știau ei. Ofer insistase că nu mai avea nevoie de ajutor la engleză și ei i-au respectat dorința.

Avraham l-a rugat pe Ma'alul să aibă o discuție neoficială cu directorul școlii unde lucra Avni, și Elyahu s-a întâlnit cu acesta într-una din zilele libere ale lui Avni. A încercat să liniștească îngrijorarea directorului și a subliniat că poliția nu deținea nicio informație cu privire

la săvârșirea vreunui delict de către Avni în relația cu elevii; dar, da, s-ar putea ca discuția să fi șifonat întru câtva imaginea profesorului. Era inevitabil. Nu existaseră reclamații la adresa lui Avni. Cu doi ani în urmă, un elev pretindea că Avni îl picase intenționat la un examen, dar copilul respectiv era un reclamagiu recunoscut. Avni nu avusese niciodată probleme disciplinare, deși nu era prea popular.

— E cazul să-mi fac griji? Credeți că ar trebui să-l suspend temporar sau să-l țin sub observație? a întrebat directorul.

— Acum nu, a spus Ma'alul. Dar ar fi bine să fie urmărit în permanență.

Numărul deja mic al telefoanelor primite de la oameni cu informații potențial utile s-a diminuat. Marți, poliția din Tiberias a efectuat cercetări în urma primirii unor informații cu privire la doi tineri — unul dintre aceștia corespunzând semnalmentelor lui Ofer — care consumaseră haşiş şi fuseseră implicați într-o bătaie pe o plajă de lângă lacul Kinneret. Miercuri dimineață, înainte de ora opt, llana l-a sunat să-i spună despre un tânăr din Holon care dispăruse în timpul nopții. S-a dovedit a fi o alarmă falsă. Adolescentul în cauză — un rocker punk sau goth — nu era nici pe departe ca Ofer. A fost găsit după-amiaza, acasă la o prietenă de-a lui, amețit de droguri și dormind în patul părinților fetei, doar cu chiloții-boxer pe el și cu bocanci soldățești în picioare.

Zilele treceau și îngrijorarea pentru soarta lui Ofer creștea.

Până la urmă n-au avut încotro și au apelat la televiziune. Abordarea a fost formulată la o săptămână după

dispariția lui Ofer. Ilana luase această decizie și toată ziua de joi Avraham a discutat la telefon cu asistenții de producție din televiziune. Nimeni nu s-a arătat prea entuziasmat de această poveste — pentru că nu era o poveste; unii chiar așa i-au și spus. Unul dintre ei l-a întrebat dacă, după părerea lui, aveau de-a face cu o răpire sau o crimă și dacă așa plănuia să facă anunțul în emisiune — dacă nu, va fi greu să dea știrea pe post. Până la urmă i-au acordat trei minute și jumătate la emisiunea de știri în ediția de după-amiaza târziu. Interviul a fost înregistrat joi, dar a fost difuzat duminică, taman când el era în avion spre Bruxelles. Și în tot acest timp, pericolul ca ancheta să-i fie preluată de altcineva a atârnat deasupra lui ca un nor negru din care era clar că se va porni ploaia la un moment dat.

Luni dimineață, Jean-Marc l-a luat de la hotel cu un Peugeot bleumarin. Polițistul belgian era îmbrăcat în pantaloni negri și un pulover albastru subțire și părea odihnit de parcă ar fi dormit tot weekendul. A coborât din mașină ca să-l îmbrățișeze pe colegul său israelian. Pe străzi era încă întuneric și asfaltul lucea, udat de ploaie. Jean-Marc Karot a condus ca un apucat.

Garajul subteran, care i-a înghițit cu totul, era plin de mașini de poliție.

O ședință de urgență fusese convocată pentru ora 8:30, la divizia centrală, sediul poliției din Bruxelles. Peste cincisprezece investigatori și alți membri de echipă s-au adunat în jurul unei mese ovale. Fiecare ținea în mână un pahar de carton din care ieșeau aburi. Avraham s-a așezat în spatele lor, pe un scaun al cărui spătar era lipit de perete. Prin fereastră se vedea cerul

acoperit de nori grei de ploaie. Pe un panou uriaș, așezat în colțul camerei, erau prinse niște hărți și niște scheme; un laptop conectat la un proiector rula fotografii și scurte videoclipuri cu imagini de pe câmpul de cartofi unde descoperiseră cadavrul. Johanna Getz fusese găsită complet îmbrăcată. Avea vânătăi pe partea inferioară a abdomenului și pe spate; fusese omorâtă prin strangulare.

Au luat o scurtă pauză după o oră de ședință.

— Ei, ce părere ai? l-a întrebat Jean-Marc într-o engleză cu un pronunțat accent franțuzesc.

— N-am înțeles o iotă, a spus Avraham.

S-au înțeles ca Avraham să aștepte la o cafenea peste drum de secția de poliție în timp ce Jean-Marc a încercat să-i găsească un interpret și s-a interesat cum să continue programul schimbului de experiență, dată fiind urgența anchetei. Toată poliția din Bruxelles era concentrată doar pe acea problemă.

— Ai venit într-o săptămână nepotrivită, a comentat Jean-Marc, nu pentru prima dată.

Cel puțin cafeaua pe care a băut-o în micuța cafenea a fost excelentă. S-a așezat la o masă lângă o fereastră imensă care dădea spre stradă. Divizia centrală avea sediul într-o clădire de cărămidă cafenie, cu cinci etaje. Se făcuse aproape ora 10:00 și soarele încă nu apăruse. Ferestrele lungi și înguste de la birourile anchetatorilor, cu plafoanele lor înalte, aveau rame dintr-un lemn deschis la culoare și în încăperi strălucea o lumină portocalie plăcută. Avraham s-a gândit că era greu de crezut că acelea erau camerele unde se anchetau cazuri de crimă, violuri și trafic de droguri. Din exterior, clădirea semăna cu o bibliotecă universitară. Printr-o fereastră de la primul

etaj se zărea o comodă cu sertare făcută din lemn vechi, pe care erau așezate trei caschete de polițist — albastră, albă și neagră.

Jean-Marc Karot ar fi preferat ca Avraham să zică „lasă-l încolo de interpret, dă-mi adresa unor bordeluri din oraș și poate vorbim mai încolo, săptămâna asta". El asta făcuse în Israel. A trecut pe la secție pentru o scurtă vizită și l-a însoțit pe Avraham într-un tur al sediului poliției din Tel Aviv unde s-a întâlnit cu Ilana. Apoi, în timpul care i-a mai rămas, a făcut plajă, în ciuda faptului că era încă iarnă, și a căutat „niște locuri curate și respectabile unde un bărbat ar putea să se simtă bine". Într-o zi, după program, Avraham l-a scos la un restaurant bun de pe promenada din Tel Aviv. Oaspetele său nu s-a arătat deloc interesat de cazurile pe care gazda sa încerca să i le împărtășească, dar a dat gata două sticle de vin alb la peștele comandat.

După o oră și jumătate de așteptat la cafenea, Avraham s-a plictisit și s-a dus să se plimbe.

Divizia centrală se afla la intersecția a două străduțe pitorești, Rue du Midi și Rue du Marché au Chabron, într-o zonă care lui Avraham i s-a părut a fi partea veche a orașului. Străzile de aici erau înguste și bine întreținute, iar de-a lungul lor se înălțau clădiri vechi de secole, ale căror acoperișuri înclinate aproape că se atingeau, ca niște copaci arcuindu-se deasupra unui drum. Magazinele erau elitiste: anticariate de mobilă, ciocolaterii și un număr nesfârșit de mici galerii de artă în ale căror vitrine imaculate erau expuse lucrări abstracte, de neînțeles — de parcă belgienii nu mai știau să picteze opere simple, înfățișând un cer înnorat, un copac sau o tânără zăcând moartă într-un câmp de cartofi. A fost șocat când a găsit

Homo Erectus, un bar pentru homosexuali, chiar vizavi de sediul poliției, și a fost și mai surprins când și-a dat seama că străduța îl ducea direct spre Grote Markt, singurul loc din Bruxelles pe care știa că trebuia să-l vadă. În site-urile vizitate pe internet înainte de călătorie citise că piața principală a orașului era unul dintre principalele puncte de atracție. Avraham nu înțelegea de ce scriitorul Victor Hugo o descrisese ca fiind „cea mai frumoasă piață din toată Europa".

Și Eliyahu Ma'alul tot nu-l sunase.

Ma'alul, care trebuia să se asigure că nu va scăpa cazul de sub controlul lui Avraham, promisese să-l sune în fiecare zi ca să-l țină la curent cu verificările de rutină pe care le făceau la spitale în fiecare dimineață și cu eventualele reacții primite după apariția sa la televizor.

— Avi, știu de ce ți-e teamă, dar nu ai de ce să-ți faci griji, îi spusese Ma'alul înainte să plece spre aeroport. Sunt aici și am să te acopăr, să n-ai nicio grijă.

Marți și miercuri a continuat să se țină după Jean-Marc. Fără interpret.

În Bruxelles, numărul camerelor video de supraveghere amplasate în locuri publice crescuse de când intraseră în vigoare reglementările Uniunii Europene și orașul fusese luat cu asalt de numeroși imigranți din Europa de Est și Africa. Prin urmare, poliția era în posesia unor imagini cu Johanna Getz — chiar dacă din unghiuri ciudate și în tonuri verzui — care stătea și bea bere într-un bar duminică seara, cu câteva ore înainte să fie răpită din apartamentul ei. Aveau și imagini cu ea când a cumpărat o pizza congelată, o cutie de lapte și țigări de la un supermarket în drum spre casă. A mai

fost surprinsă de o cameră video instalată pe strada pe care locuise. Era înaltă și suplă, cu părul blond, și nu părea a fi beată.

Și ce folos, se întreba Avraham în sinea lui. La urma urmei, știai deja că ajunsese în apartamentul ei. E adevărat, camerele de supraveghere video ar fi putut să surprindă imagini cu cineva care o urmărea — dar nu s-a întâmplat așa. Nu aveau nimic nici despre momentul în care a fost răpită din apartament. Mai mult decât atât, anchetatorii belgieni nu-și explicau de ce trupul acesteia a fost găsit complet îmbrăcat, dar fără pantofi în picioare, și se pare că-i lipsea o șosetă roz. Jean-Marc i-a vorbit despre șoseta care lipsea ca despre un personaj dintr-un roman de Agatha Christie. La televizor s-au transmis imagini cu cealaltă șosetă. Credeau cumva că asasinul luase șoseta ca suvenir? „Rugăm telespectatorii să ne contacteze în cazul în care au văzut acasă la cineva șoseta roz a decedatei." În orice caz, după ce au examinat cadavrul, medicii legiști au ajuns la concluzia că acesta zăcea de câteva zile pe câmpul de cartofi. Era posibil ca un raton sau un șobolan să fi scos șoseta din piciorul moartei? Avraham s-a gândit că până la urmă era mai bine că nu existau prea multe romane polițiste în limba ebraică și că polițiștii israelieni nu le citeau pe cele care existau deja, așa cum făceau probabil belgienii.

Între timp, pentru a mai liniști temerile populației, poliția din Bruxelles s-a grăbit să aducă la interogatoriu doi suspecți — pe prietenul Johannei, care fusese plecat în Antwerp în weekendul în care ea dispăruse și pe proprietarul apartamentului, un burlac excentric, în vârstă de șaizeci și doi de ani, care locuia la etajul al treilea al clădirii. Acum pensionar, acesta lucrase înainte ca

director și profesor la o școală elementară. În fotografiile pe care le deținea, arăta ca un nebun. Asemănarea circumstanțelor i-a dat din nou fiori lui Avraham. Gazda sa nu a participat la interogarea celor reținuți, care erau anchetați de doi dintre cei mai experimentați și decorați anchetatori din divizia centrală.

Joi, Jean-Marc nu a venit să-l ia de la hotel. La primele ore ale dimineții, fusese chemat în cealaltă parte a orașului. I-a telefonat la prânz ca să se scuze și i-a sugerat lui Avraham să petreacă următoarele două ore în Bruxelles ca turist. Compensația a venit sub forma unei invitații la o masă în familie, vineri seară, acasă la părinții lui Jean-Marc. Avraham a încercat să scape de invitație, dar brusc gazda sa n-a vrut să accepte niciun refuz. Tatăl și fratele său erau polițiști, zicea el, iar conversația cu ei în limba engleză ar fi o adevărată sesiune de schimb de experiență. I-a mai promis și că o să-l ducă la cel mai bun restaurant din oraș unde se mâncau midii, sâmbătă, ultima zi a lui Avraham în Bruxelles.

Fata de la recepția hotelului a încercat să-i explice lui Avraham — într-o engleză stricată și cu accent spaniol — cum să ajungă în centrul orașului. Nu era nimic de văzut în preajma hotelului. A luat-o la stânga și a mers pe bulevardul Brugmann, care i s-a părut că era strada pe care se plimbase pe întuneric în prima lui seară în oraș. A trecut pe lângă o băcănie poloneză, un restaurant thailandez, un bar sushi și o cafenea unde se servea o mare varietate de mâncăruri de pe Coasta de Fildeș — și n-a ajuns niciunde. Principalele bulevarde ale orașului parcă îl ocoleau, iar el nu reușea să dea de palatele pe care le văzuse în imaginile de pe Wikipedia, sau de parcurile care erau probabil în floare.

Pe Avraham începuseră să-l doară picioarele după atâta plimbat, iar pantalonii i se udaseră. Şi-a dat seama că, în aproape tot acest timp, ţinuse cu susul în jos harta pe care i-o dăduseră de la hotel. Ploaia continua să cadă, dar el nu voia să dea banii pe un taxi deoarece bănuia că şi la plecare va trebui să se ducă singur la aeroport. După-amiază a ajuns în capătul unor străduţe abrupte, înguste şi uitate de lume, şi a trecut pe lângă mai multe ansambluri de clădiri publice şi indivizi în vârstă care păreau a fi de origine turcă. Întâmplător a nimerit în cartierul de bordeluri care, spre surprinderea lui, se întindea chiar la poalele zgârie-norilor strălucitori unde îşi aveau sediul instituţiile europene.

Fără prea mult chef, a mers mai departe pe Rue de la Prairie — parcă ar fi fost Jean-Marc. În vitrine, în spatele draperiilor trase parţial, stăteau negrese, femei tinere, durdulii, drăguţe, toate îmbrăcate în neglijeu şi cu eşarfe roz în jurul gâtului. Toate îi zâmbeau. Dintr-o casă a ieşit un client — un bărbat de vreo şaizeci de ani, nebărbierit, care îşi număra banii din portofel.

Avraham a grăbit pasul. S-a întors pe ceea ce părea a fi strada principală şi a dat din nou de un fast-food Subway. Atunci i-a sunat telefonul. Era Ma'alul care voia să-l informeze să fusese găsit ghiozdanul lui Ofer.

— În sfârşit, am pus mâna pe ceva concret, Avi, a spus Ma'alul. Părea entuziasmat.

Rucsacul negru al lui Ofer fusese predat la secţia de poliţie din Tel Aviv de către un constructor care îl găsise într-un container folosit la cărat moloz dintr-un apartament pe care îl renova, nu departe de arena de baschet Nokia din sudul Tel Avivului. Constructorul era

supărat că locuitorii din zonă aruncau diverse obiecte personale în container deoarece acesta se umplea astfel mai repede și el trebuia să plătească de fiecare dată când era golit. De asemenea, risca să primească o amendă dacă arunca alte deșeuri decât moloz în spațiul de descărcare. Lipise pe container și un afiș pe care scria „PRIVAT", dar tot degeaba. În dimineața aceea, găsise rucsacul negru printre bucățile de cărămidă spartă și sacii goi de ciment. Inițial se gândise să-l arunce în tomberonul clădirii, dar și-a dat seama după greutate că acesta era plin. Fără să mai stea pe gânduri, îl deschisese și găsise manuale și niște dosare, împreună cu cartea de identitate a lui Ofer, care se afla într-un buzunar interior. Și-a adus aminte de numele și fotografia băiatului de la televizor. Conform declarației acestuia, rucsacul nu stătuse în container mai mult de trei zile. Acesta fusese golit ultima dată în ziua de luni.

Avraham a lăsat jos sendvișul și l-a ascultat pe Ma'alul.

— Deci cineva a aruncat rucsacul acolo săptămâna asta, între ziua de luni și azi, a spus el.

— Cel mai probabil luni sau marți. Rucsacul nu este într-o stare prea bună — e foarte prăfuit și plin de nisip, deși constructorul l-a scuturat bine.

— Ce idiot, a spus Avraham. Poate că Ofer a fost cel care l-a aruncat sau poate că nu.

Voia să țină ghiozdanul acela în mână. Să-l întoarcă pe toate părțile, să-l deschidă și să se uite în el, să scoată manualele și dosarele, unul câte unul.

— În niciun caz n-a fost Ofer, a spus Ma'alul. Să se plimbe cu ghiozdanul timp de două săptămâni fără să-l vadă nimeni și pe urmă să se hotărască brusc să scape de

el? Crezi că s-ar plimba cu cărțile după el de parcă s-ar duce la școală?

Avraham îl asculta pe Ma'alul, dar gândurile îi zburau în altă parte.

— Poate că ghiozdanul a stat aruncat în altă parte timp de două săptămâni și cineva l-a găsit și l-a azvârlit acolo.

— S-ar putea, dar eu nu cred. Cine crezi că ar lua un ghiozdan găsit pe stradă numai ca să-l arunce în altă parte?

Ma'alul era cumva iritat? Poate că se săturase să-l tot informeze pe șeful echipei de anchetă care coordona activitatea de la distanță, de pe un alt continent?

— Și ce vreți să faceți cu ghiozdanul? a întrebat Avraham.

— Shrapstein s-a dus să-l preia. Îl vom trimite la sediul național; deși nu știu ce vom obține din asta, mă refer la amprente sau alte probe criminalistice. Eu încă nu l-am văzut.

— Chiar dacă obținem amprentele, tot nu vom afla cine știe ce.

— De ce? a întrebat Ma'alul.

— Știi câte amprente vom găsi? a răspuns Avraham. Pe-ale lui Ofer, ale părinților lui, ale fratelui și poate ale surorii lui, poate chiar și pe cele ale colegilor lui de clasă. S-au găsit pete de sânge sau ceva care pare să nu-i aparțină lui Ofer?

— Cărți, dosare, cartea de identitate, câteva coli de hârtie și un stilou — atât. A, da, și două bancnote de douăzeci de șekeli și un pumn de mărunțiș. Nu chei. Nu portofel. Nimic altceva.

— Și pete?

— Eu n-am văzut geanta, Avi, ți-am mai spus. Dar nu cred.

— I-ați chemat pe părinți să identifice ghiozdanul și conținutul lui?

— E mai urgent să-l trimitem la experții criminaliști. Nu e niciun dubiu că e ghiozdanul lui. Avea înăuntru cartea lui de identitate și este exact ghiozdanul pe care îl căutam.

Înainte să plece de la secție în seara când mama lui Ofer a venit să reclame dispariția acestuia, Avraham îi dăduse ofițerului de serviciu o descriere a ghiozdanului. Fusese prima acțiune întreprinsă de el în cadrul investigației. Își aducea bine aminte — un rucsac negru cu dungi albe, o imitație Nike, care nu era nou. Cu un compartiment mare, două buzunare laterale și un al treilea în față care se închidea cu fermoar.

Ma'alul nu mai zicea nimic.

Avraham se simțea exasperat din cauza săptămânii mizerabile petrecute la Bruxelles. Era acolo deja de cinci zile, urmărind — fără să înțeleagă un cuvânt — investigarea unei crime comise asupra unei tinere, dar care nu-l privea pe el. Și în tot acest timp, ancheta lui — da, încă a lui — se derula fără el. Iar acum, acest ghiozdan cu dosarele lui Ofer, cu lucrurile lui, îi scăpase printre degete. Așteptau o astfel de descoperire și el n-avea de gând să lase pe altcineva să acționeze în locul lui.

— Ați chemat constructorul să dea o declarație? a întrebat Avraham, încercând să-și ascundă tensiunea din glas.

— Da, ar trebui să ajungă aici cam într-o oră, a spus Ma'alul.

— Și ați adus o echipă de criminaliști să verifice dacă mai este și altceva în container?

— Da, Avi, am adus.

— Să nu spuneți nimic presei despre ghiozdan, bine? Dacă e nevoie, obțineți și un ordin de interzicere a divulgării informațiilor.

Ma'alul n-a răspuns.

— Ce altceva mai faceți?

— Vom merge din ușă în ușă ca să stăm de vorbă cu locuitorii din zonă. Poate a văzut careva cine a aruncat ghiozdanul.

O astfel de operațiune necesita recrutarea de personal suplimentar. Ilana fusese informată.

— Bună idee. Există cumva camere de supraveghere video în zonă? Mă gândeam și eu.

— Camere de supraveghere? Avi, vorbim de periferia sudică, nu de centrul orașului.

— Verificați. Poate că există camere de supraveghere a traficului rutier, a insistat Avraham.

— Bine, a spus Ma'alul oftând. Și mai înveselește-te și tu puțin. Ai o voce groaznică. Încearcă să te distrezi. De-acum nu mai durează mult. Ghiozdanul trebuie să ne dea un fir. Vom merge pe el până vom găsi ceva. Suntem pe-aproape.

Pe-aproape? Dar el era la Bruxelles, într-un fast-food *Subway*. Mai aproape decât îi permitea linia telefonică din camera 307 a hotelului său nu putea să ajungă. Bănuia că ghiozdanul va ajunge la laboratorul criminalistic abia mai târziu în seara aceea și că nu se vor ocupa de el imediat — s-ar putea chiar să mai aștepte până după weekend. Spera cumva că nu se vor ocupa de el până duminică, atunci când se va întoarce el în Israel?

A luat un taxi până la hotel, a încercat să obțină legătura cu biroul de la Departamentul de Criminalistică

responsabil cu păstrarea probelor materiale, ca să se asigure că rucsacul va ajunge la laborator pentru amprente, dar și pentru examinare în vederea prelevării de fibre străine și polimeri, atât din interior, cât și din exterior.

— Nu știu despre ce vorbiți. Care ghiozdan? a bombănit funcționara de acolo.

El i-a lăsat numărul de telefon din camera de hotel. A deschis fereastra și și-a aprins o țigară de la alta, deși în hotel era interzis fumatul.

Apoi a încercat să dea de Shrapstein la telefon, dar acesta n-a răspuns.

A început să-i sune mobilul și el l-a găsit sub geamantanul pe care îl așezase pe pat ca să-și caute agenda. Oare cine putea să sune? Era Ze'ev Avni.

— Aș dori să stabilesc o nouă întâlnire cu dumneavoastră, a spus vecinul.

Avraham i-a explicat că n-avea cum să se întâlnească cu el decât abia duminică, poate chiar luni.

— Aveți informații suplimentare cu privire la anchetă? a întrebat el.

— Nu chiar cu privire la anchetă. Este vorba despre altceva.

— Dacă nu are legătură cu ancheta, dar este ceva urgent, vă sugerez să sunați la secție. Eu mă ocup doar de cazul Ofer.

— Nu vreau să vorbesc cu altcineva — doar cu dumneavoastră. Și pot aștepta până duminică. Nu este ceva urgent.

Cu toate astea, Avni părea mai puțin sigur pe el decât fusese atunci când venise la secție.

Telefonul din camera de hotel a sunat și el a încheiat convorbirea cu Avni. Funcționara de la Departamentul

de Criminalistică a confirmat că rucsacul negru a sosit la ei și a fost înregistrat.

— Dar nu vă pot promite că vor începe să lucreze la el astăzi, a spus ea.

În seara următoare, în timp ce Departamentul de Criminalistică al poliției din Ierusalim terminase deja programul deoarece urma Sabatul, Avraham se afla la cină într-o vilă din Anderlecht, o suburbie a orașului Bruxelles. Stătea la masă având-l de-o parte pe Jean-Marc și de cealaltă parte pe Guillaume, fratele gazdei sale, care semăna cu acesta, dar nu era la fel de elegant și de carismatic. Cei doi belgieni uriași arătau ca niște copii lângă tatăl lor, un fost investigator din poliție care acum lucra într-un post administrativ la Academia Națională de Poliție. Acesta stătea în capul mesei.

Soția lui Jean-Marc, Elise, era foarte frumoasă. Înaltă cam de 1,75 m, cu brațe lungi și puternice, aceasta purta o rochie care îi lăsa umerii goi. Fiecare mișcare de-a ei oferea o priveliște minunată. Ea și mama fraților Karot erau singurele persoane de la masă care nu lucrau la poliție; ele și cei doi copii, desigur. Cel puțin deocamdată. Elise lucra ca manager de vânzări la firma Mercedes-Benz.

Marianka stătea cu două scaune mai departe de el, lângă Guillaume, și aproape că n-a schimbat niciun cuvânt cu Avraham, deși amândoi erau străini.

Se vedea clar că era străină.

Toți se străduiau să vorbească în limba engleză, dar bineînțeles că, din când în când, o mai dădeau pe franceză, mai ales pentru copii. Au discutat despre cazul Johanna Getz, despre reducerea bugetului alocat poliției, despre mâncarea din Belgia și Israel, despre Tel Aviv.

— Jean-Marc mi-a povestit că plajele din Tel Aviv sunt superbe, dar că nu prea a avut timp să se bucure de ele deoarece l-ați ținut prea ocupat cu treabă, a spus Elise.

Cu un zâmbet timid, Avraham a confirmat că așa era.

La primul fel de mâncare au avut felii de somon afumat cu sparanghel tras în unt; la felul principal s-a servit rață. Stăpânul casei n-a prea vorbit, dar când a deschis gura s-o facă, Avraham a fost cât pe ce să se înece cu mâncarea. Acesta a întrebat dacă familia oaspetelui lor făcea afaceri cu diamante și aur, la fel ca toți ceilalți evrei, din Belgia cel puțin. Mesteca mâncarea încet, cu gura închisă, și sorbea din bere după fiecare înghițitură.

Marianka vorbea engleza mai bine decât toți ceilalți, însă vorbea foarte puțin. Mai tot timpul zâmbea, părea încordată și încerca să fie atentă la tot ce se spunea la masă, chiar și atunci când cu greu mai înțelegeai ceva deoarece vorbeau toți odată. Când au terminat felul principal, ea s-a oferit să o ajute pe mama lui Jean-Marc și Guillaume să strângă farfuriile de pe masă. Ea și Guillaume erau împreună de numai trei luni și era a doua oară când fusese invitată la ei la masă. Amândoi erau ofițeri la poliția rutieră. Dar Marianka se născuse în Slovenia și se mutase în Belgia când era mică. Era scundă, de aproape 1,60 m, și avea o înfățișare zveltă, băiețească. Păr șaten, scurt. Ochi căprui. Era îmbrăcată în niște blugi negri și o bluză gri cu guler pe gât, și uneori, când credea că nu se uită nimeni, își trăgea gulerul peste bărbie.

Cafeaua și tortul au fost servite în sufragerie, unde Avraham a fost întrebat care sunt primele lui impresii despre Bruxelles. Băuse destul vin cât să admită că nu văzuse prea mult din oraș și nu fusese prea impresionat de ce apucase să vadă. Le-a spus că spera să vadă mai

mult a doua zi, dar că Jean-Marc trebuise să anuleze turul orașului și masa la restaurantul cu midii din cauză că apăruseră date noi în cazul crimei și sâmbătă trebuia să lucreze.

— Am putea să te ducem noi să vizitezi orașul, a spus Marianka uitându-se la fratele lui Jean-Marc.

Guillaume avea alte planuri.

— Nu-i nimic, a spus Avraham. Și-așa am la dispoziție doar o jumătate de zi fiindcă trebuie să ajung la aeroport după-amiază.

Marianka a spus că se pot vedea multe într-o jumătate de zi.

Ea și Guillaume l-au dus cu mașina la hotel.

Până la urmă, jumătatea de zi care îi mai rămăsese de stat la Bruxelles a fost atât de plină, încât Avraham aproape c-a și uitat de anchetă, de Ofer, de rucsacul care fusese găsit într-un container și care aștepta să fie examinat de experții criminaliști. Aproape că a uitat și de zilele pustii petrecute în acest oraș care acum i s-a părut cu totul altfel.

O așteptase pe Marianka la intrarea în hotel după ce încheiase formalitățile de eliberare a camerei și își lăsase bagajul la recepție. Afară era încă întuneric și foarte frig. Ea purta aceiași blugi ca în seara precedentă, dar cu o helancă neagră de data asta, și pe cap o beretă în dungi așezată strengărește pe-o parte.

— Cum ai dormit azi-noapte? a întrebat ea.

Nu părea deloc a fi polițistă.

Au luat-o pe bulevardul Brugmann, care de data asta a dus într-o piață imensă unde au putut vedea orașul întinzându-se în fața lor la răsărit de soare. Marianka a

mers tot timpul înfiorător de repede, iar el abia reușea să țină pasul cu ea.

Stând în Piața Poeller și privind acoperișurile și turlele bisericilor vopsite în albastru și portocaliu, Avraham și-a aprins o țigară și i-a propus să se oprească acolo câteva minute, dar Marianka a spus că trebuiau să meargă mai departe deoarece mai aveau multe de văzut.

Nu-și dădea seama dacă ei îi făcea plăcere această mică alergătură sau doar îl însoțea din obligație.

Ca să se mai încălzească puțin, au intrat într-o cafenea așezată la colț de stradă, în zona orașului vechi, lângă sediul poliției.

— Avem doar un sfert de oră la dispoziție, a spus Marianka.

Două femei în vârstă, care stăteau la tejgheaua din lemn, i-au salutat cu „bonjour, les enfants" și Marianka le-a sărutat pe amândouă. La câteva măsuțe stăteau primii clienți ai cafenelei din ziua aceea — bărbați în vârstă, majoritatea cu mustață. Avraham și-a scos haina și a tras în piept mirosul de cafea. Pe măsuțe erau împrăștiate gazete sportive.

Ceea ce l-a surprins ulterior, după ce a revenit în Israel și și-a amintit de dimineața petrecută cu Marianka, a fost faptul că între ei nu existase niciun fel de stânjeneală. El a întrebat-o și ea i-a povestit că venise la Bruxelles în urmă cu paisprezece ani, la vârsta de treisprezece ani. Așa a aflat că ea era cu peste zece ani mai tânără decât el. Tatăl ei voise să plece din Iugoslavia imediat după dezmembrarea țării, dar au fost nevoiți să mai aștepte câțiva ani, până a găsit în Bruxelles un loc de muncă permanent. Ea a depus cererea pentru obținerea cetățeniei la șase ani după ce a ajuns în țară și cererea i-a fost aprobată în câteva luni.

— Şi tatăl tău este tot poliţist? a întrebat el.

— Nu, a spus ea zâmbind. Este instructor de karate.

— Serios? Instructor de karate?

— Da. De ce te miri? Şi mai este şi profesor la seminarul teologic din Liège. Este un om deosebit. Ţi-ar plăcea să stai de vorbă cu el.

— Asta înseamnă că e preot? a întrebat Avraham.

Marianka a râs.

— N-are cum să fie preot. E însurat şi are copii. Şi-a dorit să devină preot, dar a cunoscut-o pe mama şi s-a răzgândit.

— Şi tu ştii karate?

— Bineînţeles că ştiu, m-a învăţat când eram copil.

Când zâmbea, chipul Mariankăi devenea vesel şi copilăros.

— Nu ţi-a fost greu la început când ai ajuns aici? a întrebat-o Avraham.

— Nu. De ce să-mi fie greu?

— Pentru că ţi-ai părăsit prietenii şi casa.

— Nicidecum. Casa mea este aici. Ne ducem acolo vara, o dată la câţiva ani, şi atunci abia aştept să mă întorc în Bruxelles. Acolo nu mă mai reţine nimic.

A întrebat-o dacă era din Ljublijana, singurul oraş sloven care i-a venit în minte, şi ea i-a spus că s-a născut şi a crescut în Koper, un port la Marea Adriatică.

A fost ca un semn.

— Nu pot să cred, a spus el. Acum ştiu unde este Koper.

— De ce? a întrebat ea. Ai pierdut acolo ceva?

Un copil de şaisprezece ani, a vrut el să-i răspundă.

El i-a povestit despre Ofer, că acesta plecase dimineaţa de-acasă pentru a merge la şcoală, dar n-a mai ajuns acolo şi de atunci fusese declarat dispărut. I-a spus despre

tatăl băiatului care se întorsese acasă dintr-un voiaj pe mare și despre numele orașului, Koper, pe care tatăl îl menționase în timpul discuției lor și care pentru el a fost primul semn că povestea începea să capete contur. Între timp nu se întâmplase mare lucru — până când, cu două zile în urmă, fusese găsit rucsacul lui Ofer.

Sfertul de oră pe care Marianka îl alocase pentru cafea trecuse de mult. Ea a mai comandat câte o cafea pentru fiecare și a spus:

— Nu cred că îl vei găsi în Koper. Acolo nu prea vin turiști.

— Cum arată orașul? a întrebat el.

— Drăguț, dar e un oraș provincial. Îmi aduce aminte cum era portul în copilăria mea. Eu și tata ieșeam cu câinii la plimbare acolo în fiecare duminică dimineața.

Trei ore mai târziu reușiseră să vadă tot ce era de văzut în Bruxelles — statuia băiețelului care urina pe cuceritorul olandez; Mont des Arts, cu palatele regale transformate în muzee; uriașa statuie a regelui Albert călare pe cal și cea a soției sale, Elisabeta, amândoi uitându-se unul la altul de o veșnicie, de-o parte și de alta a drumului. Marianka i-a arătat Bruxellesul cu mândrie, de parcă orașul ar fi fost al ei — și poate că așa și era. Avraham cerea mereu să se odihnească. În loc de prânz au mâncat gofre belgiene în timp ce se plimbau ca să mai economisească timp. Dar chiar și-așa, timpul trecea și era tot mai scurt. Nu le mai rămăseseră nici două ore.

Marianka plănuise ca turul orașului să se încheie în zona hotelului lui Avraham. S-au așezat amândoi pe o bancă, într-un mic parc înconjurat de clădiri vechi și elegante, cu fața spre un edificiu de formă pătrată ce semăna

cu o navă. El a insistat că nu putea să meargă mai departe. Era biserica Mariankăi. Abia atunci a aflat că ea locuia aproape de hotelul lui, într-un mic apartament, împreună cu o prietenă care lucra la Ministerul Afacerilor Externe.

— Îți place să lucrezi în poliție? a întrebat el.

Pe chipul ei a reapărut expresia aceea copilărească.

— Nu prea. N-am crezut niciodată că voi ajunge polițistă.

— Dar ce te gândeai să devii?

— Dansatoare — când eram mică. Dar mai târziu, doctoriță. Am ajuns în poliție întâmplător.

— Cum se ajunge în poliție întâmplător?

— Printr-un anunț în ziar — ca la orice loc de muncă. L-a văzut tatăl meu, l-a decupat din ziar și a spus că mi s-ar potrivi. Dar nu cred că am să mai rămân mult timp.

În conversația lor nu a apărut deloc numele lui Guillaume.

— Ce vrei să faci? a întrebat Avraham.

— Aș putea să devin instructor de sport. Am studiat educația fizică. Sau poate mă călugăresc, a spus ea, arătând spre biserică.

Apoi i-a spus că urma un curs de motociclism prin intermediul poliției și că, dacă era acceptată la Unitatea de Motorizate a Poliției Rutiere, ar putea să mai stea încă vreo câțiva ani.

— Pariez că tu ți-ai dorit întotdeauna să devii polițist, a spus ea la un moment dat și chiar avea dreptate.

— Așa este. Eu nu-mi amintesc, dar părinții mei mi-au spus că pe vremea când eram copil aveam un chipiu albastru de polițist pe care nu voiam deloc să mi-l dau jos. Țineam morțiș să-l port și la grădiniță. Într-o zi mi l-a aruncat mama fără să-mi spună. Se săturase de el.

— Părinții tăi mai trăiesc?

— Da.

— Cu ce se ocupă?

— Se ceartă, a spus el, izbucnind în râs. Tatăl meu a fost avocat, iar mama profesoară de literatură. Acum sunt pensionari.

N-au mai avut de ales, așa că s-au ridicat și au luat-o încet înspre hotel, mergând de-a lungul unui bulevard pitoresc, la capătul căruia se afla o statuie a scriitorului argentinian Julio Cortâzar. O tânără care făcea jogging îmbrăcată într-un costum spandex a trecut pe lângă ei cu căștile pe urechi. Marianka i-a spus că de multe ori se așeza pe o bancă de pe bulevard și asculta muzică.

— Tu cu ce te ocupi când nu ești polițist? a întrebat ea.

— Tot polițist sunt și atunci, a spus el.

Asta a făcut-o să râdă.

— Chiar și în weekenduri? Nu ai hobby-uri? Cum ar fi karatele, de exemplu.

— Nu, se pare că hobby-ul meu este să fiu polițist. De fapt, am un hobby secret despre care nu știu foarte mulți.

— Promit să nu spun nimănui. Dar, stai, vreau să ghicesc. Colecționezi arme vechi.

— Nu. Cine colecționează arme vechi?

— Guillaume, a spus ea.

— Nu. Când am timp, îmi place să citesc romane polițiste, să mă uit la filme și seriale polițiste și să dovedesc greșelile făcute de detectivi.

Ea n-a înțeles. Nimeni nu înțelegea.

— Cui să dovedești?

— Mie. În fiecare roman polițist pe care îl citesc, fac propria mea anchetă și arăt că detectivul din carte se înșală sau, în mod deliberat, îi induce în eroare pe

cititori, şi că adevărata soluţie nu este cea prezentată de el.

Era dispus să jure că aşa s-a întâmplat cu fiecare roman poliţist pe care îl citise până atunci.

— Dă-mi un exemplu, a spus ea.

— Ce romane poliţiste îţi plac? a întrebat el. Îl ştii pe Hercule Poirot, de exemplu? E belgian, dacă stau să mă gândesc. Am citit prima lui anchetă în urmă cu câtva timp, primul roman al Agathei Christie, şi am constatat că el face dintr-un personaj care era complet nevinovat victima unei înscenări. Cartea se cheamă *Misterioasa afacere de la Styles*.

— Cum adică „o înscenare"?

— Adică exact cum ţi-am spus. Poirot investighează otrăvirea unei bătrâne bogătaşe. La sfârşitul cărţii, el o acuză de crimă pe servitoare, dar aceasta este nevinovată. A făcut-o victima unei înscenări şi pot s-o dovedesc.

— Dar de ce ar face una ca asta?

Marianka îl privea de-a dreptul uluită.

— Are o mulţime de motive s-o facă. Dar asta este o poveste lungă, a răspuns el.

Deodată a observat un drapel albastru-alb-roşu la o fereastră de la etajul al doilea al uneia dintre clădirile frumoase de pe bulevard. Când s-a apropiat de clădire, a văzut că era Consulatul Sloveniei.

— Deci bulevardul tău preferat din Bruxelles este cel pe care se află Consulatul Sloveniei, dar nu, zici că nu ţi-e dor de Slovenia, a spus el.

— N-are nicio legătură, a răspuns ea zâmbind. Este un bulevard foarte frumos. Ar trebui să vezi cum arată în decembrie, înainte de Crăciun, e plin de lumini.

Aproape că aş vrea să-l văd, s-a gândit el.

Au așteptat în fața hotelului ca să vină taxiul.

— Am văzut tot, nu-i așa? a întrebat el.

— Nicidecum, a spus Marianka. Am fi putut vedea mai multe. E păcat că ai avut doar o jumătate de zi la dispoziție.

— Știu, a spus el. Dar îți mulțumesc, oricum.

Înainte ca el să urce în taxi, ea i-a dat cartea ei de vizită și l-a rugat să-i scrie prin e-mail cum se va încheia cazul Ofer.

— Dacă auzi că se află totuși în Koper, te-aș putea ajuta, a spus ea.

Taxiul a pornit spre aeroport.

Atunci a sunat Jean-Marc Karot ca să-și ia rămas-bun.

— Ancheta s-a încheiat, a spus el.

— Care anchetă?

— În cazul Johanna Getz. De aceea n-am putut să vin azi să te iau. L-am arestat pe criminal azi-dimineață.

Oare chiar atât de eficientă era poliția din Belgia? Cum de reușiseră atât de repede?

— Cine era? a întrebat Avraham.

— Un vecin, a spus Jean-Marc. Un alt vecin, nu proprietarul apartamentului. Un psihopat care locuiește la primul etaj.

— De ce a făcut-o?

— Încă nu e foarte clar. Nimic nu-i foarte clar. Interogatoriul încă nu s-a încheiat, dar el a fost, n-avem niciun dubiu. Nici măcar nu s-a opus când am bătut la ușa lui.

Jean-Marc s-a scuzat din nou că nu a petrecut mai mult timp cu el cât a stat la Bruxelles și mai ales în ultima zi.

— Ai nimerit într-o săptămână nepotrivită, a spus el.

10

A ştiut tot timpul că Michal avea să afle mai devreme sau mai târziu.

S-a întâmplat într-o joi după-amiază, când erau amândoi acasă — la exact două săptămâni după începerea anchetei.

Ze'ev lucra la biroul lui de pe balcon. Exact ca în ziua când îi urmărise pe Avraham şi pe ceilalţi poliţişti printre jaluzelele întredeschise. Michal era în bucătărie, îi dădea lui Elie să mănânce, pe fundalul muzicii de pe CD-ul lui favorit cu cântecele pentru copii, apoi l-a dus în pătuţ pentru somnul de după-amiază.

Agenda neagră îi făcea parcă semn şi-i striga s-o deschidă. Era riscant ziua în amiaza mare. A recitit primele trei scrisori şi primul paragraf din cea de-a patra pe care o scrisese în noaptea trecută. După ce a făcut un duş, Michal a ieşit pe balcon şi l-a întrebat dacă vrea să mănânce de prânz împreună cu ea; el a spus că s-ar mulţumi cu un sendviş mâncat la birou deoarece nu voia să întrerupă ce avea de lucru. Bătea vreun apropo? Aceasta era direcţia spre care voia să se îndrepte conversaţia lor?

Nu se simțea tocmai pregătit să-i mărturisească faptul că se înscrisese la un atelier literar; dar nici nu putea să mai ascundă mult timp faptul că începuse să scrie. Nu de Michal. Ea i-a fost alături când toate încercările lui anterioare eșuaseră, când era supărat că nu avea unde și când să scrie, când era speriat că va rata momentul și nu-l va mai regăsi niciodată. Dar ce s-a întâmplat după ce i-a spus a fost de neimaginat. A fost una dintre cele mai negre zile din viața lui.

A fost printre primele lucruri pe care Ze'ev i le-a spus lui Michal când s-au cunoscut. El absolvise Facultatea de literatură engleză din cadrul Universității Ebraice, iar ea terminase Științe Politice la Tel Aviv. Ca toți ceilalți, se întâlniseră la cursurile pentru obținerea diplomei de profesor, la Colegiul Kibbutzim. Trecuse atâta timp de-atunci. Toți se întrebau unii pe alții dacă își doreau într-adevăr să devină profesori și toți ziceau că nu. În afară de ea. Ea avea douăzeci și șapte de ani, iar el era cu un an mai mic. Erau amândoi necăsătoriți și până atunci avuseseră relații mai mult sau mai puțin serioase. Ze'ev îi spusese că el scria sau mai degrabă că voia să scrie, și Michal nu-l întrebase ce anume, îi spusese doar că era minunat și că ea spera să-i citească operele într-o bună zi. El nu și-a dat seama atunci dacă ea făcuse aluzie la o relație de lungă durată sau doar își exprimase încrederea în capacitatea lui de a scrie și de a fi publicat.

Când Michal s-a apropiat, el a închis agenda. Ea și-a trecut degetele prin părul lui de la ceafă. El nu s-a întors.

— Ai ceva să-mi spui? a întrebat ea.

— Nu. De ce? a spus el.

— Eu cred că ai. De câtva timp lucrezi la ceva. Credeai că eu n-am observat?

Dacă i-ar fi răspuns la întrebare, răspunsul lui ar fi fost unul extrem de complicat. Se gândea că ea a observat, dar și că n-a observat. Spera că a observat și totodată spera că n-a observat. Cândva stabiliseră de comun acord ca ea să nu-l întrebe niciodată nimic dacă el lucra la ceva, pentru că nu făcea decât să-i pună sare pe rană. De data asta totuși putea să-i răspundă altfel.

— E mai degrabă o schiță, a spus el. Deocamdată nu cred că pot vorbi despre asta.

Era foarte entuziasmat; ea a simțit lucrul acesta și s-a molipsit.

— Stai puțin, a zis ea. Așteaptă să-mi fac o cafea și-mi spui pe urmă. Să-ți aduc și ție?

În timp ce Michal era la bucătărie, el s-a hotărât să-i povestească tot. Dorința lui era mai puternică decât frica pe care o simțea.

— Acum sunt pregătită, a spus ea pe un ton sărbătoresc când s-a întors pe balcon. S-a așezat în fotoliul maro și și-a pus cana pe măsuța din răchită împletită.

El s-a răsucit pe scaun și s-a întors cu fața spre ea.

— Bine, a spus el. De câteva săptămâni merg la un atelier literar.

Ea n-a părut șocată sau uimită în mod neplăcut.

— Nu plănuisem să mă duc și îmi pare rău că nu ți-am spus niciodată nimic despre asta. A fost ceva întâmplător. Treceam pe lângă biblioteca din Tel Aviv, am văzut un anunț și mi-am zis să văd despre ce era vorba. Nu-mi propusesem să rămân. Instructorul este Michael Rosen, dacă-ți spune ceva numele ăsta. E un tânăr scriitor, destul de bine cunoscut. Și ne-am împrietenit. El a fost

principalul motiv pentru care am rămas. Îmi pare rău că nu ți-am spus până acum.

— Stai puțin — când s-au întâmplat toate astea? Cum de eu n-am știut până acum?

Chiar părea încântată.

— Când ți-am spus că voi avea de lucru la bibliotecă — duminică după-amiaza. Acolo se ține atelierul literar. N-a fost chiar o minciună.

— Crezi că-mi pasă? Important este că în sfârșit te-ai pus pe treabă. Și te ajută? Simți că va ieși ceva din toată povestea asta?

Ar fi putut să-i reamintească faptul că el a luat mereu în derâdere atelierele literare de fiecare dată când ea i-a sugerat să se scrie la unul, că poate îl ajută să treacă peste așa-zisa pană a scriitorului. N-a făcut-o.

— Da. Știu sigur că se întâmplă ceva bun, a spus el.

Michal era singura persoană care a crezut cu adevărat în el — chiar și în săptămânile sau lunile când nici el nu mai credea, când din frustrare și disperare a încetat să mai viseze la clipa când îi va citi povestea scrisă de el, o poveste finalizată, și o va vedea fermecată de ea. Acum putea s-o facă; dar nu știa dacă era bine să înceapă cu asta. Lucrurile despre care scrisese erau greu de digerat și s-ar putea ca lui Michal să nu-i fie ușor să le citească.

A doua scrisoare conținea cele mai impresionante rânduri — în opinia lui Ze'ev, cel puțin. A fost scrisă după conversația îndelungată cu Avraham la birou și inspirată din observațiile ce s-au născut atunci. Ofer analiza teama părinților față de el, față de faptul că el era diferit. Încerca să-și explice lui și să le explice lor de unde provenea ea. Scrisoarea se încheia cu o frază dură: *„Ani la rând ați încercat să-mi refuzați și să mă privați de ce aveam nevoie; ați vrut*

să mă zdrobiți pentru ca viața mea să nu fie mai bună ca a voastră, pentru ca mizeria din viețile voastre să nu se reflecte ca într-o oglindă strâmbă în viața mea". Scrisoarea fusese semnată la fel: *„Fiul vostru, care nu mai e al vostru, Ofer"*. Și dedesubt scrisese *„Va urma?"*

Stilistic, a doua scrisoare era mai rafinată decât precedenta. A repetat expresii care apăreau în prima scrisoare, precum și construcții gramaticale pe care le identificase când o recitise, ca să păstreze credibil și consecvent tonul lui Ofer. A introdus și expresii pe care le culesese de la cursuri sau din pauze și le notase în agenda lui la sfârșitul fiecărei zile de școală. Învățase și cum să se folosească de coate și de brațe ca să nu atingă cu degetele coala albă de hârtie când transcria versiunea finală. Cumpărase un altfel de plic și nu mai aruncase mănușile chirurgicale în lada de gunoi a blocului, ci le îndesase în buzunarul jeanșilor și le azvârlise într-un coș de gunoi din apropierea școlii. Scrisoarea stătuse două zile în cutia poștală până să dispară.

Michal se uita la el, așteptând cu nerăbdare.

— Ei, ce scrii tu acolo?

— Doar o clipă, lasă-mă să-ți explic.

Ea era nerăbdătoare.

— Instructorul vă dă teme? Cum se procedează?

— În principiu, da. Michael le dă cursanților un exercițiu de scriere pe un anumit subiect, iar ei aduc ce-au lucrat și se discută. Însă eu nu procedez așa. Mie mi-a venit o altă idee — din afara atelierului de lucru, dar probabil inspirată de el — și lucrez la ceva mai lung și mai serios.

Michal i-a zâmbit, ca și când i se părea normal ca el să nu-și irosească timpul cu exerciții de scriere de rutină.

— Deci, autorul are amabilitatea de a-mi spune și mie despre ce anume scrie?

— Nu sunt sigur, a răspuns Ze'ev.

Nehotărârea lui era sinceră; nu era doar o manevră de a-i stârni ei și mai mult curiozitatea. Nu avusese cum să vadă reacțiile cititorilor săi de până atunci — nici ale părinților lui Ofer și nici ale poliției — și nu putea decât să-și imagineze. Dar va putea să vadă expresia de pe chipul lui Michal când va citi.

— Tu hotărăști, a spus ea. Tare mult mi-ar plăcea să citesc ce-ai scris. Și poate că ar trebui să sărbătorim cumva.

— Să sărbătorim? Încă n-avem ce să sărbătorim. Mai întâi ar trebui să citești și pe urmă să-mi spui dacă îți place.

Să-i dea sau nu?

A pus agenda deschisă pe birou, în fața ei. Entuziasmul ei îl cucerise.

— Încă n-am scris-o la calculator, a spus el. Totul este în agendă deocamdată. Până acum sunt trei scrisori sau trei capitole.

— Oh, am înțeles, este o poveste spusă în scrisori, a zis ea și a început să citească.

Elie dormea liniştit, dar Ze'ev simțea somnul fiului său ca pe o apăsare grea. Cel mai mult se temea că Elie se va trezi plângând și că Michal va trebui să se oprească din citit ca să se ducă la el sau că el va trebui să se ridice ca să se ducă la băiat și nu va fi acolo să vadă reacția ei. O urmărea cum trecea cu privirea de la un cuvânt la altul, încercând să nu-i scape nicio expresie de pe chipul ei. Dacă Elie avea să se trezească, nu vor mai putea să discute textul imediat și vor fi nevoiți să aștepte până seara. Până atunci s-ar fi risipit tot entuziasmul.

A treia scrisoare era cea mai lungă — și cea mai complexă, după părerea lui, deoarece era reflexivă și făcea referire la lectura primelor două și la posibilitatea ca persoana care le primise să se îndoiască de identitatea autorului și de veridicitatea spuselor lui. La fel ca primele două scrisori, cea de-a treia începea tot cu *„Tată și mamă"*, după care Ofer înșiruia mai multe întrebări directe referitoare la corespondența anterioară:

Unde ați citit cele două scrisori pe care vi le-am trimis? În camera mea? În sufragerie? Și ce gânduri v-au venit în minte în timp ce le citeați? V-ați spus cumva că nu eu sunt autorul lor, că nu se poate să fiu eu, ca să vă protejați de ce scria în ele? Ați încercat să vă convingeți singuri că le-a scris altcineva în numele meu ca să puteți trece peste mâhnirea pricinuită de ceea ce încercam să vă spun? Și ce-ați făcut cu ele după ce le-ați citit? Le-ați rupt în bucăți ca să nu mai puteți citi vreodată acele cuvinte pe care nu vreți să le auziți? Doar că eu voi continua să vă scriu mereu.

Purtând o pereche de mănuși subțiri din piele pe care le cumpărase de la un magazin de piese auto, pusese cea de-a treia scrisoare în cutia poștală chiar în mijlocul zilei, curată îndrăzneală din partea lui.

Ze'ev încerca să ghicească ce gândea Michal în timp ce citea. Aceasta avea o expresie serioasă. Într-un loc n-a înțeles că scria *„când am fost îngropat"* și l-a rugat s-o ajute, iar la un moment dat și-a ridicat ochii din pagină și l-a privit ciudat.

— Ce e? a întrebat el, dar ea și-a întors privirea în agenda neagră.

După ce a terminat de citit, a spus doar atât:

— Ce înseamnă asta?

— Cum adică? a întrebat Ze'ev.

— Astea sunt scrisorile lui Ofer al nostru? Ofer, vecinul nostru?

Știa că ea va fi cititorul perfect — tocmai pentru că dispariția lui Ofer și căutările zadarnice pătrunseseră adânc în gândurile și în visele ei.

— Da, a spus Ze'ev, sunt scrisori pe care el le scrie părinților lui, explicând ce s-a întâmplat.

Ea nu a răspuns. El a mai așteptat puțin, apoi a întrebat:

— Ce părere ai?

Ea tot nu spunea nimic despre scrisori, nici despre conținut și nici despre stilul lor.

— Cum adică „explică ce s-a întâmplat"? De unde știi tu ce s-a întâmplat?

— Nu știu, a spus el. Încerc să-mi imaginez. Tocmai asta e ideea — încerc să văd lucrurile din perspectiva lui și să înțeleg ce s-a întâmplat.

— Dar cum poți să scrii despre astfel de lucruri fără să știi ce s-a întâmplat în realitate?

— Sigur că pot. Nu este un roman sau un articol de ziar despre o crimă adevărată. Nu mă interesează ce s-a întâmplat în realitate. Pe mine mă interesează trăirile emoționale prin care a trecut el — sau mai bine spus, prin care îmi imaginez eu că a trecut el — și care au dus la dispariția lui.

Ea nu zicea nimic. Nu asta era reacția la care se așteptase el. Ze'ev s-a întrebat dacă discuția lor se putea auzi la etajul de deasupra. Ea a dat înapoi câteva pagini din agendă și a recitit prima scrisoare.

— Deci, ce ai de spus? a întrebat el încet.

— Că mă înfioară.

Nu era niciun strop de entuziasm în glasul ei.

El a încercat să zâmbească.

— E bine că te înfioară, nu? Asta ar trebui să facă literatura.

— Nu știu ce ar trebui să facă literatura.

— Singura întrebare este cum te-a afectat pe tine în timpul lecturii. Te-a captivat? Ai vrut să mergi mai departe sau te-a plictisit? Ai avut impresia că era vocea autentică a unui adolescent care le vorbește părinților lui?

— Cred că da.

— Asta-i important! Recunosc că fac un lucru care îți cam dă fiori. Să intri în mintea unui copil de șaisprezece ani și să scrii la persoana întâi — poate fi destul de riscant pentru un scriitor. Întrebarea este dacă merg în direcția bună sau nu.

Ea refuza cu încăpățânare să răspundă.

— De ce l-ai ales tocmai pe Ofer? a întrebat ea.

— Pentru că pe Ofer îl cunosc și pentru că îl consider un personaj care te intrigă. Povestea lui mă fascinează. Dar sper că-ți dai seama că nu este vorba numai despre Ofer, nu? Mai sunt și alte personaje, alți oameni, poate chiar eu, care fac parte din el.

— Nu ți-e teamă că poate citește cineva ce-ai scris și crede că ai vreo legătură cu ce i s-a întâmplat lui Ofer?

— Tu vorbești serios? Firește că nu. În plus, chiar cred că am o oarecare legătură cu ce i s-a întâmplat, chiar dacă deocamdată nu știm în ce fel. Chiar am avut o influență asupra lui și asupra vieții lui și ăsta este încă un motiv pentru care mă simt apropiat de personaj și de povestea lui.

Nu știa ce să înțeleagă din modul ciudat în care îl privea ea.

— Ce-au spus cei de la atelierul literar? a întrebat ea la un moment dat.

— N-au spus nimic. Încă n-am apucat să le citesc. Şi nici nu știu dacă am s-o fac. S-ar putea să-i dau lui Michael Rosen să citească. Dar adevărul e că mi-e teamă să-mi dezvălui ideea; mă refer la ideea în sine și la structura cărții. Gândește-te și tu; va fi un roman alcătuit în întregime numai din scrisorile unui băiat dispărut către părinții lui. Nu cred că s-a mai scris așa ceva până acum — în orice caz, nu în ebraică.

— Mă înfioară, a repetat ea. Ținea încă în mână agenda neagră, uitându-se la scrisul negru, la liniile de corectură și săgețile de pe pagină. Nu mai citea.

— E bine că te înfioară, a repetat el, întrebându-se dacă să-i citească și ei citatul despre securea care despica marea înghețată din scrisoarea lui Kafka pe care o găsise pe internet în urmă cu câteva zile.

— Dacă te hotărăști s-o publici, va trebui să schimbi numele, a spus Michal. Îți dai seama cum ar reacționa părinții lui?

— S-ar putea să aflu cât de curând, a spus Ze'ev fără să stea pe gânduri. Le-am trimis și lor scrisorile.

A fost o greșeală că i-a spus? Mai târziu, în timp ce aștepta un telefon de la ea, un semn că ea nu-l abandonase, că nu-l lăsase singur, s-a gândit că n-ar fi trebuit să-i spună absolut nimic și că a fost o lecție pentru el ca să se învețe minte. Dar până atunci nu se mai întâmplase așa ceva între ei.

Lui Michal nu-i venea să creadă; el mai avea timp să-și retragă cuvintele.

— Ce-ai făcut? a întrebat ea.

— Le-am trimis scrisorile, a repetat el. De fapt, le-am pus în cutia lor poștală.

Ea refuza să creadă.

— Stai liniștită. Nu sunt semnate. N-am avut de ales; scrisorile le sunt adresate. Persoana care scrie aceste scrisori are în vedere anumiți destinatari pe care dorește să-i îngrozească.

— Nu pot să cred că le-ai pus în cutia lor poștală, a spus Michal în timp ce ochii i s-au umplut de lacrimi.

El a avut încă o dată șansa să-și ia cuvintele înapoi și să-i spună „glumeam, bineînțeles că nu le-am pus scrisorile în cutia poștală" — dar n-a făcut-o.

Michal s-a ridicat în picioare și a plecat.

A găsit-o în bucătărie stând cu coatele pe masă și acoperindu-și ochii cu palmele. El nu știa ce să-i spună. A încercat s-o ia în brațe, dar ea s-a smuls din brațele lui.

— Ze'evi, a zis ea, spune-mi că nu le-ai pus scrisorile în cutia poștală. Vrei doar să mă necăjești, așa-i?

El nu i-a răspuns.

— Nu pot să cred că ai făcut una ca asta. Cum ai putut să faci una ca asta? Ai înnebunit?

Mâhnirea ei l-a speriat — și l-a copleșit și pe el.

— Dar ei nu știu că sunt de la mine, a spus el.

— Ce contează dacă ei nu știu că sunt de la tine? Tu îți dai seama ce-ai făcut?

Firește că își dădea seama ce făcuse. Tocmai de aceea trimisese scrisorile.

A încercat să se joace cu părul ei. Ea a continuat să vorbească fără să-și ia mâinile de la ochi și cu capul înclinat deasupra mesei.

— Trebuie să te duci la poliție și să le spui că sunt de la tine. Probabil că la ora asta caută persoana care a trimis scrisorile. Poate cred că le-a trimis chiar Ofer.

— Cum adică să mă duc la poliție? a întrebat el.

Brusc, Michal a ridicat capul și și-a luat mâinile de pe față, descoperindu-și ochii căprui care acum erau larg deschiși și îl fixau cu privirea.

— Ze'evi, s-a întâmplat ceva între tine și Ofer? a întrebat ea.

Întrebarea ei l-a uluit. Era a doua oară când cineva insinua acest lucru — și era tocmai Michal.

Cel mai neplăcut moment din acea după-amiază oribilă a fost când au auzit că se trezise Elie — probabil din cauza tonului lor ridicat. Faptul că nu se trezise în liniște, ci în gălăgia făcută de mama și de tatăl lui nu însemna totuși că începuse să plângă. Se auzea în camera lui, gângurind cuvinte pe care numai el le înțelegea, încercând probabil să imite conversația lor în stilul lui de copil mic. Michal și-a șters lacrimile de pe obraji înainte să se ducă la el, dar când s-a întors cu copilul în brațe, a izbucnit în hohote de plâns, l-a pus în brațele tatălui pe micuțul care se uita nedumerit, iar ea s-a dus și s-a închis în baie. Câteva clipe mai târziu a ieșit grăbită, l-a smuls pe Elie din mâinile lui Ze'ev și s-a dus cu el în dormitor. Ze'ev a venit după ea și s-a așezat pe pat. Elie nici nu-și dădea seama ce se petrece; părea fericit să stea pe patul părinților, târându-se de-a bușilea printre ei.

— Chiar vrei să mă duc la poliție? a întrebat el.

— Ze'evi, ai un copil. Cum a fost posibil să-ți treacă prin cap așa ceva? Eu nu înțeleg.

El a încercat să se apropie de ea. Elie l-a apucat de mâini și s-a ridicat un moment în picioruțe, apoi s-a prăbușit peste tatăl lui. Discuția literară se încheiase și nu avea să fie reluată. Într-o singură clipă, imediat ce Michal și-a dat seama că scrisorile pe care le citise erau destinate unor persoane reale, acestea s-au transformat dintr-o scriere autentică în ceva imoral, chiar ilegal, într-un bolovan care fusese aruncat spre cineva și îl rănise.

— E cel mai bine așa, a spus ea. Crezi că e mai bine să aștepți ca ei să dea năvală în casă, s-o răscolească și să te aresteze aici, în fața lui Elie, în fața părinților lui Ofer?

El nu înțelegea de ce era atât de sigură că poliția ar putea să-l aresteze. Ea amesteca motive și cauze total disparate. A încercat să-i explice în șoaptă că n-aveau cum să facă legătura între el și scrisori. Avusese grijă să le scrie pe coli de hârtie standard și a folosit plicuri obișnuite; nu lăsase amprente; și nu-l văzuse nimeni strecurându-le în cutia poștală. Trecuse o săptămână și jumătate de când trimisese prima scrisoare și nu aflase nimeni. Dar acum ea îi transmisese neliniștea ei și îi stârnise și lui teama.

— Nu putem să ascundem acest lucru, a repetat ea.

— Dar de ce nu? De ce dracului nu? tot spunea el.

— Pentru că poliția va afla până la urmă și cel mai bine ar fi să afle de la tine. Te duci și le explici tot. Şi nu putem să nu spunem deoarece este un lucru oribil. S-ar putea ca părinții lui Ofer să creadă că el trăiește și este binemersi doar pentru că au primit acele scrisori. Trebuie să informăm poliția. Şi dacă te duci la ei și recunoști, poate că vor fi de acord să nu le spună părinților lui Ofer ce-am făcut noi. Ce-o să facem noi aici în bloc? Crezi că vom putea să mai rămânem aici după ce se va afla că tu ai scris scrisorile?

— Ce ne facem dacă mă arestează? a întrebat el.

— Păi, mai întâi vom vorbi cu un avocat. În fond, n-ai făcut nimic, doar ai scris niște scrisori. Și dacă te duci să le spui adevărul și arăți că-ți pare rău, atunci nu te vor bănui că ești implicat în ce i s-a întâmplat lui Ofer. Le explici că nu știi nimic despre dispariția lui. Că n-a fost decât un exercițiu de scriere.

Deși încerca să pară calmă și să-l protejeze, ultima ei propoziție n-a făcut decât să-l rănească.

— N-am nevoie să mă consult cu un avocat. Dacă e cazul, sunt dispus să discut cu Avi Avraham, sunt sigur că el va înțelege, a spus Ze'ev.

— Atunci sună-l, a spus ea. Să nu mai așteptăm. Trebuie s-o facem imediat.

Era atât de ciudat.

Până la urmă el a găsit cartea de vizită a lui Avraham băgată în agenda neagră, între copertă și prima pagină. Și-a adus aminte că a pus-o acolo abia după ce a căutat-o mai întâi în portofel, în geantă și apoi în sertarele biroului.

Michal l-a urmat în balcon și a rămas în picioare lângă el, ținându-l pe Elie în brațe, până când el a auzit vocea lui Avraham răspunzându-i la telefon. I-a spus inspectorului că dorea să discute cu el despre o anumită problemă și Avraham a răspuns că nu se putea mai devreme de duminică sau chiar luni, deoarece era plecat în străinătate, și a întrebat dacă avea să-i spună ceva urgent în legătură cu cazul de dispariție. El a spus că nu și că de fapt suna în legătură cu o altă problemă. Avraham i-a sugerat să sune la poliție, dar el i-a explicat că dorea să vorbească doar cu el. Inspectorul vorbea altfel, mai distant, ca și când ar fi fost prins într-un zbucium interior.

— Atunci aștept să mă sunați duminică. Să-mi spuneți când v-ar conveni să vin la secție, a zis Ze'ev în finalul convorbirii.

Michal a plecat la părinții ei ca să se mai gândească și l-a lăsat pe Ze'ev singur în apartament.

Acesta nici nu îndrăznea să se apropie de balconul care dădea spre stradă, de unde trecătorii care ridicau privirea să se uite la ferestre ar fi putut să-l vadă. Abia atunci și-a dat brusc seama că totul s-a terminat. Tot ce se deschisese cu două săptămâni în urmă se închisese. Ușă și ferestre, cealaltă persoană dinlăuntrul lui, nașterea, Michael Rosen, scrisul. Scrisul pentru care așteptase atâta timp. Reacția emoțională a lui Michal și conversația dintre ei transformaseră această idee care îl încântase enorm în ceva sordid și înfricoșător. A terminat-o cu atelierul de literatură. A terminat-o cu scrisorile. Agenda neagră stătea pe birou închisă, respingătoare ca mâna unui lepros. N-a deschis-o și n-a citit paragraful introductiv din a patra scrisoare care începea astfel: *„Tată și mamă, continuați să citiți cele scrise de mine din locul unde mă aflu eu acum?"*

Ze'ev simțea nevoia să iasă din casă și să se plimbe în întuneric ore în șir, până îl vor durea picioarele, ca să-și consume energia și teama, dar acest lucru era imposibil. În minte îi răsăreau imagini cu ochi reci privindu-l de după fiecare colț, de la fiecare balcon. De-acum știa toată lumea. Dar ce știa, pentru numele lui Dumnezeu? Gândul că trebuia să se ducă la școală a doua zi și să dea ochii cu elevii și cu ceilalți profesori i se părea insuportabil, și s-a hotărât să-i telefoneze din nou secretarei ca să-i spună că este bolnav și să-i găsească pe cineva care să-l suplinească. Oricum, în curând își va pierde și slujba. Nu exista niciun

motiv, nu se schimbase absolut nimic, și totuși cel mai mic zgomot îl făcea acum să tresară, de parcă îi declanșa în creier sirena unei mașini de poliție. A încercat să se calmeze. A băut o cană mare de ceai de mușețel neîndulcit. Simțea că-i era greață și-i venea să vomite. Își repeta întruna că Avraham va înțelege. Fără îndoială că îi va spune câteva cuvinte dure, dar nu îl va aresta. Era sigur de asta, deși n-avea pe ce să-și bazeze această certitudine decât pe înțelegerea care exista între ei. Și ce făcea el în străinătate în timpul unei anchete? Oare avea legătură cu căutarea lui Ofer? Cumva Ofer reușise să plece din Israel?

S-a gândit din nou la Michael Rosen, la ochii lui injectați și mirosul lui înțepător. La picioarele lui lungi care abia încăpeau în spațiul mic al mașinii. Îi părea rău că nu se vor mai întâlni. Nu-și aducea aminte dacă lăsase numărul de telefon și adresa la secretariatul bibliotecii și de aceea nu știa dacă Michael va putea să-l contacteze să vadă de ce dispăruse așa, dintr-odată. Gândul că oamenii pe care îi știa, mai ales rude îndepărtate și vechi cunoștințe de la facultate, vor citi în ziare despre cele întâmplate îl paraliza. Va citi oare și Michael Rosen? Ar fi vrut să nu se mai gândească la toate astea. Dacă avea să-și piardă slujba, cu atât mai bine pentru el.

Îi spusese lui Michal că va pleca din apartament și în weekend va sta la hotel, până va reuși să discute cu Avraham, până când lucrurile se vor lămuri.

— Poate te vei simți mai liniștită dacă nu mai stau eu aici, îi spusese el — și chiar asta credea. Până la urmă plecase ea, iar el se întreba dacă se va mai întoarce. A adormit pe canapeaua din sufragerie, cu televizorul pornit; și spre deosebire de alte nopți, în noaptea aceea a visat lucruri pe care a doua zi dimineață abia și le mai amintea.

Uşa s-a deschis când el era încă pe canapea, acoperit cu o pătură subţire şi multicoloră pe care o luase de pe patul fiului său în timpul nopţii. Se simţea înţepenit. Întâmplările din ziua precedentă i-au revenit în minte treptat.

A intrat Michal — singură. Îl lăsase pe Elie la părinţii ei. S-a aşezat lângă el.

— Îmi pare rău că am plecat, a spus ea. Ai dormit bine?

— Da. Destul de mult, cred. Cât este ceasul? Tu cum ai dormit?

— Vreau să vorbesc cu tine şi vreau să-mi explici de ce ai făcut-o, fiindcă eu tot nu reuşesc să înţeleg ce s-a întâmplat.

— Nici eu, a spus el, începând să plângă pentru prima oară după ziua de ieri.

— Nu plânge, a spus ea, vom trece peste asta.

— Nu, plâng de fericire. Nu credeam că te mai întorci.

Michal l-a mângâiat pe păr.

Apoi ea a ieşit pe balcon ca să deschidă geamurile să se aerisească apartamentul, a făcut două cafele şi a pus un pachet de ţigări pe masa din sufragerie.

— Cred că putem să ne-apucăm din nou de fumat, a spus ea.

A fost ca şi când s-ar fi urcat într-o maşină a timpului şi s-ar fi întors în trecut. În următoarele patruzeci şi opt de ore n-au ieşit din apartament şi aproape că nu s-au mişcat de pe canapeaua din sufragerie — ca şi când erau iar studenţi, ca şi când puteau să retrăiască altfel toţi acei ani într-un singur weekend, fără să doarmă, şi duminică dimineaţă să se trezească într-o lume în care nu existau acele scrisori, nu-l cunoscuseră niciodată pe Ofer şi nu trebuiau să dea ochii cu poliţia.

Au vorbit despre toate, nu doar despre scrisorile lui Ofer. Despre cât de greu fusese anul de când îl aveau pe Elie, despre cariera lor și despre mutarea în Holon. S-au îndepărtat și s-au apropiat pentru ca apoi să se îndepărteze din nou. Uneori el avea impresia că Michal era gata să-l ierte; însă au fost și momente exact ca acela de la început, când șocul descoperirii și neputința ei de a înțelege ce făcuse el au deschis o falie între ei.

— Prima dată când am citit scrisorile, mi-am dat imediat seama că erau mai mult despre tine decât despre Ofer, a spus Michal. Apoi m-am gândit că ar fi trebuit să mi le trimiți mie, că de fapt îmi erau adresate mie. Ar fi trebuit să pui scrisorile anonime în cutia noastră poștală.

— Ție? Ce vorbești? a replicat el. Eu nu cred că sunt mai mult despre mine decât despre Ofer. Poate că sunt despre noi amândoi. Părinții mei au murit, nu le mai pot trimite scrisori.

— Dar îți dai seama, nu-i așa, că n-ar fi trebuit să pui scrisorile în cutia poștală a părinților lui, chiar dacă te hotărâsei că asta voiai să scrii? Înțelegi că există o diferență între a scrie niște scrisori și lucrul oribil pe care l-ai făcut când le-ai trimis, nu?

— Acum nu mai știu nici între ce să fac diferența. Tot ce știu este că ceea ce am făcut mă sperie, și reacția ta la fel. Nu-mi pasă de poliție. Doar de tine.

Și nu era o încercare de a-i ușura ei situația spunând astfel de lucruri. Le spunea deoarece în acel moment își dorea ca ea să-l ierte, chiar dacă păcatul pentru care voia să fie iertat îi rămânea în continuare neclar.

— Uită-te la mine, sunt bine, a spus ea. Lasă la o parte reacția mea. Ei n-au ce să-mi facă mie sau lui Elie. Mie

mi-e teamă doar pentru tine și încerc să înțeleg prin ce treci, Ze'evi.

Așa că i-a povestit — aproape tot, aproape de la bun început. I-a spus cum și-a dat seama că aceasta era povestea pe care o așteptase și când a știut că scrisorile vor fi modalitatea de a o scrie. Nu i-a spus nimic despre telefonul dat la poliție.

Vineri noaptea, într-un moment mai neplăcut din timpul discuției lor îndelungate, ea l-a întrebat din nou:

— Ești sigur că nu s-a întâmplat nimic între tine și Ofer?

— Ajunge! Nu mă mai întreba așa ceva! Nu mai suport să mă interoghezi în felul ăsta. De-aia l-ai lăsat pe Elie la părinții tăi? a strigat el.

— Nu vorbi prostii! Nu vreau să fie acum aici, atâta tot.

— De ce?

— Poate pentru că mi-e teamă că va veni poliția. Și poate pentru că nu pot să fiu mamă acum. Pur și simplu, nu-mi stă mintea la asta. Vreau să fiu doar cu tine.

El s-a gândit că erau minunate aceste cuvinte venite de la ea.

— Îți mulțumesc că te-ai întors, a spus el încet și s-a lăsat moale în brațele ei.

— N-am suportat gândul că ai rămas aici singur. Și mi-a fost teamă de ce ai putea face.

— N-am să mai fac niciodată nimic fără să vorbesc mai întâi cu tine, promit, a spus el și a zâmbit.

Luni, la ora stabilită, s-au dus împreună la secția de poliție.

11

Când s-a întors, ancheta arăta cu totul altfel.

În realitate, de atunci și până la rezolvare, cazul nu a mai fost al lui — deși oficial a rămas șeful echipei și la sfârșit el și-a pus semnătura pe rezumatul final înainte să-l trimită procuraturii. Chiar a jucat un rol important în acțiunile care au dus la rezolvarea cazului, dar nu mai conducea el investigația și nici nu știa prea bine cine — dacă o conducea cineva.

Duminică dimineață stătea în biroul Ilanei din sediul central, după doar trei ore de somn, încercând să înțeleagă ce voia ea să insinueze.

— De fapt, am ajuns la concluzia că ancheta s-a bazat până acum pe o singură ipoteză de lucru și că noi n-avem de unde să știm cu certitudine că este cea corectă, a spus Ilana în timp ce el o asculta nedumerit și frânt de oboseală.

Pe aeroportul internațional Ben-Gurion, zborul El Al de la Bruxelles a avut întârziere, apoi Avraham a trebuit să aștepte bagajele aproape patruzeci de minute — și a ajuns în Holon abia pe la ora două noaptea.

Apartamentul lui arăta mai curat decât își amintea el, iar în frigider a găsit o cutie de lapte și un pachet de brânză de casă nedesfăcut; în sertarul lucios pentru legume se vedeau o pungă de roșii coapte și alta cu șase castraveți. Era și o pâine pe masă. A deschis televizorul doar ca să aibă un fond sonor și și-a desfăcut bagajul. Cât lipsise el, maică-sa îi făcuse ordine în dulap și îi pusese cămășile albastre de la uniforma de polițist împăturite frumos pe un raft separat. Doar lenjeria verde de pe pat, care nu fusese schimbată, păstra încă mirosul lui.

— Nu cred că înțeleg ce vrei să spui, i-a zis el Ilanei în timp ce scotea pachetul de țigări din buzunar.

Ilana s-a ridicat în picioare și a deschis fereastra care dădea spre strada Salame. Era o dimineață înăbușitoare și fereastra deschisă n-a ajutat cu nimic la împrospătarea aerului din cameră. Ea s-a așezat la loc uitându-se la el.

— Vreau să spun că, în ciuda celor discutate aici la prima ședință de lucru, noi nu am lăsat loc la incertitudini. Sunt sigură că știi lucrul ăsta. Ne-am grăbit să transformăm teoria acestui caz într-un fapt dat, când ea ar fi trebuit să rămână doar o ipoteză — anume că Ofer a dispărut miercuri dimineață.

— Cum adică? Ce-ar fi trebuit să facem?

Ea uitase să pună scrumiera pe birou.

— Vreau să spun că a fost o greșeală, fiindcă noi nu știm sigur că e așa. N-avem dovezi concrete care să susțină acest lucru și nici confirmare din alte surse. Dimpotrivă. În ultimele două săptămâni și jumătate, am căutat pe cineva, în afară de mama lui, care să-l fi văzut miercuri dimineață — și n-am găsit pe nimeni. N-avem nici cea mai vagă idee despre ce s-a întâmplat miercuri dimineață și niciunul dintre noi nu mai înțelege nimic. Dacă tu

presupui că miercuri i s-a întâmplat ceva pe drum spre școală sau că s-a hotărât să chiulească de la școală și să se ducă în altă parte, sau că cineva l-a convins să facă asta, ar trebui să poți să găsești dovezi sau mărturii care să susțină acest lucru. Dar noi nu am reușit să găsim pe nimeni care să-l fi văzut — nici când a coborât din bloc, nici când a ieșit din bloc, nici când a urcat în autobuz, nimic. Am distribuit fotografia lui la toți șoferii de autobuz și de taxi din zonă, la toți locatarii și vânzătorii din magazine și nimeni n-a venit să spună că l-a văzut miercuri. Ai apărut tu la televizor, am dat anunțuri și tot nu am primit nimic de la nimeni care ar putea să jure că l-a văzut mergând într-o direcție sau alta miercuri dimineață. Înțelegi ce vreau să spun? Avi, de la începutul anchetei batem pasul pe loc. Timpul trece. Poate chiar e prea târziu. Am fost nevoiți să recunoaștem față de noi înșine acest lucru. Nu am reușit să reconstituim șirul evenimentelor din ziua de miercuri, din momentul când se presupune că a plecat din apartament. De aceea credem acum că ar trebui cel puțin să revizuim această paradigmă, s-o punem sub semnul întrebării sau să adăugăm altele și să vedem unde ne duc. N-avem nimic de pierdut.

El a tăcut și și-a mai aprins o țigară — deși aerul din încăpere era îmbâcsit și nu era acolo nicio scrumieră. Ma'alul nu-i spusese nimic despre revizuirea paradigmei atunci când au vorbit după ce s-a găsit rucsacul sau în după-amiaza zilei următoare, în timpul ultimei discuții telefonice de la Bruxelles. Când anume se schimbase paradigma? Și la inițiativa cui? Principalul era că dincolo de discursul profesional al Ilanei stătea o acuzație directă: nu ai reușit să conduci investigația așa cum ar fi trebuit, mai ales audierea părinților.

Parcă o și vedea pe mamă stând pe scaun în fața lui, în biroul de la secție, în prima seară. Și-a adus aminte de fotografiile lui Ofer pe care aceasta le scosese dintr-o punguță de plastic și le pusese pe biroul lui a doua zi dimineață.

Tirul deschis de Ilana împotriva lui a continuat:

— Avi, tot ce știm sigur este că marți a fost la școală. Eliyahu a văzut caseta cu înregistrarea camerelor de supraveghere video din curtea școlii și de la poartă. Apare acolo. Se vede cum iese pe poartă. Și mai știm că s-a întors acasă marți după-amiază. Avem declarațiile a trei martori, în afară de maică-sa — doi elevi de la școală care au mers în spatele lui în drum spre casă și un vecin care l-a văzut intrând în bloc înainte de ora două după-amiază. Atât. De fapt, este ultimul loc unde știm că a fost văzut pe baza mărturiilor adunate de la diferite persoane. Ofer s-a dus acasă și de acolo trebuie să începem să-l căutăm.

Era pentru prima dată de joi încoace când auzea numele lui Ofer, deși i se părea că trecuseră săptămâni de când nu mai auzise să fie rostit.

— Și unde ai vrea tu să-l căutăm, Ilana? a întrebat el, fără să se mai poată abține. Crezi cumva c-ar trebui să-l căutăm pe sub pat?

Simțise o oarecare stânjeneală între ei încă din clipa când ajunsese la biroul Ilanei, la ora 09:30. Ea îl aștepta la ușă, îmbrăcată în uniformă. N-a fost niciun pic de emoție în îmbrățișarea lor. L-a invitat să ia loc de parcă venise în vizită pentru prima oară și el s-a așezat la locul lui obișnuit, pe scaunul albastru, primul pe dreapta cum intri — dar tot nu se simțea confortabil.

Primele cuvinte ale Ilanei păreau să traverseze un spațiu imens până să ajungă la el. Diverse figuri îl priveau din vechile fotografii de pe pereți. Deși nu era prima oară, era altfel. De fiecare dată când se reîntâlneau după o perioadă de timp mai îndelungată, între ei se simțea un aer de înstrăinare care trebuia risipit. Și întotdeauna se risipea. Dar până atunci, Avraham se învinuise doar pe el pentru această înstrăinare, deoarece lui îi lua mai mult timp până să se simtă comod în prezența ei. Acum înstrăinarea venea din partea Ilanei. Și tot ea era vinovată pentru distanța dintre ei.

— Povestește-mi cum a fost călătoria, a început ea.

— O pierdere de timp, a replicat el. N-ar fi trebuit să mă duc.

— Dar să știi că arăți bine. Nu vrei să recunoști că te-ai simțit bine.

Poate că era adevărat.

Ea l-a rugat să-i povestească despre Jean-Marc Karot și dacă s-a întâlnit cumva cu un ofițer superior de la divizia centrală a Poliției din Bruxelles pe care îl cunoscuse la o conferință la Madrid. Era unul dintre cei doi ofițeri care conduceau ancheta în cazul uciderii Johannei Getz, foarte probabil cel care o rezolvase. Avraham i-a spus că întâlnirea cu el fusese anulată din cauza crimei. Tocmai se pregătea să-i spună că investigația s-a suprapus cu vizita lui și s-a încheiat în ziua plecării lui.

— Stai, poate ar fi bine să le povestești și lui Eliyahu și Eyal când ajung aici, a spus ea. Noi doi avem alte lucruri de discutat.

Apoi l-a întrebat dacă a cunoscut-o pe soția lui Jean-Marc și dacă era într-adevăr frumoasă, așa cum spusese el. Surprins de întrebare, Avraham i-a spus că era. Nu

fusese de față la întâlnirea de la Tel Aviv dintre Jean-Marc și Ilana și nu știa despre ce discutaseră ei.

— Şi ai avut timp să vizitezi orașul? a întrebat ea.

— Nu prea. Doar în ultima zi.

Şi în tot acest timp avea sentimentul că ea îi ascundea ceva — apoi a aflat că nu s-a înșelat. Şi el făcea eforturi să vorbească. Se simțea ciudat de străin în biroul atât de familiar până atunci, deși lipsise doar câteva zile. A rugat-o pe Ilana să-l pună la curent cu mersul anchetei lor și i-a spus că păstrase legătura cu Ma'alul în cursul săptămânii. Atunci a aruncat ea bomba despre schimbarea teoriei cazului.

La ora 10:00, Shrapstein și Ma'alul au sosit împreună.

Shrapstein s-a instalat firesc în scaunul liber, de parcă ar fi fost rezervat pentru el, iar Ilana a ieșit din cameră ca să aducă un al treilea scaun pentru Ma'alul. Avraham s-a ridicat în picioare și Ma'alul a dat mâna cu el, spunând:

— Omul nostru din Belgia. Arăți mult mai bine.

În ciuda zăpușelii de dimineață, Ma'alul era îmbrăcat în același impermeabil gri și Avraham s-a gândit o clipă că poate își ascundea brațele. Fusese cumva o undă de ironie în tonul lui Ma'alul când l-a întrebat pe Avraham dacă s-a distrat bine la Bruxelles? Shrapstein a ignorat cu desăvârșire orice referire la călătoria lui, de parcă n-ar fi fost plecat și s-ar fi întors. S-au salutat mut, apoi Shrapstein a așteptat în liniște să se întoarcă Ilana. A început să vorbească fără s-o mai lase pe Ilana să deschidă discuția.

— Mai întâi rucsacul, a spus Shrapstein. Avem primele constatări. Nu există urme de sânge sau alte substanțe străine pe el sau în interior. E acoperit de amprente, pe

unele le putem folosi, pe altele nu. Mai durează două sau trei zile până la finalizarea testelor de laborator asupra conținutului.

Shrapstein a scos o foaie de hârtie cu lista obiectelor găsite în ghiozdan, de care Avraham, încă bulversat de discuția despre schimbarea teoriei asupra cazului, aproape că și uitase. L-a întrebat pe Shrapstein dacă avea fotografii cu ghiozdanul și containerul în care fusese găsit și Shrapstein a spus:

— Nu le am la mine.

Avraham ar fi vrut să se ducă la Ierusalim să vadă cu ochii lui ghiozdanul. A regretat din nou că nu fusese primul care pusese mâna pe el ca să-i examineze conținutul, fiecare lucrușor în parte. Din discuția telefonică purtată cu Ma'alul, cunoștea majoritatea obiectelor — cartea de identitate, stiloul, cele două bancnote de douăzeci de șekeli. Lista lui Shrapstein cuprindea și detalii precise despre manualele școlare și dosarele pe care le găsiseră în ghiozdan. Avraham a citit toată lista. Erau acolo un manual de educație civică, *Să fii cetățean în Israel — un stat democratic*, unul de sociologie intitulat *Sociologie: cercuri sociale*, *Antigona* lui Sofocle în limba ebraică și o culegere cu exerciții de gramatică. În ghiozdan mai fuseseră și două caiete studențești cu spirală, unul dictando și celălalt cu pătrățele. După efectuarea expertizei criminalistice de către laboratorul din Ierusalim, toate obiectele urmau să fie returnate echipei de anchetă. A citit încă o dată lista cărților și ceva i-a atras atenția.

Shrapstein a continuat:

— Se pare că în această fază ghiozdanul nu ne oferă niciun indiciu. Și nici examinarea de către experții criminaliști a containerului și a zonei din preajma lui

nu ne ajută prea mult. Nu s-a găsit nimic ce ar putea să-i aparţină lui Ofer. Căutăm în continuare pe cineva care a văzut cine a aruncat geanta acolo. Problema este că — şi poate ar fi bine să ne gândim puţin la treaba asta — la indicaţiile lui Avi, noi am solicitat şi am obţinut un ordin de interzicere a divulgării informaţiilor. S-ar putea ca asta să fi fost o greşeală şi poate că ar trebui să facem publică informaţia în speranţa că vom ajunge la cineva care a văzut cine a aruncat ghiozdanul. Lăsând asta la o parte, am vorbit de dimineaţă cu departamentul juridic şi în niciun caz tribunalul nu va aproba interceptarea convorbirilor în această etapă deoarece nu avem suficiente probe. Va trebui să venim cu ceva mai solid. Întrebarea este: cum să punem mâna pe ceva mai solid fără să le trezim suspiciuni?

Avraham a ridicat capul din foaia de hârtie şi s-a uitat mai întâi la Shrapstein, apoi la Ilana.

— Nu pricep, a spus el. Interceptarea convorbirilor cui? Pe cine bănuiţi?

Ilana s-a simţit jenată; încă un lucru pe care nu i-l spusese.

— Interceptarea telefoanelor părinţilor, a spus ea.

— Fixe şi mobile, a adăugat Shrapstein.

— Ale părinţilor? Pentru ce?

Shrapstein l-a privit cu compasiune. El n-a spus nimic; Ilana a vorbit în locul lui.

— Mai devreme l-am informat pe Avi despre decizia noastră din weekend de a reevalua ipoteza de lucru cu privire la dimineaţa zilei de miercuri, a spus ea. După cum îţi spuneam, vrem să ne convingem că este corectă — sau, mai precis, să excludem posibilitatea ca ea să fie greşită.

— Asta am înțeles deja. Dar ce legătură au părinții cu chestia asta? Credeți că ei mint și că vor spune mai multe la telefon?

Simțind furia care iarăși creștea în el, Ilana a încercat să-și înmoaie tonul.

— Nu credem nimic, a spus ea. Noi doar reevaluăm teoria inițială asupra cazului, că părinții au dezvăluit tot în timpul audierilor, că ei nu știu nimic mai mult decât au spus în declarațiile lor și nu ne ascund ceva. Ca să putem lucra sistematic, trebuie să excludem posibilitatea ca ei să nu ne fi spus tot ce știau — asta-i tot.

— Şi cum de v-a venit ideea asta așa, dintr-odată? a întrebat Avraham ridicând tonul. Dacă tu — sau, mă rog, cine a venit cu ideea asta — vrei să excludem această posibilitate, am să-i chem la audiere și o vom exclude. De ce este nevoie să le ascultăm telefoanele?

— Ne-a venit ideea pentru că de două săptămâni și jumătate batem pasul pe loc. Pentru că fiecare secundă care trece fără să avansăm deloc cu ancheta mă sperie. Şi pentru că trebuie să răspund la întrebări de genul: de ce după două săptămâni și jumătate n-avem nici cea mai vagă idee despre ce s-a întâmplat cu Ofer? Şi pentru că, după ce s-a găsit ghiozdanul, este și mai probabil să avem de-a face cu o crimă și nu cu o dispariție. Ești de acord cu mine? Dar mai ales deoarece până acum am lucrat fără să examinăm și alte variante, deși am atras atenția încă de la început că nu trebuie să ne limităm la o singură teorie de lucru. Cred că e momentul să punem în practică ce-am spus înainte ca dosarul să fie preluat de o altă echipă.

În ciuda tonului hotărât, Ilana i s-a părut nesigură. Shrapstein a luat cuvântul, încercând parcă să-i vină în

ajutor. Ea se uita la el în timp ce vorbea de parcă el ar fi fost șeful diviziei de investigații și ea subordonata lui.

— Un alt motiv este că pe mine mă pune pe gânduri faptul că ghiozdanul lui Ofer a apărut în containerul din Tel Aviv abia după ce tatăl lui s-a întors din voiaj.

Avraham s-a întors să se uite la el. Abia acum începea să vadă în ce măsură fusese trădat. Surprizele se țineau lanț.

— Ghiozdanul a fost găsit în container la o săptămână și jumătate după întoarcerea tatălui, nu a doua zi, a spus el calm.

Câtva timp au tăcut toți patru. Și în trecut avusese parte de lungi momente de tăcere în acel birou. Erau tăceri din care scăpărau idei. Tăceri când fiecare întorcea ideile pe toate părțile. De data asta era o altfel de tăcere, genul de tăcere care preceda redistribuirea sarcinilor, o tăcere în care toți cei de față încercau să-și dea seama care era noul echilibru de forțe și se gândeau cum și de partea cui să se poziționeze. A încercat să se calmeze, să primească insulta cu demnitate.

— Bine, spuneți-mi atunci la ce anume vă gândiți, a zis el, aprinzându-și din nou o țigară. Pentru că am impresia că ce vreți voi să spuneți este că eu am dat-o-n bară cu audierea părinților.

— Nicidecum — s-a repezit Ma'alul să-l liniștească —, vrem doar să spunem că ar trebui să examinăm problema din toate unghiurile.

Shrapstein a intervenit din nou.

— Gândește-te. Dacă schimbăm ipoteza de lucru și presupunem că Ofer Sharabi a dispărut marți după-amiază — pentru că știm sigur că atunci a fost văzut ultima dată —, toată imaginea de ansamblu se schimbă. Înseamnă că a

dispărut înainte de plecarea tatălui. Şi faptul că ghiozdanul a fost găsit în container după întoarcerea tatălui poate căpăta un alt sens. E dubios că ghiozdanul a apărut la două săptămâni după dispariția lui. Nu crezi că ar merita să mergem şi pe varianta asta?

Avraham a observat că Ma'alul clătina afirmativ din cap şi a încercat să-şi potrivească vorbele cu un ton realist.

— Mie mi se pare că speculăm prea mult, a spus el. Am putea la fel de bine să presupunem că a dispărut de luni şi că figura care apare în înregistrarea de pe camerele de supraveghere video de la şcoală este o dublură, nu? Dacă voi credeți că părinții ne ascund informații, înseamnă că aveți dubii cu privire la modul cum i-am chestionat eu. Altfel n-am cum să mă exprim. Iar eu vă spun că nu ne ascund nimic şi fac tot ce pot ca să ne ajute la investigații. Eu sunt singurul care s-a întâlnit şi a stat de vorbă cu ei la ei acasă şi care a văzut prin ce trec. Le-am face o mare nedreptate punând la îndoială declarațiile lor. Eu n-am de gând să fac aşa ceva.

— Ai o altă teorie care să explice de ce nu am reuşit să reconstituim filmul evenimentelor de miercuri? a întrebat prudent Shrapstein.

— Eu nu am o teorie. Nu caut teorii, a spus el. Le-am luat declarații părinților lui Ofer şi ştiu ce mi-au spus ei. Tu eşti ăla care umblă cu teorii, nu-i aşa? Asta înseamnă că până la urmă ai lăsat baltă teoria cu criminalul din cartier? Şi acum te-ai gândit să te iei de părinți?

Shrapstein n-a răspuns.

— Avi, ajunge, a spus Ilana. N-o lua în nume personal, nu criticăm pe nimeni. Hai să revenim la cazul nostru şi să gândim ca niște oameni maturi şi profesioniști.

În încăpere s-a făcut iarăşi linişte. Nu putea să-i spună Ilanei că voia să fie scos din echipa de anchetă deoarece, dacă n-ar fi fost el, toată atenţia lor s-ar fi îndreptat asupra lui Rafael şi a lui Hannah Sharabi, iar el nu voia să lase pe altcineva să-i audieze.

Ilanei i-a sunat telefonul mobil şi ea a început să vorbească în şoaptă, acoperindu-şi gura cu mâna. Între timp, Ma'alul a profitat de întrerupere pentru a schimba subiectul, iar Shrapstein se făcea că se amuză citind un SMS, deşi se vedea din expresia de pe chipul lui că nu va uita niciodată afrontul.

— Şi ia spune, ce-ai făcut acolo? a întrebat Ma'alul.

— Chiar nimic, a spus Avraham.

— Cum ţi s-a părut divizia de poliţie?

— Mi s-au părut experimentaţi, dar e greu de spus. Programul schimbului de experienţă a picat pentru că toată divizia a lucrat zi şi noapte la investigarea unui caz de crimă care a stârnit mare vâlvă. Au fost extrem de ocupaţi, dar se pare că au făcut treabă bună pentru că, până în ultima zi când am stat acolo, au reuşit să reţină un suspect, presupusul criminal.

Ilana s-a scuzat şi a ieşit din birou ca să-şi continue conversaţia. Ma'alul i-a pus tot felul de întrebări despre cazul din Belgia şi Avraham i-a povestit puţinul pe care îl ştia. La începutul săptămânii, după ce s-a descoperit cadavrul Johannei Getz pe câmpul de cartofi de la periferia oraşului Bruxelles, prietenul ei a fost reţinut şi vestea arestării lui a apărut în presă. A fost un truc deliberat. Partenerul ei avea un alibi solid; în weekendul în care aceasta dispăruse, el fusese acasă la părinţii lui în Antwerp. Poliţia spera că, făcând publică arestarea lui, îl va determina pe adevăratul criminal să lase garda jos.

Partenerul fetei a fost eliberat după două zile și poliția l-a arestat atunci pe proprietarul apartamentului în care locuia victima — un director de școală pensionar care locuia în același bloc, la etajul al treilea, un individ cu înfățișare excentrică, cu priviri sfredelitoare și o claie de păr de-ai fi zis că-i Albert Einstein. Cu bruma de franceză pe care o știa și răsfoind presa, Avraham înțelesese că foști elevi și colegi de-ai bărbatului au venit cu informații senzaționale despre ciudățenia și obiceiurile bizare ale directorului. Nu știa dacă și această arestare a făcut parte din strategia anchetatorilor. În timpul șederii sale la Bruxelles, când a asistat la ședințele de la sediul central al poliției, a văzut zeci de planuri de construcție ale clădirii din diferite perioade de timp care ajungeau până la începutul secolului 20, și a tras concluzia că polițiștii căutau intrări secundare sau poate chiar uși care fuseseră zidite în decursul anilor. Ipoteza era că agresorul sau agresorii nu o scoseseră din apartament sau din clădire pe intrarea principală. Fostul director de școală a rămas în arest până sâmbătă dimineața, când un alt vecin a fost arestat — un olandez de vreo treizeci de ani, șomer, care venise la Bruxelles cu câțiva ani în urmă. După toate probabilitățile, el era ucigașul. Când au discutat ultima dată, Jean-Marc Karot îi spusese că acesta era un psihopat.

Ilana s-a întors în cameră relaxată și zâmbitoare și le-a întrerupt conversația:

— Ce este? Am pierdut povestirea? a întrebat ea.

— Dar cum au ajuns la el?

— Sincer să fiu, nu știu, a recunoscut Avraham. Poate datorită șosetei.

— Ce șosetă?

— Când a fost descoperit, cadavrului îi lipsea o șosetă — o șosetă roz, din lână. Erau obsedați de șoseta aia și nu mi-am dat seama de ce. Erau convinși că îi va conduce la criminal. Cine știe? Poate chiar așa s-a și întâmplat. Am să-l sun pe Jean-Marc în seara asta ca să-i mulțumesc pentru ospitalitate și am să-l întreb dacă au găsit-o.

Tensiunea începuse să se risipească și s-au întors la discutarea cazului. Ilana a condus ședința până la sfârșit.

— În primul și în primul rând, a spus ea, aș vrea ca toată lumea să se liniștească. Cum spuneam mai devreme, aici nu critic pe nimeni și nu vreau ca așa ceva să perturbe ancheta. Bine? Nu tragem concluzii și nu abandonăm nicio direcție de cercetare. Vom aștepta rezultatele finale de la laborator și vom vedea dacă găsim ceva cu care să lucrăm. În afară de asta, vom căuta în continuare martori ca să aflăm cine a aruncat ghiozdanul. Eyal, vreau ca tu să continui în această direcție de lucru. Avi, tu cheamă-i din nou la audieri pe părinții lui Ofer și încearcă să te asiguri — cu tact, bineînțeles — că nu există contradicții între variantele lor, ceva care miroase a tăinuire de informații sau obstrucționare a justiției. Deocamdată nu vreau să-și dea seama că ne îndoim de declarațiile lor; fii delicat. Este important să-i aduci la o nouă audiere. Bine? Îți convine? Dacă vrei, mai rămâi câteva minute după aceea ca să putem discuta strategia de interogare. Mai există și alte direcții de investigare pe care vreți să mergem?

Chiar când se ridicau toți să plece, Avraham a intervenit:

— Da, eu cred că nu am epuizat chestionarea vecinului care este profesor de engleză. Ze'ev Avni. M-a sunat joi când eram la Bruxelles și a vrut să ne vedem urgent. Părea

stresat. Zicea că deține niște informații, dar care n-au legătură cu ancheta; a insistat totuși să discute numai cu mine. Vrea să vorbească și cred că are de spus mai multe decât a spus până acum.

— Pare a fi o direcție care merită urmărită, a spus Ma'alul.

— Ceva îmi spune că implicarea lui în povestea asta este mai importantă decât a lăsat el să se înțeleagă, a continuat Avraham. Și dacă ar fi să urmărim telefonul cuiva, pe-al lui l-aș urmări.

— Atunci vorbește cu el. Nu e nicio problemă, a spus Ilana. Când vine la audiere?

— Trebuie să-l sun eu. Am să-i cer să vină azi sau poate mâine-dimineață.

Ilana părea mai calmă și Avraham s-a întrebat cu cine vorbise la telefon și despre ce anume discutaseră.

— Nu văd nicio incompatibilitate între cele două direcții de lucru, a spus ea. Și putem să interceptăm pe cine vrem noi.

Avraham a trecut pe la secție în drum spre casă și a luat de la birou dosarul cazului. Apoi s-a dus cu mașina pe strada Histadrut și a parcat la câteva blocuri distanță de blocul unde locuia familia Sharabi, pe cealaltă parte a drumului.

A stat în mașină și a așteptat.

În ciuda eforturilor Ilanei de a încheia ședința pe o notă conciliantă, el nu-și dorea decât să se ducă acasă, să doarmă o oră–două, să cumpănească — sau poate să uite — cele întâmplate și să încerce să regândească strategia anchetei. Ignorase propunerea ei de a lua prânzul împreună și mai rămăsese în birou doar zece minute după ce au plecat Ma'alul și Shrapstein.

— Să știi că ai întrecut măsura, spusese Ilana și el preferase să nu răspundă. Ai încercat să-l umilești și nu merita. Lucrează în echipă alături tine, nu împotriva ta. Și vreau să știi că ideea de a regândi teoria cazului a fost a mea, nu a lui.

Nu înțelegea cum ar putea acest lucru să-l facă să se simtă mai bine. Și dacă într-adevăr, ea a propus regândirea strategiei, de ce nu așteptase până se întorcea el? N-avea niciun rost să întrebe sau poate că, pur și simplu, nu se simțea în stare. Bine că măcar audierea părinților rămăsese s-o facă el.

Jaluzelele de la balconul apartamentului lor erau deschise. Nu se vedea nimeni la fereastră. Ar fi putut să bată la ușă, dar era prea obosit și agitat; și oricum, încă nu știa cum să „reevalueze cu tact" declarațiile lor, așa cum ceruse Ilana.

Sistemul de aer condiționat răcise interiorul mașinii de poliție, dar volanul ardea de atâta stat în soare. Șoferii care treceau pe lângă el încetineau, crezând că era un polițist de la rutieră care stătea cu radarul la pândă să prindă vreun vitezoman. Un poștaș cu o geantă roșie atârnată pe umăr intra din clădire în clădire. Nu-și amintea dacă balconul apartamentului lui Ze'ev Avni dădea spre stradă sau spre curtea din spate.

O mașină a oprit lângă el. Șoferul i-a făcut semn să coboare geamul mașinii și l-a întrebat încotro s-o ia ca să ajungă la Jaffa — și chiar atunci Avraham a zărit-o pe Hannah Sharabi. Aceasta a ieșit din bloc, a luat-o la stânga și a mers încet de-a lungul străzii. Avea un portofel în mână și purta niște pantaloni de trening de culoare gri, o bluză galbenă și șlapi. A intrat în magazinul alimentar, același la care se ducea Ofer în fiecare dimineață. La scurt

timp după aceea, a văzut-o întorcându-se acasă cu două pungi de nailon roz. Probabil că portofelul era într-una dintre sacoșe, lângă celelalte cumpărături. Pe stâlpii de iluminat de pe stradă erau încă lipite afișele cu poza lui Ofer, dar ea a preferat să nu se uite la ele. A urmărit-o cu privirea până când ea a deschis ușa blocului și a dispărut în hol, apoi el a plecat spre casă.

A dormit toată după-amiaza și s-a trezit când afară se întunecase. Mai târziu, în seara aceea, a vorbit la telefon cu Rafael și Hannah Sharabi să le spună că s-a întors de la Bruxelles și că ar dori să se întâlnească cu ei la secția de poliție a doua zi după-amiază, ca să îi informeze în legătură cu mersul anchetei, iar ei să se uite pe lista obiectelor găsite în rucsacul lui Ofer. Pe urmă a format numărul de mobil al lui Ze'ev Avni. A răspuns soția acestuia și i s-a părut că-i tremura vocea când l-a chemat la telefon pe soțul ei după ce i-a spus cine îl caută. Ze'ev a venit la telefon și Avraham l-a invitat la o întâlnire în biroul lui la ora opt, a doua zi dimineață. S-a gândit că poate ar fi trebuit s-o cheme și pe soția acestuia ca să-i mai pună niște întrebări.

Calculatorul său era așezat pe un birou din lemn alb, într-o mică încăpere care servea drept cameră de lucru și de depozitare totodată. S-a așezat în fața lui și a scos din dosarul cazului transcrierile audierilor și notițele făcute de el. Printre hârtii a găsit înregistrarea discuției purtate de Ma'alul cu fata cu care Ofer trebuia să meargă la film vineri, la două zile după dispariția lui. A găsit și o copie a orarului pe care îl luase din camera lui Ofer în aceeași zi de vineri când vorbise cu mama lui.

A vrut să-i scrie Mariankăi, dar n-a știut ce să-i spună. A sunat la telefon taică-său să-l întrebe ce mai face și cum

a fost la Bruxelles și să-i propună să vină pe la ei la masă. Avraham a refuzat invitația, spunând că are de lucru până peste cap.

— Pari foarte obosit, a spus taică-său.

— Abia m-am trezit, a răspuns el. Am dormit foarte puțin noaptea trecută și am fost la serviciu toată dimineața.

— Bine, noi suntem acasă dacă te hotărăști să vii. Mama a ieșit la o plimbare, dar cred că se întoarce repede. Ai văzut ce ți-a cumpărat și ți-a pus în frigider?

Ce putea să-i spună Mariankăi? Să-i mulțumească pentru turul orașului, dar altceva ce? A golit scrumiera în coșul de gunoi și și-a turnat un pahar de apă rece.

„Dragă Marianka, a început el să scrie în limba engleză, *am revenit în Israel și la cazul băiatului dispărut despre care îți spuneam (băiatul care ar putea fi în Koper). Voiam să-ți mulțumesc încă o dată pentru turul orașului. De azi-dimineață, toată lumea mă întreabă cum este Bruxellesul și mulțumită ție pot să le spun câte ceva. Tu ce mai faci? Te-ai întors...“*

A șters tot ce scrisese. Ea nu se întorsese la serviciu; era duminică.

I-a telefonat lui Jean-Marc, dar acesta nu i-a răspuns și el nu i-a lăsat niciun mesaj.

A început din nou să scrie, tot în engleză: *„Marianka, îți scriu ca să-ți mulțumesc încă o dată pentru turul orașului. A fost un sfârșit frumos pentru o săptămână deloc ușoară. Sper că nu ți-am consumat prea mult din timp și că ai avut o duminică minunată“*.

S-a oprit și iarăși a șters rândurile plictisitoare și banale.

N-avea niciun rost să mai încerce.

12

În dimineața când s-au dus la secția de poliție, cerul era senin, iar adierea vântului care i-a însoțit tot drumul, ușoară ca un fulg, a rămas în amintirea lui mult timp după încheierea cazului.

Vremea fusese instabilă în timpul nopții și căldura se mai potolise. N-au ales cea mai scurtă cale, ci au ocolit pe strada Hankin. Ze'ev s-a așezat la una din mesele cu blat metalic de la Cup o' Joe, afară din mall, iar Michal a intrat în cafenea și s-a întors cu două căni de cafea și un croissant pentru fiecare — cu unt pentru ea, cu migdale pentru el. La masa de alături stătea o femeie de vreo patruzeci de ani și se uita prin anunțurile cu oferte de serviciu. Au mâncat și au băut în liniște, iar la un moment dat Michal l-a întrebat:

— Ești îngrijorat?

— Da, dar sunt pregătit, a spus Ze'ev zâmbind.

În seara de dinainte, tot așa, vorbiseră foarte puțin despre ce urma să se întâmple a doua zi. Nu mai era nimic de spus. Elie era din nou acasă, iar mica discuție pe care o avuseseră amândoi despre tot felul de alte lucruri le întărea sentimentul că nu se schimbase nimic în viața

lor — sau cel puțin le potolea teama că se schimbase ceva. Michal se purtase minunat tot weekendul până când el a venit cu întrebarea aceea — chiar era o crimă să scrii scrisori și apoi să le trimiți?

Simțea tensiunea din interiorul ei, dincolo de acel calm aparent pe care ea încerca să-l mențină de dragul lui; uneori o vedea că îi venea să plângă, dar se străduia din răsputeri să nu clacheze. Această criză i-a dat ocazia să vadă cât de puternică era; din punctul ăsta de vedere, a fost o binecuvântare pentru amândoi.

Și a mai fost o scenă: o rază din soarele dimineții arunca văpăi de lumină pe așternuturi când el s-a trezit în brațele ei, cu capul sprijinit de umărul ei drept, acoperit de un maiou alb și vechi. A deschis ochii și imediat și-a adus minte ce îl aștepta în ziua aceea — și a simțit un crâmpei de furie. S-a uitat la Michal care dormea lângă el și a știut că nu avea de ales. Amândoi anunțaseră la școală că vor lipsi, iar mama lui Michal a sosit la ora 07:15 să stea cu Elie, deși în ziua aceea nu era rândul ei. Când să plece, Elie a întins mânuțele spre tatăl lui, luptându-se să scape din brațele bunicii. L-a luat de la ea și și-a apropiat buzele de obrazul băiatului în dorința de a-i șopti ceva la ureche, dar s-a răzgândit și a lăsat momentul să treacă. Era prima dată când ieșeau împreună din casă de când Michal aflase de scrisori și se ruga să nu dea nas în nas cu părinții lui Ofer, pe scări sau în parcare, mai mult de dragul lui Michal, decât pentru el.

— Nu am stabilit cum facem — te aștept aici sau în altă parte? a spus Michal când au ajuns în fața secției de poliție.

— Nu aștepta, a răspuns Ze'ev. Cine știe cât durează. Te sun eu când termin sau îndată ce pot.

— Bine, atunci poate că mă duc spre casă. Nu știu ce să zic, a spus ea. Să nu-ți fie teamă, Ze'evi. Orice s-ar întâmpla, sunt de partea ta.

A rămas la intrare și l-a urmărit cu privirea până a intrat în secție și a închis ușa grea de sticlă după el.

***

Pe lângă sprijinul lui Michal, ceea ce l-a salvat pe Ze'ev și nu l-a lăsat să cedeze sub presiunea teribilă la care a fost supus în ziua aceea a fost faptul că a venit pregătit. În cursul interogatoriului, aproape nimic nu l-a luat prin surprindere, mai puțin finalul pe care n-avusese cum să-l anticipeze. Dacă un interogatoriu la poliție ar fi comparat metaforic cu o partidă de șah, Ze'ev a fost mereu cu două–trei mutări înaintea adversarului său — până când tabla de joc s-a răsturnat peste amândoi și piesele au căzut pe jos.

S-a legitimat în fața polițistului de la intrare. Avraham îl aștepta și Ze'ev știa drumul. A luat-o pe culoarul întunecos și s-a oprit în fața celei de-a treia uși pe stânga. Teama i-a dispărut în clipa când a apăsat clanța ușii și încăperea s-a înfățișat familiară înaintea lui; dar cu câteva secunde mai devreme, în timp ce aștepta în fața ușii închise, se simțise atât de ciudat — de parcă urma să-l întâlnească pe executorul său.

Dar era doar Avi Avraham.

Îmbrăcat în uniformă, anchetatorul stătea parcă înghesuit la biroul său de lângă perete. L-a poftit pe Ze'ev să ia loc și a urmărit mișcările profesorului care și-a pus geanta jos, lângă piciorul biroului, a tras scaunul și s-a așezat. Uitându-se la inspector, Ze'ev s-a simțit emoționat

și deopotrivă ușurat. Avraham i-a cerut din nou cartea de identitate și cu un stilou albastru a notat câteva cuvinte pe o coală de hârtie.

— Ce mai faceți? l-a întrebat Ze'ev, dar n-a primit niciun răspuns.

Era acolo și un reportofon care deocamdată a rămas închis, la un capăt al biroului, lângă perete. Ze'ev aștepta ca Avraham să-l pornească și să înceapă oficial discuția.

Avraham nu se grăbea. A continuat să scrie și abia după un minut sau două a pus stiloul jos și a ridicat privirea din hârtie.

— Înțeleg că doriți să discutați cu mine despre o altă chestiune, a spus el atunci. Dar aș vrea să vă mai pun câteva întrebări legate de dispariția lui Ofer Sharabi.

— Ceea ce vreau eu să vă spun nu este o chestiune cu totul diferită, a răspuns Ze'ev, apoi a făcut o pauză. Porniți reportofonul sau încă n-am început? a întrebat el.

N-ar fi fost în stare să repete ce avea de spus.

— Credeți că ar trebui să-l pornesc? a întrebat Avraham.

Lui Ze'ev i s-a părut că polițistul era mai dur și mai puțin prietenos decât fusese când s-au întâlnit ultima dată, parcă se juca de-a interogatoriul cu el. Când au vorbit data trecută, nu au existat bariere sau măști între ei. Pentru o vreme, cel puțin, purtaseră o adevărată conversație, nu fusese o sesiune de întrebări și răspunsuri între un anchetator și un suspect, și el sperase că și de data asta va fi la fel. De aceea îl alesese pe Avraham. Știa că trebuia să-i spună totul imediat, fără ezitare, exact așa cum plănuise. A spus:

— Nu știu dacă ar trebui să-l porniți sau nu — din punct de vedere legal, mă refer.

Aparatul a rămas închis.

— Vă ascult, a spus Avraham.

— Bun, uitați despre ce e vorba. În urmă cu două săptămâni, poliția a primit un telefon anonim de la cineva care vă spunea că ar trebui să-l căutați pe Ofer pe dunele de nisip de lângă șantierul de construcții H300. Voiam să vă spun că eu am dat acel telefon.

Acesta era planul — să deschidă discuția cu apelul telefonic și apoi să treacă la scrisori, păstrând ordinea cronologică în care decurseseră lucrurile, pentru ca Avraham să înțeleagă înlănțuirea evenimentelor. În plus, era mai ușor să mărturisească faptul că el dăduse acel telefon fără să-și calce pe suflet.

Ze'ev era prea încordat ca să descifreze cu exactitate expresia de pe chipul lui Avraham, dar a reușit să discearnă o privire de nedumerire în ochii acestuia. Era clar că nu-i trecuse niciodată prin minte că Ze'ev ar putea fi autorul anonim al acelui apel telefonic. Avraham a întins mâna spre reportofon, dar apoi a retras-o.

— Continuați, a spus el, luând încă o dată stiloul albastru în mână.

— A fost o surpriză și pentru mine, a spus Ze'ev. Și chiar n-am ce să spun mai mult de-atât. Pur și simplu, așa s-a întâmplat. Nu intenționasem să spun că poliția ar trebui să caute un cadavru. Plănuiam să spun că îl văzusem pe Ofer acolo și că de-acolo ar trebui să înceapă căutările. Probabil că am făcut această adăugire pentru că eram foarte agitat. Aș dori să-mi cer scuze pentru asta.

— Când l-ați văzut acolo? a întrebat Avraham. În ce zi era?

Dezamăgit de întrebare, Ze'ev a repetat ceea ce credea că spusese clar în fraza precedentă.

— Nu l-am văzut. Asta încerc să vă spun. Ceea ce am spus la telefon a fost o născocire. Am inventat. Pentru aceasta vreau să-mi cer scuze.

„Cere-ți scuze. Ăsta este cel mai important lucru", îi tot repetase Michal.

Avraham tot nu înțelegea.

— Dacă nu l-ați văzut, de ce ați sunat la poliție? a întrebat el.

— Nu știu. Aș vrea să vă pot da o explicație. Am vrut să vorbesc cu dumneavoastră, să încerc să vă explic de ce cred că am făcut ce-am făcut. Dar este important să știți că nu l-am văzut pe Ofer și că informația aceea a fost o invenție. Iar pentru mine a fost și mai important să vă spun totul față în față, nu doar pentru că sunteți șeful anchetei, ci și pentru că înainte am stat de vorbă cu dumneavoastră timp de două ore și v-am ascuns acest lucru, în ciuda relației de încredere care s-a creat între noi. Atunci ar fi trebuit să vă spun. S-ar putea să fie deja prea târziu și dacă este așa, îmi cer din nou scuze. De aceea mă aflu aici. Dar sincer vă spun că nu am intenționat să vă sabotez investigația. Pentru mine este la fel de important cum este pentru dumneavoastră ca Ofer să fie găsit.

A fost lăsat singur în cameră, dar nu pentru ultima dată.

De fapt nu era chiar singur, mulțumită lui Michal. În orele dificile care au urmat după ce el și-a pierdut controlul în timpul discuției și piesele de șah s-au risipit pe jos, ea a rămas alături de el. Nu s-a înfuriat când a auzit că el omisese să-i spună despre telefonul dat. A înțeles că el n-a vrut decât să evite să o necăjească și mai mult. A suportat cu calm furia lui de-a se afla în acea cameră, s-a apropiat de el și i-a șoptit la ureche:

— Faci asta pentru mine. Pentru noi.

Plănuia să-i spună lui Avraham despre scrisori îndată ce acesta se întorcea în cameră; dar când s-a întors, fără să-i explice de ce a plecat, inspectorul a pornit imediat reportofonul și a spus pe un ton oficial:

— Audierea lui Ze'ev Avni. 22 mai. Ora opt și douăzeci și două de minute. Vă rog să repetați ce mi-ați spus adineauri.

Ze'ev nu știa dacă trebuia să vorbească spre cutia metalică de culoare argintie sau spre anchetatorul care stătea în fața lui.

— Am spus că vreau să-mi cer scuze pentru apelul telefonic anonim primit de poliție, a spus el.

— Apelul telefonic în legătură cu ce? a întrebat Avraham.

— Cu Ofer Sharabi.

— În care ați spus ce?

— În care am spus că poliția ar trebui să-l caute pe Ofer pe dunele de nisip de lângă șantierul de construcții H300.

— Nu asta se spunea în apelul primit de poliție.

— În care spuneam că poliția ar trebui să caute cadavrul lui Ofer.

— Cum ați ajuns la această informație despre locul în care se află cadavrul lui Ofer?

Deși era pregătit pentru astfel de întrebări menite să-l prindă pe picior greșit, Ze'ev a fost surprins și dezamăgit să le audă venind din partea lui Avraham. Din punctul lui de vedere, nu acesta era scopul discuției lor.

— Nu aveam nicio informație, a spus el. Am inventat-o. Am vrut să spun altceva.

— Ce-ați vrut să spuneți? a întrebat Avraham.

— Că l-am văzut pe Ofer. Dar nici acest lucru nu era adevărat. A fost o greșeală pentru care îmi asum toată responsabilitatea și îmi cer scuze.

— Când ați dat acel telefon?
— Vineri, în urmă cu două săptămâni și jumătate.
— Vă amintiți data?
— Nu.
— Vineri, 6 mai?
— Probabil.
— La ce oră?
— Nu-mi amintesc. Seara, cândva între nouă și zece.
— Și de unde ați telefonat?
— De la un telefon public de lângă plajă. Nu-mi aduc aminte numele străzii.
— Deci spuneți că în momentul când ați telefonat știați că furnizați poliției o informație falsă, da? Vă rog să-mi explicați de ce ați sunat.

Ei, da, din punctul lui de vedere, acestea erau întrebările importante, genul de întrebări care pot declanșa o conversație reală. Voise să se întâlnească cu Avi Avraham nu doar pentru că Michal credea că așa trebuia să facă; el încercase să-și găsească propria justificare pentru a merge la poliție. Și iată ce descoperise: justificarea consta în șansa de a înțelege, împreună cu Avraham, cu ajutorul lui, ce se întâmplase cu el. Voia să se întoarcă împreună cu Avraham la momentul când a văzut mașinile de poliție parcate în fața blocului și și-a dat seama că veniseră pentru el. Când vorbise cu Michal despre acel moment extraordinar, cuvintele s-au dovedit infidele față de ceea ce simțea el și ceea ce voia să spună. Sperase că altfel vor sta lucrurile cu Avraham.

— Așa cum v-am spus, chiar nu știu ce anume m-a determinat s-o fac, a spus Ze'ev. Au fost câteva motive, cred. Știu că din clipa când am aflat că Ofer a dispărut, am simțit nevoia irezistibilă de a mă implica în căutarea lui și

de a ajuta familia și poliția — și pe Ofer, mai ales. De asemenea, mi-am dat seama că voiam să scriu despre acest subiect. Dacă doriți o explicație simplă, probabil mi-a fost teamă că poliția nu va trata problema cu suficientă seriozitate și am vrut să mă asigur că vor efectua căutări extinse. Și mai cred — și știu că ceea ce am să spun s-ar putea să vi se pară oribil —, cred că am vrut să văd cum arată și cum se desfășoară operațiunile de căutare, ca să pot să scriu despre ele. Dar asta nu este o explicație și sunt sigur că există alte motive în subconștient de care nici măcar nu-mi dau seama. Poate că veți înțelege mai bine dacă ascultați până la capăt. Mai am să vă spun niște lucruri.

— O clipă, a spus Avraham. Înainte de asta, aș vrea să înțeleg la ce anume vă referiți când spuneți „alte motive în subconștient".

— Ultima dată când am discutat, v-am spus că, atunci când făceam meditații cu Ofer, între mine și el s-a stabilit o relație foarte strânsă și că m-am identificat puternic cu Ofer și cu ce trăia el. Dumneavoastră și cu mine ne-am întâlnit în zona dunelor de nisip sâmbătă, vă mai amintiți? Dar și mai înainte, joi seara, când ați venit la noi acasă să ne luați declarații mie și soției mele. Încă de atunci simțeam că voiam să particip activ la căutări. Sperasem să vă pot vorbi despre personalitatea lui Ofer și despre ce am recunoscut în el, dar n-am putut atunci. Erați și foarte grăbit în ziua aceea. Cred că mi-a fost și teamă că, dacă nu inițiam eu căutarea, nu voi avea șansa să discut din nou cu dumneavoastră și să vă spun despre Ofer.

— Aveți soție și copil, nu-i așa? a întrebat Avraham la un moment dat, întrerupându-i șirul gândurilor.

— I-ați cunoscut. De ce întrebați?

— Ce vârstă are băiatul?

— În curând va împlini un an. Dar de ce întrebați?

Avraham nu i-a răspuns la întrebare. Întrebările neașteptate despre Michal și Elie i-au produs lui Ze'ev mai mult disconfort decât i-ar fi putut stârni oricare dintre celelalte.

— De cât timp locuiți în blocul lui Ofer? a continuat Avraham.

— Știți și lucrul acesta, a răspuns Ze'ev. De un an și ceva.

— Aveți un birou privat la școala la care predați?

— Un birou privat? Nu, există cancelaria.

— Când l-ați văzut pe Ofer în zona dunelor, avea ghiozdanul cu el, un ghiozdan negru?

— V-am mai spus, nu l-am văzut acolo. Vă rog să mă credeți.

Avraham a tăcut un moment, bătând ușor cu stiloul în foaia de hârtie din fața lui și căutând să se uite în ochii lui Ze'ev.

— Cred că mai există un motiv pentru care ați sunat la poliție și ați venit aici să vorbiți cu mine, a spus el încet.

Ze'ev s-a uitat direct la Avraham, nu cu teamă, ci doar cu multă curiozitate.

— Ce motiv?

— De fapt, dumneavoastră mă urmăriți de la începutul investigației. Din prima zi m-ați invitat în apartamentul dumneavoastră, nu-i așa? A doua zi, ați sunat la poliție să spuneți că ați găsit cadavrul lui Ofer, apoi ați participat la operațiunea de căutare și v-ați ținut după mine toată ziua. În aceeași săptămână v-ați autoinvitat la o nouă întrevedere cu mine și iată-vă din nou, pentru a patra oară.

Imaginea inspectorului de poliție urmărit de el l-a intrigat. Ze'ev nu văzuse lucrurile așa.

— Sunt sigur că dumneavoastră nu vă amintiți, dar ne-am întâlnit întâmplător pe scara blocului tot vineri, când am sunat la poliție. A fost o pură întâmplare; nu vă urmăream, iar dumneavoastră nici măcar nu m-ați observat. În orice caz, eu n-aș zice că vă urmăresc. Ce vreți să insinuați?

— Eu cred că dumneavoastră vreți să insinuați ceva, a spus Avraham. Încercați să-mi spuneți ceva despre relația dumneavoastră cu Ofer, dar vă este greu s-o faceți. Ați vrea și parcă n-ați vrea să spuneți. Doriți să vă ajut eu?

Nici când a privit retrospectiv lucrurile, Ze'ev nu a reușit să-și dea seama cât timp trecuse de la începutul conversației până în momentul când tabla de șah s-a prăbușit pe podea fără s-o răstoarne vreunul dintre ei.

S-a uitat în jur. Înainte de prăbușirea tablei de joc, Avraham conducea discuția într-o direcție care pe Ze'ev îl dezgusta, deși era probabil ceva inevitabil. Ze'ev i-a răspuns la toate întrebările, cu toate că în sinea lui le-a ocolit, cu ajutorul scrisului său. Voia ca încăperea aceea mizeră din secția de poliție să-i rămână bine întipărită în minte, cu cele mai mici detalii, ca să poată s-o descrie într-o carte într-o bună zi, poate într-un roman având ca personaj principal un detectiv de poliție — dacă va îndrăzni să scrie unul. A încercat să rețină cum arătau pereții camerei: înghesuiți, albi și goi, dar cumva întunecați, poate din cauză că zugrăveala era veche. Arăta mai degrabă ca o celulă, nu ca o cameră. Pe peretele din spatele biroului erau fixate trei rafturi făcute dintr-un lemn gălbui, pe care stăteau stivuite la

întâmplare bibliorafturi și trei cărți ale căror titluri nu și le mai amintea. Era expusă și o plachetă aurită, oferită în semn de apreciere. Nu existau ferestre. Într-una din dățile când Avraham a ieșit din cameră și el a rămas singur, Ze'ev s-a ridicat în picioare ca să-și mai dezmorțească picioarele, s-a aplecat în față și a văzut pe ecranul calculatorului de pe birou fotografia în nuanțe albăstrui a unui oraș european pe care n-a știut să-l identifice, la răsăritul soarelui sau la asfințit. În partea de jos a fotografiei se vedea o lumină portocalie strălucind după perdeaua unui dormitor.

Despre scrisori încă nu pomenise nimic și nu era doar vina lui. Îi spusese lui Avraham că mai avea ceva de adăugat, dar inspectorul a continuat să-i pună numai întrebări neplăcute despre „relația lui cu Ofer" — deși poate că și el a cooperat la treaba asta. I se părea mai ușor să răspundă la insinuări camuflate în întrebările ce i se puneau decât să spună că el a trimis scrisorile.

— Dacă doriți, am să închid reportofonul și puteți să vorbiți cu mine despre ce s-a întâmplat între voi doi, a spus Avraham. Dacă n-are nicio legătură cu dispariția, vă promit că totul va rămâne în această cameră.

Era aproape umilitor.

— Nu e nevoie să-l închideți. Am venit aici să vorbesc. Și deja v-am povestit despre relația noastră. Am fost meditatorul lui Ofer timp de patru luni și, în afară de faptul că l-am pregătit la engleză, cred că am fost apropiați, că eu am fost un fel de mentor pentru el. Am văzut în el unele laturi pe care nimeni nu le-a văzut și l-am ascultat așa cum nu a putut sau nu a vrut nimeni.

Avraham l-a surprins cu următoarea întrebare:

— Credeți că Ofer vă iubea?

— Dacă mă iubea? a spus Ze'ev. Ce întrebare ciudată. Ofer simțea că eu eram dispus să-i ofer ceva ce alții nu i-au oferit. Nu știu dacă m-a iubit.

— Dar dumneavoastră l-ați iubit?

— Iarăși folosiți această expresie, nu cred că este o expresie potrivită. Eu îmi iubesc fiul; nu este același lucru. Cred că m-am identificat cu Ofer, că am recunoscut în el unele părți din mine și că empatizam foarte mult cu el. Am vrut să-l ajut.

— Și ați simțit că el voia mai mult, că vă cerea mai mult?

— Nicidecum. Dar poate că nu înțeleg eu la ce vă referiți.

— La faptul că voia să-i fiți un prieten apropiat sau să-i fiți tată — habar n-am. Am înțeles din declarațiile strânse în cursul investigației că Ofer era foarte atașat de dumneavoastră. Poate chiar vă iubea. Iertați-mă că folosesc din nou acest cuvânt, știu că nu vă place.

Ze'ev s-a uitat la el. Pentru prima oară s-a simțit nesigur de abilitatea lui de a citi intențiile lui Avraham. Nu știa dacă Avraham spunea adevărul, dacă asta aflase poliția în timpul cercetărilor. Bineînțeles că ar fi putut fi adevărat. Se întreba cu cine vorbise poliția — cu părinții lui Ofer, fără îndoială; dar oare să le fi spus Ofer prietenilor lui despre relația lor?

— Ba da, îmi place cuvântul, a spus Ze'ev. Cred doar că dumneavoastră nu-l folosiți corect.

— Ce-aveți de zis despre ce v-am spus eu?

— Nu știu ce să zic. Sunt sigur că Ofer a apreciat felul cum l-am ascultat și l-am perceput. Asta nu înseamnă că mă iubea.

— Domnule Avni, spuneți-mi, de fapt de ce n-a mai vrut Ofer să facă meditații?

Ar fi putut să-i spună Ze'ev.

— Nu că n-ar mai fi vrut. V-am mai spus și data trecută; părinții lui m-au informat că nu mai avea nevoie de meditații la limba engleză și nu cred că a fost vorba doar de motive financiare deoarece eu eram dispus să continui și gratis. Poate că lor nu le-a convenit relația care s-a construit între noi.

— Da, asta ați spus și data trecută, îmi amintesc. Dar să știți că nu este întru totul adevărat. Am vorbit cu părinții lui și ei mi-au spus clar că Ofer n-a mai vrut să continue. El n-a mai vrut să veniți la ei acasă.

Ze'ev și-a adus aminte de ultima meditație: nimic neobișnuit, în camera lui Ofer, pregătire pentru un test la gramatică despre folosirea timpului prezent perfect. Ofer n-a spus că va fi ultima. La începutul ședinței, Ofer i-a înapoiat setul de filme de Hitchcock și Ze'ev a încercat să afle dacă se uitase la vreunul și ce părere avea, dar n-a reușit să-l facă pe Ofer să răspundă. Hannah Sharabi l-a servit cu o ceașcă de ceai și fursecuri. Până să se termine lecția, afară a început să plouă și stropi lungi de ploaie se prelingeau pe geam. La plecare, Hannah Sharabi i-a oferit o gogoașă cu jeleu — era a treia sau a patra seară de Hanukka. Și-a amintit că în seara aceea se gândea ce minunat este să descopere ploaia din unghiuri cu care nu era obișnuit, prin ferestrele altora. Două zile mai târziu, Hannah a bătut la ușa lor și l-a informat, cerându-și scuze, că pe viitor Ofer va face meditații la matematică și nu la engleză.

Și Ze'ev nici măcar n-a aflat cum s-a descurcat Ofer la testul acela.

— Poate că le este mai ușor să prezinte lucrurile astfel, a spus el. Este pentru prima oară când aud că Ofer n-a vrut să mai facem meditații.

— Poate că n-a vrut să mai faceți pentru că simțea că vă iubea prea mult.

— De ce tot folosiți cuvântul acesta? Ascultați-mă pe mine, ei nu spun adevărul. Nu Ofer a fost cel care a hotărât să nu mai continue meditațiile.

— Îmi pare rău că vă dezamăgesc, dar asta au spus în declarațiile lor.

— Atunci înseamnă că se înșală sau mint, a replicat Ze'ev.

Avraham a tăcut din nou. Poate că aștepta ca Ze'ev să continue.

— Știți ce? a spus el într-un târziu. Cred că aveți dreptate. Nici eu nu-i cred. Și sunt sigur că după ce n-ați mai făcut meditații, Ofer a încercat să se întâlnească cu dumneavoastră, așa este?

— Ce vreți să spuneți?

— Vreau să spun că, în baza declarațiilor pe care le-am adunat în cursul cercetărilor, sunt convins că el a încercat să se întâlnească cu dumneavoastră după ce părinții au oprit meditațiile — poate chiar fără știința lor.

— Nu înțeleg. Investigația dumneavoastră are ca obiect principal meditațiile mele cu Ofer?

— Printre altele. Investigația se concentrează în general asupra vieții lui Ofer, iar meditațiile au fost o parte importantă din ea, nu sunteți de acord cu mine?

— Ba da. Firește. Dar eu nu înțeleg ce mă întrebați?

— Întrebarea este: Ofer v-a propus să vă întâlniți și după ce n-ați mai făcut meditații? Pentru că știu că el a vrut. Poate c-a încercat și dumneavoastră ați refuzat.

Oare Ofer chiar voise să se întâlnească cu el? De fiecare dată când se intersectau pe scara blocului, i se părea foarte timid și jenat. Evita să se uite la Ze'ev, parcă ar fi

vrut să-l ignore. Într-o dimineață, cu câteva săptămâni înainte să dispară, au dat nas în nas în fața blocului. Ze'ev tocmai desfăcea lanțul cu care legase motocicleta, când Ofer a ieșit din bloc, îmbrăcat într-un tricou gri. Ze'ev l-a strigat și l-a întrebat cum merge cu școala, iar Ofer a spus că bine, că întârzie la ore și a plecat. Ze'ev s-a gândit o clipă dacă să-i propună să-l ducă cu motocicleta, casca lui Michal era în portbagajul motocicletei, dar până la urmă s-a hotărât că nu, observând reținerea lui Ofer și simțindu-se jignit.

— Ofer nu a avut nicio inițiativă în acest sens, a spus el. Dimpotrivă. Cum vă spuneam mai devreme, am avut senzația că mă evita, poate pentru că se simțea vinovat că nu mai făceam meditații. Dacă el m-ar fi abordat, nu l-aș fi refuzat. V-am zis, le-am propus părinților lui să continui lecțiile gratis.

— Deci vreți să cred că nu ați mai vorbit din decembrie? a întrebat Avraham.

— Bineînțeles că am mai vorbit. Schimbam două–trei vorbe când ne întâlneam pe scări. Dar pot să spun și eu ceva?

Avraham s-a lăsat pe speteaza scaunului și Ze'ev a avut impresia că inspectorul era, în sfârșit, gata să asculte.

— Înțeleg din întrebările pe care mi le puneți că dumneavoastră credeți că relația mea cu Ofer a continuat chiar și după ce n-am mai făcut meditații, iar eu vă spun că nu este adevărat. Întrebările dumneavoastră pe acest subiect sunt o pierdere de vreme. Am știut dinainte să vin aici că veți aborda această direcție de chestionare, așa că eram pregătit, dar cred totuși că este jenant. Nu am ascuns faptul că eu și Ofer am avut o relație apropiată. Dacă aș fi vrut s-o ascund, nu cred că m-aș afla

aici, de bunăvoie, povestindu-vă despre Ofer — „urmărindu-vă" pe dumneavoastră, așa cum v-ați exprimat. Nu credeți?

Avraham nu i-a răspuns.

— Este clar că mă bănuiți că aș fi implicat în dispariția lui Ofer, mai ales că știți acum despre telefonul anonim. Sau cel puțin mă presați, încercând să aflați dacă sunt implicat. Asta este meseria dumneavoastră. Dar nu este adevărat. Dați-mi voie să vă întreb din nou: dacă aș fi implicat în dispariția lui Ofer, credeți că aș suna la poliție sau aș veni aici din proprie inițiativă să vorbesc despre ea? Sau că v-aș spune adevărul despre telefonul anonim? În fine, mai am ceva să vă spun, apoi puteți să mă întrebați orice doriți.

— Vă ascult, a spus Avraham.

— Bun. Dar mai întâi dați-mi voie să precizez că știu că ceea ce urmează să vă spun nu va face decât să vă stârnească și mai multe suspiciuni. Din nou, vă rog să gândiți logic și să înțelegeți că, dacă aș fi avut vreo legătură cu dispariția lui Ofer, nu aș fi venit niciodată aici ca să vă spun ce urmează să vă spun.

Oare exista un mod de a vorbi despre scrisori fără să fie nevoie să exprime un sentiment de remușcare pe care în realitate nu-l avea? Și-a imaginat că se ruga într-o sinagogă, înfășurat în șalul de rugăciune, cu filacterele prinse în jurul brațului și al frunții, dar fără să-l simtă pe Dumnezeu în suflet.

Avraham a aruncat o privire spre reportofon ca să se asigure că era încă pornit.

— Tot eu am scris și scrisorile semnate de Ofer, a spus Ze'ev și Avraham s-a uitat la el de parcă habar n-avea despre ce vorbește.

Zgomotul tablei de şah prăbuşindu-se pe podea s-a produs abia mai târziu.

La început a fost doar liniște.

— Despre ce scrisori vorbiți? a întrebat Avraham.

— Despre acestea, a spus Ze'ev și s-a aplecat să scoată din geantă agenda neagră cu foile de hârtie împăturite, pe care copiase versiunile aproape finale ale celor trei scrisori pe care le trimisese. I le-a dat lui Avraham.

Câteva zile mai târziu, după ce a înțeles ce se întâmplase cu scrisorile, Ze'ev și-a dat seama că Avraham a fost nu doar cel de-al patrulea care le citea, ci și ultimul. Era puțin probabil să mai vrea cineva să le citească vreodată — Michal nu voia să le mai vadă și cu siguranță că nici Ze'ev. Cu toate acestea, cele trei scrisori au fost începutul a ceea ce el sperase că va fi primul său roman. Dar așa cum s-a văzut, Avraham avea să fie ultimul care le-a citit.

Avraham a citit scrisorile repede. Oare înțelegea scrisul lui Ze'ev? A pus prima scrisoare pe birou, cu fața în jos și a trecut la a doua. Când a ajuns la a treia, și-a concentrat atenția pe rândurile care lui Ze'ev îi plăceau cel mai mult, seria aceea de întrebări retorice despre ce-au făcut Rafael și Hannah Sharabi după ce-au citit scrisorile:

Unde ați citit cele două scrisori pe care vi le-am trimis? În camera mea? În sufragerie? Şi ce gânduri v-au trecut prin minte când le-ați citit? V-ați spus cumva că nu eu le-am scris, că nu se poate să fiu eu, ca să vă protejați de ce scria în ele? Ați încercat să vă convingeți că le-a scris altcineva în numele meu ca să puteți trece peste mâhnirea pricinuită de ceea ce încercam să vă spun? Şi ce-ați făcut cu ele după ce le-ați citit? Le-ați rupt în bucăți ca să nu

mai puteți citi vreodată acele cuvinte pe care nu vreți să le auziți? Numai că eu voi continua să vă scriu mereu.

A așteptat cu răbdare ca Avraham să termine de citit și a spus:

— Am mai făcut câteva modificări pe ici, pe colo, dar acestea sunt scrisorile pe care le-am trimis.

Avraham s-a uitat la el și din nou Ze'ev n-a reușit să identifice ce exprima privirea din ochii lui. S-a gândit că era înfiorare, dar poate că asta era doar ce-și dorea el să vadă.

— Dumneavoastră ați scris astea în numele lui Ofer? a întrebat Avraham cu glas scăzut.

— Da, a răspuns Ze'ev.

— De ce ați făcut asta? a spus Avraham mai degrabă ca o declarație, nu ca o întrebare.

Pentru prima dată Ze'ev a avut impresia că inspectorul era cu adevărat interesat să știe ce se petrecea în mintea lui.

— E o poveste foarte lungă, a spus Ze'ev. Și am venit aici ca să v-o spun.

— Puteți să mi-o spuneți imediat, dar mai întâi spuneți-mi cui le-ați trimis? Tot poliției?

Oare el chiar nu știa? Sau cumva încerca să testeze onestitatea lui Ze'ev? Cu siguranță că nu era prima dată când vedea scrisorile. Și deodată s-a îngrozit la gândul că scrisorile lui nu ajunseseră la destinație. Oare le luase cineva din cutia poștală a familiei Sharabi? Și-a reținut un țipăt pe care doar urechile lui Michal trebuiau să-l audă. Dacă scrisorile nu ajunseseră la destinație și Avraham le vedea pentru prima oară, înseamnă că s-a grăbit când a venit aici ca să mărturisească. Nu mai înțelegea

nimic. Probabil că părinții lui Ofer le dăduseră altcuiva din echipa de anchetă, iar acea persoană nu-l informase pe Avraham și se grăbise să le pună într-un dosar.

— Le-am trimis părinților lui Ofer — adică le-am pus pe furiș în cutia lor poștală, a spus Ze'ev.

— Când le-ați pus?

— Pe prima, în urmă cu două săptămâni; pe cea de-a doua, în aceeași săptămână și pe cea de-a treia, săptămâna trecută.

Avraham a luat scrisorile și a ieșit din cameră. De data asta a lipsit o oră sau chiar mai mult.

Când s-a întors, Avraham l-a rugat pe Ze'ev să-l însoțească într-o altă încăpere care semăna mai degrabă cu o sală de interogatoriu și iar l-a lăsat singur, cerându-i mai întâi să-i predea telefonul mobil.

Ze'ev a așteptat mult timp.

Niște polițiști pe care nu-i cunoștea au intrat și au ieșit fără să zică nimic. Voiau să vadă dacă mai era acolo? Dacă nu cumva făcea ceva ce n-ar trebui să facă? Poate că intrau doar ca să se uite la el, ca la un animal dintr-o specie rară care fusese prins și închis. Planul lui ieșise prost și nu mai înțelegea ce făcea Avraham. Interogatoriul se încheiase fix acolo unde ar fi trebuit să înceapă.

O polițistă tânără a adus o tavă cu masa de prânz — friptură, piure de cartofi și mazăre fiartă, alături de o sticlă de apă minerală. A băut toată apa odată, dar nu s-a atins de mâncare. Avraham s-a întors, însoțit de o femeie care s-a recomandat ca fiind ofițer de la Direcția de Investigații și Informații. Aceasta l-a întrebat dacă se putea să întrerupă masa de prânz. El a arătat spre tava plină. Oricum nu mânca. I-au arătat un calendar și i-au cerut

să-și amintească datele precise în care pusese scrisorile în cutia poștală a familiei Sharabi. Se întreba dacă le citise și această doamnă polițist de grad superior. Avea părul lung și șaten, puțin cam prea tapat pentru gustul lui, și ochii albaștri.

— Scrisorile pe care le-ați scris reprezintă o gravă infracțiune — sunt sigură că vă dați seama de lucrul acesta, a spus ea pe un ton care l-a înfuriat, un ton pe care îl folosești când te adresezi unui copil. Deocamdată însă, nu vrem decât să știm ce s-a întâmplat cu Ofer. Este tot ce ne interesează în acest moment. Am să vă întreb o singură dată dacă știți ce s-a întâmplat cu el și vreau un răspuns sincer. Știți că tot ce spuneți se poate verifica printr-un test cu poligraful, deci ar fi o prostie să mințiți. Spuneți-mi acum ce s-a întâmplat cu Ofer și unde se află el.

Se simțea prea obosit și prea jignit să poarte o discuție cu un anchetator pe care nu-l cunoștea și a repetat întocmai ce-i povestise lui Avraham.

— Am spus deja că nu știu ce s-a întâmplat cu Ofer și că eu nu sunt implicat în dispariția lui. Aș vrea să știu unde este. Dacă aș fi avut vreo legătură cu dispariția lui, n-aș fi venit de bunăvoie să vă spun despre scrisori și despre telefonul anonim. Am venit să-mi cer scuze și să previn prejudicierea anchetei, deși s-ar putea să fi venit prea târziu.

— De ce ați scris că știți ce s-a întâmplat cu el? a întrebat ea.

— N-am scris asta, a spus Ze'ev încercând să-și controleze tonul vocii. Presupun că nu le-ați citit. Dacă le-ați citi, ați vedea că sunt scrise de Ofer, din perspectiva lui, prin intermediul personajului său. Și dacă le-ați citi așa

cum trebuie, ați vedea că ele nu spun nimic despre ce i s-a întâmplat, pentru că eu nu știu.

— Atunci de ce le-ați scris? a izbucnit Avraham.

— Asta încercam să vă explic, dar n-am mai avut când pentru că dumneavoastră ați încheiat discuția, a răspuns el calm. Îmi dau seama că a fost o greșeală să trimit scrisorile; dar pentru mine — ele făceau parte dintr-un roman la care lucram. Eu așa le-am privit, deși îmi dau seama acum că pe dumneavoastră par să vă îngrijoreze. Am vrut să scriu o carte alcătuită din scrisori trimise de un băiat dispărut părinților săi. Dar eu nu am nicio informație despre ce s-a întâmplat cu Ofer. Și sunt dispus să fac un test cu poligraful oricând doriți.

Nu așa voise el să-i împărtășească lui Avraham povestea lui. Să-i spună cum a scris scrisorile, cât de importante erau ele. Șefa de la investigații s-a uitat la el cu dispreț, poate chiar cu ură. Ce spusese ea despre scrisorile lui, că reprezentau o gravă infracțiune, era o porcărie.

Cei doi au ieșit din cameră.

Ze'ev a gustat piureul de cartofi și a mâncat aproape toată mazărea cu o lingură de plastic. Mai târziu, în după-amiaza aceea, a bătut de mai multe ori la ușa sălii de interogatoriu. Până la urmă a venit Avraham și Ze'ev a întrebat cât timp trebuia să mai aștepte și dacă putea vorbi cu Michal.

— Soția dumneavoastră a sunat deja, a venit răspunsul lui Avraham, ceea ce l-a speriat pe Ze'ev.

— Cine a vorbit cu ea? a întrebat el. Ce i-ați spus?

— I s-a spus că sunteți la interogatoriu și că o vom ține la curent cu ce se întâmplă.

— Când pot să plec de aici?

— Greu de spus.

— Puteți măcar să-mi spuneți dacă am nevoie de un avocat?

— Nu știu când vom continua interogatoriul sau în ce fel, a răspuns Avraham. Deocamdată vă rugăm să rămâneți aici. N-aveți nimic împotrivă, nu-i așa?

— Cum adică „vă rugăm"? Am de ales?

— Da. Dar dacă spuneți că vreți să plecați, vă arestăm imediat. Avem destul temei legal. Deocamdată n-am hotărât ce să facem cu dumneavoastră și v-am fi recunoscători dacă ați avea răbdare.

Ze'ev și-a imaginat că aștepta să-i vină rândul la doctor sau la direcția de taxe și impozite și s-a simțit mai puțin intimidat. Apoi s-a uitat prin sala de interogatoriu ca să țină bine minte cum arată. Avraham fusese șocat de scrisori, de parcă le-ar fi văzut pentru prima oară, și Ze'ev și-a adus aminte ce spusese Michael Rosen la atelierul literar despre singurul cititor pe care textul ar trebui să-l înfioare. Poate că Avraham, și nu părinții lui Ofer, era adevăratul destinatar. Când a crezut că se înserase deja, l-a rugat pe Avraham să-i dea voie să-i telefoneze soției.

Și-a dat seama imediat că ea plângea. În fundal se auzeau Elie și soacra lui, care rămăsese la ei. Oare Michal îi spusese unde era el și de ce?

— Michali, acum nu pot să vorbesc, dar totul va fi bine, a spus el. Voiam doar să-ți spun că nu am fost arestat. Nu mă arestează, înțelegi? Vor doar să continuăm interogatoriul. Te rog să nu plângi.

— Dar vii azi acasă, nu? Ei cum au reacționat?

El s-a uitat spre Avraham care putea s-o audă.

— Nu știu. Sper că da.

— Vrei să sun un avocat?

— Nu știu ce să-ți spun. Nu prea înțeleg ce se întâmplă. Sper să ajung acasă în câteva ore. Ce i-ai spus mamei tale?

Suferea auzind-o cum plânge, dar nu-și putea reprima furia pe care o simțea știind că el se afla acolo din cauza ei.

Ea nu i-a răspuns la întrebare.

— Bine, Michali, acum trebuie să închid. Sărută-l pe Elie din partea mea, a spus el.

Ea l-a rugat să nu închidă, dar el a spus că n-avea încotro și a închis.

13

„Alo?"

Avraham a recunocut vocea lui Hannah Sharabi, deși n-o mai auzise de foarte mult timp.

Nu se simțea nicio urmă de tensiune în vocea ei. Nu aștepta niciun telefon, dar nici n-a fost surprinsă când telefonul a sunat atât de devreme dimineața.

„Familia Sharabi?"

Ze'ev Avni părea ezitant, hărțuit și foarte obosit. Nehotărârea îl făcea să vorbească mai rar, aproape să se oprească; necesitatea îl îmboldea să articuleze cuvintele. Nu părea convins că va reuși să-și spună rolul. În acel moment al conversației, încă mai avea timp să închidă. Era după o noapte lungă petrecută la secție, fără să doarmă și aproape fără să mănânce. Dimineață, când i-au adus o ceașcă de cafea în sala de interogatoriu, a luat o singură sorbitură din băutura caldă și n-a mai băut, de parcă ar fi uitat de ea.

„Da. Cine este?" întreba Hannah Sharabi.

Convorbirea dintre Ze'ev Avni și Hannah Sharabi a avut loc la ora 07:15, dar Avraham a auzit-o după ora 08:00, de pe reportofonul lui Shrapstein. Nu-și aducea

aminte unde se afla telefonul în apartamentul familiei Sharabi. Şi-o imagina pe Hannah ridicând receptorul în bucătărie, în timp ce curăţa masa după micul dejun, sau repezindu-se să răspundă la telefon dintr-o cameră de-a copiilor.

„Vă sun în legătură cu Ofer", s-a auzit vocea lui Avni.

La celălalt capăt al firului s-a făcut linişte.

„Mă auziţi?" a întrebat el.

O clipă mai târziu, din reportofon s-a auzit vocea lui Rafael Sharabi. Probabil că fusese prin apropiere când sunase telefonul şi Hannah îl chemase printr-un gest al mâinii sau el o văzuse schimbându-se la faţă.

„Cine e la telefon? Ce doriţi?" a întrebat tatăl.

„Eu am pus scrisorile lui Ofer în cutia poştală. Ştiu unde este el."

Din nou tăcere. Rafael Sharabi ar fi putut să închidă, aşa cum ar fi putut şi Hannah, dar el a continuat să ţină receptorul la ureche.

Aşadar, a făcut-o până la urmă. Avraham n-a fost convins că Avni va reuşi s-o facă. Avusese o bănuială — sau poate fusese speranţă — că Avni le va respinge propunerea în ultima clipă.

„Mă auziţi?" l-a întrebat Avni pe Rafael. „Ştiu unde este Ofer şi pot să vă spun."

Avni nu-şi prefăcea vocea şi totuşi cuvintele nu se distingeau prea bine. Oare acoperea receptorul cu tricoul de pe el?

„Cine eşti? De ce ne suni?" a întrebat Rafael Sharabi.

Avni a repetat ce spusese mai înainte.

„Ştiu unde este Ofer şi ce face de când a dispărut de-acasă", a zis el. „Am să vă sun diseară să vă spun."

Convorbirea s-a încheiat.

Shrapstein a închis reportofonul și a zâmbit triumfător spre Ilana și Avraham. Avraham ținea în mână o ceașcă din polistiren plină cu cafea turcească; probabil că băuse vreo șapte–opt de când venise la secție, adică în urmă cu vreo douăzeci și patru de ore. Și Ilana bea cafea. Fusese o noapte albă pentru toți.

— Asta-i tot. A fost acum o oră, a spus Shrapstein. A făcut-o până la urmă — sonatul ăla. Acum nu ne rămâne decât să așteptăm.

Și au așteptat.

Totul a început cu o zi în urmă — în momentul când „sonatul ăla", cum îi zicea Shrapstein, a bătut la ușa lui.

Ze'ev Avni era îmbrăcat în pantaloni negri și o cămașă cu guler de culoare bleu, de parcă se pregătise pentru o întâlnire importantă la serviciu. Abia mai târziu Avraham și-a dat seama că ținuta lui semăna cu o uniformă de polițist. Era convins că profesorul venise să discute despre o altă chestiune, așa cum îi spusese la telefon când el se afla la Bruxelles. Se potrivea cu personalitatea omului, atât cât reușise Avraham s-o înțeleagă. Va vrea probabil să vorbească despre el însuși. Sau poate bănuia că vreun elev de-al său consuma droguri.

Și când colo, Avni i-a spus că el este autorul apelului telefonic anonim primit de poliție.

Mărturisirea a făcut-o pe un ton bombastic, de parcă vorbea la o emisiune de știri. Avraham a ieșit din birou ca s-o informeze pe Ilana și să verifice când anume fusese primit apelul și ce se spunea în el — deși nu uitase. A fost de ziua lui de naștere, când el se afla acasă la părinții lui, ultima dată când i-a vizitat.

— Ce crezi că înseamnă toată povestea asta? a întrebat Ilana.

— Că am avut dreptate, a răspuns Avraham plin de încredere. Că intuiția nu m-a înșelat. Este implicat mai mult decât a lăsat să se înțeleagă până acum.

Se simțea speriat gândindu-se unde ar putea duce toate astea, dar pe de altă parte simțea și o oarecare bucurie. El avusese dreptate în tot acest timp. Acum ancheta era din nou a lui și nici pe departe nu-i viza pe părinții lui Ofer.

— Ce ai de gând să faci cu el? a întrebat Ilana.

— Încă nu știu. Am să continui audierea, apoi cred că ar trebui să-l reținem — deocamdată pentru obstrucționarea anchetei — și să obținem un mandat de percheziție la domiciliu. S-ar putea să aibă un birou și la școală. Am să verific.

Și-a adus aminte că îl lăsase pe profesor în birou, cu telefonul mobil asupra lui.

— Ține-mă la curent și spune-mi dacă ai nevoie de ceva, a zis Ilana.

Avraham s-a întors în birou și l-a găsit pe Avni stând în picioare în fața rafturilor de pe perete și uitându-se la biblioraftur. Profesorul s-a întors surprins spre el. Dosarul despre cazul lui Ofer nu era acolo. Avraham îl luase acasă cu o zi înainte și în dimineața aceea îl pusese în sertarul biroului.

A pornit reportofonul și i-a cerut lui Avni să repete mărturisirea.

Ce anume gândea el în această fază a anchetei? Încerca să nu-și lase speranțele să depășească informațiile concrete pe care le deținea acum, dar era imposibil să n-o facă după două săptămâni și jumătate de cercetări sterile

și nenumărate mici eșecuri, toate laolaltă cu sentimentul că acest caz îi scăpa din mână și cu îngrijorarea tot mai mare pentru soarta lui Ofer. Trebuia să continue interogarea lui Avni fără să sară la concluzii; ancheta trebuia să rămână deschisă oricăror posibilități, dar el credea că dăduse de capătul firului care ducea la Ofer, că îl avea acum în mână — și lucrul ăsta era mai puternic decât el. Oare Avni îl ajutase pe Ofer să se ascundă pe undeva? Asta era prima posibilitate. A doua era mai îngrijorătoare. Avraham îl privea pe profesorul din fața lui, îi studia ținuta, privirea, dar tot nu reușea să vadă ceva concludent.

Interogarea lui Avni s-a desfășurat pe mai multe planuri, luând întorsături neașteptate care aveau rostul să-l zăpăcească pe profesor și să-i zdruncine siguranța de sine. Avraham a încercat să-l surprindă punându-i o întrebare despre rucsacul lui Ofer și l-a speriat cu întrebări scurte, directe, despre familia lui. Dar și-a dat seama că nu mergea să-l sperie pe Avni; că era mai bine să-l facă să se simtă apreciat și înțeles. Fără să plănuiască dinainte, l-a întrebat pe Avni dacă el crede că Ofer îl iubește, iar profesorul a părut surprins. A continuat să-l preseze spunându-i că Ofer a insistat să nu mai facă meditații cu el și a simțit că Avni începea să-și piardă încrederea, că era pe cale să spună ceva ce nu plănuise să mărturisească. Era în pragul victoriei, pe punctul de a obține confirmarea intuiției lui inițiale, cât pe ce să dovedească faptul că Shrapstein și Ilana se înșelau, iar el avea dreptate — când Avni i-a spus despre scrisori.

I-a luat ceva timp până să prelucreze această informație.

A ieșit iar din birou și l-a sunat la telefon pe Ma'alul să-l întrebe dacă a auzit ceva despre niște scrisori anonime

trimise părinților lui Ofer cât timp el a fost plecat la Bruxelles. Ma'alul nu știa nimic despre ele.

— De ce întrebi? Ce scrisori? a întrebat acesta, dar Avraham a închis și a intrat în biroul lui Shrapstein fără să bată la ușă. Părea mai degrabă să fie panicat decât să înțeleagă despre ce era vorba.

— Părinții lui Ofer au încercat cumva să te contacteze cât timp eu am fost plecat la Bruxelles?

Shrapstein a spus că nu. Și nu auzise nimic despre nicio scrisoare. Avraham a ieșit în fața secției să fumeze o țigară. După două zile toride, dimineața era proaspătă, aproape răcoroasă. A zărit o tânără la distanță, lângă intrarea în Institutul de Tehnologie, care s-a întors cu spatele când l-a văzut și a plecat. Să fi fost soția lui Avni?

Se gândea la ce să-i spună Ilanei la telefon.

— Tu ce înțelegi din asta? a întrebat ea, ca și când voia ca vorbele să iasă din gura lui și nu a ei.

— Se pare că părinții lui Ofer nu ne-au spus de scrisori, Dumnezeu știe de ce. Dar au tăinuit informația.

— Crezi că le-a pus scrisorile în cutia poștală?

Avraham a ezitat înainte să răspundă.

— Cred că da. De ce-ar mărturisi așa ceva dacă n-ar fi adevărat?

Ilana a ajuns la secție într-o jumătate de oră. A luat scrisorile de la el.

Deoarece în biroul lui aștepta Avni, s-au înghesuit toți în camera răcoroasă a lui Shrapstein. Ilana a insistat să-l includă și pe el în luarea deciziei.

La solicitarea Ilanei, Avraham le-a făcut un scurt rezumat despre Avni — treizeci și cinci de ani, căsătorit, cu un copil, locuiește în blocul de pe strada Histadrut

de un an și ceva; înainte a locuit în Tel Aviv, unde era profesor de limba engleză la un liceu. În iarnă, a făcut meditații cu Ofer timp de patru luni și pretinde că a avut o relație apropiată cu băiatul. Este posibil să aibă o viziune deformată asupra realității. Din cercetări a reieșit că Ofer a cerut să nu mai facă meditații. Susține că a simțit o pornire incontrolabilă de a interveni în desfășurarea anchetei încă din prima zi. De aceea a sunat la secția de poliție la două zile după începerea cercetărilor și a furnizat informația falsă — cel puțin așa pretinde el — despre locul unde s-ar afla cadavrul lui Ofer. A început să scrie scrisorile din același motiv. A participat și la operațiunea de căutare. Ținând cont de toate acestea, era evident de ce Avraham a devenit suspicios. Avni dădea impresia unui individ destul de instabil psihic, deci declarația lui trebuia verificată, însă nu părea că minte. Recunoscuse de bunăvoie că el era autorul apelului telefonic anonim și al scrisorilor.

Apoi au discutat despre părinții băiatului.

Shrapstein s-a opus propunerii Ilanei de a obține un mandat de percheziție la domiciliul familiei Sharabi pentru a căuta scrisorile și alte probe care dovedeau că aceștia încercau să obstrucționeze ancheta.

— Dacă au distrus scrisorile, vom avea o problemă, a spus el, deoarece atunci își vor da seama că noi ne îndoim de declarațiile lor și vor deveni și mai prudenți. N-ar fi mai bine să-i reținem pentru patruzeci și opt de ore și să-i interogăm?

Avraham a vrut să protesteze, dar simțea că pierduse acest drept. Ilana era nehotărâtă.

— E prea curând. Nu pot să-i rețin atât de ușor pe părinții unui tânăr dispărut — chiar dacă au primit scrisorile. Nu avem alte probe în afară de declarația profesorului, iar

el a mai furnizat poliției o informație falsă. Nu pot să-mi dau seama de ce nu ne-au spus că au primit scrisorile. Poate doar din prostie și nimic altceva.

Cuvintele Ilanei i-au dat speranță.

— Să nu le fi primit? a sugerat el. Să le fi luat altcineva scrisorile din cutie?

Ceilalți doi n-au răspuns. Pe biroul lui Shrapstein era o fotografie înrămată cu soția lui și cei doi copii. Lângă ea, scrisorile lui Ze'ev Avni, scrise cu cerneală neagră.

— Eu aș zice să revenim la interceptarea convorbirilor telefonice, a spus Shrapstein. Acum avem destule dovezi ca să obținem acordul tribunalului.

— Ce câștigăm cu asta? a întrebat Ilana.

— Nu se știe niciodată. Dacă nu ne-au informat în legătură cu scrisorile primite, s-ar putea ca ei să tăinuiască și alte informații.

Ilana s-a uitat la Avraham. Se aștepta ca el să zică ceva? Atunci ea s-a scuzat și a ieșit din cameră, lăsându-i pe ei singuri. La început, Shrapstein n-a zis nimic, deși era clar că voia să spună ceva.

— Crezi că individul e țicnit? a întrebat el în cele din urmă.

— Nu-mi dau seama — nu înțeleg de ce a scris scrisorile și de ce în numele lui Ofer, dar mai ales de ce a venit acum să-mi spună de ele.

Shrapstein nu s-a putut abține.

— Poate că s-a îndrăgostit și de tine, a remarcat el în glumă.

Avraham a ieșit să mai fumeze o țigară.

Ilana s-a întors în birou după el și părea că luase o hotărâre.

— S-a făcut, Eyal. Tu mergi cu mine la tribunalul districtual pentru că trebuie să fiu acolo ca să depun

cererea pentru interceptarea telefoanelor. O rezolvăm imediat. Cerem și un mandat de arestare împotriva părinților, dar nu-l folosim deocamdată. Așteptăm să vedem ce mai aflăm din interogarea profesorului. Avi, tu du-te și continuă. Întreabă-l în ce date a pus scrisorile în cutia poștală și află dacă a văzut să le fi luat vreunul dintre părinți. Și trimite-l pe Ma'alul să verifice cutia poștală.

Deodată Avraham și-a adus aminte că stabilise o întâlnire la secție cu Rafael și Hannah Sharabi în după-amiaza aceea.

— Anuleaz-o, a ordonat Ilana. Nu vreau să vină pe-aici chiar acum. Trebuie să ne pregătim pentru audiere. Deocamdată continuă cu profesorul.

— Dar ce să fac cu el? Să-l arestez?

Ilana s-a uitat din nou la Shrapstein.

— Eu cred că nu — încă nu, a spus Shrapstein. S-a prezentat de bunăvoie și, atâta timp cât nu cere să plece, cel mai bine ar fi să nu-l arestăm. O arestare înseamnă avocat și în curând ar afla tot blocul, inclusiv părinții lui Ofer. N-ar fi în interesul nostru ca ei să afle că a fost arestat, nu?

Nu. Nu acum.

Ze'ev Avni încă aștepta în biroul lui.

Discuția lui Avraham cu Rafael și Hannah Sharabi a fost partea cea mai grea din ziua aceea. Acasă la ei nu răspundea nimeni la telefon și a reușit să ia legătura cu tatăl prin telefonul mobil. I-a spus că avea o ședință care se prelungea până târziu și i-a rugat pe soții Sharabi să nu vină la secție, promițându-le că va reveni cu un telefon ca să reprogrameze întâlnirea pentru altă dată.

— Nimic nou, a răspuns tatăl cu o voce sigură când Avraham l-a întrebat dacă a mai aflat ceva. Ați primit rezultatele testelor de laborator pentru ghiozdan?

Avraham s-a abținut să zică ceva și să se dea de gol. Cum a fost posibil să ascundeți scrisorile? De ce mama dracului ați făcut asta? De ce vă este teamă? De ce vă complicați inutil situația? Cum ați putut să nu spuneți nimic despre scrisorile trimise în numele lui Ofer și puse în cutia poștală, chiar dacă n-ați crezut că le-a scris el?

— Încă n-au venit rezultatele, a răspuns el. Am să vă informez îndată ce le primim; probabil mâine.

Ca să-și recupereze biroul, Avraham l-a mutat pe Ze'ev Avni într-o sală de interogatoriu liberă, apoi a comandat masa de prânz pentru profesor. El a mâncat singur, așteptându-i pe Shrapstein și Ilana, de parcă i-ar fi fost teamă să continue interogatoriul fără ei. La un moment dat, a intrat în sala de interogatoriu și s-a așezat tăcut în fața lui Avni timp de un minut sau două.

— Aș dori foarte mult să vă povestesc de ce am scris acele scrisori în numele lui Ofer — cum s-a născut această idee și de ce n-am considerat că făceam un lucru reprobabil, a început profesorul. Acum puteți să mă ascultați?

Avraham a ieșit din sală deoarece nu mai suporta să-l audă pe Avni vorbind și poate chiar ca să-l preseze și mai mult. Încă mai spera că Avni va ceda și va mărturisi că n-a trimis scrisorile.

Imediat după prânz, Shrapstein și Ilana s-au întors de la tribunalul districtual de unde au obținut repede undă verde pentru interceptarea telefoanelor și un mandat de arestare. Probabil că ideea le-a venit în timp ce se duceau la tribunal sau când se întorceau de-acolo, poate chiar a doua zi, la secție, când fiecare stătea în biroul lui și

aștepta, însă Avraham tot n-a știut de fapt a cui fusese. Ilana a fost destul de abilă ca să-l lase pe Shrapstein să i-o prezinte.

— Ideea este să-l obosim pe Avni fără să-l arestăm, să-l facem să rămână aici cât mai târziu posibil, toată noaptea, dacă e nevoie. Ca să-l speriem. Nu pare a fi greu de manevrat. Dacă vrei, putem să facem cu schimbul; tu stai cu el acum și-i țin eu companie la noapte. Îl mai lăsăm singur în sala de interogatoriu ca să fiarbă în suc propriu. La un moment dat o să ne ducem la ușă și eu am să zic ceva de genul „sunt sigur că el e vinovatul; hai să-l arestăm". Vrem să intre în panică. Și când e gata, îi dăm de înțeles că e în avantajul lui dacă va coopera cu noi.

Avraham nu era sigur că a înțeles.

— Cum să cooperez cu noi? a întrebat el.

— Îi dăm de înțeles că suntem dispuși să uităm mărturisirea lui, că îi returnăm scrisorile și trecem cu vederea peste tot ce a făcut din lipsă de interes public, dacă le dă un telefon părinților lui Ofer și le spune că el a scris scrisorile și știe unde se află Ofer, a răspuns Shrapstein.

Avraham a rămas cu gura căscată. Și-a întors privirea spre Ilana.

— Ce obținem cu asta?

— Convorbirea va fi înregistrată. Dacă în câteva ore nu ne informează că au primit un telefon anonim de la cineva care spune că știe unde este Ofer, îi arestăm fără să mai stăm pe gânduri.

— Singura întrebare este: cum să-i sugerăm asta într-un mod subtil? a spus Ilana.

Shrapstein a zâmbit.

— Vedem noi cum. Ascultați ce vă zic, după o noapte petrecută la secție, departe de familie, convins că va fi

arestat și nu-și va mai vedea soția și copilul pentru cine știe cât timp, când i se va da șansa să plece acasă, va face tot ce vrem noi. Nu zicea el că vrea să-i ajute pe anchetatori? Foarte bine, îi dăm ocazia s-o facă.

Avraham și-a amintit panica din ochii lui Avni când a adus vorba de soția și de fiul lui în timpul interogatoriului. Oare va face tot ce doreau ei? Majoritatea oamenilor s-ar comporta exact așa cum spusese Shrapstein.

— Măcar e legal? a întrebat el.

— De ce nu? a spus Shrapstein. Și oricum, crezi că are de gând să spună cuiva?

Ilana se uita pe geam la un bărbat înalt care trecea prin parcare.

În momentul acela a intrat o polițistă.

— Tipul pe care l-ați dus în sala de interogatoriu bate în ușă și strigă după Avi, a spus ea. Ce să facem cu el?

Avraham s-a așezat în biroul lui și a pornit reportofonul ca să asculte încă o dată conversația dintre Avni și părinții lui Ofer. Avni îi vorbea acum numai lui.

„Eu am pus scrisorile lui Ofer în cutia poștală. Știu unde este Ofer", spunea el.

Dar unde era Avni acum? Avraham bănuia că profesorul se încuiase în casă. Dimineață, când i-au dat drumul de la secție, după ce și-a îndeplinit misiunea, i-au spus că este liber să facă ce dorește; dar nu era întru totul adevărat. Ilana apelase la o echipă de detectivi care să-l urmărească până la rezolvarea cazului.

— Faptul că părinții au ascuns informația nu înseamnă că și știm ce s-a întâmplat cu Ofer, spusese ea. Și până aflăm, vreau să nu-l scăpăm din ochi pe profesor.

Între timp au stat și au așteptat.

Şi fiecare a aşteptat în felul lui.

Shrapstein spera probabil că părinții nu vor telefona ca să raporteze primirea telefonului anonim şi astfel bănuielile lui se vor dovedi întemeiate. Avraham asculta cum se scurge fiecare secundă şi, cu fiecare bătaie de ceas, îi era tot mai greu să țină ochii deschişi. Iar Ilana... Nu ştia ce aştepta ea.

Avraham trebuia să se pregătească pentru audierea părinților în caz că aceştia nu sunau şi erau aduşi la secție a doua zi pentru confruntări. Şi-a notat în ce date au fost trimise scrisorile şi le-a citit încă o dată ca să aleagă paragrafele pe care le va citi cu voce tare în timpul interogatoriului. Unele rânduri făceau să-i înghețe sângele în vene. *„Fiul vostru, care nu mai e al vostru, Ofer."* Dacă părinții nu vor raporta apelul telefonic, hotărâseră să-i aducă la secție împreună şi să-i interogheze separat. Vor acționa în dimineața următoare, după ce copiii vor pleca la grădiniță şi la şcoală. Shrapstein se va ocupa de tată, iar el de mamă. Dar poate că au avut nenumărate motive să nu sune imediat! Poate că nu ştiau pe cine să contacteze mai întâi? Sau poate că aşteptau următorul telefon deoarece necunoscutul le promisese că îi va contacta din nou. Avraham a verificat de mai multe ori să vadă dacă mobilul său era deschis şi dacă avea semnal. A tras cu urechea să audă dacă suna vreun telefon la biroul de recepție sau în celelalte birouri. Uşa se putea deschide în orice moment. Mai era timp ca totul să se schimbe.

A scos mai multe documente din dosarul cazului şi le-a împrăştiat pe birou. Atenția i-a fost atrasă de lista obiectelor găsite în rucsacul lui Ofer, ca atunci când a văzut-o prima dată, cu două zile în urmă, în biroul Ilanei. A găsit şi copia orarului şcolar al lui Ofer. S-a uitat îndelung

la cele două documente. Aproape că i se închideau ochii. Şi brusc i-a deschis.

A ieşit afară să mai fumeze o ţigară.

După câteva minute s-a întors în birou şi şi-a verificat e-mailul, lucru pe care nu-l mai făcuse de ieri-dimineaţă. Avea peste douăzeci de mesaje noi, majoritatea nesolicitate.

Dar, stai, era şi un mesaj de la Marianka.

Chiar când începuse să citească mesajul ei, telefonul din birou a sunat, făcându-l să sară în picioare. Era cineva de la procuratură care întreba de materialul probatoriu din cazul Igor Kintiev. Uitase de el cu desăvârşire.

Marianka îi scrisese în engleză:

> Avi, ai promis că mă ţii la curent cu ancheta de care te ocupi, dar probabil că n-ai avut timp de când te-ai întors în ţară. L-aţi găsit? M-am gândit mult la ce mi-ai spus despre băiatul dispărut, dar şi la tine. Sunt convinsă că îl vei găsi şi mă rog alături de tine ca el să nu fi păţit ceva. Gândurile mele sunt acolo. Scrie-mi când ai ocazia. Marianka.

Fraza „Gândurile mele sunt acolo" putea să însemne că ea se gândea numai la el sau la el şi la Ofer, nu-şi dădea seama.

Şi-a promis că îi va răspunde.

A sunat şi Ilana să întrebe dacă s-a mai întâmplat ceva şi să vadă cum se simte.

Dar nu se mai întâmplase nimic, iar de simţit, cum să se simtă?

— Să-ţi iei un concediu după ce se încheie cazul ăsta, a spus ea. Nu mi-a plăcut deloc să te văd aşa ieri şi azi.

— Da, a răspuns el scurt.

— Trebuie să te duci acasă să dormi puțin. Ești la secție de ieri-dimineață. Știi cât e ceasul?

Era ora 17:30.

— Avi, acum n-o să se întâmple nimic. Nu vor suna. Asta înseamnă că mâine va fi o zi lungă și grea. Nu-ți va fi ușor s-o interoghezi pe mama lui Ofer. Vei avea nevoie de toată energia.

I-a ascultat sfatul, fiindcă era obișnuit s-o facă și prea obosit ca să mai gândească. În drum spre casă, s-a oprit din nou în fața acelui bloc nenorocit de pe strada Histadrut, de care se simțea atras ca de un vechi loc din copilărie în care te întorci mereu fără să înțelegi de ce. Apartamentul în care locuise Ofer până în urmă cu câteva săptămâni era cufundat în beznă. Acolo va intra el a doua zi, însoțit de trei sau patru polițiști, și le va cere lui Rafael și Hannah Sharabi să-l însoțească la secție pentru interogatoriu. Dacă refuzau, el avea să scoată mandatul de arestare.

Incredibil! Uite-l pe Ze'ev Avni, se plimbă pe stradă.

La început, Avraham a crezut că vederea îi juca feste, că oboseala îi întuneca mintea. Dar nu, era chiar Avni, care se întorcea acasă împingând un cărucior de copii. Era împreună cu soția.

Înspre dimineață, când Avni a înțeles oferta lor și s-a lăsat convins că nu i se înscena o infracțiune pe care n-o comisese și că nimic din ce spunea la telefon nu va fi folosit împotriva lui, a cerut să fie lăsat singur câteva minute în sala de interogatoriu ca să se gândească.

Ei au așteptat pe coridor și au intrat când el a bătut în ușă.

— Am s-o fac, a spus el, deși nu știu exact ce anume urmăriți.

L-a privit pe Avraham direct în ochi și a adăugat:

— Vreau să știți că o fac pentru dumneavoastră, pentru că am încredere în dumneavoastră și pentru că dumneavoastră îmi cereți s-o fac. Până acum v-am încurcat; și dacă dumneavoastră îmi cereți, sunt dispus să vă ajut. Dar o fac și pentru familia mea. Cred că soția mea asta ar vrea să fac. Totuși, am impresia că dintre toate lucrurile presupuse incorecte pe care le-am făcut până acum, acesta este cel mai grav.

Acum iată că-l vedea pe Avni la intrarea în bloc, desfăcând centura căruciorului, ridicându-l pe fiul său cu un braț și rabatând căruciorul cu celălalt. Nu văzuse niciun detectiv prin preajmă, dar bănuia că îi urmărea cineva.

Nu l-a auzit nimeni când a spus în șoaptă:

— Ne vom revedea, Ze'ev.

La ora 23:00 a sunat telefonul mobil. S-a trezit speriat, cu hainele pe el, în fotoliul din fața televizorului.

Era tot Ilana. Voia să se asigure că totul era pregătit.

— Am să vin la secție mâine-dimineață la ora șase și jumătate, a spus el. Ajungem în fața blocului la ora șapte și așteptăm să plece copiii.

— Faceți tot posibilul ca să-i aduceți la secție fără să scoateți mandatele de arestare, l-a instruit Ilana.

Apoi a stins lumina.

A doua zi, puțin după ora șapte, după exact trei săptămâni de când mama lui Ofer intrase în biroul lui în dimineața aceea de miercuri, două mașini de poliție s-au oprit la mică distanță de clădire. Ceva mai încolo, pe stradă, în fața magazinului de cartier, se descărca marfă dintr-un camion de produse lactate.

Hannah Sharabi a ieșit din bloc la ora 07:25. Alături de ea mergea o fată care se mișca stângace, nesigură și greoaie. Era Danit, și Avraham o vedea pentru prima oară. Fata era mai înaltă și mai solidă decât mama și stătea cu privirea ațintită în trotuar. Amândouă au așteptat în fața blocului, ținându-se de mână tot timpul. La un moment dat a apărut un microbuz galben și șoferul a coborât ca să o ajute pe Danit să urce. Hannah a așteptat până ce fiica ei s-a așezat pe scaun și i-a făcut cu mâna.

La ora 07:45, Rafael Sharabi l-a dus pe fiul cel mic cu mașina la grădiniță. Mașina în care era Shrapstein s-a luat după el. Tatăl s-a întors acasă în aproximativ douăzeci de minute și la scurt timp după aceea s-au dus și au bătut la ușa lor.

N-a fost nevoie de mandate de arestare.

— Dar de ce acum? a întrebat Rafael Sharabi. Noi așteptam un telefon de la dumneavoastră — am fi venit noi oricând doreați.

Deși nu știau ce să creadă, niciunul dintre ei nu a refuzat să-i însoțească pe polițiști la secție pentru interogatoriu.

Oare și-au dat seama că de data asta audierile vor fi altfel decât discuțiile la care fuseseră convocați anterior? Chiar dacă și-au dat seama, nu au arătat — nici atunci și nici când polițiștii le-au cerut să urce în mașini separate.

Avraham stătea pe locul din față, iar mama în spatele lui. N-au schimbat niciun cuvânt tot drumul, care oricum era foarte scurt, iar el s-a abținut să-i studieze chipul în oglinda retrovizoare.

Au fost aduși în secție pe ușa din spate, dinspre parcare, și introduși separat în sălile de interogatoriu.

14

În faţa lui, de cealaltă parte a biroului, stătea o mamă. Dar de data asta, nu mai era doar o altă mamă.

Cu trei săptămâni în urmă, Avraham încercase să scape de ea. O întrebase dacă ştia de ce nu se scriu romane poliţiste în ebraică şi ea nu înţelesese. De atunci, jurase să nu mai repete niciodată acea întrebare. O trimisese să-şi caute fiul pe cont propriu, în ciuda faptului că venise singură. Soţul ei se afla pe un vapor în drum spre Trieste. Şi regretase ce făcuse în seara aceea. A doua zi, o văzuse intrând în secţie şi încremenise instantaneu. Ea n-a prea vorbit. Pusese pe birou fotografiile fiului ei adunate într-o pungă de plastic. În aceeaşi zi, el mersese la ea acasă. Încercase să aibă o discuţie liniştită cu ea, dar în zadar. A doua zi, de ziua lui de naştere, stătuse alături de ea pe un pat din camera fiului dispărut. Se uitaseră împreună prin sertare. Dar tot ea era mama care primise trei scrisori semnate de fiul ei şi nu spusese nimic despre ele. Mama căreia un necunoscut îi spusese la telefon că ştie unde este Ofer şi totuşi ea nu a anunţat poliţia.

Acum ştia mai multe despre ea decât ştiuse la începutul anchetei?

Ea a lucrat în marină, s-a căsătorit cu Rafael Sharabi la vârsta de douăzeci și unu de ani și uneori nu-l vedea timp de o lună sau două pentru că el era plecat pe mare. Ea a lucrat la o grădiniță. Câțiva ani mai târziu, a născut primul băiat și curând după aceea o fată care suferea de un handicap grav. Oare descoperiseră acest lucru imediat sau observaseră abia după câteva luni? Ceva mai devreme în dimineața aceea, Avraham le văzuse stând împreună pe trotuar, ținându-se de mână, fiica fiind cu un cap mai înaltă decât mama, dar închisă în ea și neajutorată. Hannah Sharabi a crescut singură doi copii. Soțul ei era plecat pe mare. Și neavând de ales, ea a acceptat situația. A renunțat la serviciu ca să-și protejeze fiica de violența sau indiferența celor din jur și a refuzat să o interneze într-un sanatoriu chiar și atunci când fata a crescut și soțul ei a vrut să o trimită acolo. În timpul anchetei, el a perceput-o ca pe o femeie sfioasă și supusă. Ea nu a ridicat niciodată vocea; nu a cerut nimic de la el și nu l-a criticat. Refuzul ei de a o trimite pe Danit la un sanatoriu era singura dovadă a capacității ei de a rămâne fermă pe poziție, de a nu ceda. Când fiica ei a crescut, Hannah a mai născut un copil, poate mulțumită progreselor din domeniul tehnicii medicale.

— Știți de ce vă aflați aici? a întrebat-o el. Știți de ce v-am adus pe amândoi la interogatoriu?

Discuția era înregistrată de o cameră video montată pe tavanul sălii de interogatoriu. El stătea cu coatele pe birou, cu mâinile împreunate, și își acoperea gura atunci când nu vorbea. Scaunul ei era la vreo jumătate de metru distanță de birou. În cea mai mare parte a timpului, ea nu l-a privit în față pe anchetator. Privirea ei trecea prin el și stătea ațintită la ușă, de parcă se aștepta să o deschidă

cineva și să pună capăt interogatoriului sau de parcă plănuia să fugă de-acolo.

— Nu, a spus ea. Și pentru că n-a primit niciun răspuns de la el, a întrebat: Ați aflat ceva despre Ofer?

— Da, a spus Avraham și nimic mai mult.

De la începutul anchetei, acesta era primul interogatoriu pe care îl plănuise în cele mai mici detalii, așa cum îi plăcea lui. Strategia i-a fost clară din clipa când a început să lucreze la ea ieri-după-amiază și își pregătise cu meticulozitate fiecare cuvânt. Și fiecare moment de tăcere.

Dându-și seama că el n-avea de gând să mai zică ceva, femeia a întrebat:

— Și de ce nu-mi spuneți ce ați aflat?

— Pentru că vreau să vă dau șansa să-mi spuneți dumneavoastră prima.

Pe fața ei a apărut o expresie de nedumerire.

— Ce să vă spun eu prima?

— Dacă ați aflat ceva despre ce s-a întâmplat cu Ofer.

Era ultima ei șansă. Dar ea a spus:

— Nu, decât despre ghiozdanul pe care l-ați găsit.

El a încercat să-i surprindă privirea, apoi i-a mai dat o șansă.

— Hannah, vreau să te gândești bine înainte să-mi răspunzi. Te întreb dacă, de când am început să-l căutăm pe Ofer, mi-ai spus mie sau ai spus poliției tot ce știi. Nu te grăbi. Gândește-te la ce te-am întrebat.

Îi părea bine că nu vedea nimeni — și nici nu va vedea vreodată — înregistrarea video a interogatoriului la care a fost supusă Hannah Sharabi. Caseta va ajunge în arhivă împreună cu restul probelor și în final va fi

probabil distrusă sau ștearsă; nu era expert în procedurile de arhivare ale poliției.

Se presupune că anchetatorii trebuie să scoată informații incriminatoare de la suspecții lor, dar dacă te uitai la înregistrarea video a interogatoriului, îți dădeai seama că nu asta încerca să facă Avraham. Când a vizionat-o peste câteva zile, și-a dat seama că unele lucruri spuse de ea erau neinteligibile — un neajuns al documentării video. Dar el putea să reproducă oricând discuția aceea.

Ea a zis că spusese poliției tot ce știa și în înregistrarea video el pare că stă și se gândește la răspunsul ei, cântărindu-l. El deschide dosarul cazului care stă pe colțul biroului și scoate niște foi de hârtie învelite în plastic.

— Nu mi-ai spus că ați primit aceste scrisori, a spus Avraham, deși încă nu i le dăduse să le vadă.

— Ce-s astea? a întrebat ea.

— Niște scrisori care au fost puse în cutia voastră poștală. De fapt, acestea nu sunt scrisorile originale; pe-acelea le-ați luat voi. Acestea sunt niște copii. Vrei să-ți spun exact în ce zile le-ați primit?

Ea nu a răspuns. Și-a ațintit privirea spre ușă cu și mai multă încrâncenare.

— Vrei să-ți spun eu ce legătură au aceste scrisori cu Ofer sau știi deja? a întrebat el.

— Nu știu. Cum le-ați găsit?

Ignorându-i întrebarea, el a început să citească prima scrisoare.

Tată și mamă, știu că mă căutați de câteva zile, dar eu aș zice să n-o mai faceți pentru că nu mă veți găsi, și nici poliția nu mă va găsi, nici dacă mă caută cu câinii polițiști. În afișele puse pe stradă scrie că am dispărut

miercuri dimineață, dar știm toți trei că nu-i adevărat. Știm cu toții că eu am dispărut cu mult timp înainte, fără ca voi să observați, fiindcă pe voi nu v-a interesat, și nu am dispărut într-o singură zi, ci a fost o dispariție treptată, la capătul căreia ați crezut că eu încă eram acasă numai pentru că nici măcar n-ați vrut să vă uitați.

S-a oprit din citit. Restul scrisorii îl înfiora. A încercat să citească expresia de pe chipul ei și, chiar și mai târziu, când a revăzut înregistrarea, nu a găsit niciun semn de uimire. Gândul care i-a trecut prin minte l-a cutremurat.

A avut dreptate. Avni, sonatul ăla, a avut dreptate.

Cu fiecare moment care trecea, era din ce în ce mai probabil ca Ofer să nu fi dispărut miercuri dimineață.

— Ce-i asta? a întrebat din nou Hannah Sharabi.

Avraham s-a stăpânit.

— Știi cine semnează scrisoarea. Uite, citește: *„Fiul vostru, care nu mai este al vostru, Ofer"*.

I-a pus scrisoarea în față.

— Ăsta nu e scrisul lui Ofer, a spus ea.

El a replicat imediat cu o întrebare pe care n-o plănuise:

— De ce-ar scrie Ofer așa ceva — când știți cu toții că el n-a dispărut miercuri dimineață, ci înainte?

— Ăsta nu e scrisul lui, a repetat ea. N-a scris-o el. De unde ați primit scrisoarea asta?

— Nu noi am primit-o, Hannah. Voi ați primit-o, a spus el calm. Noi am primit doar o copie. Haide, explică-mi de ce nu ne-ați informat?

Ea a tăcut câteva clipe, apoi a spus:

— Eu n-am văzut niciodată scrisoarea asta. Și n-a scris-o Ofer.

Era posibil să nu fi văzut scrisoarea? Nu mai întâlnise o astfel de situație în cursul unui interogatoriu. A încercat s-o facă să scape ceva, să cedeze și să mărturisească, să spună că văzuse scrisoarea; dar totodată, spera ca ea să nege în continuare. Mai târziu, când a revăzut înregistrarea video, s-a gândit că, dacă ar fi continuat s-o întrebe despre conținutul scrisorilor ca și când n-ar fi știut că nu Ofer le scrisese, dacă i-ar fi aruncat în față acuzațiile adolescentului, ea ar fi cedat. Dar el a zis:

— Știu că nu le-a scris Ofer. Și mai știu că au fost în cutia voastră poștală, dar acum nu mai sunt acolo. E posibil ca soțul tău să le fi găsit și să nu-ți fi spus?

Abia atunci îi trecuse prin minte această posibilitate. Nu că Rafael Sharabi le ascunsese de soția lui — se gândise deja la asta —, ci că tatăl nu cunoștea scrisul fiului său și poate a crezut că scrisorile erau într-adevăr de la Ofer. Nu-l vedea pe Rafel Sharabi să verifice tema fiului său sau să se uite peste lucrările lui. Și dacă asta a crezut el, atunci poate că le-a ascuns de soția lui ca s-o protejeze.

— Nu, el mi le-ar da, a spus Hannah.

— Atunci copiii?

— Copiii nu deschid cutia poștală. Nici Ofer n-o deschidea.

Avraham s-a uitat la ceas și a ieșit din cameră.

Shrapstein îl aștepta în vechea sală de interogatoriu din celălalt capăt al coridorului.

— Ei? a întrebat acesta când a intrat Avraham.

El a scuturat din cap.

— N-a văzut scrisorile, n-a auzit de ele, știe că nu le-a scris Ofer, a spus Avraham.

— La fel zice și el, a răspuns Shrapstein.

— Şi-l crezi? Cum ţi se pare?

— E speriat. Şi nu cred nimic din ce spune. Dar îţi zic eu, când am să-i spun de telefon, va ceda.

Avraham a ezitat o clipă, apoi a spus:

— Acum sunt aproape sigur că au primit scrisorile.

— De ce? I-a scăpat ceva?

— Nu. Din ce zici tu. Adică, din ce zice tatăl. Nu cred că tatăl cunoaşte scrisul lui Ofer. Dacă el ştia că nu le-a scris Ofer, înseamnă că i-a spus ea.

Shrapstein s-a uitat la el surprins.

— Uiţi că ar mai fi un motiv, a spus el.

— Ce motiv?

— Ştie că n-avea cum să le scrie Ofer.

Prefera să nu se gândească la anumite lucruri.

Au hotărât ca Shrapstein să o informeze pe Ilana şi Shrapstein i-a zis:

— Avi, eu îi spun de telefonul anonim imediat ce mă întorc în sală.

A ieşit afară să fumeze o ţigară. Maşinile circulau încet deoarece şoferii încetineau întotdeauna când treceau pe strada Fichman, pe lângă secţia de poliţie. Nu exista stradă în Holon unde să se producă mai puţine accidente ca aici. Şi-a aprins ţigara. Cerul era albastru, fără pată. În prima seară, îi explicase lui Hannah Sharabi ce s-ar fi putut întâmpla cu Ofer. Poate că a uitat să se pregătească pentru un test şi a decis să nu se mai ducă la şcoală, îi spusese el. A doua zi era deja clar că nu despre asta fusese vorba. Şi-a adus aminte că în seara aceea, în drum spre casă, şi-l imaginase pe Ofer singur într-un parc, punându-şi rucsacul negru pe bancă şi pregătindu-se să se culce. Oare putea să mai spere? Sau trebuia să se roage, aşa cum scrisese Marianka?

Imediat ce s-a întors în sala de interogatoriu, Avraham a trecut și el la proba cu apelul telefonic. Hannah Sharabi i-a evitat din nou privirea când el i-a spus:

— Hannah, lasă-mă să-ți explic de ce mi-e atât de greu să cred că n-ai mai văzut aceste scrisori și de ce mi-e greu să cred că tu nu-mi ascunzi și alte lucruri. Pentru că ați primit și un telefon despre care tot nu ne-ați informat.

— Ce telefon? a întrebat ea imediat și parcă vocea i s-a schimbat.

De data asta s-a uitat la el, iar el a văzut panică în ochii ei. Ea a pus mâna stângă pe birou.

— Telefonul pe care l-ați primit ieri-dimineață. Îți amintești?

Ea s-a prefăcut că încearcă să-și aducă aminte.

— Da, a spus ea până la urmă.

— Poți să-mi explici de ce nu ne-ați anunțat?

Ea nu a răspuns.

— Poți să-mi spui despre ce era vorba? a întrebat el.

— Era cineva care zicea că-l cunoaște pe Ofer. Și că va suna mai târziu să ne spună unde este.

El a preferat să tacă îndelung, să-i dea ei șansa să înțeleagă semnificația celor spuse. Următoarele lui cuvinte au venit pe un ton din ce în ce mai ridicat, sfârșind într-un răcnet de furie adevărată, fără prefăcătorii.

— De trei săptămâni îl căutăm pe fiul tău, cu nu știu câți polițiști, am scotocit peste tot. Când mă duc seara la culcare, adorm cu Ofer Sharabi în gând și dimineața mă trezesc tot cu el în gând, iar voi primiți un telefon de la cineva care vă spune că știe unde este Ofer și nu spuneți nimic. Și pe urmă vii aici și continui să mă minți și să-mi spui că mi-ai dat toate informațiile pe care le ai. Ți-ai pierdut mințile? În afară de faptul că periclitezi viața

fiului tău, tu îți dai seama că ceea ce faci este o gravă infracțiune? Ai auzit vreodată de obstrucționarea anchetei? Știi că aș putea să vă arestez pe amândoi?

Se aștepta ca ea să nu răspundă.

S-a ridicat în picioare și a început să se plimbe încolo și-ncoace în camera îngustă, dintr-un capăt în altul, iar și iar. A coborât din nou vocea, aproape o șoaptă, și nu și-a dat seama dacă ea l-a auzit când a spus:

— Orice mi-ai spune, tot n-ai putea să explici. Dar aș vrea totuși să încerci. De ce nu ne-ai spus?

Mersul lui prin cameră a avut efect. Hannah Sharabi încerca să-i urmărească mișcările, iar lui i-a fost mai ușor să-i surprindă privirea. Pentru prima dată a văzut frică în ochii ei. Aproape că-i părea rău de ea și se gândea să iasă iarăși din cameră, chiar în momentul acela, s-o lase să-și revină. Și ea arăta de parcă nu dormise de trei săptămâni. În timpul audierii, Rafael Sharabi îi spusese că pe Hannah o chinuiau coșmarurile. Nu mai avea cu ea gentuța pe care o purta atunci, în prima seară, și în ziua următoare — de parcă din clipa când i s-a întors bărbatul acasă, ea nu mai avea nevoie de portofel, de chei sau de telefonul mobil.

— Noi n-am crezut că-l cunoaște pe Ofer. Am crezut că e cineva care ne hărțuiește — un nebun, a spus ea încet, repetând cuvintele lui Shrapstein de parcă ea ascultase ce vorbea echipa de anchetă și nu invers.

— Nu te cred, a spus el continuând să se plimbe prin cameră — în cercuri din ce în ce mai strânse, în jurul biroului și în jurul ei, astfel încât uneori îi vorbea din spate. Nu pot să cred că o mamă al cărei fiu lipsește de trei săptămâni primește un telefon de la cineva care spune că știe unde e copilul ei și ea nu ia lucrul ăsta în serios.

Așa ceva nu se poate. Nicio mamă din lume n-ar face asta. Nu trebuia decât să mă suni și să-mi spui „tocmai ne-a sunat un nebun și ne-a spus că știe unde este Ofer. Vezi ce poți să faci". A zis că o să vă sune seara ca să vă spună unde este Ofer, așa-i? Și dacă într-adevăr știe unde e? Am putea să interceptăm convorbirea și să-l localizăm. Cunoști vreo mamă pe lumea asta care să dea cu piciorul la o astfel de șansă?

— N-a sunat, a spus ea.

Atunci el a izbucnit:

— Dar atunci nu știai că nu va suna! Nimeni n-avea cum să știe. Ce-ar trebui să cred eu despre ce-ai făcut? Ori că ești proastă — dar proastă bătută-n cap — să crezi că nu era nevoie să ne informezi în legătură cu telefonul ăla, ori că nu-ți pasă de ce s-a întâmplat cu Ofer, ori că știi ce s-a întâmplat cu el și de-aia telefonul nu ți s-a părut important. Care din ele? Care din astea trei variante ți se pare corectă?

L-a așteptat pe Shrapstein în vechea sală de interogatoriu de la celălalt capăt al coridorului timp de cinci minute, dar Shrapstein n-a venit.

Stabiliseră să se întâlnească la fiecare jumătate de oră dacă interogatoriul nu ajungea la un punct critic. Era ora 10:04. Oare Rafael Sharabi se prăbușise deja, așa cum prevăzuse Shrapstein? Și dacă da, ce se vedea printre ruine?

Era mai încordat decât fusese vreodată în timpul unui interogatoriu. Desigur, oboseala își spusese și ea cuvântul. Poate că ar fi trebuit să accepte propunerea Ilanei și s-o fi lăsat pe ea s-o interogheze pe Hannah Sharabi.

A rugat-o pe una dintre polițistele de serviciu să-i spună lui Shrapstein, dacă îl vedea pe coridor, că pe

el îl găsește afară, apoi și-a aprins o țigară și s-a așezat pe scările de la intrarea în secție. Încă nu știa cum să-i spună lui Hannah Sharabi un lucru care pe el îl îngrozea de ieri după-amiază. Urma să ajungă la momentul când, conform planului său de interogare, o va întreba ceva ce nimeni nu știa. Nici Shrapstein, nici Ilana. Și trebuia să întrebe — nu ca s-o facă să cedeze, nu, dimpotrivă — astfel încât ea să-i dea un răspuns care să-l liniștească.

Regreta că își pierduse cumpătul. Când a ieșit din cameră, trântind ușa în urma lui, Hannah Sharabi se uitase la el umilită, copleșită de ură.

Pe înregistrarea video, a observat o oarecare ezitare și teamă în mersul său când s-a întors în sală și a tras încet scaunul din poziția inițială — de cealaltă parte a biroului unde stătea Hannah Sharabi — în colțul biroului, lângă ea, la o șoaptă distanță. Acum stăteau aproape unul de altul, așa cum stătuseră pe patul lui Ofer.

— Ce vrei de la mine? a întrebat ea.

— Încă un lucru, apoi poți să pleci, a spus el.

Ce mult ar fi vrut să creadă asta.

— Aș vrea să-ți mai spun o problemă care mă frământă în legătură cu dispariția lui Ofer. De când ai venit prima dată la secție, îmi spui că Ofer a plecat de acasă miercuri dimineață, la ora 07:45 și că se ducea la școală, corect?

— Da.

— Ești sigură că se ducea la școală? Știai atunci sau știi acum dacă avea alte planuri?

— Am mai spus o dată — nu avea.

A văzut cumva o licărire de speranță în ochii ei? Ușurare cumva? O întreba din nou despre Ofer, despre dimineața când a dispărut, după ce îi pusese acele întrebări

despre scrisorile și apelul telefonic pe care ei le tăinuiseră. Ei încă îi tremurau obrajii.

Avraham s-a întins și a scos o foaie de hârtie din dosarul cazului.

— Acesta este orarul lui Ofer. L-am luat dintr-un sertar din camera lui, dacă îți amintești. De fapt, l-am găsit împreună. Ieri-seară l-am verificat împreună cu diriginta lui. Conform orarului, miercuri Ofer ar fi trebuit să aibă două ore de algebră, pe urmă o oră de engleză, o oră de educație fizică și sport, o oră de sociologie și o oră de literatură.

S-a uitat la ea, așteptând un răspuns. Ea habar n-avea încotro bătea el.

A mai scos o foaie de hârtie din dosar.

— Nu te teme, a spus el. Nu încerc să te păcălesc. Vreau să te ajut.

Ea a tăcut în continuare.

— Aceasta este lista cărților găsite în ghiozdanul lui Ofer. Manualul de educație civică, manualul de sociologie, un exemplar din *Antigona* — probabil pentru ora de literatură — și manualul de gramatică. Nicio carte de algebră și nici de engleză, deși primele trei ore pe care le avea miercuri erau de algebră și engleză. Ofer n-ar face așa ceva, nu? Tu ce înțelegi din asta?

Ea nu s-a întins să ia foaia cu lista lucrurilor găsite în ghiozdan. A rămas cu mâinile pe genunchi așa cum stătuse pe aproape tot parcursul interogatoriului.

— Pentru mine, a continuat el, asta înseamnă că, dacă Ofer și-a pregătit singur ghiozdanul, el nu avea de gând să se ducă la școală miercuri dimineață. Ți se pare logic?

Ea a pus din nou mâna stângă pe birou, exact cum făcuse mai devreme, când el a surprins-o cu întrebarea

despre apelul telefonic. Acum stătea foarte aproape de ea, fața lui aproape că-i atingea obrazul și urechea stângă după care își dăduse părul negru. Din cauză că stăteau atât de aproape, ea nu știa unde să se uite când a răspuns cu o voce spartă:

— Poate știa că n-avea de gând...

El a întrerupt-o.

— Asta m-am gândit și eu. Dar ceva m-a nedumerit. Mi-ai spus că Ofer era foarte ordonat. Am văzut și eu cu ochii mei când am intrat în camera lui, îți amintești?

Ea a clătinat din cap.

— Asta m-a nedumerit. Să presupunem că nu avea de gând să se ducă la școală miercuri. Dacă era așa, probabil că ar fi lăsat în ghiozdan cărțile cu care s-a întors de la școală marți, corect?

A așteptat ca ea să zică ceva, dar a tăcut și el a continuat. S-a uitat din nou peste orarul școlar.

— De la opt la nouă, religie; de la nouă la zece, geometrie; apoi două ore de engleză, o oră de geografie și o oră de istorie. Vezi? Aceeași problemă. Ieri, soțul tău m-a întrebat la telefon dacă am găsit ceva în ghiozdan. Uite care e problema: singura concluzie la care am putea ajunge, văzând ghiozdanul lui Ofer, este că el n-avea de gând să se ducă la școală. Altfel ar fi luat cu el cărțile care trebuie. Pe de altă parte, dacă plănuia să fugă de acasă, de ce să ia cu el niște manuale? Presupunând că marți s-a dus la școală cu cărțile care trebuia, avem următorul scenariu absurd: marți, când se pregătea să fugă sau să dispară, Ofer a scos din geantă cărțile pe care le-a luat la școală în ziua respectivă și le-a înlocuit cu altele. Cu niște cărți luate la întâmplare. Tu ce înțelegi din treaba asta? Ți se pare că Ofer ar face așa ceva?

S-a îndepărtat de lângă ea și vocea i s-a schimbat când a rostit pentru prima oară o frază pe care n-o formulase în minte înainte de interogatoriu. Și i s-a părut că vede lacrimi în ochii ei.

— Mai există o posibilitate. Ofer s-a întors marți acasă, a scos cărțile din geantă, poate chiar și-a făcut temele și și-a pus cărțile pe etajeră. Și altcineva a pus în geantă cărțile pe care le-am găsit noi — nu știu exact când. Dar nu Ofer. A fost cineva care nu știa orarul lui Ofer, sau nu s-a gândit la el, și care, pur și simplu, a îndesat în geantă niște cărți, apoi a aruncat-o în container.

S-a apropiat din nou cu fața de obrazul ei și a așteptat.

— Hannah, a spus el, în geantă era o carte de gramatică, iar Ofer nu mai face gramatică. Știi că a dat examenul final la gramatică anul trecut.

Din nou ea și-a ațintit privirea cu încrâncenare la ușa închisă. Mușchii feței i s-au încleștat, încercând parcă s-o împiedice să se dezintegreze. Dacă ar putea, s-a gândit el, și-ar lăsa fața să-i cadă în palme.

Niciunul dintre ei n-a zis nimic. Nu mai era nimic de spus. Interogatoriul se încheiase.

Deodată ea a spus:

— Pleacă de lângă mine.

— Cum? a întrebat el.

— Lasă-mă în pace. Nu te mai apropia de mine.

El s-a îndepărtat de ea și s-a ridicat în picioare.

A început din nou să se plimbe — de data asta nu ca să-i surprindă ei privirea, ci ca să se calmeze.

Se mai uita la ea din când în când, iar ea părea să-și fi revenit. Avea fălcile încleștate. Intensitatea privirii ei ațintite pe clanța ușii îl înfiora.

Nu putea s-o țină în sala de interogatoriu la nesfârșit.

Şi deodată a simţit că se umple de ură. Îi venea s-o lovească, s-o apuce de păr şi s-o dea cu capul de pereţi, o dată şi încă o dată.

Interogatoriul era înregistrat pe bandă video.

Uşa s-a deschis şi a apărut Shrapstein.

— Avi, vino încoace puţin, a spus el.

— Nu acum, sunt ocupat, a răspuns Avraham.

Shrapstein a ţipat la el.

— Avi, vino dracului odată.

A ieşit din cameră — şi doar pentru că ţipase la el.

Shrapstein arăta şocat. În ochii lui nu se vedea nici cea mai mică urmă de satisfacţie când a spus:

— Gata. A recunoscut.

15

Ilana a fost chemată imediat de la Tel Aviv și s-au închis cu toții în sala de conferințe ca să analizeze mărturisirea tatălui și implicațiile ei asupra restului anchetei. Aveau îndoieli cu privire la unele detalii date de acesta deoarece el își asumase toată vina și o absolvise pe soția lui de orice răspundere. Shrapstein era de părere că ar trebui s-o constrângă și pe mamă să recunoască, să scoată adevărul de la amândoi. Ilana nu știa ce să zică, dar deocamdată s-a mulțumit cu mărturisirea tatălui. Aveau destule dovezi pentru a-i trimite pe părinți în fața instanței și pentru a-i cerceta în stare de arest.

Avraham nu a intervenit în discuție. Cuvintele lui Shrapstein îi răsunau încă în minte: „Vino dracului odată". Și încă vedea groaza cu care l-a privit mama când el a ieșit din sală.

Înțelesese și ea.

Rafael Sharabi a cedat după ce Shrapstein i-a spus că, în afară de scrisori și de telefonul anonim, poliția deținea și alte dovezi incriminatoare. Poate chiar un cadavru. Tactica de interogare folosită de Shrapstein a fost total

diferită de cea a lui Avraham. A recurs la amenințări, a lansat fumigene, s-a referit frecvent la interogatoriul care avea loc în camera de alături și a forțat limitele legale ale unui interogatoriu. Dar nu și-a pierdut niciodată cumpătul.

Oare Avraham ar fi reușit să-l facă pe tată să mărturisească?

La fel ca soția lui, Rafael Sharabi îl mințise la audieri. Iar el îl crezuse. A continuat să-l creadă chiar și după ședința echipei de anchetă, când s-au ridicat unele întrebări cu privire la declarațiile părinților. Și tot pe el l-a crezut în timp ce o interoga pe mamă, chiar și atunci când a țipat la ea, chiar și atunci când îi venea s-o dea cu capul de pereți ca s-o facă să vorbească.

Simțea nevoia să fumeze o țigară, dar nu putea să iasă din sală. Shrapstein și Ilana stăteau cu ochii lipiți de micul ecran al televizorului. Ilana avea chipul împietrit. I-a cerut să-i telefoneze lui Ma'alul, care era în drum spre secție, și să-i spună să anunțe autoritatea pentru Protecția Copilului.

Și Shrapstein avusese un as ascuns în mânecă despre care nu pomenise nimic — amprentele tatălui găsite pe ghiozdan. Descoperirea era nesemnificativă: era de așteptat ca amprentele tatălui să fie găsite pe ghiozdan. Până și un avocat începător, dacă ar fi fost vreunul prezent în sală la momentul respectiv, ar fi zdrobit insinuările șubrede ale lui Shrapstein ca pe niște mucuri de țigară. Dar avantajul strategiei puse la cale de el a fost acesta: părinții nu erau reținuți pentru interogatoriu — ei se aflau acolo de bunăvoie și veniseră singuri, fără avocat.

Shrapstein i-a arătat tatălui scrisorile, apoi l-a surprins cu telefonul anonim, spunându-i în final în mod

repetat că amprentele lui dovedeau că el fusese ultima persoană care pusese mâna pe geantă, și nu Ofer. Iar Rafael Sharabi a fost de-a dreptul îngrozit. Încă de la început, mult mai mult decât soția lui. Avraham a studiat chipul tatălui, obrajii supți acoperiți de o barbă argintie. Era îmbrăcat în jeanși, un tricou polo alb și adidași albi. Trăsăturile îi erau adâncite de suferință. Arăta ca un om care se înfometa. Nu mai avea acea delicatețe pe care Avraham o observase la el când s-au întâlnit prima dată. Îi era teamă de Shrapstein, poate pentru că nu-l cunoștea și poate pentru că, până în momentul când a recunoscut, Shrapstein a fost extrem de dur. S-a văzut clar, din clipa când tatăl s-a așezat pe scaun, că până la sfârșitul interogatoriului, va mărturisi tot ce știa.

„Nu înțelegi de ce trebuie să vorbești cu mine?" spunea Shrapstein. „Pe soția ta o interoghează în camera de alături și știi bine că ea nu va rezista. Tocmai am fost acolo și am văzut prin ce trece. Treaba e nasoală. Nu-l cunoști pe inspectorul Avi Avraham; va scoate tot de la ea, indiferent cum. Spune-mi adevărul și veți scăpa de chin și tu, și soția ta, crede-mă. Tu îți dai seama că el a vrut să vă arestăm pe amândoi încă de ieri și să vă trimitem la centrul de detenție Abu Kabir? Acolo vrei să ajungi? Acolo vrei să ajungă și ea?"

În acel moment, Rafael Sharabi continua să se apere.

„Pentru ce să ne arestați? Pentru niște scrisori pe care nu le-am primit? Vom aduce un avocat", spunea el.

„N-ai decât, chiar te rog", a răspuns Shrapstein. „Știi ce înțelegem din asta, dar nu-i nicio problemă. Eu îți promit că o să mai dureze până să-ți aducem un telefon, o să mai dureze până ajunge avocatul; până atunci, în cealaltă cameră soția ta va recunoaște totul urlând în

gura mare — nu *va spune*, atenție, *va urla*. Dar faci cum vrei."

— Sper că nu i-ai spus cumva să nu vorbească cu un avocat, a spus Ilana, uitându-se la Shrapstein.

— În niciun caz, a răspuns Shrapstein liniștit.

În înregistrarea video, se vedea că Rafael Sharabi era pe punctul de a lua cea mai grea decizie din viața lui. Și-a încleștat pumnul și l-a pus pe birou, într-un gest asemănător cu al soției.

Ușa sălii de conferință s-a deschis și a intrat Ma'alul.

— Am vorbit cu cei de la Protecția Copilului. Vor trimite pe cineva, i-a spus el Ilanei, apoi a pus mâna pe umărul lui Avraham fără să zică nimic, într-un gest care nu era clar dacă exprima un salut sau o consolare.

Ceasul digital din partea de jos a monitorului a pornit din nou. Rafael Sharabi stătea pe scaun, cu spatele cocârjat, cu capul între mâini. Shrapstein stătea în picioare lângă el.

„Nu-ți dai seama că ești terminat?" îi zicea el. Tu chiar nu pricepi? Singurul mod de a te ajuta pe tine, pe soția ta și pe Ofer este să spui adevărul.

Dintre mâinile tatălui s-a auzit un vaiet.

Shrapstein a aplicat lovitura finală.

„Spune-mi, tu chiar nu înțelegi de ce te afli aici?" i-a șoptit el la ureche. „Crezi că v-am fi adus aici doar din cauza apelului telefonic? Am să fiu sincer cu tine. Avem scrisorile; avem telefonul; avem amprentele tale care dovedesc că tu ai fost ultimul care a pus mâna pe ghiozdan. Și îl avem pe Ofer."

Rafael Sharabi și-a luat mâinile de pe față și a ridicat privirea spre Shrapstein, care nu mai zicea nimic.

„L-ați găsit?" a întrebat tatăl.

„De ce crezi că vă aflați aici?" a spus Shrapstein fără să clipească.

Și asta a fost.

Tatăl a izbucnit într-un urlet și Avraham nu înțelegea cum de nu-l auzise și el din camera de alături.

Ilana s-a ridicat în picioare.

— Oprește banda o clipă. Nu mai suport să văd.

Ma'alul a ieșit din cameră.

Au trecut două ore până când Avraham s-a întors în sala de interogatoriu unde o lăsase pe mamă. Aceasta l-a urmărit cu privirea de cum a intrat pe ușă. El și-a tras scaunul la loc unde fusese inițial și s-a așezat vizavi de ea. Acum nu mai era nevoie de jocul cu scaunul.

— Gata, s-a terminat, a spus el.

Ea nu a răspuns. Ținea mâna stângă pe birou. Înainte ca el să se întoarcă în sală, Ilana îl întrebase dacă n-ar vrea să se ducă ea în locul lui sau să vină cu el pentru restul interogatoriului. El refuzase. Acum, în prezența glacială a acestei femei, se gândea că făcuse o greșeală. Nu reușea s-o privească în față — nu știa dacă din ură sau milă.

— Știu ce s-a întâmplat cu Ofer, nu trebuie să te mai ascunzi. Și nu înțeleg de ce ai mințit. Ai făcut o greșeală groaznică.

— L-ați găsit pe Ofer? a întrebat ea.

— Ajunge, Hannah, a răspuns el fără să ridice vocea. Soțul tău a mărturisit tot, iar tu și cu mine trebuie să continuăm. Vreau să te gândești bine la fiecare detaliu din declarația lui și, pentru binele tău și al copiilor tăi, vreau să-mi spui adevărul de data asta.

Avea pe birou în fața lui o foaie de hârtie cu rezumatul declarației tatălui sub forma unei liste pe puncte.

— Marți seară, în data de 3 mai, tu și soțul tău ați ieșit să vă întâlniți cu niște prieteni. Îți amintești la ce oră?

— V-am spus deja — în jur de ora nouă.

Vocea îi tremura.

Avraham își amintea foarte bine descrierea acelei zile. Ofer s-a întors acasă de la școală la ora 14:00. Părinții lui nu știau ce a făcut și n-au întrebat. A mâncat de prânz singur, s-a jucat la calculator, s-a uitat la televizor și și-a făcut temele în camera lui. Rafael Sharabi a dormit câteva ore în dormitor și, după ce s-a trezit, și-a pregătit bagajul pentru voiaj. Hannah i-a așteptat pe fiul cel mic să se întoarcă de la grădiniță și pe fată de la școală. S-au așezat la masă să mănânce la ora 19:00. Tatăl i-a făcut baie băiatului cel mic și l-a pus în pat în aceeași cameră cu Ofer. Soția lui i-a făcut baie lui Danit, apoi a ajutat-o să-și pună cămașa de noapte și să se bage în pat. Ofer s-a întors în camera lui după ce fratele mai mic a adormit. S-a așezat în fața calculatorului fără să aprindă lumina în cameră.

— Poți să-mi spui cum îi cheamă pe prietenii aceia și unde v-ați întâlnit cu ei?

Ea încă ezita. Oare se întreba ce anume declarase soțul ei? Sau poate voia să creadă că ieșirea dramatică a anchetatorului din sală și revenirea lui după două ore făceau parte din tactica de interogare.

— Hannah, îți amintești ce te-am întrebat? a spus el. Acum știm tot și dacă mai e ceva ce nu știm, vom afla destul de ușor. Vreau numele prietenilor cu care v-ați întâlnit și al cafenelei unde ați petrecut seara.

— Era undeva în centrul orașului, a spus ea. Nu-mi amintesc cum se cheamă.

— Bine. Potrivit declarației soțului tău, el s-a întors acasă singur la ora 22:30 pentru că nu se simțea bine

și tu ai mai rămas cu prietenii. Noi nu credem acest lucru.

Toată echipa de anchetă era de aceeași părere — părinții s-au înțeles ce să declare. Dar el a observat o ușoară surpriză în ochii ei și i s-a părut că ea se străduia să-i descifreze intențiile. Ce anume o surprinsese? Era posibil ca ei să nu se fi sincronizat și Rafael Sharabi să fi făcut o declarație care o exonera pe soție fără știința ei? Avraham n-a reușit să clarifice acel detaliu.

— Este adevărat, a răspuns ea în șoaptă. Așa s-a întâmplat.

— În declarațiile anterioare ne-ai spus altceva, a zis Avraham. Ne-ați spus amândoi că v-ați întors acasă împreună. Acest lucru este ușor de verificat. Îți dai seama, nu? Îi vom audia pe prietenii voștri și vom afla.

— Rafael nu se simțea bine și trebuia să se culce mai devreme pentru că urma să plece a doua zi. Eu am vrut să mai rămân.

Fără s-o spună niciunul dintre ei, atunci a fost prima oară când au recunoscut amândoi că Ofer nu a dispărut. Că n-a dispărut niciodată. Ofer nu fugise de-acasă, nu era în Rio de Janeiro, nu era în Koper și nici în Tel Aviv. Povestea pe care i-o spusese ea și pe care și-o spusese el în ultimele trei săptămâni nu mai stătea în picioare. Și Avraham nu voia să audă povestea pe care el o obliga acum s-o spună.

— Pot să-l văd pe soțul meu? a întrebat ea.

— Nu încă. Poate o să vă vedeți mai târziu.

Ceea ce n-a reușit el să înțeleagă în acel moment al interogatoriului a fost că Hannah Sharabi nu cedase. Dimpotrivă. E adevărat că și-a schimbat declarația și a susținut aproape fiecare detaliu din mărturisirea soțului

ei, dar ea refuza în continuare să divulge ceva ce el nu știa deja. Putea să o preseze ca să-i „smulgă adevărul", așa cum ceruse Shrapstein, sau putea s-o lase să spună varianta ei — cel puțin deocamdată, așa cum spusese Ilana.

— Spune-mi, a continuat el. La cât timp ai ajuns acasă după soțul tău?

— La cât timp?

— Cât timp a trecut între momentul când soțul tău a plecat acasă și momentul când te-ai întors tu în apartament?

— Nu știu exact cât timp. Poate o oră.

— Și cum ai ajuns acolo? Îți amintești?

— Să ajung unde?

— Cum ai ajuns acasă? Pe jos? Cu taxiul? Te-au dus prietenii tăi cu mașina?

— M-am dus pe jos, a răspuns ea.

— Și după cum înțeleg eu, când ai ajuns acasă, Ofer era deja mort.

Amândoi au fost surprinși de felul abrupt și direct în care spusese acest lucru. El a fost și mai surprins decât ea. Auzise lucrul ăsta cu două ore în urmă, dar abia acum a simțit din plin efectul adevărului asupra sa.

Ofer era deja mort.

Oare a încercat să-și retragă cuvintele, să spună ceva care să îndepărteze certitudinea acelei întrebări atunci când a repetat-o imediat, folosind alte cuvinte care puteau să însemne că Ofer era încă în viață?

— Unde era Ofer când ai ajuns acasă? a întrebat el.

— În camera lui, a spus ea.

A văzut-o din nou cum i se încleștа maxilarul.

Nu asta spusese Rafael Sharabi în mărturisirea lui. Avraham a simțit că-l cuprinde un val de furie și a

încercat să se stăpânească. Voia ca ea să spună adevărul. Și în același timp nu voia. Ilana îl sfătuise să nu fie prea dur cu ea, nu în faza asta.

— Este de ajuns dacă varianta ei se coroborează cu a lui, chiar dacă nu se potrivește perfect, spusese ea.

— Soțul tău a spus altceva, a zis el.

— Eu așa îmi amintesc, a răspuns Hannah Sharabi.

— Încearcă să refaci filmul evenimentelor. Îți amintești când ai intrat în bloc? Ai descuiat ușa sau ai sunat la interfon ca să-ți deschidă soțul tău?

— Am intrat singură, a mințit ea și Avraham și-a adus aminte cum a așteptat el la intrarea în bloc în vinerea aceea, la două zile după ce ea reclamase la poliție dispariția lui Ofer. Sunase la interfon, dar nu-i răspunsese nimeni. I-a deschis o vecină și a găsit-o chiar după ce ieșise de la duș. Au băut o cafea la tejgheaua care separa bucătăria de sufragerie. Ea l-a întrebat dacă anchetatorii au mai aflat ceva. În tot acel timp ea a știut ce se întâmplase cu Ofer.

— Cum ai deschis ușa apartamentului? Și pe aceea ai descuiat-o tot tu? a întrebat-o el.

— Da.

Ușa apartamentului s-a deschis și în imaginația lui. Camera de zi pe stânga. Sufrageria și bucătăria pe dreapta. În față, cum intrai — un vestibul îngust spre holul care ducea spre dormitoare. Camera lui Ofer era în capăt.

— Ai intrat în apartament și apoi ce ai văzut? a întrebat el.

— Nimic, a spus ea.

— În apartament era lumina aprinsă? Era întuneric? Ce-ai văzut?

— Era aprinsă o lumină. Nu se vedea nimeni. Era liniște.

Televizorul era închis și pe canapeaua din camera de zi nu stătea nimeni. Dulapul din bucătărie, masa din

sufragerie, pereții, toate erau mute. Lumina era slabă. Dar nu așa se întâmplaseră lucrurile.

— Unde era soțul tău?

— În baie.

Ea a văzut lumină prin gemulețul ușii de la baie. Se auzea și puțin zgomot, poate apa curgând. Dar nu așa se întâmplaseră lucrurile.

— Și ce-ai făcut după ce ai intrat în apartament? Care a fost primul lucru pe care l-ai făcut? Unde te-ai dus?

— Am bătut în ușa de la baie și l-am întrebat pe Rafael cum se simte.

— Și pe urmă? El a rămas în baie? L-ai găsit singură pe Ofer?

— Nu, Rafael a ieșit. Vomitase.

Ușa de la baie s-a deschis și ea l-a văzut pe soțul ei. Oare și-a dat seama imediat după expresia de pe chipul lui că s-a întâmplat ceva? Dar nu așa s-au întâmplat lucrurile. Ea fusese cu el în apartament în tot acel timp. Avraham nu se îndoia de asta.

Amândoi au tăcut.

El putea să oprească interogatoriul, să iasă din sală și s-o roage pe Ilana să continue în locul lui.

— Cum l-ai descoperit pe Ofer? a întrebat el.

— Rafael mi-a spus că s-a întâmplat ceva cu Ofer. M-a dus în camera lui, a spus ea.

— Ești sigură că Ofer era în camera lui?

— Da. Era întins pe jos.

— Sângera cumva?

— Nu. Nu sângera. Era întins pe podea și nu se vedea sânge.

***

Ar fi putut să se oprească. Ilana îl autorizase s-o facă. Faptul că între cele două declarații exista o neconcordanță cu privire la camera în care fusese găsit Ofer n-avea nicio importanță în această fază a anchetei. Dar el nu-și mai putea înfrâna furia acumulată față de minciunile pe care ea i le înșira de trei săptămâni încoace. Abia mai târziu în seara aceea, când a scris sumarul raportului anchetei, a crezut că a înțeles ce a vrut să audă de la ea și de ce ea refuzase să-i spună, deși aveau toate faptele în față.

— Potrivit celor declarate de soțul tău, Ofer nu era în camera lui, a insistat el.

— Eu așa îmi aduc aminte, a spus ea.

— Soțul tău a spus că era în camera lui Danit.

Era singura cameră din apartament în care el nu intrase, nici măcar nu se gândise să intre, și a cărei ușă rămăsese întotdeauna închisă când el a fost acolo. De aceea nu a putut să-i deschidă ușa nici în imaginație.

— Când am ajuns eu, era în camera lui.

Nu era nici urmă de ezitare în vocea ei. Doar ură.

— Hannah, tu știi ce făcea Ofer în camera lui Danit? a întrebat el.

— El nu era acolo, v-am spus, a răspuns ea încet.

— Soțul tău a declarat altceva.

Ea nu a răspuns. Își ferea ochii de el.

— A fost prima dată când l-ai găsit pe Ofer în camera lui Danit?

N-ar fi răspuns nici dacă ar fi întrebat-o de o mie de ori. N-ar fi trebuit s-o mai întrebe.

— Hannah, te întreb dacă era pentru prima dată când îl găseai pe Ofer acolo.

Ea nici măcar nu-i mai auzea întrebările.

Avraham simțea că-i vine să se repeadă la ea, exact ca înainte.

— Tu nu-ți dai seama că am să te întreb același lucru de o mie de ori până când ai să-mi răspunzi? a țipat el. Spune-mi, de când se întâmpla treaba asta? De câte ori a profitat Ofer de Danit? Când a început să abuzeze de ea?

El nu voia să știe, dar atunci de ce nu se oprea?

— Nu înțelegi că trebuie să vorbești cu mine dacă vrei să-ți ajuți copiii? Ai o fiică de care trebuie să ai grijă.

De data asta, ea l-a auzit și și-a întors privirea spre el. Cu dispreț.

— Nu-mi spune tu mie cum să am grijă de copiii mei. Niciodată nu le-aș face rău copiilor mei — indiferent cine mi-ar cere s-o fac, a spus ea.

— Soțul tău ne-a spus că s-a întors acasă și l-a găsit pe Ofer în camera lui Danit. Ofer nu l-a auzit când a intrat. Știi ce făcea în camera ei, nu-i așa?

Nici mai târziu în seara aceea, când a văzut înregistrarea interogatoriului în biroul său și se pregătea să întocmească raportul, nu a reușit să citească pe propriul lui chip ce anume voise să audă de la ea.

— Nu-mi spune tu mie cum să am grijă de copiii mei. N-aș lăsa pe nimeni să le facă vreun rău, a repetat ea.

Înregistrarea se apropia de sfârșit. La fel și ancheta. Probabil că până a doua zi nu-și va mai aminti nimic din ultimele trei săptămâni. Schimbul lor de replici a devenit rapid și insistent.

— Ce ți-a zis soțul tău?

— N-a zis nimic. Între el și Ofer a avut loc o încăierare.

— Din ce cauză?

— N-a spus.

— Și te-aștepți să cred că tu n-ai întrebat?

— Eu n-aștept nimic. L-ar ajuta pe Ofer cu ceva dacă întrebam?

— Și ce s-a întâmplat atunci?

— Atunci când?

— Când soțul tău și Ofer s-au încăierat. Ce s-a întâmplat atunci?

— Rafael l-a izbit de perete și Ofer s-a lovit la cap și a căzut. A fost un accident. S-a întâmplat în camera lui Ofer.

— Și tu cum ai reacționat când ți-a spus?

— Cum crezi că am reacționat?

În înregistrarea video se vedea că el era pe punctul de a-și pierde cumpătul.

— Eu nu știu cum ai reacționat. Mă uit la tine cum stai aici și mă minți și nu știu. Mă minți întruna. De trei săptămâni încoace n-ai spus un singur cuvânt adevărat despre fiul tău. Mă chinui să înțeleg ce fel de mamă ești. Îți cer să-mi spui cum a murit fiul tău și tu nu ești în stare. Îți cer să te uiți la el, să te uiți la fiul tău — și tu nu ești în stare s-o faci, nici măcar acum când e mort.

Ea nu a răspuns.

Și până la urmă el s-a domolit.

— Deci ce ai făcut? a întrebat el, stors de vlagă.

— Ce puteam să fac? a murmurat ea.

— Ce ai făcut cu Ofer când l-ai găsit mort în camera lui Danit sau în camera lui, unde zici tu.

— Ce am făcut? L-am luat în brațe. Asta am făcut. Ce mai puteam să fac?

Shrapstein voia „cinci minute cu mama" ca să scoată de la ea ce mai era de scos.

— Nu se poate să nu fi fost și ea acasă atunci. Eu nu cred că ea s-a întors acasă după el, zicea Shrapstein.

Toți știau că avea dreptate.

Ilana era nehotărâtă și l-a întrebat pe Avraham ce părere avea despre chestia asta.

— Fă cum crezi că e bine, Ilana. Pentru mine n-are nicio importanță.

Ea a decis să suspende interogatoriul.

— Haideți să le dăm câteva ore sau câteva zile ca să se gândească, a zis ea. În tot acest timp nu ne-au mințit doar pe noi; s-au mințit și pe ei. Le va fi mai ușor să vorbească peste câteva zile. Și chiar dacă noi avem dreptate și mama a fost de față, eu nu știu ce să fac cu chestia asta. Nu cred că ar mai conta în cazul nostru dacă am recomanda să fie și ea pusă sub acuzare.

Shrapstein a obiectat.

— Nu e mai puțin vinovată decât soțul ei și a jucat un rol mai activ în ascunderea faptei, a spus el.

Ilana a rămas neînduplecată.

— Decizia finală îi revine procurorului, a spus ea încheind discuția.

La ora 16:00, a venit o reprezentantă de la serviciul pentru Protecția Copilului. Chiar când Avraham începuse să-i prezinte acesteia cazul, Ilana a intrat în biroul lui fără să bată la ușă. Cele două se cunoșteau și Ilana i s-a adresat femeii cu Etti. Aceasta avea peste cincizeci de ani și părul începuse să-i încărunțească, exact ca al Ilanei.

— Ambii părinți vor fi reținuți, deci trebuie să facem ceva cu copiii, a spus el. Se pare că sora, care suferă de un handicap, a fost violată.

— De cine? a întrebat Etti.

El a ezitat să răspundă și Ilana i-a luat-o înainte, vorbind în locul lui.

— De fratele ei, băiatul care a fost omorât, a spus ea. Se pare că tatăl l-a prins asupra faptei și între ei a izbucnit un conflict violent.

Avraham nu mai fumase o țigară de câteva ore bune.

Etti a întrebat dacă fata și fratele ei mai aveau rude și Ilana a răspuns:

— Un bunic și o bunică.

— Fiica și mama sunt foarte apropiate, a exclamat el. Nu cred că mama va fi dispusă să lase pe altcineva să aibă grijă de fată.

În dimineața aceea, prin geamul mașinii de poliție cu care avea s-o aducă pe mamă la interogatoriu, le văzuse pe amândouă așteptând pe trotuar microbuzul care o ducea pe Danit la școală. Hannah Sharabi nu-i dăduse drumul la mână fiicei sale nici măcar o secundă.

— Va fi reținută și mama? a întrebat asistenta socială.

— Da, cel puțin o noapte, a răspuns Ilana.

— A fost și ea implicată în ce s-a întâmplat cu băiatul?

— Încă nu știm în ce măsură, a spus Ilana. Dar cu siguranță a fost complice la ascunderea faptei. Au dat declarații care o exonerează pe ea, sperând probabil ca ea să poată să rămână cu copiii.

Ușa s-a deschis și Ma'alul i-a informat că Danit sosise la secție.

Ilana și Etti s-au grăbit să iasă din birou. Avraham nu știa dacă să se ducă și el. S-a oprit în pragul ușii. O tânără, probabil cineva de la școala lui Danit, o însoțea pe adolescenta înaltă. Danit s-a lăsat condusă de tânără prin holul de la recepție, printre polițiștii care s-au oprit să se uite la ea. Mergea prudent, cu pași mici.

Ilana a cerut să se elibereze sala de conferințe și Avraham a văzut-o apoi că a intrat în sala de interogatoriu

unde aștepta Hannah Sharabi, a ieșit împreună cu mama și a escortat-o în sala unde fusese dusă fiica ei. Ilana a rămas afară, închizând ușa în urma mamei. Prin ușa închisă și prin ziduri, el a auzit-o pe Hannah Sharabi izbucnind într-un plâns amar pentru prima oară.

Treizeci de minute mai târziu, Etti și tânăra aceea au însoțit-o pe Danit afară din secție. Nu știa unde se duceau.

Abia în jurul orei unsprezece seara Avraham a găsit, în sfârșit, timp să stea și să scrie sumarul raportului pentru audierea în stare de arest. A luat în mână stiloul albastru și în câteva secunde avea din nou degetele pătate cu cerneală — ca de obicei. În afară de el și de Shrapstein, aproape că nu mai era nimeni în secție. Ilana plecase acasă mai devreme. La fel și Ma'alul.

Începutul a fost ușor de scris. A sintetizat circumstanțele deschiderii cazului. Dar curând a ajuns la punctul în care trebuia să descrie interogatoriul care începuse în dimineața aceea și a constatat că s-a blocat. S-a dus în biroul lui Shrapstein.

— Cred că îmi va lua ceva timp până să-l scriu, a spus el.

— Atunci poate ar fi bine să plec și eu acasă și mă uit peste el mâine-dimineață?

N-avea niciun motiv să rămână.

Nopțile erau încă plăcute, nu foarte umede. Luminile mallului, ale bibliotecii municipale și ale muzeului picurau viață în întunericul nopții. Avraham a fumat o ultimă țigară. Blocul din strada Histadrut nu se vedea de la secția de poliție, deși era aproape. Rămânea ascuns în spatele terenurilor virane, printre celelalte blocuri unde toate

ferestrele și jaluzelele erau deja închise. Abia dimineață aveau să se deschidă iar.

Avraham s-a întors în biroul lui.

Trebuia să scrie în propoziții simple și seci că Rafael Sharabi a ajuns acasă mai devreme și l-a găsit pe Ofer în camera surorii lui. Trebuia să descrie cum tatăl și-a pierdut controlul, l-a tras pe băiat de pe sora lui, l-a lovit și l-a izbit de perete; cum Ofer s-a lovit cu capul de perete și a căzut fără viață pe podea. Trebuia să scrie că, după câteva ore, tatăl a înghesuit trupul fiului său într-un geamantan mare și în primele ore ale dimineții a târât geamantanul pe scările întunecate ale blocului și l-a pus în portbagajul mașinii. Potrivit declarației lui, soția a vrut să anunțe imediat poliția, dar el n-a lăsat-o. A obligat-o să se ducă a doua zi la poliție și să spună că fiul lor a dispărut. Ea n-a vrut s-o facă, dar s-a temut de soțul ei. Tatăl a ascuns fapta de teamă că va fi pedepsit, dar și pentru că s-a temut că familia nu se va descurca fără el. Trebuia să scrie că în noaptea următoare, la mai bine de douăsprezece ore după ce nava cargou pe care se afla a părăsit portul Ashdod, Rafael Sharabi a aruncat geamantanul cu cadavrul fiului său în largul mării. Departe de țărm. Și că atunci când s-a întors în Israel soția lui l-a rugat din nou să spună poliției ce s-a întâmplat, dar el a insistat să nu spună nimic. Mai târziu și-au dat seama că geanta lui Ofer rămăsese în camera lui și tatăl a îndesat în ea câteva cărți și a aruncat-o în container. Trebuia să scrie că operațiunea de recuperare a cadavrului lui Ofer din mare va continua în funcție de posibilitățile financiare, asta dacă nu cumva geamantanul cu cadavrul acestuia a fost scos la mal pe undeva.

Dar nu putea să scrie niciun cuvânt. Stiloul i-a căzut din mână.

Dosarul stătea deschis în fața lui și din teancul de documente i-a atras privirea scrisul cu cerneală neagră al lui Ze'ev Avni. Deodată a apucat stiloul și a început să scrie:

Tată și mamă,

Vă scriu ca să nu vă faceți griji pentru mine. Vreau să știți că am ajuns cu bine.

În ciuda celor întâmplate, mi-e bine. Acum sunt în Koper, un minunat orășel de provincie. Cred că ție, tată, ți-ar plăcea pentru că au un port grozav. M-am hotărât să rămân aici deocamdată; dar cine știe, poate că am să mă întorc într-o bună zi.

Îmi pare rău pentru tot.

Al vostru fiu,

Ofer.

Avraham nu avea cui să trimită scrisoarea.

A mototolit foaia și a băgat-o în buzunar ca să n-o găsească nimeni.

16

A răspuns la e-mailul Mariankăi sâmbătă dimineaţă, de-acasă. I-a spus că investigaţia s-a încheiat şi că Ofer era mort. Dacă şi în ce mod vor continua căutarea cadavrului său rămânea neclar. Autorităţile din Cipru, Turcia şi Grecia fuseseră informate să anunţe poliţia din Israel în cazul în care un geamantan conţinând cadavrul unui copil era adus de ape la mal sau era găsit în larg de către pescari. N-a intrat prea mult în detalii deoarece se hotărâse să nu discute nimic cu nimeni despre ce se întâmplase.

Răspunsul ei a venit după treizeci de minute. Marianka i-a transmis regretele ei şi l-a întrebat ce mai face. Mesajul ei scurt se încheia cu cuvintele „uneori rugăciunile nu ajută". El i-a răspuns imediat, scriindu-i că nu se simte bine şi că avea de gând să-şi ia un concediu ca să uite tot. Ce mai făcea ea, a întrebat-o el. De data asta Marianka i-a răspuns după câteva ore, seara, iar el a citit mesajul la ora 6:30 a doua zi dimineaţă, duminică, la scurt timp după ce s-a trezit. Ea i-a spus că s-a despărţit de Guillaume şi că trecea printr-o perioadă grea. Faptul că erau de serviciu în aceeaşi tură la Poliţia Rutieră făcea

ca despărțirea să fie și mai grea. Și ea avea de gând să-și ia concediu. Nu foarte sigur că o făcea doar din politețe, el a invitat-o să-și petreacă vacanța în Israel și a promis să se revanșeze pentru turul Bruxellesului. În Belgia era ora 5:30, dar ea i-a răspuns imediat, cu o singură frază: „Vorbești serios?"

Iar el i-a răspuns cu un singur cuvânt: „Da".

Despre caz și rezolvarea lui s-a scris în ziarele de duminică, ziua în care Rafael Sharabi a fost adus în fața instanței judecătorești pentru a fi audiat în vederea punerii sub acuzare. Moartea lui Ofer a apărut sub titlul TRAGEDIE ÎNTR-O FAMILIE DIN HOLON. Nu se dădeau detalii despre împrejurările care au dus la confruntarea violentă și moartea adolescentului, deoarece tribunalul a interzis prin ordin judecătoresc divulgarea detaliilor anchetei, fiind vorba despre copii minori; între timp, toți cei care cunoșteau cazul știau de ce presa era relativ blândă cu un tată care își ucisese fiul. Avocații lui Rafael Sharabi au susținut că acesta era un tată devotat, că tragedia îl distrusese, iar într-un articol se spunea că procurorul de caz intenționa să renunțe la acuzațiile de obstrucționare a justiției și că probabil acesta nu se va opune unei sentințe blânde. Se scria foarte puțin despre Ofer, de parcă uitaseră de el sau dispăruse iarăși.

Avraham a respins propunerile biroului de presă de a da interviuri la radio și televiziune, așa că timp de două zile, cât cazul a reținut atenția presei, Shrapstein a apărut la trei programe de știri TV și a vorbit la câteva emisiuni matinale la radio. A fost întrebat despre „ancheta complicată, ale cărei detalii rămân sub tăcere" și a zâmbit știutor când s-a pomenit despre „metodele sofisticate de investigare care au dus la rezolvarea cazului". Și-a exprimat și el

compasiunea pentru situația dificilă în care se afla tatăl și, în replică la o întrebare pusă de unul dintre intervievatori, a spus că Rafael Sharabi regreta sincer că tăinuise tragedia. Când a fost rugat să spună ce părere are despre rezolvarea cazului, Shrapstein a repetat aceeași frază în toate interviurile acordate: „A fost fără îndoială unul dintre cele mai dificile momente din cariera mea de anchetator al poliției israeliene... dar asta este meseria noastră".

Duminică seară, chiar după ce Canalul 10 a transmis un scurt reportaj despre „tragedia din Holon", a sunat telefonul. Avraham a știut cine era înainte să ridice receptorul.

— Te uiți la știri? a întrebat agitată maică-sa.

— Nu. De ce? a spus el, dând mai încet sonorul televizorului.

— Ai lucrat și tu la cazul adolescentului care a fost omorât de tatăl lui, nu-i așa? Tocmai am văzut un reportaj la televizor, dar nu ziceau nimic de tine. Sunt sigură că l-am mai văzut pe tatăl băiatului ăluia. Cred că făcea jogging pe același traseu cu mine.

Avraham a confirmat că a participat la investigații. Nu putea să nege, pentru că părinții lui auziseră de scurta lui apariție televizată pe vremea când Ofer era doar un caz de dispariție.

— Îți spun eu, încă de la început am fost de părere că precis taică-său i-a făcut ceva. Nu știu de ce, am avut eu o presimțire. Tu l-ai interogat pe tată?

El a spus că nu.

— Și îl cunoști pe ofițerul ăla, Shrapstein? Lui i-au luat interviu. Lucrezi cu el? E un tânăr absolut admirabil.

— Într-adevăr admirabil, a răspuns Avraham.

— Știi cumva câți ani are? Este căsătorit?

Întâlnirea cu Ilana era programată pentru luni dimineață. El a ajuns târziu, dar ea l-a întâmpinat cu căldură.

— Te așteptam, a spus Ilana. Purta o rochie mov care nu i se potrivea și pe care el nu i-o mai văzuse până atunci.

Întotdeauna se întâlneau pentru o analiză la rece după un caz important. De regulă în biroul ei, dar câteodată la restaurant, unde luau prânzul sau cina împreună. Închinau un pahar, analizau desfășurarea anchetei și identificau greșelile pentru a le evita pe viitor. Amândoi știau că de data asta nu se va întâmpla la fel. Fuseseră prea multe greșeli și n-aveau nimic de sărbătorit.

De ce i se părea că relația lor nu va mai fi niciodată așa cum a fost înainte de acest caz? Ilana fusese alături de el și poate chiar îl împiedicase să facă greșeli mai grave decât cele pe care le-a făcut. Îl sprijinise și în decizia lui de a nu participa la reconstituire. El n-a putut să se ducă iar în apartamentul acela. Ceva din străfundurile ființei lui refuza să deschidă ușa camerei lui Danit pe care mama o ținuse închisă pentru el. Shrapstein îl dusese pe Rafael Sharabi în blocul din strada Histadrut — joi seara târziu, ca să evite pe cât posibil privirile curioșilor — și fusese martor când tatăl l-a izbit de perete pe Ma'alul, aflat în rolul lui Ofer. Deoarece trecuse prea mult timp de la incident, nu au găsit niciun semn de încăierare sau urme ale confruntării violente care se petrecuse acolo. Rafael Sharabi l-a izbit pe Ma'alul de un perete roz, parțial acoperit de un bufet cu jucării, apoi l-a izbit de un al doilea perete, alb de data asta. Când Ilana i-a povestit cum a fost reconstituirea, Avraham și-a adus imediat aminte de declarația dată de soția lui Ze'ev Avni în prima zi a investigației. Stăteau în bucătăria familiei Avni și ea îl ținea pe fiul lor în brațe. Femeia și-a adus aminte că a auzit o

ceartă sau o încăierare din apartamentul de deasupra și era aproape sigură că asta se întâmplase marți seara. El nu i-a ignorat declarația; a încercat să găsească o confirmare printre alți vecini, dar fără succes. Și iată că totul fusese acolo, sub nasul lui.

— Când pleci în concediu? a întrebat Ilana.

— Poate luni. Încă n-am stabilit o dată precisă.

— Și când te întorci?

— Nu m-am hotărât cât să lipsesc.

Avea gânduri pe care nu era pregătit să i le împărtășească.

Îi plăcea biroul ei, fotografia cu podul Lions Gate și chipurile familiare din celelalte fotografii, fereastra deschisă anume pentru el și care adesea îi insuflase viață. Dar acum nu mai voia să fie casa lui.

Ilana i-a sugerat să nu mai preia alte cazuri înainte să plece în concediu, iar el a încuviințat clătinând din cap.

— De ce ți s-a părut atât de dificil acest caz? l-a întrebat ea la un moment dat.

— A fost dificil pentru toată lumea, nu crezi? a spus el, încercând să evite întrebarea.

— Da, a fost, dar mai ales pentru tine.

Aceeași întrebare îl chinuia și pe el și nu găsea un răspuns. Poate era de vină apropierea geografică sau poate sentimentul că pierduse controlul.

— Cred că e vorba de un sentiment de vinovăție, a spus ea. Te-ai simțit vinovat față de Ofer și față de părinții lui încă de la început și asta te-a împiedicat să vezi ce se petrecea în realitate. Și la sfârșit — în fine, știi cum s-a sfârșit.

Dar el nu avea impresia că știe. Și considera că Ilana se înșela crezând că sentimentul de vinovăție a fost problema. Nu mai voia să vorbească despre el și

a întrebat dacă procurorul de caz a luat o decizie în privința lui Hannah Sharabi. A aflat că aceasta fusese eliberată. Încă nu s-a dispus trimiterea ei în judecată și nu se știa dacă se va lua o hotărâre în acest sens. Copiii au fost redați în grija mamei deocamdată. Ilana i-a spus că în urma discuțiilor purtate de Ma'alul cu prietenii cu care părinții lui Ofer se întâlniseră în seara tragediei a rezultat că într-adevăr Hannah Sharabi se întorsese acasă după soțul ei și nu împreună cu acesta, exact cum declarase ea. Chiar și așa, nu exista nicio dovadă că ea nu s-a aflat în apartament în momentul când Ofer a fost omorât.

Nimic din toate astea nu-l mai interesa.

Nu mai avea nici cuvinte, așa că o parte din întâlnirea lor s-a desfășurat în tăcere.

— Pleci pe undeva? a întrebat Ilana.

— Unde să plec? Am să stau acasă. Poate că, în sfârșit, am să fac și eu curățenie în apartament.

Avraham nu reușea să ia legătura cu Departamentul de IT când s-a întors la secție. Cineva de acolo trebuia să scoată fotografia lui Ofer de pe pagina *Persoane dispărute* a site-ului poliției. Băiatul firav, cu o urmă de mustață neagră, se uita la el din ecranul calculatorului. Și celelalte persoane dispărute îl priveau. Unele erau înscrise acolo de foarte mult timp. Erau adolescenți, băieți și fete, care fuseseră văzuți ultima dată în 2008, 1996, 1994. A dat clic pe o imagine. Numele complet: Michael Lutenko. Sex: masculin. Anul nașterii: 1980. Limba maternă: rusă. Alte limbi vorbite: ebraică. Înălțime: 1,75m. Mărimea nasului: mediu. Constituție: astenic. Piele: deschisă. Ochelari: nu poartă. Domiciliul: Ramat Gan.

Văzut ultima dată în: Ramat Gan. Data dispariției: 23 iunie 1997.

S-a auzit o ușoară bătaie în ușă. Lital Levy, polițista care îl sunase de ziua lui ca să-i spună de telefonul anonim despre Ofer, a intrat și i-a spus:

— Cineva a lăsat asta pentru tine.

I-a dat un plic maro pe care scria cu litere negre *Inspectorului Avi Avraham.*

— Mai este aici? a întrebat el, ridicându-se repede de pe scaun, dar ea a spus că nu. A dat să-l întrebe dacă voia să ia masa împreună cu ea, însă Avraham se și repezise afară din secție. Ze'ev Avni plecase.

A citit scrisoarea așezat pe scările de la intrare în timp ce fuma o țigară.

> Domnule inspector Avraham,
>
> Cu siguranță că scrisoarea de la mine vine ca o surpriză pentru dumneavoastră. Sincer să fiu, nu mi-am imaginat că vă voi scrie până când am văzut în ziare articolele despre Ofer și mi-am dat seama că simțeam și eu nevoia de a avea un cuvânt în final. Fără îndoială că nu voi uita niciodată această perioadă din viața mea, dar aș vrea să merg mai departe, așa cum o veți face și dumneavoastră. Mai mult decât orice, mi-ar plăcea să ne întâlnim și să stăm de vorbă — nu la secția de poliție, ci într-un loc mai plăcut și mai prietenos — și să continuăm sau mai degrabă să începem conversația pe care sperasem s-o purtăm și n-a fost să fie, dar întrucât acest lucru nu se prea poate (nu-i așa?), am ales să vă scriu această scrisoare, un gest simbolic (sau ironic, ar spune unii), firește, date fiind împrejurările în care ne-am cunoscut.

În primul rând, este important să știți că încă nu m-am împăcat cu ceea ce am făcut, nici măcar după ce am aflat (mai mult sau mai puțin, recunosc că nu totul îmi este clar) ce rol decisiv am jucat în descoperirea vinovăției părinților lui Ofer — și poate tocmai din acest motiv. Evident, Rafael Sharabi trebuie să plătească pentru crima comisă; nici n-aș vrea să se întâmple altfel, dar mă deranjează faptul că am contribuit la capcana pe care i-ați întins-o (e corectă supoziția mea?). Privind retrospectiv, mi-aș dori ca eu să fi refuzat „oferta generoasă" pe care mi-ați făcut-o sau, mai precis, să fi fost genul de persoană care putea s-o facă. Din păcate, nu sunt încă un astfel de om. Când mă chinuie gândul că din lașitate am acceptat „oferta" voastră, încerc să mă conving că n-am avut de ales — din cauza soției și a fiului meu — și-mi mai spun că mă aflu acum în posesia unor informații compromițătoare despre poliție. Suntem pe poziții aproape egale, nu credeți? Voi știți despre mine lucruri pe care n-aș vrea să le știe și alții, iar eu știu despre voi ceva ce n-ați vrea să se afle (nu este o amenințare).

Al doilea lucru pe care voiam să vi-l spun este că am fost profund dezamăgit de întâlnirea noastră. (Sper că știți să apreciați francheța mea.) Când ne-am întâlnit prima dată, am crezut că putem avea un dialog adevărat; se pare că m-am înșelat. Încă din prima clipă dumneavoastră ați înțeles greșit intențiile mele, v-ați grăbit să mă judecați și ați transformat tot ce v-am spus despre relația mea apropiată cu Ofer în suspiciuni împotriva mea — într-atât încât chiar și acum mi-e greu să mă gândesc la prietenia mea apropiată cu Ofer fără să mă îndoiesc de intențiile mele. Şi pentru asta, nu pot să vă iert atât de ușor. Până la urmă, ați exploatat

încrederea mea în dumneavoastră și aprecierea mea față de dumneavoastră pentru a vă atinge scopurile. (Apropo, ați fost deja promovat sau ați primit o plachetă în semn de apreciere pentru „succesul" obținut?)

Mai este ceva despre care trebuie să scriu — mai mult pentru mine decât pentru dumneavoastră — și are legătură cu actul de a scrie. Nu voi continua ceea ce începusem, nu vă faceți griji în privința asta, deși astăzi înțeleg adevărata putere a scrisorilor pe care le-am scris. De fapt, fără ca eu să știu nimic (acum mă credeți?), acele scrisori conțineau adevărul — adevărul literar și adevărul factual — cu mult înainte să-l descoperiți voi. Poate că la asta ne referim când vorbim despre inspirație. Simt o oarecare satisfacție (și un fior) când mă gândesc că părinții lui Ofer au citit scrisorile în care el a îndrăznit să îi acuze în timp ce ei își ascundeau vinovăția. Acest lucru mă încurajează să continui să scriu în ciuda tuturor încercărilor de a mă intimida (nu doar din partea dumneavoastră, ci și a altora). Încă nu știu despre ce anume voi scrie, dar știu că acest lucru se va întâmpla — și va fi despre ceva asemănător. Cine știe, poate un roman polițist. Fiul meu, Elie, a ajuns la vârsta la care îi face plăcere să asculte poveștile pe care le inventez pentru el — chiar dacă nu înțelege nimic — și poate că literatura pentru copii este pentru mine alegerea potrivită.

Ne despărțim, dar rămânem prieteni?

Ze'ev Avni

P.S. Dacă veți veni cumva să mă căutați, probabil că n-o să mă mai găsiți la aceeași adresă peste câteva săptămâni. Avem de gând să ne mutăm, deși nimeni

din bloc nu știe nimic despre implicarea mea (și așa aș vrea să rămână). Acesta nu este locul în care vrem să-l creștem pe Elie, iar eu oricum voiam să mă mut.

Să pună scrisoarea în dosarul cazului? S-o arunce la gunoi? S-o păstreze pentru următorul caz în care se va constata că este implicat Ze'ev Avni? În atâția ani de când lucra în poliție, nu mai întâlnise unul ca Avni care să facă tot ce-i stă în putință pentru a deveni subiectul unei anchete polițienești. Se pare că Avni simțea nevoia de a mărturisi ceva, dar Avraham nu reușise să descopere ce anume. Și probabil că nici Avni nu știa.

Marianka a venit în săptămâna următoare, luni, la ora 16:00.

Era îmbrăcată în blugi și cu un tricou roz înflorat, cu mâneci scurte. Părul ei șaten era tuns scurt. S-au sărutat pe obraz de două ori, iar el i-a luat geamantanul argintiu și l-a tras pe rotile până în parcare — urmărit în tot acest timp de gândul că tot într-un geamantan fusese îndesat și cadavrul lui Ofer. I s-a părut că și ea a văzut umbra acelui gând întunecându-i chipul.

Până să vină Marianka, Avraham și-a petrecut toată săptămâna făcând ordine în apartament. De câteva luni nu mai venise o femeie pe la el și se făceau aproape doi ani de când nu mai rămăsese cineva la el peste noapte. Joi, în ultima zi de serviciu, înainte să-și ia concediu, a plecat de la secție mai devreme și s-a dus în zona industrială a Holonului ca să cumpere un pat pliant. Apoi a făcut ordine în cămăruța care îi servea drept birou și debara, a mutat cutiile cu documente mai vechi — unele de la serviciu, altele personale — într-o boxă de la parter

și a dus la lada de gunoi două ventilatoare prăfuite și un sistem stereo vechi. Micul birou și calculatorul au fost mutate în sufragerie. Când s-a înserat, a șters geamurile la lumina întunecată ce răzbătea prin sticla murdară a lustrei din tavan, sperând că nu omisese nicio porțiune. A doua zi dimineață, a făcut curățenie în restul apartamentului, mai ales în bucătărie, apoi s-a dus cu mașina în Tel Aviv să cumpere fructe și legume, mirodenii și sărățele din piața Carmel, de unde a mai cumpărat o lenjerie nouă pentru patul pliant care i-a fost livrat duminică dimineață.

Nu știa dacă vor lua masa la el acasă. Nu știa nici măcar dacă va petrece împreună cu Marianka tot timpul cât aceasta va rămâne în Israel. Ca să fie pregătit, sâmbătă a stat câteva ore să caute pe internet cele mai bune restaurante din Tel Aviv. S-a decis să-i spună Mariankăi, dacă ea voia să mănânce acasă la prânz sau seara, că de obicei el lua masa în oraș și să-i propună să meargă împreună la cumpărături la supermarketul din apropiere. Nu știa dacă să facă planuri și pentru seară.

Mariankăi l-a plăcut apartamentul. A pășit cu grijă prin sufragerie de parcă era în vizită acasă la un necunoscut, s-a uitat la tabloul de pe perete — o fotografie alb-negru înrămată, reprezentând un tată care mergea pe bicicletă împreună cu fiul său pe un drum de țară —, a citit titlurile CD-urilor aranjate pe un stativ înalt de metal, apoi s-a oprit lângă bibliotecă.

— Astea sunt romanele polițiste despre care mi-ai spus, nu-i așa?

Aproape toate erau traduceri în ebraică.

— Da, așa e. Să-ți arăt camera de oaspeți, a răspuns el și a condus-o în cămăruța care — fără cutiile de carton

și biroul pentru calculator, doar cu patul pliant, pernele albastre și un mic lampadar pe care apucase să-l cumpere de dimineață — arăta acum spațioasă și luminoasă.

El i-a propus să meargă la Tel Aviv sau Jaffa, unde să ia cina împreună și să discute despre planurile ei de vacanță, dar Marianka era obosită după atâta drum și ore de stat în avion și voia să-și dezmorțească picioarele. L-a întrebat dacă puteau să meargă pe jos până la Tel Aviv, iar el a râs.

— Atunci o să ne plimbăm prin preajmă. Vreau să merg pe jos, a propus ea.

— Dar aici n-ai ce să vezi și n-ai unde să mănânci, a spus el.

— Locuiești aici, nu-i așa? Deci trebuie să fie ceva de văzut. Am venit într-un oraș în care n-am mai fost până acum. Cum să fie plictisitor? Apropo, cum ziceai că se cheamă?

S-au plimbat pe străzile din Holon.

Ea se uita cu atenție la blocurile de locuințe, la chipurile trecătorilor și la cum erau îmbrăcați aceștia, de parcă numai ce sosise la New York sau se afla într-o misiune sub acoperire. Și s-a plimbat agale prin Holon. O singură stradă n-au putut să viziteze și el a dus-o cât mai departe de-acolo. La întoarcere, au trecut pe lângă blocul în care locuiau părinții lui.

— Până la urmă când am să-i cunosc? a întrebat ea.

— Când vor veni la nunta noastră, atunci ai să-i vezi, a spus el.

Totul era atât de ciudat și neobișnuit, de parcă ar fi continuat să se plimbe pe străzile din Bruxelles. Vorbeau în engleză și Avraham se gândea că era prima oară când vorbea într-o limbă străină în orașul în care se născuse și trăia de aproape o viață întreagă.

— Ce s-a întâmplat cu Guillaume? a întrebat el.

— Nimic special, a spus ea. După două săptămâni mi-am dat seama că nu îl iubeam, dar nu puteam s-o termin. Este a doua oară când fac greșeala să mă cuplez cu un coleg de serviciu.

— Și el cum a reacționat?

Ea a zâmbit.

— Nici el nu mă iubea. Cred că era îndrăgostit în secret de Elise, soția lui Jean-Marc.

Era de înțeles.

În timp ce Avraham scotocea în buzunar după chei ca să intre în bloc, Marianka i-a spus pe neașteptate:

— Nu te-am întrebat despre caz nu pentru că nu vreau, ci pentru că am avut impresia că nu vrei să te întreb. Dacă poți să vorbești despre ce s-a întâmplat și cum te simți acum, sunt dispusă să te ascult.

Au mâncat roșii, ardei galbeni, fructe mango, struguri și pepene verde cu felii groase de pâine — pentru că altceva nu aveau. S-au uitat puțin la televizor deoarece Marianka voia să audă limba ebraică. Apoi au făcut planuri pentru restul săptămânii. Pe la ora zece și ceva, Marianka a făcut un duș și a ieșit din baie îmbrăcată în pijamale. L-a sărutat pe obraz, i-a spus noapte bună și s-a dus în camera ei. El a spălat vasele în bucătărie. Când s-a așezat în sufragerie și a început să citească o carte, ceea ce nu mai făcuse de câteva săptămâni, a venit și ea și s-a așezat lângă el, cu picioarele goale îndoite pe canapea.

— Pot să vin mai aproape de tine? l-a întrebat ea.

— Da, i-a răspuns el cu inima plină de emoție.

După aceea, între ei a început un fel de luptă minunată.

Nu înțelegea întotdeauna ce voia ea de la el. Din când în când, ea se retrăgea, îi punea un deget pe buze și-i cerea să se oprească; dar au fost și momente când el simțea că trupul ei îl trăgea mai aproape. El i-a propus să meargă în dormitor, dar ea a vrut să rămână acolo unde erau și l-a rugat să stingă lumina, căutându-i ochii în întuneric chiar și atunci când el îi închidea. Voia să-i țină deschiși ca să vadă mereu mâinile care îl atingeau și trupul fragil cuibărit în brațele lui — dar nu reușea întotdeauna. Nu-i venea să creadă că înlăuntrul lui se producea un astfel de miracol.

Au ascultat piesa *Absolute Beginners* a lui David Bowie pe întuneric, dezbrăcați.

— Ca să fie clar, am să dorm în camera mea, a spus Marianka și Avraham nu a înțeles prea bine dacă ea vorbea serios.

— Nu că m-aș plânge, dar de ce ai făcut-o? a întrebat el.

— Pentru că am vrut și pentru că n-am vrut, a spus ea. Și pentru că este interzis. Și pentru că de-acum între noi totul va fi mult mai simplu ca înainte. Deși era deja foarte simplu.

El a dormit în patul lui, iar când s-a trezit a doua zi dimineață și a ieșit din cameră, a văzut prin ușa deschisă de la baie că ea se spăla pe dinți.

Dacă n-ar fi fost atât de curând după finalizarea anchetei, probabil că ar fi fost cea mai frumoasă săptămână din viața lui. Marți s-au dus cu mașina la Masada și la Marea Moartă, unde Avraham a stat pe plajă și s-a uitat cum Marianka a intrat cu reținere în apa densă și s-a dat cu nămol pe obraji și pe frunte. Lui nu-i plăcea Marea Moartă încă din copilărie. Miercuri dis-de-dimineață a dus-o cu mașina în Ierusalimul de Est, de unde ea a mers

mai departe singură cu taxiul până în Bethleem. Lui Avraham i-a părut rău că nu s-a dus și el, în ciuda rugăminților ei de-a o însoți, mai ales când a văzut că la întoarcere era foarte tăcută și gânditoare. Ea i-a mângâiat fața și mâinile cu și mai mult drag. I-a spus că a stat mai bine de o oră în Biserica Nașterii Domnului și s-a gândit la viața ei.

— Ce ai cerut? a întrebat el.

— Nu am cerut nimic, a spus ea. Nu-i o fântână a dorințelor, să știi, e o biserică. Simțeam că vreau să trăiesc altfel și că nu știu cum.

Mai spre seară, ea i-a refuzat propunerea de a merge la o plimbare pe plaja din Tel Aviv, preferând să stea și să citească în camera ei, iar el a adormit cuprins de neliniște și disperare. Dimineață, când s-a trezit, a văzut că ea dormea lângă el.

Marianka nu glumise când spusese că ar vrea să-i cunoască pe părinții lui, așa că joi el a sunat-o pe maică-sa și i-a spus că avea un oaspete din Belgia.

— Ce-ai zice să veniți la masă mâine-seară? i-a propus imediat maică-sa — și, spre surprinderea ei, el nu a refuzat-o. I-a telefonat de două ori în aceeași zi ca să întrebe ce mănâncă belgienii și dacă niște chiftele de carne cu sos ar fi un fel de mâncare destul de onorabil.

— Care e problema? s-a auzit și taică-său întrebând.

— Pentru ea pregătește niște orez cu fasole; sunt sigur că n-a mai mâncat.

Marianka a insistat că nu se puteau duce în vizită fără să ia o sticlă de vin.

Spre surprinderea lui, până la urmă masa n-a fost un dezastru. Părinții lui se îmbrăcaseră special pentru această ocazie, iar taică-său chiar își pusese pantofii în picioare. Aranjaseră masa din sufragerie, iar maică-sa pusese în

mijloc un vas verde cu un minunat buchet de crini albi. Marianka purta o rochie neagră și pentru prima dată el a văzut-o fardată. Părinții lui nu au întrebat care este natura relației lor, iar el și Marianka nu le-au dat explicații. Maică-sa a chestionat-o pe Marianka în legătură cu originea numelui ei, iar ea le-a spus că s-a născut în Slovenia și că se mutase la Bruxelles împreună cu familia.

— Ah, deci nu ești chiar din Belgia, a spus maică-sa evident dezamăgită.

— Ei și? Parcă noi suntem de-aici? Părinții mei s-au născut în Irak. Și ea unde crezi că s-a născut? În Ungaria! a spus taică-său.

— Ce tot vorbești prostii? s-a zborșit maică-sa la el în ebraică. Crezi că-i pasă de unde sunt eu?

Avraham a simțit pe sub masă degetele Mariankăi urcându-i în sus pe picior. Maică-sa a strâns farfuriile după primul fel, iar el s-a dus după ea în bucătărie s-o ajute.

— E încântătoare, a șoptit maică-sa, și foarte drăguță. Unde ai cunoscut-o?

— Ne-am cunoscut în Belgia, a spus el fără alte detalii.

Marianka a rămas la masă. A văzut-o din bucătărie cum se uita serioasă la taică-său. Într-adevăr, era foarte frumoasă, și Avraham s-a întrebat dacă, după standardele belgiene sau slovene, el putea fi considerat un bărbat arătos.

Conversația în limba engleză s-a dovedit prea grea pentru taică-său, care la început s-a străduit cât s-a străduit, dar pe urmă a dat-o pe ebraică și aștepta ca să traducă cineva ce spunea el, până când s-a săturat și a tăcut. A lăsat privirea în farfurie și a continuat să ducă mâncarea la gură cu mișcări atente chiar și după ce toți ceilalți au terminat de mâncat. Avraham îi spusese

Mariankăi înainte de cină de boala de care suferea, iar ea îl asculta pe tatăl lui cu răbdare, chiar și atunci când acesta mormăia cuvinte ininteligibile în ebraică. La un moment dat, spre sfârșitul mesei, tatăl lui a șoptit ca pentru sine:

— E bine că pleci din țară. Aici nu e de tine. Apoi i s-a adresat Mariankăi, spunându-i rar, în ebraică: O să-mi fie tare dor de el. Știi cât de mult îl iubesc?

A doua zi s-au dus la Ierusalim. Era sâmbătă, ultima zi.

Au început turul din partea de vest a orașului și el a dus-o mai întâi în vechiul cartier Nahlaot. S-au plimbat pe străduțele unde altădată a trăit bunicul lui și unde el a locuit un an de zile într-un apartament închiriat, pe vremea când era student, cu mult timp în urmă. Orașul era pustiu și liniștit. Aerul era înăbușitor și greu de respirat, îngreunat parcă și de tristețea despărțirii lor.

Încă de când venise, Marianka îl tot ruga s-o ducă pe Muntele Măslinilor. Tatăl ei, care vizitase Ierusalimul cu mulți ani în urmă, îi povestise despre muntele sfânt și despre spectaculoasa priveliște a orașului care se vedea de acolo. Avraham s-a chinuit mai întâi să găsească drumul pe străzile noi care duceau spre partea de răsărit a orașului. Acolo era multă lume și mult zgomot și cu cât urcau mai sus, cu atât se întețea zarva turiștilor. S-au așezat pe o bancă de lemn și au admirat orașul care se vedea în fața lor, întins și pietros. În jurul lor se auzeau blițurile aparatelor de fotografiat, iar cupola aurie a Domului Stâncii scânteia în lumina soarelui. Avraham vorbea din ce în ce mai puțin și Marianka a încercat să-l consoleze. Între ei se căscase un gol dinainte ca avionul ei să decoleze.

— Ştii că prin poarta asta va intra Mesia în Ierusalim într-o bună zi? a întrebat ea arătând spre Oraşul Vechi.

— Fără îndoială, a spus el.

— Nu crezi? Evreii mai cred că învierea morţilor va începe de pe Muntele Măslinilor. Eu cred că profetul Ilie este cel care va sufla în shofar de aici, a spus ea serioasă.

— Nu cred că se va auzi până în Holon. Dar de unde ştii tu toate astea?

— De la tatăl meu, a spus ea. Nu m-a învăţat doar karate.

Amândoi au tăcut îndelung, până când Avraham, nemaiputând să-şi ascundă tristeţea din suflet, a spus:

— Cel mai rău e că uneori mă gândesc că este mai bine c-a murit. Sunt atât de supărat pe el şi nici măcar nu-l cunosc.

— Pe cine? a întrebat Marianka.

— Pe Ofer. Adolescentul dispărut. Băiatul pe care îl căutam.

Şi pentru prima oară de când a plecat de la secţie în seara aceea, a vorbit despre ce s-a întâmplat. I-a povestit despre interogatoriu şi despre refuzul lui Hannah Sharabi de a vorbi, despre încăpăţânarea ei de a nu accepta ce se întâmplase în camera lui Danit, camera a cărei uşă rămăsese închisă pentru el. De aceea o ascunseseră pe fiica lor de la bun început.

— Sunt atât de supărat încât de câteva ori chiar m-am gândit ce bine c-a murit aşa cum a murit. Şi gândul ăsta mă sperie.

Marianka i-a dat drumul la mână.

— Eu nu înţeleg cum de eşti atât de sigur că el a violat-o, a spus ea în timp ce Avraham şi-a aprins o ţigară. Eu nu cred că s-a întâmplat aşa.

Nu era vorba de crezut.

— Avi, tu mă asculţi? Eu nu înţeleg de ce ai preferat să-l crezi pe tată şi să n-o crezi pe mamă. Nu te-ai gândit că

poate ea a spus adevărul? Că l-a găsit în camera lui, așa cum a declarat? Că Ofer nu i-a făcut niciun rău surorii lui?

El a privit-o cu ochii mijiți.

— Ce vrei să spui?

— Că tatăl lui Ofer a mințit. La urma urmei, e clar că el are motiv s-o facă. Povestea pe care ți-a spus-o despre ce s-a întâmplat între Ofer și sora lui va influența cu siguranță sentința pe care o primește, am dreptate?

— Da — și mi se pare corect așa, nu crezi?

— Atunci ești de acord cu mine că, dacă încăierarea dintre ei a izbucnit din altă cauză, el ar fi tratat altfel? Dacă el a inventat povestea asta ca să-și asigure un motiv întemeiat și circumstanțe atenuante, iar voi v-ați lăsat păcăliți și n-ați mai ascultat ce încerca să vă spună mama?

Shrapstein fusese absolut sigur că Rafael Sharabi cedase cu totul și mărturisise adevărul, în timp ce Hannah Sharabi continua să mintă. Și toți fuseseră de acord cu el.

— Îți spun eu, nu cred că mama mințea, a insistat Marianka. Mama lui Ofer ți-a spus adevărul. Te-ai convins deja că nu te-a mințit când ți-a spus că s-a întors acasă după soțul ei, da? Și nu te-ai întrebat de ce tatăl s-a întors acasă mai devreme? Poate că este doar o bănuială, dar dacă el a fost cel care a violat-o pe fată? Poate a crezut că Ofer dormea și s-a dus în camera ei, dar Ofer era treaz sau s-a trezit când a auzit zgomot în camera fetei și l-a găsit pe tatăl lui acolo. Asta ar explica nu doar de ce l-a omorât, dar și de ce a ținut atât de mult să ascundă adevărul și să spună că Ofer a dispărut. Nu v-ați gândit niciunul că poate Ofer a încercat s-o apere pe sora lui?

Cuvintele Mariankăi l-au şocat.

„Niciodată nu le-aş face vreun rău copiilor mei — indiferent cine mi-ar cere lucrul ăsta", îi spusese Hannah Sharabi în timpul interogatoriului. Şi-a amintit ce-i spusese Ilana despre reconstituire, când tatăl l-a izbit pe Ma'alul de un perete, apoi de celălalt.

— Dar de ce să nu ne fi spus explicit că soţul ei mintea? a întrebat el.

— A zis că îi era frică de el, nu? Şi asta ţi-a spus-o explicit. Ai spus că ea susţinea că l-a găsit pe Ofer în camera lui şi că el nu-i făcuse niciun rău surorii lui. Dar tu ai preferat să crezi varianta tatălui şi nu ce ţi-a spus mama.

Ilana nu-i răspundea la telefon.

I-a lăsat un mesaj, rugând-o să-l sune, era ceva urgent. Simţea că totul se învârtea în jurul lui. Voia să urce imediat în maşină şi să se ducă direct la secţie; voia să deschidă dosarul şi să revadă înregistrările video; voia să-l readucă pe Rafael Sharabi în sala de interogatoriu şi să-l interogheze chiar el. Şi în acelaşi timp nu voia s-o lase pe Marianka să plece. Stătea în faţa ei, cu spatele la oraşul vechi.

— Nu se poate să pleci, a şoptit el.

— Trebuie să mă întorc luni la serviciu, a spus ea.

— Dă-ţi demisia.

— Şi pe urmă?

Sau putea să-şi dea el demisia. Oricum nu mai voia să se întoarcă. În seara când plecase de la secţie, îşi zisese în sinea lui că probabil acela fusese ultimul său caz.

— Nu se poate să-ţi dai demisia, a spus Marianka. Îţi aminteşti când ziceai că şi atunci când nu eşti poliţist eşti tot poliţist?

Dar oare de data asta ar putea? S-a aşezat din nou pe bancă lângă ea.

— Să nu lași niciun caz să te doboare, a spus Marianka. Înțeleg cât de greu a fost. Dar cazul n-a fost închis. Nu ziceai tu că oricând poți dovedi dacă un detectiv se înșală? Nu ziceai tu că adevărata soluție este întotdeauna alta decât cea găsită? Vezi? Ți s-a întâmplat și ție.

— Asta nu se întâmplă în viața reală — doar în romanele polițiste, a spus el, dar spera să se înșele.

Îl vedea din nou pe Ofer întinzându-se pe o bancă în parc, cu rucsacul sub cap.

A închis ochii.

Cerul s-a întunecat.

Au trecut pe la apartamentul lui ca să ia bagajul Mariankăi, apoi au plecat la aeroport.

Avraham i-a promis că va încerca să-și prelungească vacanța și că va veni la ea, poate chiar peste două–trei zile.

S-au îmbrățișat ca și când nu aveau să se mai întâlnească vreodată, dar n-a fost așa.

S-au întâlnit.

VA URMA...

Dror A. Mishani (n. 1975) este un scriitor israelian de romane polițiste, editor și literat, specializat în istoria literaturii polițiste. Seria avându-l drept protagonist pe inspectorul Avraham Avraham a fost publicată inițial în ebraică, în 2011, și a fost tradusă în numeroase limbi.
Dror A. Mishani locuiește cu soția și cei doi copii ai săi la Tel Aviv.

DROR MISHANI

CRIME

Inspectorul israelian Avraham Avraham trebuie să dea de urma unui adolescent care a dispărut din suburbiile Tel Avivului.

În cartierul lui Avraham infracțiunile nu sunt foarte grave. Așa că, atunci când adolescentul de șaisprezece ani dispare și un profesor al băiatului se implică în mod inexplicabil în anchetă, Avraham se vede nevoit să reconsidere tot ce știa despre viață.

Povestit din perspective diferite, romanul lui Dror A. Mishani abundă în răsturnări de situații și, totodată, pune sub semnul întrebării noțiunile legate de inocență și vină, precum și natura incertă a adevărului.

www.edituratrei.ro

ISBN 978-973-707-756-1

9 789737 077561

TREI